

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

**Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji
Edukacji Narodowej w Krakowie**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: PRAWO

1. Poziom/y studiów: **jednolite magisterskie**

2. Forma/y studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ **nauki prawne**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki prawne	283	94

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	14	5%
2.	Nauki o polityce i administracji	3	1 %

Wskazane dane dotyczą programu i planu studiów na kierunku Prawo – edycja 2022/2023. W związku z doskonaleniem programów i planów studiów udział poszczególnych dyscyplin w kolejnych edycjach się zmieniał. Wszystkie realizowane edycje programów i planów studiów są dostępne na stronie internetowej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji (<https://ipea.up.krakow.pl/plany-i-programy-studiow/program-prawo>).

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

¹ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji	
		Symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia ³	Symbol charakterystyk II stopnia ⁴
WIEDZA			
K2_W01	Posiada rozszerzoną i pogłębioną wiedzę teoretyczną, zna szczegółowo terminologię badań z dziedziny nauk prawnych oraz innych nauk pomocniczych dla stosowania prawa, w tym o ich miejscu i znaczeniu w obszarze nauk społecznych. Posiada również pogłębioną wiedzę o metodologii badań stosowanej gruncie dziedzinie nauk o prawie, uwzględniającą stopień skomplikowania i różnorodności nauki. Potrafi zastosować poznaną terminologię do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania zjawisk.	P7U_W	P7S_WG
K2_W02	Posiada szczegółową wiedzę z zakresu ogólnych dyscyplin prawnych, historii prawa, jego źródeł i założeń doktrynalnych oraz instytucji ustrojowych i prawnych oraz o zagadnieniach z zakresu prawa polskiego, prawa międzynarodowego i prawa Unii	P7U_W	P7S_WG

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

³ Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016, poz.64)

⁴ Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218).

	Europejskiej, a także o wzajemnych relacjach i więziach między tymi systemami prawnymi. Posiada obszerną wiedzę dotyczącą instytucji i konstrukcji prawnych występujących w wybranych gałęziach prawa, w szczególności posiada wiedzę na temat zasad i instytucji prawa międzynarodowego, Unii Europejskiej i krajowego, materialnego i procesowego, prywatnego i publicznego, jak również ich zastosowania w praktyce; zna relacje zachodzące między tymi dziedzinami prawa.		
K2_W03	Ma zaawansowaną wiedzę o systemie prawa i organach władzy publicznej, procedurach ich działania w Rzeczypospolitej Polskiej. Zna ich historyczną ewolucję, społeczne uwarunkowania zagadnień ustrojowych i kompetencyjnych. Posiada wiedzę w zakresie poszczególnych cech systemów prawa, procedur sądowych i pozasądowych oraz reżimów odpowiedzialności prawnej, w tym zasad i problematyki finansów publicznych państwa i samorządu terytorialnego.	P7U_W	P7S_WG
K2_W04	Zna i rozumie pojęcia i zasady dotyczące zarządzania zasobami własności intelektualnej. Posiada rozszerzoną wiedzę o zasadach i technikach redakcyjnych przepisów prawa, regułach ich wykładni oraz o praktycznym ich zastosowaniu, jak również o zasadach opracowywania rozstrzygnięć i innych dokumentów w zakresie działalności organów władzy publicznej. Posiada pogłębioną znajomość zasad etyki zawodów prawniczych, w tym obowiązku przestrzegania zasad zachowania tajemnicy zawodowej i ochrony uzyskanych informacji.	P7U_W	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
K2_U01	Prawidłowo i efektywnie stosuje aparat pojęciowy z prawie dziedziny nauk prawnych. Prawidłowo wyjaśnia, dobiera metody badawcze analizuje dane i interpretuje zjawiska i procesy zachodzące wewnątrz systemu prawa, jak również wskazuje na wzajemne relacje między nimi zachodzące. Analizuje i kreatywnie rozwiązuje konkretne problemy prawne, biorąc pod uwagę obowiązujące normy i reguły, wypracowane orzecznictwo sądowe i administracyjne, oraz poglądy wyrażane w literaturze dotyczące badanych zagadnień.	P7U_U	P7S_UW

K2_U02	Ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla prawa, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P7U_U	P7S_UK
K2_U03	Potrafi działać indywidualnie i grupowo, w szczególności posiada umiejętności organizacyjne, polegające na kierowaniu pracą zespołu.	P7U_U	P7S_UO
K2_U04	Potrafi samodzielnie planować swoją przyszłość zawodową oraz ukierunkowywać innych do rozwoju intelektualnego, ogólnego oraz pozostającego w związku z pracą.	P7U_U	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K2_K01	Ma zdolność krytycznej analizy rzeczywistości, w tym rozważania racji „za” i „przeciw”. Potrafi racjonalnie i merytorycznie argumentować w dyskusji. Podnosi swoje kompetencje komunikacyjne, potrafi przekazywać wiedzę na poszczególne tematy prawne, społeczne, polityczne, gospodarcze, w tym osobom niebędącym specjalistami w danej dziedzinie, przekazywać i bronić swoich poglądów, umie wypowiadać się w sprawach społecznych i światopoglądowych, posiada umiejętności retoryczne i erystyczne.	P7U_K	P7S_KK
K2_K02	Wykazuje postawę zaangażowania i kreatywności w konstruowaniu projektów społecznych, uwzględniających aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne, oraz przewiduje wielokierunkowe skutki społeczne działalności własnej jak i zespołowej. Jest przygotowany do pełnienia rozmaitych ról obywatelskich.	P7U_K	P7S_KO
K2_K03	Prawidłowo identyfikuje i zna możliwości rozstrzygnięć dylematów wiążących się z wykonywaniem zawodu. Zna reguły deontologiczne oraz zasady i konsekwencje postępowania dyscyplinarnego. Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.	P7U_K	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Kazimiera Juszka	prof. UP dr hab. / profesor
Monika Skowrońska	dr / adiunkt / Przewodnicząca Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo, Przewodnicząca zespołu ds. przygotowania raportu samooceny
Wojciech Maciejewski	dr / adiunkt
Urszula Kosielińska-Grabowska	dr / adiunkt / Zastępca Przewodniczącej Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo / członek Rady Instytutu
Karol Juszka	dr / adiunkt / członek Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo
Bogumił Naleziński	dr / adiunkt / członek Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo
Tomasz Szela	dr / adiunkt / członek Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia członek Rady Instytutu dla kierunku prawo, Kierownik praktyk na kierunku prawo
Justyna Holocher	dr / adiunkt
Łucja Kobroń-Gąsiorowska	dr / adiunkt / koordynator w Studenckiej Poradni Prawnej
Agata Nodzak	dr / adiunkt
Marcin Mazgaj	dr / adiunkt / członek Rady Instytutu, koordynator w Studenckiej Poradni Prawnej
Ariel Mucha	dr / adiunkt / główny koordynator w Studenckiej Poradni Prawnej
Wioletta Kilian	studentka / członek Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, członek Rady Instytutu, członek zarządu Koła Naukowego Follow UP

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	8
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	222
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	39
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	62
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	74
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	93
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	101
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	109
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	122
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	126
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	14545
Część III. Załączniki	1477
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	147
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	156

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie należy do grupy najintensywniej rozwijających się uczelni w kraju. Uczelnia powstała w 1946 roku i w ciągu ponad 75 lat swojego istnienia uzyskała pozycję uznanego ośrodka naukowo-badawczego i dydaktycznego dołączając do znanego grona uniwersytetów badawczych. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie stanowi wspólnotę uczonych, studentów, doktorantów, absolwentów i pracowników, odwołującą się do najlepszych polskich i europejskich tradycji humanistycznych i demokratycznych. Jest uczelnią publiczną, powszechną, działającą zgodnie z przyjętą misją na rzecz szeroko pojętego otoczenia społecznego, zarówno najbliższego, jakim jest Kraków i Małopolska, jak i rozleglejszego: Polski, Europy, wreszcie całego – zmieniającego się dziś w szybkim tempie, ale coraz bliższego i łatwiej dostępnego – nowoczesnego świata.

Zgodnie z przyjętą strategią Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie spełnia swoją misję poprzez prowadzenie i kontynuowanie na najwyższym poziomie badań naukowych oraz edukowanie na równie wysokim poziomie. Nadrzędnym celem Uniwersytetu jest tworzenie kapitału społecznego i intelektualnego reprezentowanego przez ludzi o otwartych umysłach, ludzi, którzy chcą i potrafią działać w złożonym środowisku globalnym. W badaniach i kształceniu na Uniwersytecie reprezentowane są tradycyjne postawy i wartości oraz otwartość na podejmowanie nowych, kompleksowych i perspektywicznych wyzwań jako cele strategiczne wskazuje: doskonałość naukową, nową jakość kształcenia, sprawnie funkcjonujący Uniwersytet wykorzystujący nowoczesne metody zarządzania oraz skuteczne współdziałanie

Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo jest ściśle związana ze strategią rozwoju Uniwersytetu. Stosowane w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji metody kształcenia oraz kadra naukowa jednoznacznie wskazują, że jest to choć bardzo młody to nowoczesny ośrodek naukowo-badawczy, odpowiadający wyzwaniom XXI wieku, zapewniający jednocześnie wysoką jakość kształcenia i przygotowujący Studentów do podjęcia pracy zawodowej na najwyższym poziomie.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Podstawowym dokumentem wyznaczającym aktualną misję oraz kierunki i cele strategiczne Uczelni jest **STRATEGIA ROZWOJU Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2014-2022**, znowelizowana w 2019 r.⁵ (uchwała nr 4/28.01.2019 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 28 stycznia 2019 roku w sprawie nowelizacji „Strategii Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji narodowej w Krakowie w latach 2014 – 2022”).

Jako **główne cele strategiczne wskazano doskonałość naukową i nową jakość kształcenia**. Od 2019 r. są one realizowane dodatkowo poprzez utworzenie Wydziałów Dziedzinowych i Szkoły Doktorskiej oraz Instytutów, których składowe stanowią Katedry, zajmujące się kształceniem studentów. Umożliwia to zarówno realizację istotnej misji Uczelni, jaką jest kształcenie nauczycieli (przygotowanie do pracy nowoczesnej kadry pedagogicznej), jak również prowadzenie badań naukowych.

Obie te sfery są niezwykle istotne w funkcjonowaniu całej Uczelni, w tym także dla kierunku Prawo, który (jako kierunek praktyczny) ma kształcić prawników w budowaniu świadomości prawnej społeczeństwa oraz realizacji tradycyjnych funkcji prawa, jego tworzenia oraz stosowania. **Prawo należy do kategorii nauk społecznych, których przedmiotem badań są rozmaite procesy społeczne.** Prawo jest jednym z istotnych elementów tych procesów, inicjuje je i reguluje. Jest wielowymiarowym fenomenem analizowanym z perspektywy historycznej, socjologicznej, filozoficznej i dogmatycznej. W sposób oczywisty wpływa to na koncepcję oraz funkcjonowanie studiów na kierunku Prawo, w szczególności uzasadnia otwarcie na relacje z otoczeniem społecznym oraz kulturowym, na współpracę z zagranicznymi uniwersytetami i kontakty ze środowiskami prawniczymi.

We wprowadzającej części Strategii, wskazano dążenie do dołączenia do elitarnego grona uniwersytetów badawczych, stania się uczelnią dynamiczną, nowoczesną, autonomiczną i rozpoznawalną. Właściwa część Strategii określa cztery zasadnicze cele założone dla każdego kierunku studiów, w tym także dla kierunku Prawo:

Pierwszym z nich jest doskonałość naukowa, mająca zapewnić pracownikom, w tym młodym naukowcom, warunki do prowadzenia badań naukowych na światowym poziomie. Ma to polegać na wdrożeniu procedur związanych z Europejską Kartą Naukowca oraz Kodeksem Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych celem uzyskania europejskiego wyróżnienia "HR Excellence in Research" oraz zwiększeniu dostępności aparatury naukowo-badawczej dla studentów, doktorantów i pracowników w celu ułatwienia realizacji prac naukowych i projektów badawczych. Cel ten ma być realizowany także poprzez stworzenie wewnętrznego systemu oceny jakości badań naukowych

⁵ https://www.up.krakow.pl/images/aktualnosci/Strategia_Rozwoju_UP_nowelizacja_2019.pdf

oraz. powiązanie wewnętrznego finansowania badań z osiąganymi efektami naukowymi, a przede wszystkim poprzez rozwój współpracy z krajowymi i zagranicznymi partnerami i ośrodkami badawczymi, w tym rozszerzenie kontaktów z zagranicznymi ośrodkami badawczymi poprzez wymianę pracowników naukowych oraz realizację programów stażowych dla młodych badaczy. Założono także konieczność prowadzenia interdyscyplinarnych badań naukowych oraz tworzenie wspólnych płaszczyzn i zespołów badawczych.

Służy to nie tylko osobistej karierze naukowców, ale także warunkuje wysoki poziom kształcenia (kompetencji i kwalifikacji) przyszłych prawników, co zostało ujęte jako drugi cel strategiczny. **Podniesienie jakości kształcenia** obejmuje doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej, wprowadzenie procedur ewaluacyjnych oraz koordynację działań związanych z przygotowaniem oraz realizacją planów i programów studiów przez jednostki uczelni. Istotne jest także podniesienie konkurencyjności studentów i absolwentów na rynku pracy. Służyć ma temu zapewnienie studentom możliwości uzyskiwania dodatkowych kwalifikacji i doskonalenia kompetencji (także w ramach kół naukowych) oraz wyrównywanie szans studiowania dla osób niepełnosprawnych i osób w trudnej sytuacji życiowej. W Strategii wyrażono także ideę budowania i promowania oferty uczenia się przez całe życie oraz dzielenia się wiedzą, tworzenia sieci współpracy krajowej i międzynarodowej, jak również kreowania polityki edukacyjnej regionu i kraju na rzecz podniesienia jakości kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych.

Trzecim celem jest sprawnie funkcjonujący Uniwersytet, wykorzystujący nowoczesne metody zarządzania finansami, dysponujący potencjałem informatycznym oraz kadrami, dostosowanymi do struktury organizacyjnej oraz zadań i procesów realizowanych przez Uniwersytet.

Czwartym celem jest skuteczne współdziałanie Uczelni z otoczeniem, co określa się mianem transferu wiedzy do otoczenia społeczno-gospodarczego. Polega to optymalizacji współpracy z przedstawicielami środowiska lokalnego, regionalnego, krajowego, międzynarodowego, a w szczególności rozwoju współpracy z instytucjami administracji publicznej - lokalnej, regionalnej i krajowej, służbami państwowymi, organizacjami oraz przedstawicielami biznesu. Istotna jest także aktywna współpraca z krakowskim środowiskiem akademickim. W przypadku kierunku Prawo szczególnie istotna jest współpraca z instytucjami administracji publicznej - lokalnej, regionalnej i krajowej, służbami państwowymi oraz organizacjami pozarządowymi, w tym samorządami prawniczymi.

Strategia Rozwoju Wydziału Nauk Społecznych w latach 2020-2022⁶ oraz **Strategia Rozwoju Dyscypliny Nauki Prawne⁷** wpisują się w Strategię Rozwoju Uczelni. Misja Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz wskazane Strategie Rozwoju Wydziału i Dyscypliny Nauki Prawne wyznaczają kierunki tworzenia i realizacji wysokiej jakości kształcenia. Realizując misję jakości kształcenia, Wydział Nauk Społecznych dostosowuje programy studiów, w tym również dla kierunku Prawo, do zmieniającego się otoczenia -

⁶ <https://wns.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/34/2020/02/Strategia-Rozwoju-Wydzial%C5%82u-Nauk-Spo%C5%82ecznych-w-latach-2020-2022.pdf>

⁷ <https://wns.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/34/2020/10/Strategia-Rozwoju-Dyscypliny-Nauki-Prawne-w-latach-2020-2022.pdf>

zarówno gospodarczego, jak i prawnego, celem sprostania wyzwaniom współczesności oraz w odpowiedzi na zapotrzebowanie w określonej dyscyplinie naukowej. Wydział kształci profesjonalnie przygotowanych i ukierunkowanych na efektywne działanie studentów – m.in. przyszłych nauczycieli i wychowawców oraz prawników, przygotowuje absolwentów do życia w społeczeństwie poprzez propagowanie odpowiednich wzorców społecznych, w tym związanych z poszanowaniem prawa. Studia realizowane w ramach Wydziału, w tym na kierunku Prawo przygotowują absolwentów do uwarunkowań współczesnego rynku pracy poprzez praktyczne kształcenie na najwyższym poziomie oraz rozszerzanie badań naukowych. Zapewnieniu najwyższej jakości kształcenia ma służyć w szczególności układ programu studiów, który pozwala na zdobywanie, w odpowiedniej proporcji i kolejności, wiedzy teoretycznej i praktycznej, a także uzyskiwanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do znalezienia się na rynku pracy i rozwoju kariery zawodowej.

Misja oraz strategia rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego stanowią odpowiedź na wyzwania edukacyjne, cywilizacyjne oraz te, które obecnie stawia rynek pracy. Są one realizowane na kierunku Prawo. Twórcy kierunku we wniosku z 2015 r. o nadanie Wydziałowi Humanistycznemu Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku Prawo wprost odnieśli się do obowiązującej wówczas Strategii Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Utworzenie nowego kierunku zostało uznane za jedną z form wypełniania celów oraz zadań naukowych i edukacyjnych, pozwalających **sprostać współczesnym wyzwaniom cywilizacyjnym oraz oczekiwaniom związanym z kształtowaniem się społeczeństwa otwartego i gospodarki opartej na wiedzy**. Powstanie nowego kierunku oraz jego stopniowy i obserwowalny rozwój, będący rozszerzeniem profilu badawczego i dydaktycznego, realizuje oraz promuje strategię Uczelni, którą było i jest zdobywanie, rozwijanie i przekazywanie wiedzy, tworzenie środowiska sprzyjającego badaniom naukowym, edukacji, projektom społecznym, współpracy i komunikacji, samorozwojowi wszystkich uczestników akademickiej społeczności. Kształcenie przyszłych prawników, a szerzej rzecz ujmując, wykształconych i odpowiedzialnych obywateli, odpowiada współczesnym wyzwaniom cywilizacyjnym - przede wszystkim konieczności budowania społeczeństwa otwartego, dynamicznego i demokratycznego.

Misją Uniwersytetu jest **kształcenie we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz prowadzenie badań naukowych, które pozwolą na budowanie prestiżu pośród polskich i zagranicznych uczelni**. Realizuje się to zarówno poprzez badania naukowe, jak i działalność dydaktyczną (o czym w dalszej części Raportu). W przypadku kierunku Prawo zadanie to polega przede wszystkim na **przygotowywaniu absolwentów do profesjonalnego, merytorycznego i etycznego wykonywania zawodów prawniczych**. Służyć ma także w dalszej perspektywie budowaniu świadomości prawnej społeczeństwa i ochronie praworządności.

Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo o profilu praktycznym, widoczna w określonych dla tego kierunku efektach uczenia się oraz w służącym ich osiągnięciu programie studiów⁸

⁸ Procedura tworzenia i kształt programu opierają się na przepisach prawa powszechnie obowiązujących oraz aktach wewnętrznych. Zagadnienia te omówiono szerzej między innymi w punktach 1.3, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.5, 2.6 Chodzi przede wszystkim o ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.

(dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych)⁹, jest konsekwentnym wyrazem misji Uczelni, która od wielu lat działa na rzecz edukacji, transferu wiedzy, wychowania. Jest odpowiedzialnością na postępującą jurydyzację życia społecznego, wymagającą znajomości i poszanowania prawa. W związku z tym potrzebni są prawnik – badacz zachodzących w tej materii procesów, prawnik – profesjonalista, wyspecjalizowany w wybranej przez siebie dziedzinie, prawnik – działający na rzecz swojego otoczenia oraz prawnik – wychowawca. Role te nie są sprzeczne. Wymagają od osób wykonujących zawody prawnicze umiejętności analizy, racjonalnego argumentowania, działania na rzecz kultury prawnej społeczeństwa. Absolwenci powinni znać prawo krajowe, unijne i międzynarodowe, posiadać zdolność samodzielnego myślenia i argumentowania w dziedzinie prawa, być gotowi do pogłębiania wiedzy i umiejętności, a przede wszystkim przygotowani do kontynuowania kształcenia na aplikacjach prawniczych, a docelowo do prowadzenia kancelarii i spółek prawniczych na trudnym rynku usług prawniczych (krajowym i międzynarodowym) bądź do wykonywania pracy w instytucjach i organizacjach publicznych lub prywatnych. Służyć ma temu przede wszystkim praktyczny profil studiów.

Oznacza on przyjęcie adekwatnych efektów kształcenia, w szczególności uwzględnienie w programach studiów oprócz treści teoretycznych kursu z zakresu metodologii właściwej dyscypliny, seminarium, w ramach którego (pod kierownictwem wybranej z kadry naukowej osoby, najczęściej samodzielnego pracownika naukowego) student zrealizuje własny projekt badawczy, uwzględniając praktyczny charakter studiów a także kursów pozwalających na **wzmocnienie postaw społecznych i obywatelskich istotnych dla wykonywania zawodu prawnika**.

Celem tak rozumianych studiów jest:

- przekazanie zaawansowanej wiedzy o teoretycznych i praktycznych aspektach funkcjonowania obowiązującego systemu prawa, jego historii i wykładni, determinantach procesów legislacyjnych, oraz funkcjonowaniu szeroko pojętej administracji publicznej,
- przekazanie rozszerzonej wiedzy o metodach i narzędziach badawczych pozwalających opisywać współczesne systemy prawa, oraz diagnozować problemy społeczeństwa demokratycznego poddanego rządowi prawa oraz analizować zachodzące w nim procesy,
- wykształcenie umiejętności korzystania z różnych dostępnych źródeł wiedzy o prawie, jego wykładniach, społecznej legitymizacji prawa, korzystania z rozpoznanych metod analizy naukowej oraz umiejętności komunikowania swojej wiedzy z preferencją do argumentowania opartego na racjonalnych przesłankach, a także umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej (w tym umiejętności negocjacyjnych),
- wykształcenie umiejętności przygotowywania i prezentowania samodzielnych projektów, realizowania zadań zespołowych, realizacji zadań badawczych pod kierunkiem

Dz. U. z 2022 r., poz. 574, ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, ze zm.).

⁹ Ujednolicone teksty programu i planu studiów udostępnione są studentom na oficjalnej stronie internetowej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji (<https://ipe.up.krakow.pl/plany-i-programy-studiow/program-prawo/>).

doświadczonej kadry naukowej, a także formułowania i wyrażania własnych poglądów i idei w ważnych sprawach społecznych i światopoglądowych,

- zdobycie umiejętności praktycznego działania, umiejętności badawczych oraz kreatywnego rozwiązywania problemów. Celem studiów na kierunku Prawo jest nie tylko przygotowanie kadr do pracy w zawodach prawniczych (palestrze i judykaturze), ale także profesjonalnych przyszłych urzędników z wyspecjalizowanych obszarów administracji skarbowej, oświatowej, bezpieczeństwa czy obsługi dyplomacji. Studia te zakładają również przygotowanie do prowadzenia własnej działalności, nie tylko w obszarze tradycyjnie związanym z usługami prawniczymi, ale także w wymagających profesjonalnej wiedzy prawniczej branżach innowacyjnych, opartych na funkcjonowaniu w cyberprzestrzeni i w międzynarodowym środowisku pracy.

Wzmacnianie postaw społecznych i obywatelskich studentów, spełniających oczekiwania i wymagania współczesnego otwartego społeczeństwa jako cel działalności Uczelni zadeklarowany w jej misji, wiąże się z uwzględnieniem w koncepcji kształcenia na kierunku Prawo kompetencji społecznych związanych z kształtowaniem postaw, takich jak: potrzeba ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego, podejmowania działań społecznych, podejmowania refleksji dotyczącej etyki w odniesieniu do wykonywanej pracy, utrzymywania i rozwijania więzi społecznych na różnych poziomach. Wszystko to ma służyć **wykształceniu kompetentnego absolwenta**, który wykonując zawód prawniczy będzie podmiotowo traktował mandantów, będzie otwarty na ich problemy oraz będzie aktywnie i twórczo podchodził do rozwiązywania problemów. Będzie również gotowy do podnoszenia odpowiedzialności (karnej, cywilnej, administracyjnej, pracowniczej, dyscyplinarnej) za swoje postępowanie.

1.2. Związki kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku (związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową)

Prowadzone na Wydziale Nauk Społecznych, w ramach dyscypliny nauk społecznych, badania naukowe mają ścisły związek z kształceniem na kierunku Prawo, wspierając osiągnięcie zakładanych efektów uczenia. Poprzez prowadzenie badań naukowych Wydział do podniesienia swojej pozycji wśród jednostek naukowych.

Do podejmowania i prowadzenia badań naukowych angażowani są również studenci. Udział studentów w badaniach umożliwia im rozwijanie umiejętności praktycznych, a także sprzyja podejmowaniu w przyszłości kariery naukowej oraz kształtowaniu postawy uczenia się przez całe życie, a zatem realizację jednej z misji Uniwersytetu, zawartej w Strategii Rozwoju UP w Krakowie¹⁰.

Efektami prowadzonych przez pracowników badań są liczne publikacje w czasopismach i wydawnictwach krajowych, jak również wystąpienia pracowników na organizowanych konferencjach naukowych. Pracownicy Wydziału są autorami artykułów naukowych, monografii naukowych, komentarzy. Stałe podnoszenie kompetencji oraz duża aktywność naukowa pracowników daje możliwość podejmowania działań nakierowanych na osiągnięcie przez Wydział najwyższej kategorii naukowej.

¹⁰ https://www.up.krakow.pl/images/aktualnosci/Strategia_Rozwoju_UP_nowelizacja_2019.pdf

Rozwijanie potencjału badawczego kadry Wydziału, jak i studentów przekłada się na pozycję Uczelni w programie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” wprowadzonemu przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym, którego priorytetem jest wyłonienie i wsparcie uczelni, które będą dążyć do osiągnięcia statusu uniwersytetu badawczego, a także będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi ośrodkami akademickimi w Europie i na świecie.

Pierwszy konkurs w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” został przeprowadzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2019 r. W jego wyniku 10 uczelni spośród 20 uprawnionych do udziału w konkursie, ma zagwarantowane w latach 2020–2026 coroczne zwiększenie finansowania w wysokości 10% subwencji z 2019 r. na realizację planów rozwojowych zawartych we wnioskach konkursowych. Ponieważ **Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie był jedną z dwudziestu wybranych uczelni**, uzyskując ostatecznie miejsce poza pierwszą promowaną dziesiątką najlepszych uczelni w Polsce, otrzyma w latach 2020-2026 subwencję zwiększoną o 2%.

Prowadzone przez pracowników Wydziału badania naukowe wykorzystywane są również w procesie kształcenia. Efekty prac badawczych pracowników służą doskonaleniu koncepcji kształcenia i treści kształcenia poszczególnych przedmiotów, m.in. poprzez przenikanie efektów badań, w tym najnowszej wiedzy, do procesu kształcenia.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo uwzględnia zapotrzebowanie kształtującego się krajowego rynku pracy i jest tożsama z wzorcami kształcenia na rynkach pracy innych państw. Znaczna część absolwentów kierunku Prawo kontynuuje dalsze kształcenie, w szczególności na aplikacjach prawniczych (sędziowskiej, prokuratorskiej, radcowskiej, adwokackiej, notarialnej i komorniczej) oraz podejmując naukę na studiach doktoranckich.

Absolwenci studiów prawniczych zajmują wysokie stanowiska w administracji rządowej i samorządowej, a także we władzy sądowniczej, piastując stanowiska sędziów w sądach powszechnych i administracyjnych. Wielu z absolwentów kierunku Prawo realizuje się poprzez prowadzenie własnej działalności gospodarczej czy działalności w organizacjach pozarządowych.

Kształcenie na kierunku Prawo ma na celu uzyskanie przez studentów zaawansowanych kompetencji w zakresie szeroko pojętych nauk prawnych, w tym specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności do jej stosowania w praktyce. Absolwenci studiów prawniczych są specjalistami w zakresie znajomości mechanizmów prawnych funkcjonujących nie tylko wśród organów i instytucji publicznych, ale również innych form wykonywania aktywności w społeczeństwie, między innymi w fundacjach czy spółkach. Absolwenci kierunku Prawo są przygotowani do podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji przygotowujących do wykonywania zawodów zaufania publicznego, a także do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach wymagających posiadania wiedzy prawniczej. Kształcenie na studiach prawniczych skupia się również na przygotowaniu studentów do pracy w biznesie, a zwłaszcza w prawnej obsłudze biznesu oraz doradztwie, w kontaktach międzynarodowych i na rynkach lokalnych.

Z tego powodu w koncepcji kształcenia kładzie się szczególny nacisk na kształtowanie sylwetki absolwenta kierunku prawo zgodnie z oczekiwaniami przede wszystkim interesariuszy zewnętrznych. Proces ten nie polega wyłącznie na zapewnianiu praktyk studenckich, lecz organizacji dni przedsiębiorczości, dni otwartych w administracji publicznej i konferencji roboczych z udziałem interesariuszy. Koncepcja kształcenia jest konsultowana i realizowana zgodnie z istniejącym zapotrzebowaniem, opiniami i sugestiami mającymi kształtować pożądaną sylwetkę absolwenta. Koncepcja kształcenia uwzględnia założenie, że wiedza jest elementem nieodzownym u absolwenta. Stąd nacisk szczególnie na poszerzanie przez niego zarówno wiedzy dogmatycznej, jak i nabycie podstawowego warsztatu pracy prawniczej. Jest to warunek podstawowy na studiach o profilu praktycznym, który decyduje o zasobie kompetencji prawnika (kompetencje twarde). Natomiast zapotrzebowanie na umiejętności uzależnione jest w dużej mierze od stale zmieniających się warunków zewnętrznych. Stąd kluczowe jest wypracowanie u absolwenta kompetencji miękkich, co jest zgodne z zgłaszanym zapotrzebowaniem interesariuszy zewnętrznych. Strategia kształcenia zakłada, że dla przyszłych pracodawców ważne jest pozyskanie pracownika (absolwenta) wykazującego się rzetelnością, odpowiedzialnością za powierzone zadania i dyscypliną. Stąd absolwent powinien cechować się wysokimi standardami etycznymi oraz zdolnością logicznego a zarazem elastycznego myślenia. W koncepcji kształcenia kładzie się także nacisk na tak zwane kompetencje transferowalne, czyli takie które umożliwiają pracę w każdej branży, a także umożliwiają dostosowanie się do nowych zadań. Absolwent w ten sposób nie jest przygotowany do pracy tylko w zawodach prawniczych ale w szeroko rozumianej administracji publicznej oraz w każdym środowisku biznesowym. Kompetencje miękkie wskazywane przez interesariuszy zewnętrznych to te które pozwalają dziś firmom i instytucjom osiągać zamierzone rezultaty w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu⁵. Stąd kompetencje miękkie absolwenta kierunku prawo wspierają uzyskanie twardych wyników.

Wiedza, jak zostało założone powyżej, jest elementem kluczowym. Jednak dopiero w połączeniu z kompetencjami miękkimi daje ona możliwość uzyskania pełnego efektu w przyszłej pracy. Dlatego koncepcja kształcenia zakłada kreowanie i zarządzanie talentami, tak aby ukształtować niezbędne umiejętności u absolwenta oraz żeby praca, jaką podejmie, była pracą z wyboru. Dodatkową korzyścią dla Uczelni jest budowanie w ten sposób marki u przyszłych pracodawców.

Ważnym elementem koncepcji kształcenia jest zdefiniowanie modeli kompetencyjnych, które zapewniają realizację wyznaczonych celów. Stale także aktualizowane i poszerzane są zasoby, które pozwalają diagnozować u studentów posiadane przez nich talenty, tak aby pomóc im się rozwijać. W tym celu kładzie się nacisk na wzmacnianie kompetencji technicznych absolwentów. Zawód prawnika zmienia się i dziś umiejętności techniczne, a zwłaszcza cyfrowe, są elementem kluczowym a wręcz koniecznym. Uczelnia posiada potrzebne zasoby, które są rozwijane pod potrzeby studentów i absolwentów. Cyklicznie weryfikuje się czego potrzebują Co ostatni oraz czego wymagają od nich pracodawcy. Lub wymagać będą w najbliższej przyszłości. Taką wiedzę i zasoby uczelnia pozyskuje już dziś aby przygotowywać się do zapewnienia niezbędnych zmian w koncepcji kształcenia. W tym celu dba także o elastyczność ciągłe kształcenie kadry, która sama musi posiadać najwyższe kompetencje, aby dostosować koncepcje kształcenia do potrzeb, wspierać studentów i otwierać absolwentom ścieżki rozwoju.

W koncepcji kształcenia kluczowe jest budowanie kultury edukacyjnej, ciekawości i chęci poszerzania wiedzy. Istotą tych działań jest skumulowanie rozwoju studentów i realizowanie kursów, które są potrzebne w różnych branżach prawniczych. Celem takiego działania jest przygotowanie do różnorodności przyszłych aktywności rozwojowych absolwentów. Koncepcja kształcenia jest połączeniem treningu praktycznego, nauczania teoretycznego i monitorowania efektów.

Pozwala to nie tylko utrwalić zdobytą przez studenta wiedzę, ale też wzmacnia jego samoocenę usuwa bariery w rozwoju. Wskazane byłoby, aby student współtworzył koncepcję kształcenia, ponieważ dzięki temu będzie miał wpływ na dobór przekazywanych mu treści i koncentrowanie się na tych, które wniosą realne korzyści do jego przyszłej pracy zawodowej.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent kierunku Prawo kończąc jednolite studia - tak w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym - ma wiedzę z dziedziny nauk prawnych i nauk społecznych, w tym w dyscyplinie prawa, ekonomii, nauk o polityce i administracji, ale również filozofii i etyki. Efekty, jakie osiągnął w procesie kształcenia, obejmują, poza wiedzą, także typowe dla dyscypliny prawa umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne.

Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej (w tym umiejętności mediacyjne i negocjacyjne), krytycznej analizy specjalistycznej literatury, posługiwania się interdyscyplinarnymi ujęciami teoretycznymi i badawczymi dla prawa, formułowania i wyrażania własnych poglądów w sprawach społecznych i światopoglądowych, samodzielnego zdobywania i przetwarzania wiedzy, oraz praktycznego działania, umiejętności badawczych oraz kreatywnego rozwiązywania problemów. Jednolite studia magisterskie z zakresu prawa pozwalają wykształcić zdolność do myślenia abstrakcyjnego, analitycznego, hierarchizowania możliwych rozwiązań i skutków swoich decyzji. Pokazują, jak można łączyć treści teoretyczne ze specjalistyczną wiedzą, z różnego rodzaju dziedzin praktycznych regulowanych przez szeroko rozumiane gałęzie prawa.

Postawa absolwenta cechuje się zwłaszcza prawidłowym postrzeganiem, identyfikowaniem i dążeniem do propagowania zasad ogólnie pojętej praworządności i sprawiedliwości społecznej. Absolwent jest przygotowany do pełnienia służby w organach państwa na stanowiskach związanych ze stosowaniem prawa i wymagających tym samym posiadania wiedzy prawniczej. Prawidłowo ocenia uniwersalne wartości moralne i kieruje się nimi.

Absolwent posiadał profesjonalny warsztat prawniczy, w tym w szczególności poszerzone umiejętności urzędnicze, posługuje się regułami logicznego rozumowania oraz wykładnią prawniczą. Potrafi posługiwać się programami prawniczymi typu LEX i Legalis, a także dostępnymi online bazami danych związanych z prawem. Umiejętnie identyfikuje problemy prawne i sprawnie, zgodnie z regułami sztuki prawniczej, potrafi je rozwiązywać, zarówno z wykorzystaniem doktryny i orzecznictwa, jak i z zachowaniem zasad odpowiedzialności zawodowej oraz wrażliwości społecznej.

Ma kompetencje w zakresie kierowania zespołami i pracy w grupie. Umie komunikować się i kooperować w społeczeństwie i tworzyć relacje z otoczeniem poza prawnym. Umie podejmować decyzje, racjonalnie uzasadniać zajęte stanowisko. Jest przygotowany do ustawicznego kształcenia, do uczestnictwa w życiu społecznym, do współpracy

w międzynarodowym środowisku. W szczególności dba o poziom kultury prawnej w otoczeniu społecznym oraz w procesach gospodarczych, uczestnicząc w nich zarówno jako podmiot prywatny, urzędnik lub zawodowy pełnomocnik.

Pozwala to absolwentowi funkcjonować w różnych zawodach i środowiskach, także w otoczeniu międzynarodowym.

Absolwent posiada niezbędną wiedzę i umiejętności, aby ubiegać się o przyjęcie na aplikację sądową, prokuratorską, radcowską, adwokacką, notarialną i komorniczą. Jest przygotowany do pełnienia funkcji we wszystkich instytucjach lub organizacjach publicznych i niepublicznych, wymagających posiadania wiedzy prawniczej. Ma także dobre przygotowanie do pracy w biznesie, a zwłaszcza w doradztwie i obsłudze biznesu. Jest ponadto przygotowany do roli radnego samorządu, ławnika sądowego i mediatora społecznego. Jest przygotowany także do wykonywania zawodów prawniczych nie wymagających odbycia aplikacji zawodowej. Absolwenci wykazujący inwencję w zakresie samodzielnie projektowanych badań mają możliwość kontynuowania nauki w ramach studiów III stopnia (doktoranckich). Mogą także podejmować studia podyplomowe z wielu specjalistycznych dziedzin, pozwalających im funkcjonować w przyszłości w charakterze biegłych specjalistów, audytorów i doradców. Pozwala to absolwentowi funkcjonować w różnych zawodach i środowiskach, także w otoczeniu międzynarodowym.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanie wzorców krajowych lub międzynarodowych

Koncepcja kształcenia, która jest realizowana na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, zakłada **wizję nauki wywierającej wpływ** (tzw. meaningful), multidyscyplinarnej i interdyscyplinarnej. Z tego powodu propaguje się wielość dyscyplin oraz ich wzajemne przenikanie. W przypadku prawa mówi się o integracji wewnętrznej oraz zewnętrznej prawoznawstwa. Idee te zawarte zostały w opisanej powyżej Strategii Rozwoju Uniwersytetu. Mowa w niej o Uczelni tworzącej warunki dla aktywnej współpracy krajowej i międzynarodowej. Cel ten ma być urzeczywistniony dzięki zapewnieniu pracownikom, w tym młodym naukowcom, warunków do prowadzenia badań naukowych na światowym poziomie, wdrożeniu rozwiązań organizacyjnych ułatwiających prowadzenie badań interdyscyplinarnych, wspieraniu rozwoju naukowego doktorantów w ramach prowadzonej w Uczelni Szkoły Doktorskiej, doskonaleniu procesu kompleksowego zarządzania projektami badawczymi, doskonaleniu procesu komercjalizacji wyników badań naukowych oraz upowszechnianiu, także w skali międzynarodowej osiągnięć nauki.

Jest to realizowane m.in. poprzez wdrożenie procedur związanych z Europejską Kartą Naukowca oraz Kodeksem Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych celem uzyskania europejskiego wyróżnienia "HR Excellence in Research". W codziennej pracy naukowo dydaktycznej jest to realizowane poprzez współpracę z krajowymi i zagranicznymi partnerami i ośrodkami badawczymi, w tym poprzez wymianę pracowników naukowych oraz realizację programów stażowych dla młodych badaczy.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się oparte są na obowiązujących przepisach prawnych, w tym na art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Efekty uczenia się zgodne są z Polską Ramą Kwalifikacji, na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się podzielono na trzy grupy dotyczące: WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI oraz KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH.

W zakresie **WIEDZY** wskazać można następujące kluczowe efekty uczenia się:

- 1/ posiadanie rozszerzonej i pogłębionej wiedzy teoretycznej, terminologii badań z dziedziny nauk prawnych oraz innych nauk pomocniczych. Student potrafi także zastosować poznaną terminologię do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania zjawisk. (symbol efektu kierunkowego to: K2_W01, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_W, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_WG)
- 2/ posiadanie szczegółowej wiedzy z zakresu ogólnych dyscyplin prawnych, historii prawa, jego źródeł i założeń doktrynalnych instytucji ustrojowych i prawnych oraz o zagadnieniach z zakresu prawa polskiego, prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, a także o wzajemnych relacjach i więziach między tymi systemami prawnymi. Posiada obszerną wiedzę dotyczącą instytucji i konstrukcji prawnych występujących w wybranych gałęziach prawa, w szczególności posiada wiedzę na temat zasad i instytucji prawa międzynarodowego, Unii Europejskiej i krajowego, materialnego i procesowego, prywatnego i publicznego, jak również ich zastosowania w praktyce; zna relacje zachodzące między tymi dziedzinami prawa (symbol efektu kierunkowego to: K2_W02 symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_W, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_WG);
- 3/posiadanie zaawansowanej wiedzy o systemie prawa i organach władzy publicznej, procedurach ich działania w RP. Student zna ich historyczną ewolucję, społeczne uwarunkowania zagadnień ustrojowych i kompetencyjnych. Posiada wiedzę w zakresie poszczególnych cech systemów prawa, procedur sądowych i pozasądowych oraz reżimów odpowiedzialności prawnej, w tym zasad i problematyki finansów publicznych państwa i samorządu terytorialnego (symbol efektu kierunkowego to: K2_W03; symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_W, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_WG);
- 4/ Poznanie i rozumienie przez studenta zasad dotyczących zarządzania zasobami własności intelektualnej. Student posiada rozszerzoną wiedzę o zasadach i technikach redakcyjnych przepisów prawa, regułach ich wykładni oraz o praktycznym ich zastosowaniu, jak również o zasadach opracowywania rozstrzygnięć i innych dokumentów w zakresie działalności organów władzy publicznej. Posiada pogłębioną znajomość zasad etyki zawodów prawniczych, w tym obowiązku przestrzegania zasad zachowania tajemnicy zawodowej

i ochrony uzyskanych informacji (symbol efektu kierunkowego to: K2_W04; symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_W, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_WK).

W zakresie **UMIEJĘTNOŚCI** wskazać można następujące kluczowe efekty uczenia się:

- 1/ Student potrafi prawidłowo i efektywnie stosować aparat pojęciowy z dziedziny nauk prawnych, prawidłowo wyjaśniać i dobierać metody badawcze, analizować dane i interpretować zjawiska i procesy zachodzące wewnątrz systemu prawa. Potrafi analizować i kreatywnie rozwiązywać problemy prawne biorąc pod uwagę obowiązujące normy i reguły (symbol efektu kierunkowego to: K2_U01, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_U, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_UW);
- 2/ Student posiada umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla prawa, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (symbol efektu kierunkowego to: K2_U02, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_U, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_UK);
- 3/ Student potrafi działać indywidualnie i grupowo, w szczególności posiada umiejętności organizacyjne, polegające na kierowaniu pracą zespołu (symbol efektu kierunkowego to: K2_U03, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_U, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_UO);
- 4/ Student potrafi samodzielnie planować swoją przyszłość zawodową oraz ukierunkowywać innych do rozwoju intelektualnego, ogólnego oraz pozostającego w związku z pracą (symbol efektu kierunkowego to: K2_U04, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_U, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_UU).

W zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** wskazać można następujące kluczowe efekty uczenia się:

- 1/ student posiada zdolność krytycznej analizy rzeczywistości, w tym rozważania racji „za” i „przeciw”. Potrafi racjonalnie i merytorycznie argumentować w dyskusji. Podnosi swoje kompetencje komunikacyjne, potrafi przekazywać wiedzę na poszczególne tematy prawne, społeczne, polityczne, gospodarcze, w tym osobom niebędącym specjalistami w danej dziedzinie, przekazywać i bronić swoich poglądów, umie wypowiadać się w sprawach społecznych i światopoglądowych, posiada umiejętności retoryczne i erytyczne (symbol efektu kierunkowego to: K2_K01, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_K, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_KK);
- 2/ Student wykazuje postawę zaangażowania i kreatywności w konstruowaniu projektów społecznych, uwzględniających aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne, oraz przewiduje wielokierunkowe skutki społeczne działalności własnej jak i zespołowej. Jest przygotowany do pełnienia rozmaitych ról obywatelskich (symbol efektu kierunkowego to: K2_K02, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_K, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_KO);
- 3/ Student prawidłowo identyfikuje i zna możliwości rozstrzygnięć dylematów wiążących się z wykonywaniem zawodu. Zna reguły deontologiczne oraz zasady i konsekwencje postępowania dyscyplinarnego. Ma świadomość znaczenia zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny (symbol efektu kierunkowego to: K2_K03, symbol charakterystyk uniwersalnych I stopnia to P7U_K, symbol charakterystyk II stopnia to: P7S_KR).

Związek kluczowych kierunkowych efektów uczenia się z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie

dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku:

Wiedza dotycząca podstawowych rozwiązań ustrojowych, procesowych i materialnych, z zakresu prawa krajowego i międzynarodowego jest niezbędnym elementem studiów prawniczych. Zasadniczy przedmiot badań nauk prawnych stanowi zjawisko normy prawnej, rozpatrywane przede wszystkim w kontekście obowiązującego prawa, ale także dyscyplin historycznych oraz innych. Efekty uczenia się uwzględniają charakterystyczną dla współczesności multicentryczność systemu prawa, co oznacza, że na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obok norm prawnych stanowionych przez krajowe organy prawodawcze obowiązują normy prawne ustanawiane przez organy Unii Europejskiej i innych organizacji, których Polska jest członkiem.

Od znajomości terminologii prawniczej, precyzyjnego wypowiadania się, znajomości procedur obowiązujących w państwie zależy jakość późniejszej pracy absolwentów, bez względu na to, czy będzie to praca w wymiarze sprawiedliwości, administracji publicznej czy w sektorze pozarządowym, obsłudze prawnej. Podobnie kluczowa dla każdego prawnika jest wiedza na temat sposobów i metod pozyskiwania informacji dotyczących bieżącego stanu prawnego. Umiejętność wyszukiwania odpowiednich przepisów prawa i dekodowania z nich norm prawnych to podstawowa umiejętność, jaką uzyskuje absolwent prawa.

Świadomy absolwent kierunku Prawo musi mieć podstawową wiedzę na temat ewolucji systemów prawnych; na tej podstawie może wyciągać wnioski, które będą mu przydatne na etapie pracy zawodowej i pokażą, że istniejące rozwiązania prawne często mają swoje źródło w przeszłości.

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Punkt 1.7 nie dotyczy kształcenia na kierunku Prawo.

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Punkt 1.8 nie dotyczy kształcenia na kierunku Prawo.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Pkt 2.1. Dobór kluczowych treści programowych, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie, do której jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany

Dobór kluczowych treści kształcenia (w ramach poszczególnych przedmiotów) i przypisanych do nich treści programowych został podporządkowany kierunkowym efektom uczenia się, zdeterminowanym zarówno specyfiką kierunku, jak i praktycznym profilem studiów. Uwzględnienia wymagała w związku z tym przede wszystkim konieczność zaznajomienia studenta z pojęciami języka prawnego i prawniczego występującymi w poszczególnych gałęziach prawa oraz potrzeba wykształcenia u słuchaczy podstawowych umiejętności ich zastosowania dla opisu i analizy zjawisk życia prawnopolitycznego. W dalszym toku studiów dobór i sekwencja przedmiotów służy doskonaleniu nabytych już umiejętności interpretacji tekstów prawnych i odnoszenia dekodowanych z niego norm do sytuacji faktycznych, w których mogłyby znaleźć zastosowanie. Umiejętności te determinowane są koniecznością uwzględniania szybko zmieniającego się stanu prawnego, jak i dobrej orientacji w tezach i stanowiskach formułowanych przez orzecznictwo i doktrynę prawa w odniesieniu do występujących problemów praktycznych (w sferze stosowania prawa).

W ramach poszczególnych przedmiotów przewidzianych w planie studiów dobór treści programowych opiera się na założeniu prezentacji zarówno zagadnień ogólnych (pojęć, instytucji, zasad), jak i ich stopniowej konkretyzacji w postaci rozwiązań normatywnych charakterystycznych dla danej gałęzi (specjalności). Przedstawienie tych treści w pewnym stopniu zakłada nawiązanie do wątków teoretycznych i historycznych, szczególny jednak nacisk kładzie na praktyczną stronę ich zastosowania. Analiza tekstów prawnych, służąca wypracowaniu umiejętności zastosowania dekodowanych z ich treści norm prawnych do konkretnych stanów faktycznych, jest więc poprzedzona niezbędnymi wyjaśnieniami teoretycznymi i pojęciowymi. Tytułem przykładu, w ramach przedmiotu Prawo konstytucyjne (cz. 1 i 2), bliższa analiza kompetencji, struktury organizacyjnej i trybu postępowania poszczególnych organów władzy publicznej, poprzedzona jest wyjaśnieniem kluczowych zasad ustroju państwa; także w ich ujęciu historycznym i prawnoporównawczym.

Dobór treści kształcenia skorelowany został z kierunkowymi efektami kształcenia na kierunku o profilu praktycznym, przy założeniu postępującego zaawansowania Studenta w znajomości instytucji prawnych, ale także przy uwzględnieniu formy i wymiaru zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów. Przykładowo, na I roku studiów, w ramach przedmiotów Prawoznawstwo i Logika dla prawników, realizowane są – przewidziane w programie studiów – kierunkowe efekty kształcenia polegające na nabyciu rozszerzonej i pogłębionej wiedzy teoretycznej, poznaniu szczegółowej terminologii z dziedziny nauk prawnych oraz innych nauk pomocniczych dla stosowania prawa (K2_W01), czy też opanowaniu aparatu pojęciowego z dziedziny nauk prawnych (K2_U01). Taki walor dydaktyczny mają w założeniu również zajęcia odbywane w ramach przedmiotu Metody samokształcenia i samorozwoju (I rok, I i II semestr). Z kolei efekty kształcenia związane

z podstawami wiedzy na temat instytucji ustrojowych i prawnych z zakresu prawa polskiego, prawa międzynarodowego oraz prawa Unii Europejskiej i ich wzajemnych relacji (K2_W02), czy też o systemie organów władzy publicznej, procedurach ich działania w Rzeczypospolitej Polskiej (K2_W03) – w ramach m.in. przedmiotu Prawo konstytucyjne cz. 1 i 2. W toku kolejnych semestrów studiów realizowane są także inne – określone w programie – efekty kształcenia, do których nawiązują przedmioty ściśle związanymi z poszczególnymi gałęziami prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo administracyjne), zarówno materialnego, jak i procesowego. Dla przykładu, w ramach przedmiotu Prawo cywilne (II rok, III semestr studiów), realizowane są efekty kształcenia związane z wiedzą o roli i znaczeniu prawa cywilnego, zasadach i technikach redakcyjnych przepisów prawa cywilnego oraz regułach ich wykładni (K2_W01-04), umiejętnością analizy i interpretacji unormowań prawa cywilnego, jak i przygotowaniem projektów dokumentów związanych z obrotem cywilnoprawnym, czy też rozwiązywania konkretnych problemów wynikających na gruncie stosowania przepisów prawa cywilnego (K2_U01). Z kolei efektami kształcenia, osiąganymi w ramach przedmiotu Kryminalistyka (III rok, VI semestr), niezależnie od wiedzy i umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią (K1_W01-5), mają być m.in. znajomość norm, procedur, strategii i metodyki kryminalistycznej (K1_W04), czy też umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy do rozstrzygania problemów z zakresu analizy metod zapobiegania przestępczości (K1_U04).

Idea poszerzania osiągniętych **efektów kształcenia** tkwiła także u podstaw konstruowania planu studiów i sekwencji przedmiotów w toku kolejnych lat i semestrów. **Kształcenie w ramach przedmiotów ma uwzględniać wiedzę, umiejętności i kompetencje nabyte już w toku studiów.** Przykładowo, wśród warunków kursu Kryminalistyki znajduje się wymóg zaliczenia kursów z Logiki dla prawników, Prawoznawstwa, Prawa konstytucyjnego (cz. 1 i 2) oraz Prawa karnego. Sekwencja przedmiotów w toku najwyższych lat studiów (semestry VII-X) uwzględnia dodatkowo koncentrację celów dydaktycznych na wielu praktycznych efektach kształcenia (np. przedmioty Legislacja i technika prawodawcza, Podstawy negocjacji i mediacji), jak również obciążenie Słuchaczy obowiązkiem odbywania praktyk zawodowych i uczestnictwem w seminariach magisterskich.

Zgodnie z planem studiów, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych Studenci realizują łącznie cztery semestry lektoratu języka obcego nowożytnego, finalizowane wymogiem złożenia pozytywnie egzaminów z jego znajomości – na poziomie ogólnym (B2) oraz specjalistycznym (B2+). Zob. też pkt 2.5.

Niezależnie od lektoratów, począwszy od semestru IV, wszyscy studenci mają dostęp do zajęć prowadzonych w językach obcych (głównie w języku angielskim), z puli przedmiotów fakultatywnych przewidzianych w planie studiów¹¹.

¹¹ https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2022/03/fakultety_2022_harmonogram.pdf

Pkt 2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności. Stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Zajęcia dydaktyczne przewidziane w planie studiów zasadniczo realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń oraz seminariów (magisterskich) i konwersatoriów (m.in. lektoraty języka obcego). Wiodącą metodą prowadzenia zajęć w ramach pierwszej z wymienionych form jest metoda wykładowa, z reguły nie ograniczająca się do samej jedynie „teoretycznej” prezentacji zagadnień, ale wzbogacona o elementy konwersatoryjne, czemu często towarzyszy prezentacja multimedialna. Zajęcia ćwiczeniowe zdominowane są przez pracę z tekstami prawnymi oraz analizę przypadków (kazuś) – zarówno indywidualnie, jak i w pracy zespołowej. Na ćwiczeniach wykorzystywane są również materiały źródłowe z orzecznictwa sądowego oraz doktryny prawa. Stosowane metody dydaktyczne zmierzają do zaktywizowania Studentów - m.in. przez przygotowanie referatów, opracowanie wybranych zagadnień, jak również zmobilizowanie do udziału w dyskusji.

Inną metodą dydaktyczną są – odbywane w ostatnim semestrze studiów – **zajęcia warsztatowe**, których głównym celem jest powtórzenie opanowanego już materiału i pomoc w przygotowaniu do egzaminów wstępne na aplikacje prawnicze.

W ramach zajęć seminaryjnych Studenci doskonalą swoje umiejętności interpretacyjne i argumentacyjne, niezbędne do prowadzenia własnych badań i przygotowania pracy magisterskiej. Wyróżniających się i aktywnych Studentów zachęca się również do podejmowania wysiłków na płaszczyźnie naukowej, m.in. w postaci opracowania artykułu, glosy do orzeczenia, czy też przygotowania referatu na konferencję naukową. Taki też cel miały organizowane dla Studentów pierwszych lat wyjazdy konferencyjne (wizyta w 2015 r. w Trybunale Konstytucyjnym oraz na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego).

Osiągnięciu celów dydaktycznych w kontekście kierunkowych efektów kształcenia niewątpliwie może sprzyjać znajomość specjalistycznego języka obcego, zwłaszcza w zakresie tych przedmiotów, które szerzej odwołują się do obcych systemów prawnych, czy też mają za przedmiot materię z zakresu prawa międzynarodowego i ponadnarodowego. Temu też służyć mają zajęcia w ramach lektoratów języków obcych, w ramach których możliwe jest poznanie fachowego słownictwa, praca z tekstem pisany oraz słuchany, jak i rozmaite formy dialogu.

Studenci, już w ramach studiów w pierwszych dwóch semestrach, są zapoznawani z technikami i narzędziami komunikacyjnymi i informacyjnymi, istotnymi w pracy zawodowej prawnika oraz ewentualnej przyszłej pracy naukowej (takimi jak bazy danych czy systemy wyszukiwawczo-informacyjne). Taki głównie cel realizują zajęcia odbywane w ramach przedmiotu Metody samokształcenia i rozwoju.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Na Wydziale stosowane są następujące metody i techniki kształcenia, tj:

- **kształcenie synchroniczne**, w którym kontakt pomiędzy studentami a wykładowcami odbywa się w czasie rzeczywistym, zgodnie z przyjętym harmonogramem, w formie on-line. Zarówno wykładowcy jak i studenci uczestniczą w zajęciach w tym samym czasie. Narzędziem kontaktu w formie on-line są wideokonferencje na platformie MS Teams, które umożliwiają realizację zajęć w czasie rzeczywistym, zapewniając dwustronną komunikację między studentami i prowadzącymi;
- **kształcenie asynchroniczne**, w którym brak jest kontaktu on-line w czasie rzeczywistym, jednakże studenci zapoznają się z materiałami dydaktycznymi w dowolnym czasie. Na Wydziale formą nauczania w formie asynchronicznej są w szczególności skrypty, testy oraz zadania do samodzielnego rozwiązania, jak również dyskusje na forum. Narzędziem służącym do kształcenia w takiej formie jest między innymi Platforma E-learningowa Moodle oraz pakiet Office 365, które umożliwiają umieszczanie materiałów dydaktycznych, zapewniając tym samym wysoki standard realizacji zajęć w formie asynchronicznej.

W związku z pandemią COVID-19 zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość na kierunku Prawo w ostatnich trzech latach uległ zwiększeniu. W tym okresie można wyróżnić 3 etapy:

- 1) Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2019/2020 metody i techniki kształcenia bazowały na formach nauczania asynchronicznego; zaznaczyć należy, iż miały one charakter wyłącznie uzupełniający w stosunku do nauczania tradycyjnego.
- 2) W związku z pandemią COVID-19, od czasu zawieszenia zajęć tradycyjnych w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 oraz w roku akademickim 2020/2021 wszelkie zajęcia, egzaminy i zaliczenia oraz dyżury nauczycieli akademickich odbywały się zdalnie, przy użyciu metod synchronicznych (w czasie rzeczywistym zgodnie z przyjętym harmonogramem) oraz uzupełniająco metod asynchronicznych; zajęcia wychowania fizycznego zostały zastąpione indywidualnym planem treningowym, przekazywanym studentom przez instruktorów Centrum Sportu i Rekreacji zgodnie z przyjętym harmonogramem.
- 3) W roku akademickim 2021/2022 zajęcia odbywały się w formie tradycyjnej, zdalnej lub hybrydowej:
 - Wykłady odbywają się w formie zdalnej za pomocą platformy MS Teams,
 - Zajęcia audytoryjne, konwersatoryjne oraz seminaryjne odbywają się w trybie tradycyjnym (stacjonarnym), zdalnym oraz hybrydowym,
 - Wykłady ogólnouczelniane odbywają się w formie synchronicznej, za pośrednictwem platformy MS Teams lub platformy Moodle,
 - Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w formie indywidualnego planu treningowego, który jest przekazywany studentom przez instruktorów Centrum Sportu i Rekreacji,

- Zajęcia z lektoratów języków obcych odbywają się w formie zdalnej w trybie synchronicznej interakcji, zgodnie z harmonogramem zajęć, przekazywanym przez Centrum Języków Obcych.

W roku akademickim 2022/2023 stosownie do zarządzenia Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr RKR.Z.0211.28.2022 z dnia 25 lipca 2022 roku w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2022/2023¹² Wydział zamierza organizować wykłady kursowe oraz lektoraty z języków obcych w systemie zdalnym za pomocą MS Teams. Natomiast zajęcia audytoryjne, konwersatoryjne i laboratoryjne organizować w formie stacjonarnej.

Kształcenie na odległość jest prowadzone się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego i zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R/Z.0201-88/2020 z dnia 15 października 2020 roku w sprawie wprowadzenia trzech stopni poziomu bezpieczeństwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹³ oraz zarządzeniami Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie W odniesieniu do roku akademickiego było to zarządzenie: nr RKR.Z.0211.6.2021 z dnia 19 lipca 2021 roku w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2021/2022¹⁴ z późniejszymi zmianami, tj. zarządzeniami Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr: RKR.Z.0211.9.2021¹⁵, RKR.0211.2.2022¹⁶ oraz RKR.Z.0211.8.2022¹⁷. W przypadku obecnego roku akademickiego Prorektor Uniwersytetu określił sposób prowadzenia zajęć w zarządzeniu Nr RKR.Z.0211.28.2022 z dnia 25 lipca 2022 roku w sprawie: organizacji procesu dydaktycznego w roku akademickim 2022/2023¹⁸.

Podkreślenia wymaga, iż ze względu na pandemię COVID-19 w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 nauczanie odbywało się w trybie synchronicznym z wykorzystaniem technologii informatycznych zapewniających kontrolę ich przebiegu i rejestrację z uwzględnieniem zarządzenia Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R/Z.0201-33/2020 z dnia 7 maja 2020 roku¹⁹.

¹² <https://ipsych.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/6/2022/07/RKR2022Z028.pdf>

¹³ <https://bip.up.krakow.pl/zarządzenie-nr-r-z-0201-88-2020/>

¹⁴ <https://www.up.krakow.pl/nauka/685-koronawirus/tresci-zarzadzen/4663-zarządzenie-nr-rkr-z-0211-6-2021-prorektora-ds-ksztalcenia-i-rozwoju-universytetu-pedagogicznego-im-komisji-edukacji-narodowej-w-krakowie-z-dnia-19-lipca-2021-roku-w-sprawie-organizacji-procesu-dydaktycznego-w-roku-akademickim-2021-2022>

¹⁵ <https://www.up.krakow.pl/nauka/685-koronawirus/tresci-zarzadzen/4676-zarządzenie-nr-rkr-z-0211-9-2021-prorektora-ds-ksztalcenia-i-rozwoju-universytetu-pedagogicznego-w-krakowie-z-dnia-6-wrzesnia-2021-roku-w-sprawie-zmiany-zarządzenia-nr-rkr-z-0211-6-2021-prorektora-ds-ksztalcenia-i-rozwoju-universytetu-pedagogicznego-w-krakowie-z-dnia-19-lipca-2021-roku-w-sprawie-organizacji-procesu-dydaktycznego-w-roku-akademickim-2021-2022>

¹⁶ <https://www.up.krakow.pl/nauka/685-koronawirus/tresci-zarzadzen/4882-zarządzenie-nr-rkr-0211-2-2022-prorektora-ds-ksztalcenia-i-rozwoju>

¹⁷ <https://www.up.krakow.pl/nauka/685-koronawirus/tresci-zarzadzen/4935-zarządzenie-nr-rkr-0211-8-2022>

¹⁸ <https://ipea.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2022/09/RKR2022Z028.pdf>

¹⁹ <https://bip.up.krakow.pl/zarządzenie-nr-r-z-0201-33-2020/>

W kwietniu 2020 roku zostało zorganizowane przez Microsoft Polska szkolenie dla nauczycieli akademickich pod tytułem „Zdalne nauczanie z Microsoft Teams od podstaw”. Nagranie szkolenia zostało umieszczone w intranecie, aby nauczyciele akademicy mogli się z nim zapoznać i rozwijać własne kompetencje do nauczania w trybie on-line.

Studenci rozpoczynający studia na kierunku Prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji mogli zgłosić zainteresowanie udziałem w szkoleniu dotyczącym funkcjonalności platformy MS Teams w zakresie niezbędnym do uczestniczenia w zajęciach przewidzianych w planie studiów i wziąć udział w takich warsztatach.

Wydział planuje po zakończeniu pandemii COVID-19 dalej rozwijać kształcenie na odległość. Jednakże nauczanie to powinno mieć charakter uzupełniający w stosunku do kształcenia tradycyjnego. Zajęcia synchroniczne za pośrednictwem platformy MS Teams mogą umożliwić prowadzenie wykładów kursowych oraz zajęć z lektoratów języków obcych. Metody asynchroniczne z wykorzystaniem platformy E-learningowej Moodle oraz pakietu Office 365 mogą zaś ułatwić studentom przygotowanie do zajęć odbywających się w formie stacjonarnej oraz służyć utrwaleniu wiedzy po odbytych już zajęciach (na przykład w formie testów powtórkowych oraz dostępnych materiałów dydaktycznych).

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Regulacje dotyczące studiowania na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie oraz w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji uwzględniają zróżnicowane potrzeby studentów - zarówno indywidualne, jak i grupowe (studentów z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami w uczeniu się). Każdy student, po spełnieniu określonych w regulaminie studiów²⁰ wymogów, ma możliwość realizowania indywidualnej ścieżki kształcenia dostosowanej do jego potrzeb wynikających z sytuacji życiowej czy innych uwarunkowań.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb indywidualnych i grupowych przejawia się na płaszczyźnie merytorycznych treści kształcenia i organizacji studiów.

Po pierwsze, należy podkreślić należy coroczną aktualizację oferty „przedmiotów do wyboru” (fakultetów) uwzględniającej postulaty zgłaszane przez studentów (samodzielnie czy za pośrednictwem członków Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego) oraz interesariuszy zewnętrznych. Przykładem realizacji tego rodzaju postulatu studentów jest wprowadzenie w programie studiów prawniczych warsztatów przygotowujących do egzaminów na aplikacje prawnicze.

Instytut zapewnia studentom wsparcie w organizacji i realizacji rozmaitych inicjatyw, w tym konferencji naukowych, wydarzeń kulturalnych i integracyjnych. Wiele z tych wydarzeń jest współorganizowanych przez Samorząd Studentów oraz funkcjonujące w Instytucie koło naukowe i inne organizacje studenckie.

²⁰ <https://www.up.krakow.pl/studia/regulaminy-studiow/regulamin-studiow>

W ramach Uniwersytetu oraz w Instytucie zapewniono możliwości zaspokajania zróżnicowanych indywidualnych potrzeb edukacyjnych studentów. Dotyczą one w szczególności:

- 1) zapewnienia mobilności edukacyjnej w ramach realizacji procesu kształcenia w innych uczelniach w kraju i na świecie (MOST, ERASMUS+);
- 2) wprowadzenia rozwiązań regulaminowych pozwalających zindywidualizować zasady studiowania (indywidualny program studiów, indywidualna organizacja lub indywidualny plan studiów).

Szczegółowe rozwiązania regulaminowe. Troska o zróżnicowane potrzeby indywidualne studentów znalazła wyraz w wielu szczegółowych rozwiązaniach, przyjętych w pierwszej kolejności w Regulaminie studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich (dalej: „Regulamin studiów”)²¹. W zależności od potrzeb studenta pozwalają one na:

- 1) zaliczeniu niektórych kursów (w tym również praktyki) w innej szkole wyższej (w kraju lub za granicą), w której funkcjonuje system ECTS (dotyczy to również programu MOST). odbywanie części zajęć na innej uczelni (§ 22 ust. 1);
- 2) możliwości odbycia jednego lub dwu semestrów studiów w ramach programu Erasmus+ w uczelni lub instytucji zagranicznej na podstawie uzgodnionego indywidualnego programu studiów/praktyk (§ 23 ust. 1);
- 3) możliwości zaliczenia danego kursu w terminie wcześniejszym, po uzgodnieniu z nauczycielem akademickim prowadzącym ten kurs (§ 21 ust. 7);
- 4) możliwości uzyskania zgody na rozliczenie roczne efektów kształcenia (§ 21 ust. 13);
- 5) możliwości uzyskania przez Studenta uczestniczącego w pracach badawczych lub wdrożeniowych zwolnienia z udziału w niektórych zajęciach wchodzących w zakres realizowanych prac badawczych i ustalenia indywidualnej formy zaliczenia kursu (§ 21 ust. 6);
- 6) możliwości udzielenia urlopu z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów (§ 32 ust. 1);

W celu znalezienia rozwiązania adekwatnego do swojej sytuacji student może liczyć na fachową pomoc ze strony kierownika kierunku studiów oraz wykwalifikowanego personelu Centrum Obsługi Studentów i Sekretariatu Instytutu opiekuna roku, którym jest pracownik naukowy Instytutu, a także przedstawiciele Samorządu Studentów, pozostających w bieżącym kontakcie z władzami Instytutu.

Realizację indywidualnych ścieżek kształcenia gwarantują przepisy Regulaminu studiów, zgodnie z którymi student może uzyskać zezwolenie na:

- 1) studia według **indywidualnego programu studiów**; który zapewnia wybitnie uzdolnionym studentom możliwość osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się zatwierdzonych dla kierunku oraz uwzględnienie dodatkowych indywidualnych zainteresowań studenta (§ 8);

²¹ Załącznik nr 1 do zarządzenia Rektora nr R.Z.0211.64.2022 ws. ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu <https://intranet.up.krakow.pl/rektor/Rektor%20%20dokumenty/Zarz%C4%85dzenia/2022/Z2022R064.pdf>

- 2) studia według **indywidualnej organizacji studiów** – która polega na określeniu przez prowadzących w danym semestrze indywidualnych terminów zaliczeń, egzaminów oraz praktyk zawodowych przewidzianych programem studiów w ramach określonej organizacji roku (§ 10) ;
- 3) studia według **indywidualnego planu studiów** – który dotyczy studenta przyjętego na studia w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się, wpisanego na semestr studiów określony przez dyrektora instytutu, a wskazany przez właściwą komisję ds. certyfikacji (§ 11).

Osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby nieposiadające orzeczenia o niepełnosprawności, a których stan zdrowia utrudnia realizowanie procesu dydaktycznego, mogą uzyskać wsparcie edukacyjne w **Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BONP)**²².

Regulamin studiów szczegółowo określa sposób dostosowania i organizacji studiów oraz realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością oraz nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności a będących w sytuacji pogorszenia stanu zdrowia. W szczególności należy wskazać następujące rozwiązania:

W zajęciach dydaktycznych mogą uczestniczyć asystenci osób niepełnosprawnych, tłumacze języka migowego oraz osoby pomagające studentom niepełnosprawnym wyznaczone przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Jeżeli stan zdrowia studenta uniemożliwia realizację planu studiów przewidzianego na dany semestr, dyrektor instytutu na pisemny wniosek studenta zaopiniowany przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów lub udzielić studentowi urlopu.

Student z niepełnosprawnością ma prawo do alternatywnych zajęć wychowania fizycznego organizowanych przez Ośrodek Wychowania Fizycznego²³ – jednostkę właściwą ds. sportu i rekreacji – w porozumieniu z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Studentowi z niepełnosprawnością i w pogarszającym się stanie zdrowia przysługuje prawo do uczestnictwa w alternatywnych lektoratach języków obcych. Zajęcia w formie lektoratów organizuje, na wniosek studenta, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy współpracy z Centrum Języków Obcych²⁴.

Student będący osobą niepełnosprawną lub w sytuacji pogorszenia stanu zdrowia może, na podstawie opinii wydanej przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, zgłosić osobie prowadzącej dany kurs na początku semestru swoje potrzeby dotyczące warunków uzyskania zaliczenia i zdawania egzaminu. Dotyczą one:

- a. przedłużenia czasu trwania danego egzaminu;
- b. zastosowania podczas zaliczenia i egzaminu urządzeń technicznych, takich jak: komputery, oprogramowanie udźwiękowiające, urządzenia brajlowskie, klawiatury alternatywne itp.;

²² <https://bon.up.krakow.pl/>

²³ <https://csir.up.krakow.pl/>

²⁴ <https://cjo.up.krakow.pl/>

- c. zmiany formy egzaminu z pisemnej na ustną lub odwrotnie;
- d. uczestniczenia w zaliczeniu i egzaminie, w tym także w egzaminie komisyjnym, egzaminie dyplomowym osób, o których mowa w § 13 ust. 3 niniejszego regulaminu;
- e. możliwości otrzymywania materiałów dydaktycznych w postaci elektronicznej przed zajęciami (np. prezentacje) z bezwzględnym zastrzeżeniem, że materiały te nie będą udostępniane osobom trzecim.

Jeżeli ze względu na niepełnosprawność lub pogorszenie stanu zdrowia student nie był w stanie przystąpić do zaliczeń i egzaminów w ramach danej sesji egzaminacyjnej, student ma prawo wnioskować do dyrektora instytutu o zmianę terminów składania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń poza okresem trwania sesji. Dyrektor instytutu może wyznaczyć nowy termin zaliczenia sesji, z zastrzeżeniem, że uzyskanie wszystkich zaległych zaliczeń i zdanie egzaminów nie może nastąpić później niż do 30 dni poprzedzających rozpoczęcie kolejnej sesji. Decyzję o zmianach terminów podejmuje dyrektor instytutu po uzyskaniu opinii Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz opinii przeprowadzającego zaliczenie lub egzamin.

2.5. Plan i program studiów jest ustalony na podstawie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, Statutu Uniwersytetu Pedagogicznego oraz Regulaminu studiów

Plan i program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w 2015 r. i stanowiły załączniki do wniosku o nadanie Wydziałowi Humanistycznemu Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie uprawnień do prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo. Programy i plany studiów dla kolejnych roczników była zatwierdzany przez odpowiednie ciała decyzyjne (ze względu na zmiany organizacyjne były to różne organy), a następnie podlegał korektom. Programy i plany studiów były korygowane na podstawie uchwał rady Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii, a potem Prawa i Ekonomii:

- a) w odniesieniu do V roku prawa stacjonarnego z dni: 18.02.2021 r. oraz 9.07.2021 r.
- b) w odniesieniu do IV roku prawa stacjonarnego z dni: 28.05.2020 r., 18.02.2021 r., 31.08.2021 r. i 30.08.2022 r.
- c) w odniesieniu do III roku prawa stacjonarnego z dni: 18.02.2021 r. i 30.08.2022 r.
- d) w odniesieniu do II roku prawa stacjonarnego z dni: 23.06.2021 r. i 30.08.2022 r.
- e) w odniesieniu do IV roku prawa niestacjonarnego z dni: 28.05.2020 r., 31.08.2021 r. i 30.08.2022 r.
- f) w odniesieniu do III roku prawa niestacjonarnego z dni: 18.02.2021 r. i 30.08.2022 r.
- g) w odniesieniu do II roku prawa niestacjonarnego z dni: 23.06.2021 r. i 30.08.2022 r.

Dla studentów na stronie internetowej Instytutu (zakładka „Plany i programy studiów”) udostępniono teksty jednolite planów i programów (dla każdego rocznika odrębnie).

Organizacja roku akademickiego 2022/23 została określona, zgodnie z § 5 ust. 2 Regulaminu studiów, na mocy zarządzenia Rektora z dnia 18 maja 2022 r. R.Z.0211.29.2022., z tym zastrzeżeniem, że może ona ulec zmianie w związku z sytuacją w kraju (COVID-19). Organizację roku na studiach niestacjonarnych ustala Dyrektor Instytutu.

Zgodnie z planem studiów studenci studiów stacjonarnych powinni odbyć 3806 godzin zajęć dydaktyczny (licząc łącznie z zajęciami z języków obcych i wychowania fizycznego,

jak również praktyki zawodowe), z tego 3791 godzin zajęć z udziałem (osobistym lub w formie zdalnej) nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia. Jedynymi zajęciami, które odbywają się bez udziału takich osób, jest ochrona własności intelektualnej (te zajęcia są realizowane na platformie moodle).

W przypadku studiów niestacjonarnych studenci powinni zaś odbyć 2826 godzin zajęć dydaktycznych (również licząc łącznie z zajęciami z języków obcych i wychowania fizycznego jak również praktykami zawodowymi), z tego 2811 godzin z udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (wyjątkiem jest także ochrona własności intelektualnej).

Zasady odbywania praktyk określa Regulamin Praktyk Zawodowych Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych na kierunku prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji. Ze względu na to, że studia prawnicze (zarówno stacjonarne jak i niestacjonarne) w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie są kierunkiem praktycznym, studenci studiów stacjonarnych realizują w trakcie studiów (od IV do VIII semestru) 24 tygodnie (6 miesięcy) praktyk (960 godzin dydaktycznych). Identyczny wymiar praktyk jest realizowany na studiach niestacjonarnych. Zob. bliżej pkt 2.7.

Na studiach stacjonarnych studenci zgodnie z planem studiów mają zrealizować 110 godzin zajęć dydaktycznych lektoratu z języka obcego na poziomie B2 (rozłożone na rok I i II) oraz 15 godzin języka obcego dla potrzeb rynku pracy na poziomie B2+. Dodatkowo studenci mają obowiązek zrealizować 225 godzin zajęć z przedmiotów fakultatywnych, spośród których mogą wybrać przedmioty prowadzone w języku polskim lub obcym. Poza tym obowiązkiem studenta jest wybór jednego przedmiotu fakultatywnego w języku obcym (o wymiarze 15 godzin zajęć dydaktycznych).

Na studiach niestacjonarnych studenci zgodnie z planem studiów mają zrealizować 90 godzin dydaktycznych lektoratu z języka obcego na poziomie B2) oraz 15 godzin lektoratu z języka obcego dla potrzeb rynku pracy na poziomie B2+. Dodatkowo studenci studiów niestacjonarnych mają obowiązek zrealizować 190 godzin zajęć dydaktycznych z przedmiotów fakultatywnych, spośród których mogą wybrać przedmioty prowadzone w języku polskim lub obcym. Analogicznie jak studenci studiów stacjonarnych, także ci ze studiów niestacjonarnych mają obowiązek wyboru jednego przedmiotu fakultatywnego w języku obcym (15 godziny zajęć dydaktycznych).

Wśród kursów fakultatywnych w języku obcym w ofercie studiów prawniczych w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie były m.in. następujące kursy: European Company Law (prowadzący: dr Marcin Mazgaj), czy The Right to Freedom of Speech and Expression (prowadzący: dr Maria Rożnowska), EU Constitutional Law and Fundamental Rights (kurs w ramach Jean Monnet Module). We wcześniejszych latach były także prowadzone następujące kursy w języku angielskim: Political systems of the European Union Member States oraz Secondary law of the European Union and its reception in Poland (oba przez dr hab. Katarzynę Dunaj, prof. UP).

Zgodnie z planem studiów studenci studiów stacjonarnych powinni uzyskać 39 punktów ECTS z przedmiotów fakultatywnych (co wyboru), a nadto 8 punktów ECTS z seminarium magisterskiego (które również należy zaliczyć do zajęć „do wyboru”, gdyż student ma prawo do wyboru promotora spośród wskazanej listy pracowników naukowych Instytutu). Oznacza to, że na studiach stacjonarnych student uzyskuje około 1/6 wszystkich punktów ECTS

w zamian za uzyskanie pozytywnej oceny z przedmiotów do wyboru. Powyższe liczby kształtują się analogicznie także na studiach niestacjonarnych.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mogą wybierać spośród fakultetów organizowanych przez Instytut oraz fakultetów ogólnouczelnianych. Przedmioty fakultatywne przygotowane przez Instytut to m.in.:

- 1 dr Ewa Radomska, Umiejdzynarodowienie przedsiębiorstw
- 2 dr Damian Gil, Organy ochrony prawnej
- 3 dr Krzysztof Sala. Zarządzanie w turystyce i hotelarstwie
- 4 dr hab. Kazimiera Juszka, prof. UP, Technika kryminalistyczna
- 5 dr hab. Janina Pach, prof. UP, Ulgi i zwolnienia w podatkach dochodowych w Polsce
- 6 dr Marek Stych, Farmacja i prawa pacjenta w praktyce
- 7 dr Paweł Nowak, Bezpieczeństwo konsumenta we współczesnej gospodarce rynkowej
- 8 dr Marcin Kępa, Prawo fundacyjne
- 9 dr Marcin Kępa, Klauzule i aspekty społeczne w zamówieniach publicznych.

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć

W toku studiów studenci realizują 53 przedmioty stałe oraz 10 „przedmiotów do wyboru” (fakultetów)²⁵. Obok nich program studiów obejmuje następujące przedmioty (zajęcia): lektorat języka obcego, seminarium magisterskie, szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, praktyki zawodowe, a na studiach stacjonarnych dodatkowo Wychowanie fizyczne. Program studiów przewiduje następujące formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium (magisterskie), lektorat (języka obcego), zajęcia wychowania fizycznego oraz zajęcia w formie asynchronicznego e-learningu.

²⁵ Dane wg wykazu kursów fakultatywnych w semestrze letnim 2022 r. (https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2022/03/fakultety_2022_harmonogram.pdf)

Podział godzin zajęć na poszczególnych latach – zgodnie z planem studiów²⁶ – wynosi:

	Studia stacjonarne				Studia niestacjonarne			
	Wykłady	Ćwiczenia	Inne	Razem	Wykłady	Ćwiczenia	Inne	Razem
I rok	330	285	61	676	215	185	51	451
II rok	345	315	70	730	230	180	60	470
III rok	330	210	15	555	220	140	15	375
IV rok	240	180	30	450	160	120	30	310
V rok	255	120	60	435	160	70	30	260
Razem	1500	1110	236	2846	985	695	186	1866
Razem z PZ			960	3806			960	2826

Wykłady z przedmiotów kursowych prowadzone są dla całego roku studiów. Zgodnie z wytycznymi Dyrektora Instytutu, minimalna liczba studentów, którzy mogą zapisać się na wykład fakultatywny wynosi 35 osób. Wpływ na rzeczywistą ilość uczestników zajęć fakultatywnych ma w dużej mierze specyfika przedmiotu i zajęć, ale także wielkość sali, w której są one prowadzone, jak i forma zajęć (stacjonarne czy zdalne). Liczebność na wykładach fakultatywnych oscyluje średnio w granicach 40-50 osób.

Grupy ćwiczeniowe na kierunku Prawo liczą ok. 35-45 studentów na studiach stacjonarnych²⁷ oraz ok. 30 studentów na studiach niestacjonarnych. Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na studiach niestacjonarnych grupy seminaryjne liczą od 8-12 studentów.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk

Na kierunku Prawo od roku akademickiego 2022/2023 przewidziano obowiązkowe praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin zegarowych (960 godzin dydaktycznych) zgodnie wykładnią przedstawioną przez Prezydium Polskiego Komisji Akredytacyjnej. Taki wymiar praktyk przewidziany jest w planie studiów oraz w § 3 pkt 6 Regulaminu praktyk („Łączny wymiar praktyk zawodowych realizowanych na kierunku Prawo wynosi 6 miesięcy (960 godzin dydaktycznych, co stanowi równowartość 720 godzin zegarowych)”). W § 3 pkt 8 Regulaminu praktyk stwierdza się, iż „praktyki realizowane są w ciągu 5 semestrów, a to w semestrach IV-VIII”. Praktykom zawodowym przypisano w programie studiów łącznie 32 punkty ECTS²⁸.

Studenckie praktyki zawodowe na kierunku Prawo stanowią integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia. Studenci mają obowiązek odbycia i zaliczenia praktyk

²⁶ Wszystkie dane liczbowe wg planu studiów na rok akademicki 2022/2023.

²⁷ Uwzględniono liczby studentów w roku akademickim 2021/2022.

²⁸ <https://ipe.up.krakow.pl/praktyki-studenckie>

przewidzianych w planie studiów w wymiarze wskazanym powyżej.²⁹

Zasady odbywania i zaliczania praktyk studenckich oraz tryb ich organizacji określa Regulamin praktyk Instytutu oraz Regulamin praktyk zawodowych wydany przez Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.³⁰

Zgodnie z Zarządzeniem Nr RKR.Z.0211.32.2022 Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 29 września 2022 roku w sprawie bezpośredniego nadzoru merytorycznego nad organizacją i realizacją obowiązkowych praktyk studenckich bezpośredni nadzór merytoryczny nad organizacją i realizacją obowiązkowych praktyk studenckich pełnią Kierownicy praktyk.³¹ Kierownika praktyk na kierunku prawo powołuje Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju na wniosek Dyrektora Instytutu.

W sprawach nieunormowanych w Regulaminie decyzje podejmuje, z upoważnienia Dyrektora Instytutu, Kierownik praktyk studenckich na kierunku Prawo (dalej jako Kierownik praktyk). Od przedmiotowych decyzji Kierownika Praktyk Studentowi przysługuje prawo do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do Dyrektora Instytutu w terminie 14 dni od otrzymania decyzji. Od przedmiotowych decyzji Dyrektora Instytutu Studentowi przysługuje odwołanie do Prorektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ds. Kształcenia w terminie 14 dni, licząc od dnia jej doręczenia. Decyzja Prorektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ds. Kształcenia jest ostateczna.

Zasadniczym celem studenckich praktyk zawodowych jest kształcenie poprzez umożliwienie Studentom bezpośredniego pozyskiwania doświadczeń i praktycznej wiedzy dotyczącej zasad, organizacji i mechanizmów funkcjonowania instytucji, organizacji, zakładów i innych jednostek organizacyjnych, w których odbywają się praktyki. Celem studenckich praktyk zawodowych w szczególności jest:

- 1) wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w toku studiów w praktyce stosowania prawa,
- 2) poznanie specyfiki pracy na różnych stanowiskach, w instytucjach i przedsiębiorstwach związanych ze studiowanym kierunkiem,
- 3) poznanie własnych możliwości na rynku pracy,
- 4) nawiązywanie kontaktów zawodowych, umożliwiających wykorzystanie ich w momencie przygotowywania pracy dyplomowej.

Miejscem odbywania studenckich praktyk zawodowych na kierunku Prawo są w szczególności: instytucje wymiaru sprawiedliwości, instytucje organów ścigania, instytucje państwowe, urzędy administracji rządowej i samorządowej, organizacje społeczne,

²⁹ <https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2022/07/PRAWO-S-program-plan-2022-2023.pdf>

³⁰ https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiFhobjsrn6AhXjsosKHTo2Am4QFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fii.up.krakow.pl%2Fwp-content%2Fuploads%2Fsites%2F21%2F2020%2F01%2Fzarzadzenie_prorektora_2009.pdf&usg=AOvVaw3_vCn3aEIdn6c7Oa096h3x

³¹ https://intranet.up.krakow.pl/Prorektor_DS_Kszta%C5%82cenia/Shared%20Documents/Zarz%C4%85dzenia/2022/RKR2022Z032.pdf

organizacje pozarządowe lub przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z kierunkiem studiów. Studenci mają pozostawioną pełną swobodę w wyborze miejsca praktyki zastrzeżeniem, iż przedstawiają propozycję miejsca odbywania praktyk biorąc pod uwagę przykładowe wyliczenie tych miejsc zawarte w §3 ust. 1 Regulaminu praktyk. Kierownik Praktyk akceptuje zaproponowane przez Studenta miejsce odbywania praktyk albo przedstawia propozycje lub kierunek wyboru miejsca odbywania praktyk związanych z kierunkiem studiów.

Studenci Instytutu najczęściej decydują się na praktyki w sądach powszechnych, prokuraturach, kancelariach prawniczych a także w określonych jednostkach policji. Po ustaleniu miejsca praktyk kierownik wystawia skierowanie lub/i porozumienie z daną jednostką prowadzącą praktykę kierując tym samym studentów na praktyki. Liczba miejsc praktyk regulowana jest na bieżąco w zależności od liczby studentów na danym roku.

Studenci mają obowiązek ustalenia terminu z Kierownikiem Praktyk, w miejscu odbywania praktyk oraz dostarczenia dokumentów niezbędnych do jej odbycia. Istnieje możliwość realizowania praktyk w więcej niż jednym miejscu odbywania praktyk. Studenci powinni realizować praktyki w okresach wolnych od zajęć dydaktycznych. Istnieje możliwość odbywania praktyk w trakcie trwania roku akademickiego z jednoczesnym zachowaniem wymiaru praktyk w przeliczeniu na liczbę godzin. Odbywanie praktyki w czasie trwania roku akademickiego nie jest podstawą do zwolnienia Studenta z zajęć dydaktycznych. W §3 punkt 6a Regulaminu praktyk przewidziano możliwość, po doświadczeniach związanych z pandemią COVID-19, wyjątkowego skrócenia wymiaru czasu praktyk (*„W razie zaistnienia okoliczności nadzwyczajnych (stan epidemii, klęski żywiołowej itp.) dopuszcza się możliwość obniżenia łącznego wymiaru praktyk - w zakresie i na zasadach określonych w przepisach prawa. Decyzję w tym zakresie podejmuje podmiot wskazany w tych przepisach, a w razie braku takiego wskazania Dyrektor Instytutu”*).

Organizacją studenckich praktyk zawodowych w formie stacjonarnej lub w sytuacjach wyjątkowych –formie zdalnej, zajmuje się Kierownik Praktyk. Do bezpośrednich zadań Kierownika Praktyk w zakresie praktyk stacjonarnych i zdalnych należy w szczególności:

- 1) koordynacja praktyk studenckich ,
- 2) prowadzenie ewidencji praktyk,
- 3) nadzór nad przebiegiem praktyk,
- 4) ocena dokumentacji dostarczonej przez Studentów z odbytych praktyk,
- 5) zaliczenie praktyk poprzez dokonanie wpisu do systemu Wirtualnej Uczelni Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
- 6) wskazanie terminu, sposobu oraz miejsca dostarczenia dokumentów niezbędnych do odbycia i zaliczenia praktyk w miesiącu poprzedzającym rozpoczęcie semestru,
- 7) zweryfikowanie czy zostały osiągnięte założone dla praktyki efekty kształcenia.

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej Student przedstawia Kierownikowi praktyk pisemną zgodę na przyjęcie na praktykę w formie stacjonarnej lub w sytuacjach wyjątkowych -formie zdalnej, przez osobę upoważnioną do podejmowania decyzji o przyjęciu na praktykę w miejscu odbywania praktyk. Odbywanie praktyki zawodowej może nastąpić na podstawie porozumienia między Instytutem Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie a podmiotem, u którego

praktyka ma być realizowana.

Na dokumencie zawierającym pisemną zgodę na przyjęcie na praktykę, o której stanowi § 4 ust. 6 Regulaminu praktyk, Kierownik praktyk akceptuje propozycję praktyki kierując Studenta na praktykę poprzez napisanie formuły „kieruję na praktykę” albo -w sytuacjach wyjątkowych - „kieruję na zdalną praktykę” wraz z podbiciem pieczętki, podpisem i wskazaniem daty skierowania na praktyki. Brak powyższej formuły oznacza niezaakceptowanie miejsca praktyki a przyczyną tej odmowy jest przez Kierownika praktyk omawiana ze Studentem ze wskazaniem kierunku wyboru właściwego miejsca na praktykę.

Na podstawie uzyskanej zgody i skierowania na praktykę albo zawartego porozumienia (lub też obydwu tych dokumentów) z miejscem odbywania praktyk, o których mowa w § 4 pkt 6 Regulaminu praktyk, Studentowi wydawane są dokumenty niezbędne do odbycia praktyk.

Komplet dokumentacji będącej podstawą realizacji i zaliczenia praktyk oprócz kompletności dokumentu zgody, o którym mowa § 4 pkt 6 Regulaminu praktyk, stanowią:

- 1) dzienniczek praktyk w formie papierowej (książeczkowej) lub też elektronicznej, jeżeli Student jest zobowiązany odbywać praktyki stacjonarne lub elektroniczny dzienniczek praktyk jeżeli student jest zobowiązany, w sytuacjach wyjątkowych, odbywać praktyki zdalne ,
- 2) opinia Patrona/ u którego Student odbywał praktyki stacjonarne lub zdalne.
- 3) oświadczenie Studenta dotyczące ochrony danych osobowych zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) zwanym dalej RODO według wzoru wydanego przez Prorektora odpowiedzialnego za sprawy studenckie Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie jeżeli Student odbywał praktyki stacjonarne lub zdalne.
- 4) zaświadczenie o odbyciu zdalnej praktyki wraz z elektronicznym dzienniczkiem praktyk jeżeli Student jest zobowiązany, w sytuacjach wyjątkowych, odbywać praktyki zdalne.
- 5) sprawozdanie studenta z odbycia zdalnej praktyki studenckiej jeżeli Student jest zobowiązany, w sytuacjach wyjątkowych, odbywać praktyki zdalne.

Warunkiem zaliczenia praktyki przez Studenta jest osobiste albo zdalne przedłożenie Kierownikowi praktyk pozytywnej opinii wystawionej przez Patrona/jednostkę, u którego Student odbywał praktykę oraz przedstawienie kompletnej dokumentacji wymienionej w § 4 pkt 9 Regulaminu praktyk a w przypadku ubiegania się przez Studenta o zaliczenie praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin, kompletnej dokumentacji wymienionej w § 5 pkt 11 Regulaminu praktyk.

Wpisy do dziennika praktyk powinny być parafowane przez Patrona u którego Student odbywa praktykę. Dokumentacja niekompletna, nieczytelna, wypełniona w sposób nieprawidłowy bądź wybrakowany zwracana jest Studentowi. Do czasu dostarczenia skorygowanych bądź uzupełnionych dokumentów praktyka nie podlega zaliczeniu. Brak zaliczenia praktyki jest jednoznaczny z koniecznością jej powtórzenia w wymaganym wymiarze godzin. Student, który nie odbył wymaganej w planach studiów praktyki nie może

zaliczyć roku, w którym praktyka została zaplanowana. Zaliczenia praktyki wpisem w Wirtualnej Uczelni Uniwersytetu dokonuje Kierownik praktyk.

Należy zaznaczyć, iż studenci posiadający udokumentowane doświadczenie zawodowe odpowiadające treściom programowym studiowanego kierunku mogą ubiegać się o zaliczenie praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin Przez doświadczenie rozumie się wykonywanie czynności zawodowych na podstawie: mianowania, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy wolontariatu w szczególności w instytucjach wymiaru sprawiedliwości, instytucjach organów ścigania, instytucjach państwowych, urzędach administracji rządowej i samorządowej, organizacjach społecznych, organizacjach pozarządowych lub przedsiębiorstwach prowadzących działalność związaną z kierunkiem studiów, bądź wykonywanie czynności zawodowych związanych z kierunkiem studiów w ramach prowadzonej własnej działalności gospodarczej. Jako praktykę Kierownik praktyk może również zaliczyć w szczególności odbywanie prawniczych staży zawodowych. Warunkiem zaliczenia praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin w ramach udokumentowanego doświadczenia zawodowego jest dostarczenie do Kierownika praktyk dwóch egzemplarzy pisemnego podania o zaliczeniu praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin oraz dokumentów uzasadniających podanie. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniesionego podania w pełnym wymiarze godzin Student uzyskuje wpis do Wirtualnej Uczelni Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniesionego podania decyzję w sprawie zaliczenia praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin w ramach udokumentowanego doświadczenia zawodowego podejmuje Dyrektor Instytutu. Od przedmiotowej decyzji Studentowi przysługuje prawo do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prorektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ds. Kształcenia w terminie 14 dni, licząc od dnia jej doręczenia. Decyzja Prorektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ds. Kształcenia jest ostateczna.

Zgodnie z § 5 ust. 11 Regulaminu praktyk dokumentami uzasadniającymi podanie o zaliczenie praktyk w częściowym albo pełnym wymiarze godzin w ramach udokumentowanego doświadczenia zawodowego powinny być w szczególności:

- 1) potwierdzone w miejscu odbywania praktyk zaświadczenie o odbyciu praktyk stacjonarnych lub zdalnych lub stażu zawodowego w formie stacjonarnej lub zdalnej ze wskazaniem imienia i nazwiska Studenta, liczby odbytych godzin praktyk oraz dokładnego określenia miejsca odbycia praktyki,
- 2) oryginał lub poświadczony za zgodność z oryginałem dokument potwierdzający doświadczenie zawodowe, na podstawie której Student odbywał stacjonarne lub zdalne praktyki,
- 3) pozytywna opinia wystawiona przez Patrona/jednostki, u którego Student odbywał stacjonarną lub zdalną praktykę,
- 4) oświadczenie Studenta dotyczące ochrony danych osobowych zgodne z RODO z odbycia stacjonarnej lub zdalnej praktyki
- 5) sprawozdanie studenta ze zdalnych praktyk jeżeli Student odbywał zdalne praktyki.

Dostarczone przez studentów dokumenty dotyczące praktyk są przechowywane przez okres zgodny z aktualnymi wymogami prawa obowiązującymi w momencie złożenia tych

dokumentów.

Regulamin praktyk jest dostępny dla zainteresowanych w wersji elektronicznej na stronie internetowej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (<https://ipea.up.krakow.pl/praktyki-studenckie/>)

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Rekrutacja na studia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku prawo odbywa się co roku zgodnie z regulacjami ogólnymi obowiązującymi w UP na zasadach określonych przez Senat UP z dwuletnim wyprzedzeniem. Rozwiązaniem obowiązującym w UP jest rekrutacja przeprowadzana elektronicznie przy pomocy Systemu Rekrutacyjnego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (dalej: ESR – Elektroniczny System Rekrutacyjny), co umożliwia w dużej mierze zdalną obsługę osób ubiegających się o przyjęcie na kierunek prawo.

Tryb i zasady rekrutacji na studia na rok akademicki 2022/2023 zostały określone w Uchwale Nr 1.26.04.2021 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 kwietnia 2021 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023. Ponadto, warunki rekrutacji, podejmowania i odbywania studiów wyższych przez obcokrajowców w UP określa Zarządzenie Nr R.Z.0211.38.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 9 czerwca 2022 roku w sprawie zasad podejmowania i odbywania studiów wyższych w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przez cudzoziemców.

Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy, ponieważ na podstawie stworzonego rankingu przyjmowani są kandydaci z najwyższą liczbą punktów. Konkursy świadectw maturalnych przeprowadzane są wyłącznie dla kandydatów, którzy spełnią kryteria przystąpienia do konkursu. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Komisja Rekrutacyjna składająca się z Przewodniczącego, Sekretarza oraz Członków Komisji. Zasady działania Komisji Rekrutacyjnej, jej zadania i uprawnienia określa Zarządzenie Nr RKR.Z.0211.20.2022 Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie: zakresu zadań i uprawnień Przewodniczących oraz zadań i obowiązków Sekretarzy Komisji Rekrutacyjnych na rok akademicki 2022/2023 oraz zasad dokonywania wpisów na listę studentów. Zgodnie z § 89 ust. 4 Statutu Uczelni z dnia 7 września 2020 r. Komisję Rekrutacyjną powołuje Dyrektor Instytutu, który również sprawuje nadzór nad prawidłowym przebiegiem rekrutacji na podstawie § 89 ust. 5 Statutu Uczelni z dnia 7 września 2020 r. Kandydatom przysługuje prawo do odwołania się od decyzji Komisji Rekrutacyjnej. Organem odwoławczym w sprawach przyjęć na studia jest Rektor zgodnie z § 89 ust. 6 Statutu Uczelni z dnia 7 września 2020 r. oraz § 12 Załącznika nr 1 do Uchwały Nr 1.26.04.2021 Senatu dotyczącej warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023 z dnia 26 kwietnia 2021 roku.

Warunkiem wstępnym rekrutacji jest posiadanie przez kandydata świadectwa dojrzałości lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia studiów. Kryteria przyjęć na studia jednolite magisterskie na kierunku prawo (zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym) zostały określone w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 1.26.04.2021 Senatu dotyczącej warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023 z dnia 26 kwietnia 2021 roku. Zasady rekrutacji przewidują, że wyniki egzaminów maturalnych przeliczane są w postępowaniu rekrutacyjnym na punkty. Wyniki nowej matury z części pisemnej przeliczane są przez Komisję Rekrutacyjną zgodnie

z zasadami określonymi w Załączniku nr 2 do Uchwały nr 1.26.04.2021 Senatu dotyczącej warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2022/2023 z dnia 26 kwietnia 2021 roku, gdzie poziom podstawowy: 1% wynosi 1 pkt; poziom rozszerzony: 1% wynosi 1,5 pkt. W przypadku gdy kandydat zdawał maturę na obu poziomach, uwzględnia się wynik korzystniejszy dla kandydata. W załączniku nr 2 do Uchwały nr 1.26.04.2021 Senatu zawarte zostały ponadto zasady przeliczania wyników egzaminu maturalnego, w przypadku gdy kandydat posiada tzw. „starą maturę”, maturę międzynarodową czy maturę europejską. Zasady przeliczania wyników egzaminów maturalnych publikowane są w Informatorze dostępnym dla wszystkich kandydatów na stronie internetowej Uczelni (<https://rekrutacja-studia.up.krakow.pl/1/default.aspx>). Kandydat ubiegający się o przyjęcie na kierunek prawo zobowiązany jest do wniesienia opłaty rekrutacyjnej na przypisany mu numer konta bankowego, wygenerowany podczas procedury rekrutacyjnej. Szczegółowe kwestie związane z wnoszeniem opłaty rekrutacyjnej i jej wysokością określa Zarządzenie R.Z.0211.31.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie: wysokości opłat wnoszonych przez kandydatów za postępowanie związane z przyjęciem na studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia, studia jednolite magisterskie, studia podyplomowe oraz do Szkoły Doktorskiej w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w roku akademickim 2022/2023.

Kierunek prawo z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. W roku akademickim 2021/2022 odnotowano 520 kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia stacjonarne oraz 129 kandydatów na studia niestacjonarne. Natomiast o przyjęcie na studia w roku akademickim 2022/2023 ubiegało się 652 kandydatów na studia stacjonarne oraz 131 kandydatów na studia niestacjonarne (dane na dzień 1.09.2022 r.).

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni określone są przez przepisy zawarte w Regulaminie Studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (<https://www.up.krakow.pl/studia/regulaminy-studiow/5074-regulamin-studiow-pierwszego-drugiego-stopnia-i-jednolitych-magisterskich-obowiazujacy-od-1-pazdziernika-2022-roku>). Uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni dotyczy studentów, którzy przenoszą się na Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie z innych uczelni, studentów po wznowieniu studiów i zmieniających tryb.

Regulamin studiów zawiera uregulowania w zakresie podstawowych zagadnień organizacji i toku studiów wyższych oraz określa prawa i obowiązki studentów; nie dotyczy natomiast prowadzonych w Uczelni studiów podyplomowych oraz szkół doktorskich, dla których odpowiednimi są: regulamin studiów podyplomowych oraz regulamin szkół doktorskich. Regulamin studiów wskazuje m.in. warunki przeniesienia. Zgodnie z § 15 Regulaminu studiów studentem Uczelni może (w miarę wolnych miejsc) zostać student innej szkoły wyższej, pod warunkiem porównywalności efektów uczenia się w obu uczelniach, po zaliczeniu przynajmniej I semestru w uczelni macierzystej. Decyzję o przyjęciu i uznaniu zaliczonych w innej szkole wyższej kursów i praktyk podejmuje Dyrektor Instytutu realizującego kształcenie na danym kierunku, określając semestr dokonania wpisu oraz terminy i zakres wyrównania różnic programowych. W uzasadnionych przypadkach

student może, w miarę wolnych miejsc, zmienić formę studiów: ze stacjonarnych na niestacjonarne lub odwrotnie. Decyzję o uznaniu dotychczas osiągniętych efektów uczenia się i uzyskanych punktów ECTS studenta, a następnie o przeniesieniu podejmuje Dyrektor Instytutu (§ 17 Regulaminu studiów). Student może przenieść się również na inny kierunek w Uczelni (w miarę wolnych miejsc) przy porównywalności efektów uczenia się na obu kierunkach. Warunkiem przeniesienia jest zaliczenie w Uczelni przynajmniej pierwszego semestru studiów. Decyzję o przyjęciu studenta na nowo wybrany kierunek podejmuje Dyrektor Instytutu właściwego dla nowo wybranego kierunku, po uzyskaniu zgody dyrektora instytutu, z którego student się przenosi. Warunkiem przeniesienia jest uznanie dotychczas osiągniętych efektów kształcenia i uzyskanych punktów ECTS (§ 16 ust. 1 i 2 Regulaminu studiów). Jeżeli jest to konieczne, Dyrektor Instytutu wskazuje kursy niezbędne do uzupełnienia. Dyrektor Instytutu, wydając zgodę w ww. przypadkach, określa semestr studiów, na który ma nastąpić wpis oraz termin wyrównania różnic programowych. Informacje dotyczące postępowania w sprawie przeniesienia z innej Uczelni/na inny kierunek studiów lub w sprawie zmiany formy studiów są dostępne na stronie internetowej Centrum Obsługi Studenta Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (<https://cos.up.krakow.pl/informacje-dla-studentow/>). Student ubiegający się o przeniesienie zobowiązany jest do złożenia do Centrum Obsługi Studenta następujących dokumentów: podania z prośbą o przeniesienie wraz z uzasadnieniem, którego wzór jest dostępny na stronie internetowej Centrum (<https://cos.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/59/2020/03/Podanie-o-przeniesienie-Z-INNEJ-UCZELNI.docx>), pisemnej zgody na przeniesienie z uczelni macierzystej, zaświadczenia o statusie studenta, potwierdzonej przez uczelnię macierzystą informacji o przebiegu studiów zawierającej nazwy zrealizowanych przedmiotów, uzyskane oceny, liczbę godzin oraz liczbę punktów ECTS. Kwestie dotyczące potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów szczegółowo opisane są w Uchwale Nr 16/30.09.2019 Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 września 2019 roku w sprawie: określenia organizacji procedury potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (<https://if.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/23/2019/11/Uchwa%C5%82a-procedura-potwierdzania-efekt%C3%B3w-uczenia-si%C4%99-2019.pdf>). Uchwała określa szczegółowo warunki, jakie powinien spełnić wnioskodawca, jak również przebieg postępowania w tej sprawie, oraz postanowienia o opłatach z nim związanych. W uchwale Nr 16/30.09.2019 Senatu zawarte zostały szczegółowe regulacje w zakresie potwierdzania efektów uczenia się. Postępowanie w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się jest wszczynane na wniosek składany wraz z dokumentami, którymi kandydat dysponuje, wskazującymi na potwierdzenie uzyskania efektów uczenia się, w tym zaświadczenie o statusie studenta wraz z średnią ocen. Wniosek składany jest do Dyrektora Instytutu, według wzoru dostępnego na stronie internetowej Centrum Obsługi Studenta (<https://cos.up.krakow.pl/wzory-drukow/>). Postępowanie w sprawie uznawania efektów uczenia się przeprowadza i decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się podejmuje Dyrektor Instytutu, wskazując semestr dokonania wpisu oraz terminy i zakres wyrównania różnic programowych. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzania efektów uczenia się, przy czym liczba osób, które zostały przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.

Uznawalność efektów uczenia się uzyskanych w uczelni zagranicznej w ramach programu Erasmus+ reguluje Zarządzenie Nr RKR.Z.0211.4.2022 Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju

Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie z dnia 29 listopada 2021 roku w sprawie: Zasad rekrutacji i wyjazdów studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w ramach programu ERASMUS+ STUDIA w latach akademickich 2021/2022 – 2022/2023, oraz Zasad rekrutacji na wyjazdy studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w ramach programu ERASMUS+ na praktyki w latach akademickich 2021/2022-2022/2023 (<https://bwm.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2021/12/RKR2021Z013.pdf>).

Szczegółowe informacje dotyczące postępowania dostępne są na stronie internetowej Biura Współpracy Międzynarodowej UP.

Zgodnie z § 23 Regulaminu Studiów student, który zaliczył pierwszy rok studiów, może odbyć jeden lub dwa semestry studiów w ramach programu Erasmus+ w uczelni lub instytucji zagranicznej na podstawie uzgodnionego indywidualnego programu studiów/praktyk. Instytutowy Pełnomocnik ds. Programu Erasmus+ ustala ze studentem treść porozumienia o indywidualnym programie zajęć (odbywanych w części za granicą), a następnie podpisuje dokument (w razie potrzeby modyfikując go lub aktualizując) oraz ustala związane z odbywaniem zajęć poza Uczelnią obowiązki studenta. W szczególnych przypadkach, jeśli pewne efekty uczenia się nie będą mogły zostać zrealizowane w całości lub w części w uczelni/ instytucji zagranicznej, w zawartym porozumieniu o programie studiów powinny zostać wyznaczone różnice programowe wraz ze sposobem i terminem ich realizacji. Student nie ponosi kosztów uzupełnienia brakujących kursów. Po powrocie z uczelni/instytucji zagranicznej student przedkłada Instytutowemu Pełnomocnikowi ds. Programu Erasmus+ wykaz zrealizowanych poza Uczelnią zajęć i/lub praktyk. Indywidualny program studiów/praktyk ustalony na ww. zasadach, a zrealizowany w uczelni/instytucji zagranicznej jest traktowany jako równoważny (zgodnie z zasadą porównywalności efektów uczenia się) i jest podstawą do zaliczenia studentowi semestru/roku studiów. Wszystkie kursy (przedmioty/praktyki) zrealizowane w uczelni/ instytucji zagranicznej wpisywane są do toku studiów, a tym samym do suplementu do dyplomu, w ich oryginalnym brzmieniu. Instytutowym Pełnomocnikiem ds. Programu Erasmus+ w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji jest dr Marta Czyżewska.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Indywidualna organizacja studiów (IOS) skierowana jest do studentów, którzy znaleźli się w sytuacji uniemożliwiającej im kontynuowanie toku studiów na zasadach ogólnych (osoby studiujące na dwóch kierunkach studiów, osoby wychowujące dziecko, osoby niepełnosprawne). IOS polega na określeniu przez prowadzących w danym semestrze indywidualnych terminów zaliczeń, egzaminów oraz praktyk zawodowych przewidzianych programem studiów w ramach określonej organizacji roku (§ 10 ust. 2 Regulaminu studiów). Student uczący się w ramach IOS zobowiązany jest do uzyskania od wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia w okresie odmiennego trybu studiowania potwierdzonych imiennie w specjalnym formularzu zgód, uwzględniających zgodność programową i metryczną z programem studiów i kartami kursu. Zgodę na realizację studiów według indywidualnej organizacji może wydać dyrektor instytutu na uzasadniony wniosek zainteresowanego studenta, złożony najpóźniej w pierwszym tygodniu semestru, którego dotyczy. Zgodę na realizację studiów (w danym semestrze) według indywidualnej organizacji studiów – w szczególnych przypadkach – może również wydać właściwy prorektor działający z upoważnienia Rektora (§ 10 ust. 3 i 6 Regulaminu studiów). Ustalenia w zakresie IOS,

jak i indywidualne terminy odbywania praktyk zawodowych, zatwierdza dyrektor instytutu. Zgodnie z § 12 Regulaminu studiów realizacja studiów według indywidualnej organizacji czy indywidualnego planu studiów nie zwalnia studenta z obowiązku wykazania, że osiągnął wszystkie założone dla programu studiów efekty uczenia się i uzyskania przypisanej programem studiów na danym poziomie kwalifikacji liczby punktów ECTS. Z indywidualnego programu studiów (IPS) może skorzystać jedynie osoba wykazująca wybitne uzdolnienia w zakresie studiowanego kierunku, która może m.in. studiować (zgodnie z obowiązującym programem studiów oraz kartami kursu) krócej, bądź też otrzymać, za swoją zgodą, dodatkowe zadania do wykonania; beneficjentowi IPS przydzielony zostaje odrębny Opiekun odpowiedzialny zarówno za planowanie jak i bieżące monitorowanie ww. procesu.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Szczegółowe kwestie dotyczące przygotowania pracy dyplomowej i jej są uregulowane w § 36 – § 44 Regulaminu Studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Dodatkowo, w związku z ograniczeniami w funkcjonowaniu instytucji w okresie stanu zagrożenia epidemicznego, w UP przewidziany został zdalny tryb obrony prac dyplomowych, poprzez MS Teams, regulowany jest Zarządzeniem Nr R.Z.0211.34.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 30 maja 2022 roku w sprawie zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych. Praca dyplomowa magisterska przygotowana jest w ramach seminarium magisterskiego. Praca dyplomowa na kierunku prawo, który jest kierunkiem studiów o profilu praktycznym, zgodnie z § 36 ust. 2 Regulaminu studiów, powinna mieć charakter aplikacyjny, badawczy, projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii. Student przygotowuje pracę dyplomową magisterską pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (promotora), posiadającego tytuł naukowy profesora, stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora (za zgodą Dyrektora Instytutu, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady instytutu właściwej dla danego kierunku studiów). Student ma prawo do wyboru, w miarę możliwości organizacyjnych jednostki realizującej program kształcenia dla danego kierunku, nauczyciela akademickiego, pod którego kierunkiem będzie wykonywał pracę dyplomową, oraz tematu pracy, jak również do zaproponowania jako tematyki pracy zagadnień opracowywanych przez siebie w ramach studenckiego ruchu naukowego (§ 37 ust. 2 Regulaminu studiów). Stopień realizacji efektów uczenia się oceniany jest przez promotora pracy dyplomowej systematycznie, na każdym etapie jej powstawania. Problematyka pracy dyplomowej powinna być ustalona nie później niż na początku ostatniego roku studiów oraz pozostawać w ścisłym związku z kierunkiem studiów i zainteresowaniami studenta. Realizacja seminarium dyplomowego powinna zakończyć się złożeniem pracy. Złożenie pracy dyplomowej oznacza wprowadzenie pliku z ostateczną wersją pracy do aplikacji „Dyplomowanie” oraz uzyskaniem pozytywnego wyniku sprawdzania pracy przez promotora, który dokonuje jej oceny i załącza plik z recenzją. Promotor przeprowadza badanie pracy w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym i załącza raport. Praca może zostać zatwierdzona, skierowana z powrotem do studenta celem wprowadzenia poprawek bądź uznana za plagiat (sprawa kierowana jest wtedy do komisji dyscyplinarnej). Następnie student dokonuje opłaty za wydanie dyplomu, ma również możliwość zamówienia odpisu tego dokumentu w języku angielskim. Centrum Obsługi Studenta weryfikuje pod względem formalnym dopuszczenie studenta do egzaminu dyplomowego (kompletność umieszczonych dokumentów w aplikacji, zaliczonych

semestrów w toku studiów, uregulowane płatności). Po akceptacji Centrum Obsługi Studenta sekretariat Instytutu wprowadza w aplikacji „Dyplomowanie” skład komisji, która będzie przeprowadzać obronę pracy oraz wysyła pracę do wskazanego recenzenta, który po dokonaniu oceny zamieszcza w systemie drugą recenzję, po czym sekretariat Instytutu wprowadza w aplikacji termin obrony.

Po zakończonej z wynikiem pozytywnym obronie sekretariat Instytutu rejestruje pracę w systemie ORPPD Polon, a w sytuacji wyniku negatywnego możliwe jest ustalenie nowego terminu obrony. Końcowo Centrum Obsługi Studenta przygotowuje dyplom z ewentualnym podpisem w języku angielskim, który w odpowiednim terminie jest odbierany przez studenta. Szczegółowe kroki składania pracy dyplomowej są zamieszczone na stronie internetowej Centrum Obsługi Studenta (<https://cos.up.krakow.pl/rejestracja-pracy/>), do której odnośnik link znajduje się również na stronie Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji, w zakładce „Studenti”- „Egzamin dyplomowy”. Ponadto, informacje dotyczące egzaminu dyplomowego są ujęte w Regulaminie studiów.

Egzamin dyplomowy jest ostatecznym sprawdzianem realizacji efektów uczenia się. Zgodnie z § 44 ust. 2 Regulaminu Studiów egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu. W skład komisji wchodzi: przewodniczący – wyznaczony przez Dyrektora Instytutu, promotor pracy dyplomowej oraz jej – przy czym przynajmniej jeden z członków komisji musi posiadać tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. W szczególnych przypadkach skład komisji egzaminacyjnej może ulec zmianie. Egzamin dyplomowy powinien zostać przeprowadzony w okresie nie dłuższym niż miesiąc od daty złożenia pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym.

W szczególnych przypadkach zakres i formę egzaminu dyplomowego określa rada instytutu. Komisja egzaminacyjna ustala ostateczną ocenę pracy dyplomowej oraz ocenę z egzaminu dyplomowego, stosując skalę ocen określoną w § 25 ust. 1 Regulaminie studiów. Ostateczny wynik studiów określany jest w dyplomie w skali pięciostopniowej (dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry).

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Informacje o liczbie kandydatów na dany kierunek studiów, w tym o liczbie zarejestrowanych kandydatów, liczbie dokonanych opłat za rekrutację oraz liczbie osób przyjętych gromadzi Sekcja ds. Rekrutacji w Dziale Dydaktyki, Rekrutacji i Praktyk Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Liczby te w roku akademickim 2021/2022 i w roku akademickim 2022/2023 na kierunku prawo kształtowały się następująco:

Studia jednolite magisterskie 2021/2022

Nazwa kierunku	Tura	Rejestracja kandydatów (liczba)	Opłata rekrutacyjna (liczba)	Liczba przyjętych
----------------	------	---------------------------------	------------------------------	-------------------

prawo jednolite magisterskie stacjonarne	1	520	408	177
prawo jednolite magisterskie niestacjonarne	1	129	87	38

Studia jednolite magisterskie 2022/2023*

Nazwa kierunku	Tura	Rejestracja kandydatów (liczba)	Opłata rekrutacyjna (liczba)	Liczba przyjętych
prawo jednolite magisterskie stacjonarne	1	652	550	191
prawo jednolite magisterskie niestacjonarne	1	156	104	38

*dane na dzień 04.10.2022

Informacje o liczbie osób wpisanych na kierunek studiów, liczbie studentów uczących się na danym roku studiów, liczbie osób kończących studia w terminie i po terminie są gromadzone przez Centrum Obsługi Studenta. Liczby te od roku akademickiego 2015/2016, kiedy po raz pierwszy przeprowadzono rekrutację na kierunek prawo kształtowały się następująco:

STUDIA STACJONARNE

Rok akademicki	Rok studiów	Liczba studentów wpisanych na studia	Liczba studentów rozpoczynających studia	Liczba studentów w roku akad. 2022/2023	Ukończenie studiów w terminie – status absolwent	Ukończenie studiów po terminie – obrona spóźniona
2015/2016	absolwenci	119	110	V rok 2019/2020 82	66 (16 zostało)	-
2016/2017	absolwenci	160	131	V rok 2020/2021 104	87 (17 zostało)	12 z rocznika 2015/2016
2017/2018	absolwenci	99	88	V rok 2021/2022 66	59 (6 w trakcie)	10 z rocznika 2016/2017 1 z rocznika 2015/16
2018/2019	V	107	103	V rok 2022/2023 (1.10) 83	-	-
2019/2020	IV	110	94	IV rok 2022/2023 (1.10)	-	-

				86		
2020/2021	III	119	105	III rok 2022/2023 (1.10) 95	-	-
2021/2022	II	177	155	II rok 2022/2023 (1.10) 138	-	-
2022/2023	I	199	191	I rok 2022/2023 (1.10) 191	-	-

STUDIA NIESTACJONARNE

Rok akademicki	Rok studiów	Liczba studentów wpisanych na studia	Liczba studentów rozpoczynających studia	Liczba studentów w roku akad. 2022/2023	Ukończenie studiów w terminie	Ukończenie studiów po terminie – obrona spóźniona
2015/2016	-	8	-	-	-	-
2016/2017	-	0	-	-	-	-
2017/2018	-	0	-	-	-	-
2018/2019	-	0	-	-	-	-
2019/2020	IV	40	27	IV rok 2022/2023 (1.10) 24	-	-
2020/2021	III	45	31	III rok 2022/2023 (1.10) 28	-	-
2021/2022	II	38	37	II rok 2022/2023 (1.10) 30	-	-
2022/2023	I	40	38	I rok 2022/2023 (1.10) 38	-	-

Postępy w nauce są monitorowane i weryfikowane na podstawie danych zawartych w systemie, którym obecnie jest UCZELNIA10. W systemie tym są wpisywane zaliczenia poszczególnych kursów, dokonywane przez prowadzących zajęcia. To prowadzący zajęcia prowadzą bieżący monitoring nad postępami studentów poprzez zadawanie pytań, przeprowadzanie zaliczeń częściowych (np. kartkówki, projekty indywidualne i grupowe), analizę przygotowanych referatów, prezentacji i projektów, kontrolę rozwiązywania ćwiczeń. O bieżącym zakresie materiału, który trzeba przygotować na zajęcia, studenci są informowani co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. **Szczegółowa analiza wyników osiągniętych przez studentów na egzaminach i zaliczeniach** jest dokonywana przez egzaminatorów. Po zakończeniu sesji egzaminacyjnej dokonuje się sprawdzenia czy student uzyskał wszystkie zaliczenia i na tej podstawie zostaje wpisany na kolejny semestr.

Warunkiem zaliczenia semestru i wpisu na semestr następny jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów, w tym osiągnięcie założonych dla poszczególnych kursów efektów uczenia się i uzyskanie liczby punktów ECTS wynikającej z planu studiów w terminach zgodnych z organizacją roku akademickiego (§ 28 ust. 2 Regulaminu studiów).

Brak uzyskania zaliczenia semestru w zależności od sytuacji np. ilości niezaliczonych kursów skutkuje tym, że student może uzyskać: wpis warunkowy, może być skierowany na powtarzanie semestru lub zostaje skreślony z listy studentów.

Bieżący nadzór nad monitorowaniem postępów studentów sprawuje Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju. Istotny udział w monitorowaniu osiągania przez studentów postępów (efektów uczenia się) został przypisany również podmiotom współtworzącym uczelniany Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSJK). Zgodnie z § 4 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr R/Z.0201-100/2020 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie: wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (<https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/12/Za%C5%82%C4%85cznik-Wewn%C4%99trzny-System-Zapewniania-Jako%C5%9Bci-Kszta%C5%82cenia.pdf>), struktura WSJK w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie obejmuje: Uniwersytecką Radę ds. Jakości Kształcenia (URdJK), Rady Jakości Kształcenia dla kierunku (RJK), Koordynatorów kierunkowych. Senacka Komisja ds. Kształcenia pełni funkcję doradczą. Nadzór nad całością WSJK sprawuje Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju. Wnioski z prowadzonego monitoringu postępu studentów służą systematycznemu doskonaleniu procesu kształcenia. Odbyna się to między innymi przez działania o charakterze bieżącym, a zwłaszcza aktywność Dyrekcji Instytutu polegającej na wydawaniu decyzji w indywidualnych sprawach studenckich oraz na pomocy w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez studentów, w tym sporadycznych sytuacji konfliktowych. Ponadto wspomniane wnioski uwzględnia się przy kształtowaniu programu studiów i harmonogramów zajęć na dany semestr. Przykładowo, w związku ze zgłaszanym przez studentów zapotrzebowaniem na dodatkowe zajęcia, od roku akademickiego 2020/2021 prowadzone są warsztaty przygotowujące do aplikacji, na których studenci ćwiczą zadania występujące na egzaminach na poszczególne aplikacje.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się obowiązujące na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Pedagogicznym określone są w Regulaminie studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich oraz w Zarządzeniu Nr RD.Z.0211.3.2021 Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 13 kwietnia 2021 roku. Regulamin Studiów określa skalę ocen i ich oznaczenia liczbowe stosowane w Uniwersytecie, a także odpowiedniki w języku angielskim oraz według skali ocen ECTS.

bardzo dobry	5,0	very good	A – excellent
plus dobry	4,5	good plus	B – very good
dobry	4,0	good	C – good

plus dostateczny	3,5	satisfactory plus	D – satisfactory
dostateczny	3,0	satisfactory	E – acceptable
niedostateczny	2,0	unsatisfactory	F – failed

W załączniku do Zarządzenia Nr RD.Z.0211.3.2021 Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 13 kwietnia 2021 roku znajduje się wzór karty kursu odwołujący się do Polskiej Ramy Kwalifikacji. Karty kursów uzupełniane są treściami dotyczącymi poszczególnych przedmiotów przez koordynatorów kursów w porozumieniu z osobami prowadzącymi ćwiczenia/konwersatoria/laboratoria. Formy sprawdzania efektów uczenia się są zaznaczane przez prowadzących w specjalnej tabeli, w której uwzględnione są formy sprawdzania efektów osobno dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W części poświęconej kryteriom oceny wpisywana jest zarówno forma jak i zasady, według których będzie ona dokonywana. Najczęstszą formą sprawdzania w przypadku wykładów jest: egzamin pisemny bądź praca zaliczeniowa. W przypadku pozostałych form zajęć dydaktycznych (ćwiczenia/konwersatoria/laboratoria) sposoby sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się są dużo bardziej zróżnicowane i zależą od specyfiki danego przedmiotu są to np. kolokwia pisemne, prace zaliczeniowe, projekty indywidualne i zespołowe, eseje, raporty, prezentacje multimedialne. Wyboru metod sprawdzania i oceniania osiągnięcia efektów kształcenia dokonują prowadzący poszczególnych przedmiotów. Karty kursów sprawdzane są przez Instytutowy Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo. Zgodnie z § 21 ust. 4 Regulaminu studiów karty kursów powinny być przedstawione studentom najpóźniej na pierwszych zajęciach i powinny być zamieszczone na stronach internetowych instytutu nie później niż w pierwszym tygodniu po rozpoczęciu danego semestru. § 19 ust. 5 Regulaminu studiów przewiduje, iż student ma prawo wglądu do swoich pisemnych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, a także recenzji prac dyplomowych. Oceny przechowywane są w formie elektronicznej w systemie Wirtualna Uczelnia oraz w wersji papierowej (w postaci protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych) w COS.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych

technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Sprawdzanie realizacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych jest procesem złożonym i wieloetapowym. W procesie tym biorą udział osoby prowadzące poszczególne kursy, opiekunowie praktyk zawodowych, promotorzy i recenzenci prac magisterskich oraz członkowie Komisji egzaminacyjnych obecni podczas obrony pracy magisterskiej.

Zakładane sposoby sprawdzania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych ustalane są przez koordynatorów przedmiotów w kartach kursów dla każdego przedmiotu osobno. Sposoby sprawdzania efektów uczenia się zawarte w kartach kursów powinny być adekwatne do treści realizowanych w ramach kursu oraz do formy zajęć. Sposobami sprawdzania efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności są, w szczególności: egzaminy pisemne oraz kolokwia, w tym egzaminy testowe jednokrotnego i wielokrotnego wyboru oraz egzaminy z pytaniami otwartymi), prace pisemne, projekty realizowane przez studentów samodzielnie lub w grupach, prezentacje, referaty. Sposobami sprawdzania efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych są m.in. gry dydaktyczne, udział studentów w dyskusjach czy projekty grupowe. Ważnym elementem w procesie sprawdzania efektów uczenia się są praktyki studenckie. Opiekun praktyk w stosunku do studentów prawa określany jest jako Patron. Miejscem odbywania praktyk są w szczególności instytucje wymiaru sprawiedliwości, instytucje organów ścigania, kancelarie prawnicze, instytucje państwowe, urzędy administracji rządowej i samorządowej, organizacje społeczne, organizacje pozarządowe lub przedsiębiorstwa prowadzące działalność zgodne z profilem studenta dla kierunku Prawo. Instytut współpracuje w zakresie praktyk z sądami, urzędami oraz prywatnymi kancelariami najczęściej działając w oparciu o dwustronne porozumienia i indywidualne skierowania na praktyki.

W zależności od miejsca odbywania praktyki oraz formy jej odbywania (stacjonarna, zdalna) student przede wszystkim czyta, analizuje i omawia sprawy z Patronem, uczestniczy w wokandach, które są jawne (rozprawy, posiedzenia) oraz pisze projekty pism procesowych. W przypadku wątpliwości związanych z przebiegiem odbywanych praktyk wymagany jest kontakt studenta z Kierownikiem praktyk na kierunku Prawo. Patron z ramienia miejsca odbywania praktyki, po zaakceptowaniu dzienniczka praktyk wystawia studentowi opinię, która modelowo powinna składać się z trzech części. W pierwszej części Patron wskazuje imię i nazwisko studenta oraz szczegółowo miejsce i okres odbywania praktyki. W drugiej części zawarty jest krótki opis zadań jakie podejmował student. Trzecią część stanowi ocena Patrona dotycząca odbywanych przez studenta praktyk. Opinię wystawioną przez Patrona wraz z uzupełnionym dzienniczkiem praktyk student przedkłada osobom pełniącym na Uniwersytecie Pedagogicznym funkcję Kierownika praktyk na kierunku Prawo (wcześniej do 30 IX 2020 r. dr Karol Juszka, obecnie dr Tomasz Szelaąg. Wcześniej niniejsza funkcja od X 2017 - 6 IX 2020 nazywała się Pełnomocnik Dyrektora Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie ds. praktyk studenckich na kierunku Prawo), które po zapoznaniu się kompletem dokumentacji zgodnej z Regulaminem praktyk studenckich na kierunku Prawo weryfikuje realizację praktyk i osiągnięcie efektów uczenia się podejmuje ostateczną decyzję o zaliczeniu praktyk i wpisuje studentowi zaliczenie do systemu Wirtualna Uczelnia.

Sprawdzaniem efektów uczenia się w zakresie języka obcego zajmuje się osobna jednostka jaką jest Centrum Języków Obcych. Zgodnie z Regulaminem Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego (wprowadzonym na mocy zarządzenia Rektora Nr R/Z.02-01-37/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku) pkt V ppkt 7 końcowe egzaminy językowe na studiach stacjonarnych organizowane są centralnie dla całej Uczelni raz w roku (w sesji letniej) natomiast egzaminy na studiach niestacjonarnych organizowane są dla poszczególnych kierunków studiów w terminach ustalonych przez Centrum w czasie sesji egzaminacyjnej. Egzamin organizowany jest na poziomach: B2 (Upper-Intermediate) oraz C1 (CAE). Egzamin przeprowadzany jest w formie pisemnej. Egzamin składa się z kilku części: rozumienia tekstu ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego oraz ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych. Egzamin pisemny z języka obcego oceniany jest według następującej skali: 100-92% – bardzo dobry, 91-84% – plus dobry, 83 – 76% – dobry, 75 – 68% – plus dostateczny, 67 – 51% – dostateczny. Informacje te dostępne są dla wszystkich studentów na stronie CJO (<https://cjo.up.krakow.pl/student/egzamin-koncowy-z-jezykow-obcych/>). Kompetencje językowe studenci prawa pogłębiają również w ramach kursu Język obcy dla potrzeb rynku pracy na poziomie B2+ (semestr V) oraz w ramach kursów fakultatywnych w języku obcym prowadzonych (od IV semestru).

Ostatnim etapem sprawdzania efektów uczenia się jest przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i przez recenzenta. Podczas egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania (po jednym pytaniu od każdego z członków komisji, w skład której wchodzi: przewodniczący, którym jest samodzielny pracownik naukowy, promotor oraz recenzent). W oparciu o oceny końcowe uzyskane przez studenta w toku studiów z poszczególnych przedmiotów oblicza się średnią ocen, która razem z oceną z pracy dyplomowej (średnia z ocen wystawionych przez promotora i recenzenta) oraz oceną z egzaminu dyplomowego składa się na ostateczny wynik studiów.

Metody sprawdzania efektów kształcenia są również powiązane z prowadzoną w Instytucie działalnością naukową w dyscyplinie: nauki prawne. Studenci kierunku prawo angażują się w działalność naukową, czego przykładem są m.in. publikacje naukowe, opracowane przez studentów w toku studiów. Od roku 2015 studenci kierunku prawo opublikowali m.in. takie artykuły naukowe:

- 1) Agnieszka Kania, Piotr Ruczkowski, *Wolność zgromadzeń w systemach prawnych Niemiec i Austrii*, Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały 2017, nr 2, ISSN: 1689-8052.
- 2) Agnieszka Kania, *Pozycja ustrojowa sekretarza gminy*, Rocznik Administracji Publicznej [2018 \(4\)](#), s. 9-31, DOI: 10.4467/24497800RAP.18.001.9216 (<https://www.ejournals.eu/RAP/2018/2018-4/art/12614/>);
- 3) Agnieszka Kania, *Prawo do pochówku nasciturusa w świetle praw człowieka*, Rocznik Administracji Publicznej [2019 \(5\)](#), s. 7-19, DOI: 10.4467/24497800RAP.19.001.11464 (<https://www.ejournals.eu/RAP/2019/2019-5/art/15608/>);
- 4) Agnieszka Kania, *Nasciturus pro iam nato habetur... dziecko (nasciturus) czy kobieta? Przestanki przerwania ciąży w kontekście praw człowieka - analiza prawna*, (w): J. Jaskiernia, K. Spryszak (red.), *Powszechny System Ochrony Praw Człowieka 70 lat po proklamowaniu Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka Osiągnięcia - bariery - nowe wyzwania i rozwiązania*, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2019, ISBN: 978-83-66220-85-0.

- 5) Agnieszka Kania, Rozdział VIII, *Wybrane aspekty bezpieczeństwa wolności i prawa do zgromadzeń w polskim systemie prawnym*, D. Bieńkowska, R. Kozłowski (red.), *Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo. Osiągnięcia i wyzwania. W 70. rocznicę ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2019, ISBN: 978-83-8158-613-9.
- 6) Agnieszka Kania, *Zwrot nieruchomości przeznaczonych pod drogi publiczne w trybie przepisów szczególnych – zarys problemu*, *Rocznik Administracji Publicznej* 2020 (6), s. 7-25, DOI: [10.4467/24497800RAP.20.001.12895](https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18391/) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18391/>);
- 7) Kacper Cholewa, *Spółeczno-prawna sytuacja dziecka w Polsce w XXI w. – formy dyskryminacji małoletnich i sposoby rozwiązywania konfliktów z ich udziałem*, *Rocznik Administracji Publicznej*, 2020 (6), s. 95-111, DOI: [10.4467/24497800RAP.20.005.12899](https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18387/) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18387/>);
- 8) Klaudia Baran, Wiktoria Burek, Martyna Gibek, *Wpływ Covid-19 na społeczeństwo i prawo. Wybrane aspekty polskich i europejskich regulacji prawnych*, *Rocznik Administracji Publicznej*, 2020 (6), s. 282-299, DOI: [10.4467/24497800RAP.20.016.12910](https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18376/) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18376/>);
- 9) Agnieszka Sokołowska, *System gwarantowania depozytów w Unii Europejskiej*, *Cattalaxy Vol. 5 No. 2* (2020) (<http://economic-research.pl/Journals/index.php/cxy/article/view/1858>),
- 10) Gabriela Hajduk, *Transkrypcja aktu urodzenia dziecka pary jedнопłciowej*, *Rocznik Administracji Publicznej*, 2021 (7), s. 7-24, DOI: [10.4467/24497800RAP.21.001.14817](https://www.ejournals.eu/RAP/2021-7/art/20805/) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2021-7/art/20805/>);
- 11) Marcin Woźniak, *Ochrona praw podstawowych w Unii Europejskiej w perspektywie Karty Praw Podstawowych UE*, *Rocznik Administracji Publicznej*, 2021 (7), s. 51-72, DOI: [10.4467/24497800RAP.21.003.14819](https://www.ejournals.eu/RAP/2021-7/art/20803/) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2021-7/art/20803/>),
- 12) Julia Bernacka, *Internet jako przestrzeń nowych możliwości a naruszenia praw autorskich - analiza zjawiska w oparciu o proces linkowania*, (w:) NPD 3/2019, rok wydania: 2021,
- 13) Julia Bernacka, *Memy internetowe – wybrany rodzaj twórczości w Internecie, w świetle przepisów prawnych oraz kwestie ewentualnego naruszenia praw*, [w:] *Własność intelektualna i nowe technologie w Internecie w dobie społeczeństwa cyfrowego*, red. J. Sieńczyło-Chlabicz, rok wydania 2022,
- 14) Ewa Piwowarska, *Dynamika konwergencji polskich województw* (współautorstwo z Małgorzatą Kmak) *Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej*, data publikacji: 14 lutego 2019 r., ISSN 2300-1232 22/2018, dostęp: <https://ezeszyty.wne.tu.koszalin.pl/plugins/generic/pdfJsViewer/pdf.js/web/viewer.html?file=https%3A%2F%2Fzeszyty.wne.tu.koszalin.pl%2Findex.php%2Fzeszyty%2Farticle%2Fdownload%2F115%2F112%2F706>,
- 15) Ewa Piwowarska, *Współpraca obrońcy z oskarżonym w zakresie taktyki procesowej i jej wpływ na przebieg procesu karnego* (współautorstwo z Kacper Cholewa), *Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego Krakowie*, data publikacji: 15 maja 2019 r., pozycja drukowana, ISSN 2450-7865,
- 16) Ewa Piwowarska, *Dyskryminacja dziecka w dostępie do edukacji ze względu na pochodzenie etniczne na przykładzie mniejszości romskiej w wybranych*

państwach, [Rocznik Administracji Publicznej, 2020 \(6\)](#), s. 76-94, DOI: [10.4467/24497800RAP.20.004.12898](#) (<https://www.ejournals.eu/RAP/2020/2020-6/art/18388/>);

- 17) Stych Marek, Jasnosz Karolina (studentka prawa), *Medical Center in the Opinion of Employees and Patients in the Busko-Zdrój Health Resort*, International Symposium on Water and Health Relation form Polish and Turkish Historical and Cultural Perspectives, 10-11 June 2019 Istanbul: proceedings / (editors) Yayina Hazirlayanlar, Arin Namal, Hacer Topaktaş Üstüner, Bożena Płonka-Syroka, Istanbul : Beykoz, 2020, s. 531-552;
- 18) Stych Marek, Jasnosz Karolina (studentka prawa), *Cultural activities of communes on the example of the Zalipie commune*, (Karolina Jasnosz, Marek Stych), publikacja pokonferencyjna: Międzynarodowa Konferencja – „I International Scientific and Practical Conference on Science, Education, Economics and Society”, Ukraina Odessa czerwiec 2018, s. 30-36;
- 19) Stych Marek, Cholewa Kacper (student prawa), *Plan Zagospodarowania Przestrzennego na przykładzie Chrzanowa oraz jego oddziaływanie na rozwój lokalny*, „Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych” 2018, nr 22, s. 37-53;
- 20) Gabriela Marosz, Katarzyna Krok, *Profil psychologiczny sprawcy przestępstwa*, Wydawnictwo Naukowe Tygiel, Lublin 2021
- 21) Katarzyna Krok, Dominika Cieślars, *Świadomość społeczna obywateli i obywaterek urodzonych przed 1970 rokiem i po 1996 roku – analiza porównawcza*, AT Wydawnictwo Kraków, Kraków 2022,
- 22) Artur Orzeł, *Ochrona dóbr osobistych osób fizycznych w XXI wieku - wybrane problemy i wyzwania*, Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph, Łódź 2020,
- 23) Artur Orzeł, *Organizacja aparatu wymiaru sprawiedliwości w Republice Federalnej Niemiec*, Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph, Łódź 2021,
- 24) Artur Orzeł, *Zmiany dotyczące obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości wynikające z przepisów tarczy antykryzysowej*, Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph, Łódź 2021,
- 25) Artur Orzeł, *Kryteria oceny naruszenia dóbr osobistych w polskiej doktrynie prawa i orzecznictwie sądów powszechnych*, Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph, Łódź 2021,
- 26) Artur Orzeł, *Rewitalizacja terenów wiejskich na przykładzie gminy Pałecznicza*, Instytut Naukowo-Wydawniczy Spatium, Radom 2021,
- 27) Artur Orzeł, *Prerogatywy Prezydenta RP w zakresie powoływania prezesów organów władzy sądowniczej*, Wydawnictwo Naukowe Think and Make, Warszawa 2021,
- 28) Kinga Chrobak, *Studencka świadomość prawna*, Rocznik politologiczny Homo Politicus, Łódź 2019
- 29) Wiktoria Burek, *Wpływ instytucji porozumienia procesowego z art. 335 § 1 k.p.k. na przebieg procesu karnego [w:] Wokół mediacji i porozumień procesowych w postępowaniu karnym*, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków, 2021.

Należy również zwrócić uwagę na aktywny udział studentów w projektach i zespołach naukowych. Przykładem tego zaangażowania jest udział studentów prawa w realizacji projektu Jean Monnet Module „Ochrona praw podstawowych w UE” (<https://eurights.up.krakow.pl/>), który przejawia się poprzez udział w organizacji poszczególnych przedsięwzięć zaplanowanych w projekcie - warsztatów, seminarium, konferencji naukowej (studenci: Julia Bernacka, Aleksandra Faron, Sandra Murdzek, Klaudia Podkalicka, Natalia

Korczak, Mateusz Haręślak, Daniel Pastuszak, Aleksandra Lasko) oraz prowadzenie pod opieką pracownika naukowego profilu projektu na Instagramie (studentki Julia Bernacka i Aleksandra Faron). Studenci kierunku prawo biorą również udział w działalności badawczej Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (<https://ipe.up.krakow.pl/cbpdr/>), kierowanego przez dr Elżbietę Maj. W ramach Centrum studenci prawa brali udział w projektach:

1. Badania nad rodziną. Perspektywa prawna, polityczna i kulturowo-religijna na przykładzie wybranych państw (numer rejestracyjny projektu: BN.610-42/PBU/2020)

realizowany przez Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w okresie 1.06.2020-31.12.2021.

Udział studentów prawa:

- Pan Artur Lechowicz
- Pan Michał Śliwa

Studenci uczestniczyli w opracowywaniu kwerendy literatury do przygotowanej monografii pt.: Badania nad rodziną. Perspektywa prawna, polityczna, pedagogiczna i kulturowo-religijna (w monografii nie przewidywano bezpośredniego udziału studentów jako autorów). Monografia jest na etapie procesu wydawniczego.

2. Administracyjnoprawny status osób niepełnoprawnych - w 10 rocznicę ratyfikacji przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ONZ z 2006 roku (numer rejestracyjny projektu: DNWZ.711.233.2022.PBU)

realizowany przez Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w okresie 01.06.2022 do 31.12.2023.

Udział studentów prawa:

- Pan Artur Lechowicz

W ramach projektu Student opracowuje temat: Analiza porównawcza systemu orzeczniczego w latach 1990-2011 oraz 2012-2022 wraz z dr Elżbietą Maj (E. Maj: 1990-2011 /A. Lechowicz: 2012-2022).

Studenci kierunku prawo wychodzą również inicjatywą organizacji konferencji naukowych, jak również angażują się w organizację konferencji zainicjowanych przez pracowników Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji (zob. <https://ipe.up.krakow.pl/nauka/konferencje-naukowe/>). Przykładem konferencji naukowej zainicjowanej i zorganizowanej przez studentów prawa jest I Studencka Konferencja Naukowa „Dobrostan zwierząt. Przypadek psa”, która odbyła się 21 października 2021 r. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (<https://www.facebook.com/events/krak%C3%B3w-ul-podchor%C4%85%C5%BCych-2/konferencja-dobrostan-zwierz%C4%85t-przypadek-psa/260040262637964>); wystąpienie studentów prawa: Daria Smolec, Natalia Drożdż, Anna Wójcik, Oliwia Figzał, Aleksandra Lasko.

Przykładami konferencji naukowych w których studenci nie tylko uczestniczyli w ich organizacji, ale również brali czynny udział występując z referatem są:

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Europa, demokracja i prawa podstawowe”, która odbyła się w 2-3 czerwca 2022 r. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w ramach realizacji projektu Jean Monnet Module (<https://eurights.up.krakow.pl/wydarzenia/conference2022/#gallery-1>), udział w organizacji i obsłudze konferencji: Julia Bernacka, Aleksandra Faron, Klaudia Podkalicka, Sandra Murdzek, Natalia Korczak, Mateusz Halęzłak, Daniel Pastuszak, Aleksandra Lasko; wystąpienia: Natalia Korczak, Jakub Siatka, Julia Pychyńska;
- Ogólnopolska Konferencja: "Partycypacja w samorządzie terytorialnym" – wystąpienie studenta prawa: Bartosz Żak;
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Standardy przestrzegania praw człowieka w polskim, europejskim i międzynarodowym prawie karnym i innych naukach penalnych”, 17 maja 2019 r. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, udział w organizacji i obsłudze konferencji: Kinga Chrobak, Wiktoria Gadziła, Agnieszka Sokołowska;
- Sympozjum naukowe pt. Memory and Post-Memory Laws in Legal Education, 19-20 września 2022 r. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, w ramach realizacji programu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – Inicjatywa Doskonałości (<https://idub.ip.krakow.pl/>); udział w organizacji i obsłudze konferencji: Klaudia Podkalicka, Sandra Murdzek, Natalia Korczak.

Zgodnie z §4 regulaminu Studiów egzamin jest sprawdzeniem osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się, założonych w programie studiów dla jednego lub więcej kursów. Egzamin może być przeprowadzony w formie ustnej, pisemnej lub zdalnej bądź przy zastosowaniu wszystkich tych form. Egzaminy i kolokwia zaliczeniowe tradycyjnie odbywają się w formie stacjonarnej. W okresie pandemii od roku akademickiego 2019/2020 do sprawdzania efektów kształcenia korzystano z technik komunikowania się na odległość. Egzaminy pisemne były przeprowadzane zdalnie m.in. za pośrednictwem platformy MS Teams z wykorzystaniem formularzy tworzonej w aplikacji MS Forms lub w formie ustnej. Egzaminy dyplomowe również przeprowadzane były w formie zdalnej za pośrednictwem platformy MS Teams. Egzaminy dyplomowe odbywały się w czasie rzeczywistym. Na potrzeby obrony w aplikacji MS Teams były tworzone tymczasowe zespoły. W Uniwersytecie Pedagogicznym istnieje również możliwość korzystania z platformy e-learningowej w środowisku Moodle.

3.8. Tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Zakres zagadnień, których dotyczą prace etapowe i egzaminacyjne na kierunku prawo wynika z treści programowych zapisanych w kartach kursów objętych planem studiów. Ze względu na praktyczny profil studiów prace te mają przede wszystkim charakter praktyczny albo łączą wiedzę teoretyczną z praktyką.

Prace etapowe mają charakter indywidualny lub grupowy, o charakterze pisemnym, np. w formie testów, esejów, referatów, case study, projektów (np. projektowanie pism, dokumentów, aktów prawnych na podstawie konkretnych danych), o charakterze multimedialnym, np. w formie prezentacji. Kolokwia zaliczeniowe i zadania śródsesemtralne stanowią składowe systemu oceny postępu na zajęciach. Zdarza się, że zadania mają

charakter grywalizacyjny, gdy student sam poprzez zdobywane punkty może decydować o ocenie, jaką uzyska na zaliczenie danego przedmiotu, np. w ramach kursu *Postępowanie egzekucyjne w administracji* dodatkowo punktowana jest aktywność na zajęciach, a dodatkowe punkty mogą podwyższyć ocenę z całego kursu. Metodą stosowaną w trakcie zajęć audytoryjnych (ćwiczeń) jest w przypadku niektórych kursów, np. *Socjologii dla prawników*, krytyczna dyskusja nad zadanymi wcześniej tekstami. W ramach zajęć prezentowane są również dodatkowe materiały (np. materiały publicystyczne), stanowiące ilustrację dla omawianych problemów w teorii. Dzięki temu studenci wykształcają umiejętność praktycznej aplikacji ujęć teoretycznych socjologii, posługiwania się nimi jako realnymi narzędziami interpretacji rzeczywistości, jak również zrozumienia złożoności społecznych podstaw i funkcji prawa.

Prace etapowe są powiązane z partiami materiału przerabianego na kolejnych zajęciach. Prace są przygotowywane i prezentowane podczas trwania semestru albo oddawane do oceny w ostatnim tygodniu zajęć lub w sesji egzaminacyjnej albo w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia.

Prace etapowe powstają w czasie trwania kursu i są na bieżąco konsultowane z prowadzącym zajęcia. W metodyce przedmiotu prace te są okazją do zastosowania wiedzy i umiejętności nabywanych na zajęciach. Częstą praktyką na kierunku prawo jest tworzenie prac etapowych, zarówno śródsemestralnych jak i semestralnych, w zespołach zadaniowych. Funkcją tego typu prac jest sprawdzenie nie tylko, czy student potrafi rozwiązać problem, ale czy potrafi jego rozwiązanie uzgodnić z innymi. Umiejętność współpracy w zespole jest szczególnie ważną kompetencją w pracy prawnika.

3.9. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Studia na kierunku prawo zostają zwieńczone opracowaniem przez studenta pracy dyplomowej. Ze względu na to, że prawo należy do kierunku 5-cio letnich jednolitych studiów magisterskich, praca dyplomowa przyjmuje postać pracy magisterskiej. Jest to praca indywidualna powstająca pod kierunkiem promotora. Od roku akademickiego 2018/2019 praca realizowana jest przez 4 semestry (na IV i V roku studiów magisterskich), wcześniej na IV roku studiów przewidziane było proseminarium - zajęcia skierowane przede wszystkim na poznanie przez studentów metodologii przygotowywania prac dyplomowych, a na V roku studiów było przewidziane seminarium, w ramach którego były przygotowywane konkretne prace dyplomowe. Tematyka pracy magisterskiej jest dostosowana do indywidualnych zainteresowań studenta z uwzględnieniem zagadnień z kręgu nauk prawnych, a przez to w obszarze kształcenia przypisanym do kierunku studiów *Prawo*; ponadto koresponduje z zakresem seminarium magisterskiego prowadzonego przez danego promotora i działalnością naukową pracowników Instytutu. Tematy prac magisterskich co roku są opiniowane przez Instytutową Komisję ds. jakości dla kierunku prawo, a następnie zatwierdzane przez Radę Instytutu. Zgodnie z § 37 ust. 2 Regulaminu Studiów wyboru konkretnego tematu pracy magisterskiej dokonuje student w uzgodnieniu z promotorem. Prace magisterskie poruszają często nowatorską problematykę i dotyczą aktualnych zagadnień prawnych, zazwyczaj związanych z badaniami prowadzonymi przez opiekunów

naukowych. Egzamin dyplomowy odbywa się według reguł opisanych w § 41-44 Regulaminu Studiów UP.

Pod koniec III roku studiów studenci zapoznają się z ofertą seminariów magisterskich. Informacja o profilach seminariów prowadzonych przez pracowników naukowych Instytutu jest również zamieszczana na stronie internetowej jednostki (<https://ipe.up.krakow.pl/seminaria>). Studenci zapisują się na wybrane przez siebie seminarium przy współpracy Dyrekcji Instytutu ze starostą roku. Minimalna liczba studentów w grupie seminaryjnej wynosi 10. Seminaria magisterskie w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym obejmują ogółem 200 godzin (bilans czasu pracy ogółem) i zgodnie z planem studiów trwają 4 semestry. Na wniosek studenta i za zgodą promotora seminarium oraz Dyrektora Instytutu możliwa jest indywidualna organizacja studiów w przypadku seminarium przyznawana na dany semestr.

Ze względu na praktyczny profil studiów prace magisterskie na kierunku prawo odnoszą się do praktycznych aspektów stosowania prawa; prace mają charakter aplikacyjny, badawczy, projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii.

Tematyka prac dyplomowych jest zgodna z kierunkami badań prowadzonych przez pracowników Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji. Dotyczy ona w szczególności takich zagadnień jak: wymiar kary i problematyka recydywy w prawie karnym, prawa spadkowego, funkcjonowania zakładów penitencjarnych w Polsce, prawnych form prowadzenia działalności gospodarczej, statusu pracowniczego w poszczególnych profesjach z perspektywy prawa pracy, separacji małżonków w prawie polskim i prawie kanonicznym, ochrony wizerunku i innych dóbr osobistych, prawnej problematyki nielegalnego posiadania narkotyków Wyłączenie bezprawności czynu na przykładzie obrony koniecznej w polskim prawie karnym, mediacji jako metoda rozwiązywania konfliktów w poszczególnych sferach życia rodzinnego, gospodarczego, itd., pozycji ustrojowej prokuratury w aspekcie porównawczym, procesu inwestycyjno-budowlanego, problematyki odpowiedzialności lekarza za błąd w sztuce medycznej, naruszenia dóbr osobistych ze szczególnym uwzględnieniem prawa do prywatności, zagadnień z zakresu prawa bankowego, ochrony wizerunku dziecka, instytucji świadka koronnego, prawnych aspektów cyberbezpieczeństwa, bezpośredniego stosowania Konstytucji RP, prawo własności intelektualnej w świecie mody, działalności gospodarczej w systemie prawno-ustrojowym Polski.

Zgodnie z § 36 ust. 4 i 5 Regulaminu studiów UP prace dyplomowe prowadzone są przez pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Rada Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji, po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Instytutu, może powierzyć prowadzenie seminariów dyplomowych magisterskich oraz pełnienie obowiązków promotora pracy dyplomowej nauczycielowi akademickiemu ze stopniem doktora, a w szczególnych przypadkach może powierzyć opiekę nad pracą dyplomową osobie spoza Uczelni, posiadającej co najmniej stopień doktora.

Kierujący pracą dyplomową zobowiązany jest do systematycznego weryfikowania postępów pracy, zapobiegania wszelkim formom naruszania ochrony własności majątkowej i intelektualnej, udzielania wskazówek na temat przygotowania pracy zgodnie z zasadami obowiązującymi na Uniwersytecie Pedagogicznym, sprawdzania tekstu pracy, przyjęcia pracy dyplomowej zgodnie z ustalonymi zasadami, wystawienia oceny końcowej i sporządzenia recenzji pracy dyplomowej. Jeśli student nie złoży pracy dyplomowej w terminie, zgodnie z § 39 ust. 6 Regulaminu studiów może w wyjątkowych sytuacjach (długotrwałej choroby

studenta, potwierdzonej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub z powodu innych ważnych okoliczności losowych) wnioskować o przedłużenie jej złożenia, jednak nie więcej niż o 1 miesiąc. W tym okresie student zachowuje prawa studenta.

Oceny pracy dyplomowej dokonują: promotor oraz recenzent powołany przez Dyrektora Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji. Promotor ocenia również autentyczność pracy dyplomowej, w tym przy użyciu informatycznego systemu antyplagiatowego. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki lub osoba spoza Uczelni ze stopniem co najmniej doktora.

Prace dyplomowe umieszczane są przez studenta w intranecie UP, w aplikacji Dyplomowanie, służącej do prowadzenia procesu dyplomowania studenta, od momentu rejestracji pracy dyplomowej do wydrukowania dyplomu. Prace w wersji papierowej przekazywane są do COS. Szczegółowe informacje na temat składania pracy dyplomowej znajdują się na stronie COS w zakładce Rejestracja pracy dyplomowej (<https://cos.up.krakow.pl/rejestracja-pracy/>), do której odnośnik link znajduje się również na stronie Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji UP, w zakładce „Studenci”- „Egzamin dyplomowy”.

Za prawidłowość postępowania dyplomującego odpowiedzialni są w kolejnych etapach procesu dyplomowania: promotor (procedura antyplagiatowa, dopuszczenie pracy do obrony), recenzent (dopuszczenie pracy do obrony), komisja egzaminacyjna (przebieg egzaminu dyplomowego) oraz COS (wprowadzenie danych do aplikacji Dyplomowanie, m.in. średnich ocen).

Co roku w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji jest organizowany konkurs na najlepszą pracę magisterską.

W roku akademickim 2020/2021 w ramach ww. konkursu ocenione zostały prace obronione w roku akademickim 2019/2020 – wyniki konkursu były następujące:

- I miejsce – mgr Karolina Dziedzic – za pracę magisterską: „Kryminalistyczne fenotypowanie DNA”,
- II miejsce - mgr Agnieszka Kania – za pracę magisterską: „Realizacja inwestycji drogowych a planowanie i zagospodarowanie przestrzeni”,
- III miejsce – mgr Joanna Wojnarowska – za pracę magisterską: „Własność wirtualna w grach komputerowych w polskim porządku prawnym”.

Ponadto prace magisterskie studentów kierunku prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji uzyskują nagrody w konkursach odbywających się poza Uczelnią, organizowanych przez instytucje państwowe i naukowe, np.

- 1) w roku 2020 praca mgr Agnieszki Kani pt. „Realizacja inwestycji drogowych a planowanie i zagospodarowanie przestrzeni”, uzyskała II miejsce w konkursie Prokuratury Generalnej RP na najlepszą pracę magisterską z zakresu prawa sądowego ku pamięci Stanisława Bukowieckiego (<https://www.gov.pl/web/prokuratoria/wyniki-iv-edycji-konkursu-o-nagrade-prezesa-prokuratury-generalnej-rzeczypospolitej-polskiej-za-najlepsza-prace-magisterska-z-zakresu-prawa-sadowego-ku-pamieci-stanislaw-bukowieckiego>),
- 2) w roku 2021 praca mgr Ewy Piwowarskiej pt. „Prawne aspekty cyberbezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ochrony danych osobowych” otrzymała wyróżnienie w konkursie o Nagrodę im. Mariana Rejewskiego za najlepszą pracę inżynierską,

licencjacką, magisterską (I kategoria konkursu) i rozprawę doktorską (II kategoria konkursu) poświęconą cyberbezpieczeństwu i kryptologii, organizowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Informacje na ten temat można znaleźć pod tym adresem: https://www.cyber.mil.pl/articles/aktualnosci-y/2021-12-16I-rozstrzygnieto-iii-edycji-konkursu-o-nagrode-im-mariana-rejewskiego/?fbclid=IwAR1TXu6OWpO2Ldm9uAPaxD0kMDeMsHxZjeRVqrRu0mjk8_cMbdWrm6aHMAO

Studenci kierunku prawo realizują swoje zainteresowania naukowe również w ramach koła naukowe Follow UP, w ramach którego corocznie organizowany jest konkurs „Prawo karne bez tajemnic”. W roku akademickim 2018/2019 w ww. konkursie miejsca zdobyli następujący studenci prawa: Aleksandra Garbacz (I miejsce), Mateusz Kozub (II miejsce), Joanna Wojtanowska (III miejsce), Mariusz Zeliaś (wyróżnienie).

3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych).

Efekty uczenia się realizowane przez studentów na zajęciach objętych planem studiów prawniczych są systematycznie dokumentowane w sposób zależny od przyjętego rodzaju zaliczeń i egzaminów. Dokumentacja ta może obejmować przede wszystkim prace egzaminacyjne i klasyczne prace zaliczeniowe, a ponadto prezentacje, teksty referatów, eseje, kazusy czy też innego rodzaju prace pisemne - zależnie od przyjętej przez poszczególnych wykładowców metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się. Egzaminy i zaliczenia ustne, dokumentuje się poprzez zaprotokołowanie wyników w systemie Wirtualna Uczelnia (dalej WU). Na wykładowcy danego przedmiotu ciąży obowiązek poinformowania studentów o ocenie z egzaminu lub zaliczenia oraz wprowadzenia jej do systemu WU zgodnie z § 24 ust. 1 Regulaminu studiów (*„Nauczyciel akademicki prowadzący w ramach danego kursu wykłady informuje studentów o programie kursu, zakresie literatury przedmiotu oraz zasadach zaliczania poszczególnych form zajęć i wymaganiach egzaminacyjnych”*).

Zgodnie z Regulaminem studiów egzamin jest sprawdzeniem osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się, założonych w programie studiów dla jednego lub więcej kursów. Egzamin może być przeprowadzony w formie ustnej, pisemnej lub zdalnej bądź przy zastosowaniu wszystkich tych form. Do egzaminu z kursu, dla którego program studiów przewiduje ćwiczenia, student może przystąpić dopiero po uzyskaniu zaliczenia z ćwiczeń. Jeśli ćwiczenia występują w kilku formach zajęć – po uzyskaniu zaliczenia z wszystkich tych zajęć. Brak zaliczenia oznacza utratę prawa do zdawania egzaminu w trybie podstawowym (I terminie). Nieuzyskanie zaliczenia z przewidzianych dla danego kursu ćwiczeń przed datą egzaminu w II terminie oznacza brak zaliczenia danego kursu, co jest jednoznaczne z uzyskaniem z egzaminu oceny niedostatecznej. W przypadku uzyskania z egzaminu w pierwszym terminie oceny niedostatecznej lub utraty możliwości składania egzaminu w I terminie studentowi przysługuje prawo zdawania egzaminu poprawkowego (w II terminie). Należy zwrócić uwagę, iż wykładowca przeprowadzający egzamin może zdecydować o przeprowadzeniu egzaminu w ramach dodatkowego terminu (tzw. termin “zerowy”) przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Do egzaminu w terminie “zerowym”

można przystąpić, jeżeli uzyskano zaliczenie z przewidzianych dla danego kursu ćwiczeń przed datą egzaminu.

Oceny z wszystkich egzaminów, praktyk oraz kursów kończących się zaliczeniem z oceną umieszczane są w protokole egzaminacyjnym w systemie komputerowym WU oraz wliczane są do średniej ocen ze studiów (jednocześnie do średniej ocen ze studiów nie wlicza się zajęć zaliczonych w następstwie procedury uznania efektów uczenia się, zdobytych w systemach pozaformalnym i nieformalnym. W przypadkach tych kursów zamiast oceny do protokołu wpisuje się „zaliczono”).

Od kilku lat karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji w postaci wyłącznie elektronicznej (brak „papierowych” indeksów i kart kursów). Jednocześnie nie odstępuje się od sporządzania tradycyjnych („papierowych”) protokołów egzaminacyjnych, które generowane są w systemie WU, a następnie drukowane, podpisywane i przekazywane do Centrum Obsługi Studenta. Podpisane dokumenty trafiają do akt osobowych studentów. Pisemne prace egzaminacyjne i zaliczeniowe przechowuje się w sekretariatach właściwych jednostek organizacyjnych albo w odpowiednich zespołach (grupach) w programie MS Teams/MS Forms lub Moodle. W przypadku niezaliczenia studentowi (w pierwszym terminie oraz terminie poprawkowym) egzaminu, student może w ciągu 7 dni roboczych od ogłoszenia wyniku egzaminu złożyć wnioski o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego do dyrektora instytutu realizującego program kształcenia dla danego kierunku. W terminie do 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku przez studenta, dyrektor instytutu wyznacza termin egzaminu komisyjnego. Egzamin komisyjny powinien odbyć się w terminie nie wcześniejszym niż 7 dni od podjęcia decyzji przez dyrektora instytutu.

Odnosnie praktyk zawodowych, ich dokumentacja obejmuje przede wszystkim porozumienia Instytutu z jednostkami przyjmującymi, skierowania na praktyki, dzienniki praktyk, zaświadczenia o ich odbyciu oraz opinie podmiotów przyjmujących studentów na praktyki. Dokumenty dotyczące praktyk, w tym ich skany, przesyłane w formie elektronicznej na oficjalny wydziałowy adres opiekunów praktyk, są przez nich archiwizowane zarówno elektronicznie jak i w formie wydruków umieszczanych w aktach studentów.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu w ustalonych planami studiów terminach. Zaliczenia praktyki dokonuje nauczyciel akademicki wyznaczony na opiekuna dydaktycznego praktyki lub kierownik praktyki z danego zakresu.

W przypadku egzaminu dyplomowego dokumentacja obejmuje pracę dyplomową, recenzje i protokoły egzaminów dyplomowych podpisywanych przez członków komisji. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Warunkiem otrzymania dyplomu ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym.

3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Monitorowaniem losów absolwentów zajmuje się Dział Promocji Uniwersytetu Pedagogicznego, w ramach którego funkcjonuje Stanowisko ds. Współpracy z Absolwentami. Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego regulowane jest

zarządzeniem Nr RR/Z.0201-5/2018 Prorektora ds. Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego z dnia 19 czerwca 2018 roku. Celem badania jest poznanie losów zawodowych oraz stopnia wykorzystania wiedzy i umiejętności pozyskanych na studiach przez absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego, jak również doskonalenie i dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy (§ 1 ww. zarządzenia). Badania są przeprowadzane w formie ankiety. W badaniu może wziąć udział każdy absolwent - na podstawie uprzednio wyrażonej w deklaracji zgody (stanowiącej załączniki do zarządzenia), ankieta jest wysyłana za pośrednictwem poczty e-mail, a uzyskane informacje stanowią podstawę do wprowadzania zmian w obrębie planów i programów studiów dla Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo. Najnowszy raport został opracowany w odniesieniu do absolwentów kierunku prawo z roku akademickiego 2019/2020. Losy zawodowe są badane 12 miesięcy po obronie pracy.

Udział w badaniu poprzez wypełnienie ankiety wzięło 21 absolwentów: 4 kobiety i 17 mężczyzn. Wyniki badania pokazują, że znakomita większość studentów pracuje (87% osób na umowę o pracę), a 73% podjęło pracę związaną z ukończonym kierunkiem studiów. 87% osób badanych ocenia, że uzyskane wykształcenie było pomocne w przyjęciu do pracy. 73% ankietowanych wykorzystuje w obecnie wykonywanej pracy wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne uzyskane na studiach. Należy podkreślić, iż wśród osób poszukujących pracy po studiach tylko 13% osób szukało pracy dłużej niż 6 miesięcy, natomiast aż 47% znalazło pracę czasie krótszym niż jeden miesiąc. Wśród badanych absolwentów 14% osób kontynuuje edukację po ukończeniu studiów. Stosunkowo niski odsetek studentów kontynuujących edukację w uczelni może być związany ze specyfiką kierunku prawo, po którym wiele osób decyduje się przede wszystkim na uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodów prawniczych w ramach odpowiedniej aplikacji.

Jeśli chodzi o zadowolenie absolwentów z ukończonego kierunku studiów, większość (57%) osób ocenia, że studia spełniły ich oczekiwania w stopniu dobrym lub bardzo dobrym. 52% osób jest przekonanych, że studia dobrze przygotowały ich do pracy, a 81% osób uważa, że ukończone studia zapewniają dobrą szansę na rynku pracy. Co ciekawe, niezależnie od możliwości podjęcia zatrudnienia w zawodzie, większość osób (52% na pewno, 29% nie ma pewności) wybrałaby z perspektywy czasu ten sam kierunek studiów, co może wiązać się z przyczynami wyboru kierunku prawo przez studentów – 13 osób z badanych 21 zadeklarowało wybór kierunku z powodu osobistego zainteresowania przedmiotem studiów. Osoby, które nie wybrałyby ponownie tego samego kierunku studiów wymieniają następujące przyczyny: mało atrakcyjna oferta rynku pracy dla absolwentów prawa, program kształcenia nie spełnił oczekiwań, inne.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Analizie wyników egzaminów wstępnych na aplikację: adwokacką, radcowską, notarialną i komorniczą” z 26 września 2020 r. opracowaną w Ministerstwie Sprawiedliwości do aplikacji w roku 2020 przystąpiło 30 absolwentów kierunku prawo prowadzonego w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Egzamin wstępny z wynikiem pozytywnym zdało 12 osób, co daje 40,0% zdawalności (<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/podsumowanie-wynikow-egzaminow-wstepnych-na-aplikacje-prawnicze>). Według informacji wynikających z „Analizy wyników egzaminów wstępnych na aplikację: adwokacką, radcowską, notarialną i komorniczą” z 25 września 2021 r. opracowaną w Ministerstwie Sprawiedliwości do aplikacji w roku 2021 przystąpiło 62 absolwentów kierunku prawo prowadzonego w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Egzamin wstępny

z wynikiem pozytywnym zdało 31 osób, co daje 50,0% zdawalności (<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/podsumowanie-wynikow-egzaminow-wstepnych-na-aplikacje-prawnicze2>).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku kadry dydaktycznej.

Kierunek *prawo* został utworzony w roku 2015 na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obecnie prowadzony jest w Instytucie Prawa Ekonomii i Administracji (do 30.09.2022 – Instytut Prawa i Ekonomii) Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie zatrudnionych jest 54 nauczycieli akademickich, z czego 26 reprezentuje dyscyplinę nauki prawne w 100%, 3 w 75%, 3 w 50 %. Pozostali pracownicy – 22 wykładowców – reprezentuje dyscyplinę ekonomię i finanse lub nauki o polityce i administracji z racji prowadzenia przez Instytut studiów na kierunku administracja i ekonomia społeczna.

Instytut zatrudnia 53 osób na pełnym etacie, dla których Uniwersytet jest podstawowym miejscem pracy, w tym:

- 1) 3 profesorów;
- 2) 9 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni;
- 3) 1 doktora habilitowanego na stanowisku adiunkta;
- 4) 1 doktora na stanowisku profesora uczelni
- 5) 40 doktorów.

Wśród pracowników - 33 wykładowców - reprezentantów dyscypliny nauki prawne znajduje się:

- 1) 1 profesor;
- 2) 8 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni;
- 3) 1 doktor na stanowisku profesora uczelni
- 4) 23 doktorów.

Ponadto w Instytucie prowadzą zajęcia lektorzy Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Ośrodka Wychowania Fizycznego (z tytułem magistra lub stopniem doktora). Wyjątkowo, zajęcia na kierunku *prawo* oraz w ramach prowadzonych studiów podyplomowych prowadzą także osoby zatrudnione na UP na innej podstawie niż stosunek pracy oraz eksperci z objętych programem studiów dziedzin zatrudnieni w innych jednostkach uczelni.

Dodatkowe informacje poświęcone bliższej prezentacji polityki kadrowej Instytutu podano w punkcie 4.4.

Pracownicy Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji zatrudnieni są w 8 jednostkach organizacyjnych – Katedrach :

- 1) Katedra Kryminalistyki, Teorii Prawa i Prawa Międzynarodowego (KKTPM)
- 2) Katedra Prawa Administracyjnego (KPAdm)
- 3) Katedra Historii Prawa, Prawa Konstytucyjnego i Prawa Pracy (KHPKP)
- 4) Katedra Prawa Karnego, Kryminologii i Postępowania Karnego (KPKKP)
- 5) Katedra Prawa Administracyjnego (KPAdm)
- 6) Katedra Prawa Cywilnego i Gospodarczego (KPCG)
- 7) Katedra Zarządzania Publicznego (KZPb)
- 8) Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej (KEPG)

9) Katedra Przedsiębiorczości i Innowacji Społecznych (KPISp)

Szczegółowe informacje na temat wymienionych jednostek organizacyjnych Instytutu zamieszczone są na oficjalnej stronie internetowej Instytutu³².

Działalność naukowa pracowników Instytutu ma ścisły związek z kształceniem na kierunku Prawo, znajdując odzwierciedlenie zwłaszcza w prowadzonych na nim zajęciach, materiałach dydaktycznych ich autorstwa, aktywności badawczej studentów oraz działalności koła naukowego – *Follow UP*. Pełny obraz osiągnięć pracowników Instytutu prowadzących zajęcia na kierunku prawo (z lat 2018-2022) znajdują się w załączniku nr 2 wykaz materiałów uzupełniających, cz. I Dokumenty, pkt. 4. (Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć).

Liczne możliwości rozwijania potencjału badawczego kadry Instytutu i jego studentów wynikają między innymi z uczestnictwa UP w programie „**Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza**”. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie znalazł się bowiem w drugiej dziesiątce najlepszych uczelni w Polsce i w latach 2020-2026 otrzymał subwencję zwiększoną o 2%³³. Uniwersytet realizuje również program doskonalenia zarówno naukowego jak i dydaktycznego w ramach projektu „**Uczelnia najwyższej jakości – UP to the TOP**”³⁴.

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przystąpił do również do realizacji projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w Ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju pn. „**Laboratorium Zmysłów**”. Kolejnym innowacyjnym przedsięwzięciem realizowanym w ramach Uniwersytetu Pedagogicznego jest **Małopolska Chmura Edukacyjna**, będąca propozycją przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce. W ramach inicjatywy realizowane są 3 komplementarne projekty oparte na wspólnym partnerstwie i współpracy pomiędzy Województwem Małopolskim oraz wiodącymi uczelniami wyższymi z Małopolski oraz organami prowadzącymi szkoły ponadgimnazjalne. Pełny opis dotyczący projektów Uniwersytetu Pedagogicznego znajduje się na stronie <https://projekty.up.krakow.pl/>

Efekty prowadzonych badań naukowych pracowników oraz najwyższej ich jakości naukowej wyrażają się liczbą wysoko punktowanych publikacji wywierających wpływ na rozwój nauki, rosnącą obecnością Instytutu w świecie naukowym, coraz pozyskiwaniem środków ze źródeł zewnętrznych na działalność badawczą oraz zespołami, ośrodkami i centrami badawczymi funkcjonującymi w ramach Instytutu. Do istniejących w ramach Instytutu ośrodków badań naukowych należą:

- 1) Ośrodek Kryminalistyki i Nauk Sądowych (OKNS)
- 2) Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (CBPD)
- 3) Zespół Badawczy „Trybunał Konstytucyjny – badania z zakresu socjologii prawa (ZBTK)

³²https://ipe.up.krakow.pl/o_institucie/

³³<https://idub.up.krakow.pl/>

³⁴<https://zpu.up.krakow.pl/>

- 4) Zespół Badawczy „Prawo informacyjne, mediów i własności intelektualnej w nowych technologiach (ZBTm).

W organizacji i prowadzeniu badań pomagają pracownikom, doktorantom i studentom **Dział Nauki – Biuro Badań i Projektów (DNk)**. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Uniwersytetu Pedagogicznego (zarządzenie Rektora nr R.Z.0211.49.2021) Dział Nauki prowadzi sprawy związane z rozwojem naukowym kadry badawczej i badawczo–dydaktycznej, wspiera proces kształcenia realizowany w Szkole Doktorskiej, a także sprawy związane z przewodami doktorskimi i postępowaniami habilitacyjnymi.

DNk koordynuje prace realizowane w UP w ramach Biura Badań i Projektów, Biura Dziekanów oraz Biura Szkoły Doktorskiej zgodnie z poniższymi zapisami:

– Biuro Badań i Projektów (BBP) prowadzi sprawy związane z rozwojem naukowym kadry badawczej i badawczo–dydaktycznej (urlopy naukowe, staże naukowe w ośrodkach krajowych) oraz zarządzaniem projektami naukowo – badawczymi i upowszechniającymi naukę. Biuro zajmuje się doradztwem w zakresie możliwości ubiegania się przez pracowników naukowych i doktorantów UP o środki finansowe na realizację badań naukowych i działalność upowszechniającą naukę. Biuro wspiera kierowników projektów w koordynowaniu i realizacji prowadzonych badań³⁵.

W roku 2020 decyzją Rektora w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie została utworzona **Rektorska Komisja ds. Etyki Badań Naukowych**³⁶.

Komisja została powołana w szczególności w celu:

- zapewnienia najwyższych standardów badań naukowych prowadzonych w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.
- promowanie realizacji badań wysokiej jakości, publikowanych w wydawnictwach o zasięgu krajowym i międzynarodowym.
- tworzenie mechanizmów służących zapewnieniu prowadzeniu badań naukowych z poszanowaniem godności, praw i podstawowych wolności człowieka.
- wydawanie opinii dotyczących badań naukowych z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych.

Dorobek publikacyjny pracowników Instytutu z lat 2018-2022 w obrębie nauk prawnych obejmuje ponad 400 publikacji: artykuły w prestiżowych czasopismach krajowych takich jak Państwo i Prawo, Przegląd Prawa Konstytucyjnego, Przegląd Prawo-Ekonomiczny, Przegląd Prawa Publicznego, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny; pozycje książkowe oraz ich fragmenty, opublikowanych w wiodących wydawnictwach takich jak Springer, Wyd. Wolters Kluwer, CH Beck.

Należy przy tym podkreślić, że w dorobku pracowników Instytutu znajduje się wiele publikacji w językach obcych.

Pełny zestaw punktowanych publikacji wykładowców obejmujący okres zatrudnienia na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie za okres ostatnich 6 lat oraz przypisane zajęcia

³⁵<https://nauka.up.krakow.pl/>

³⁶<https://nauka.up.krakow.pl/rektorska-komisja-ds-etyki-badan-naukowych/>

odpowiadające prowadzonym badaniom naukowym stanowi załącznik nr 2. wykaz materiałów uzupełniających, cz. I Dokumenty, pkt. 4. (Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć).

Aktywność badawcza kadry wyraża się również w liczbie realizowanych grantów badawczych. Tytułem przykładu z ostatnich lat można wskazać następujące projekty badawcze: dr Ariel Mucha - Konstrukcja nadużycia prawa w unijnym i krajowym prawie spółek (DEC-2022/06/X/HS5/00352), dr Marcin Mazgaj - Ochrona wierzycieli spółek o znikomym kapitale podstawowym. Studium porównawcze prawa polskiego i wybranych europejskich porządków prawnych (2020/04/X/HS4/00506), dr Hanna Dębska-Pole prawne w Polsce – struktura rynku usług prawniczych a świat akademicki, dr Agata Nodźak - kierownik projektu pt. Protection of Fundamental Rights in the European Union/Ochrona praw podstawowych w Unii Europejskiej (nr 620847-EPP-1-2020-1-PL-EPPJMO-MODULE), Program Jean Monnet Module Erasmus + (2020-2023), dr Urszula Kosielińska-Grabowska - Międzynarodowa krytyka realizmu prawnego AlfaRossa w świetle źródeł (2018/02/X/HS5/02912), dr Joanna Podgórska-Rykała z Instytutu Nauk o Polityce i Administracji otrzymała na rok akademicki 2022/2023 Jean Monnet Fellowship, przyznawane przez prestiżową jednostkę badawczą European University Institute we Florencji. Stypendium to jest przyznawane jednej osobie z Polski rocznie. Dzięki temu wyróżnieniu, od 1 września 2022 roku dr Joanna Podgórska-Rykała prowadzi badania dotyczące innowacji demokratycznych w Robert Schuman Centre for Advanced Studies we Florencji.

Również na wsparcie wewnątrz Uniwersytetu mogą liczyć badania, których realizacja służy rozwojowi naukowemu wnioskującego, a zarazem kształtowaniu specjalizacji naukowej jednostki organizacyjnej Instytutu. W ramach tzw. **badaw statutowych** pracownicy każdego roku uzyskują finansowanie badań prowadzonych indywidualnie jak i zespołowo.

Istotnym elementem kształtującym dorobek naukowy pracowników Instytutu jest **współorganizacja krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych oraz aktywne w nich uczestnictwo**. Wiele konferencji organizowanych jest w Instytucie, także we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz partnerami z innych ośrodków naukowych. Wśród najważniejszych konferencji naukowych, na które Instytut zapraszał można wymienić: międzynarodową konferencję naukową pt. Europa, demokracja i prawa podstawowe w dniach 2-3 czerwca 2022 r., poświęconej przyszłości integracji europejskiej, demokracji i prawom podstawowym w aktualnym kontekście, „9th European Conference on Social Media”, której tematyka związana była z problematyką mediów społecznościowych w różnych obszarach (np. ekonomii, biznesie, edukacji, prawie, administracji, socjologii, psychologii, pedagogice i wielu in.) czy też międzynarodową konferencję „Przedsiębiorczość społeczna i kapitał społeczny: znaczenie - edukacja – rozwój.

Pełny opis, wraz z harmonogramami i wskazaniem prelegentów znajduje się na stronie <https://ipe.up.krakow.pl/nauka/konferencje-naukowe/>.

Wyrazem uznania dorobku naukowego nauczycieli akademickich Instytut jest również ich **członkostwo w różnych gremiach oraz pełnienie ważnych funkcji związanych ze stosowaniem prawa**. Pracownicy Instytutu zasiadają w Radzie Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury – dr hab. prof. UP Kazimiera Juszcza, sąsędziami sądów apelacyjnych – dr hab. prof. UP - Katarzyna Kaczmarczyk-Kłak (Sąd Apelacyjny w Rzeszowie), sądów administracyjnych dr hab. prof. UP Bogdan Fiszer (Naczelny Sąd Administracyjny).

Wielu pracowników prowadzi własną praktykę prawniczą w ramach kancelarii adwokackich i radcowskich. Działalność zawodowa pracowników Instytutu stanowi bardzo ważny element w pracy dydaktycznej i pozwala studentom profilu praktycznego poznawać, rozumieć pracę zawodową związaną ze studiowanym kierunkiem.

Aktywność badawczo-dydaktyczna pracowników Instytutu pozwala nie tylko na odpowiednie przekazywanie treści kształcenia na zajęciach, lecz także na aktualizowanie i rozwijanie oferty „przedmiotów do wyboru” (fakultetów). Co roku oferta wykładów fakultatywnych jest aktualizowana, tak by odpowiadała zainteresowaniom studentów oraz potrzebom prawniczego rynku pracy i wymaganiom kompetencjom praktycznym.

4.2. Obsada zajęć

Obsady poszczególnych zajęć dokonuje się, mając na uwadze dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, a także potrzebę kształcenia doktorantów w zakresie nauczania akademickiego.

Szczegółowe dane dotyczące obsady zajęć na kierunku *Prawo* stanowią załącznik nr 2. wykaz materiałów uzupełniających, cz. I Dokumenty, pkt. 2. obsada zajęć na kierunku prawo w roku akademickim 2022/2023.

Jak już wspomniano na wstępie punktu 4.1, w Instytucie zajęcia prowadzą również pracownicy innych Instytutów, lektorzy języków obcych oraz zewnętrzni eksperci.

Przedmioty obligatoryjne wykładają zarówno samodzielni pracownicy nauki, dysponujący odpowiednim dorobkiem w zakresie danego przedmiotu, a także adiunkci z niepodważalnym, a przy tym wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym i badawczym, a w wielu przypadkach – co ma szczególnie istotne znaczenie, biorąc pod uwagę praktyczny profil tych studiów - doświadczeniem zawodowym.

„Przedmioty do wyboru” (tzw. fakultety) prowadzą zarówno samodzielni pracownicy nauki, jak i pracownicy ze stopniem naukowym doktora, specjalizujący się w konkretnej problematyce, mający wiedzę i praktykę w zakresie powadzonych zajęć.

Ćwiczenia powierza się zwykle adiunktom oraz doktorantom; niejednokrotnie jednak prowadzą je profesorowie i doktorzy habilitowani.

Seminaria magisterskie – w pierwszym rzędzie służące przygotowaniu studentów do napisania pracy dyplomowej – z założenia prowadzą samodzielni pracownicy nauki. W szczególnie uzasadnionym przypadku Dyrektor Instytutu, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady instytutu właściwej dla danego kierunku studiów, może powierzyć prowadzenie seminariów dyplomowych oraz pełnienie obowiązków promotora pracy dyplomowej nauczycielowi akademickiemu ze stopniem doktora. może upoważnić do opieki nad pracą magisterską, a tym samym objęcia seminarium, nauczyciela akademickiego ze stopniem doktora (§ 36 ust. 4 Regulaminu studiów).

Obsada lektoratów języka obcego ustalana jest przez **Centrum Języków Obcych**³⁷.

³⁷<https://cjo.up.krakow.pl/>

Prowadzenie konkretnych zajęć powierza się pracownikom na podstawie posiadanego dorobku naukowego i/lub zawodowego. Decyzje w tym zakresie są kontrolowane na etapie zatwierdzania planu zajęć dydaktycznych. Nad jakością prowadzonych zajęć w Instytucie czuwa zarówno **Dyrekcja Instytutu, Rada Instytutu** jak i **Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia (IRJK) na kierunku prawo**³⁸.

Propozycje **seminariów magisterskich** oraz tematów prac zgłaszane są przez pracowników – prowadzących seminaria w ramach Instytutu, następnie są one analizowane i zatwierdzane przez IRJK, po czym stają się one przedmiotem dyskusji a następnie głosowania na Radzie Instytutu.

Organizacja praktyk odbywa się zgodnie z regulaminem praktyk uchwalonym zgodnie z § 27 Regulaminu studiów - Szczegółowe zasady dotyczące odbywania praktyk zawodowych uchwała rada jednostki realizującej kształcenie na danym kierunku. Opiekun praktyk, odpowiedzialny jest za nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad ich odbywaniem i przebiegiem (Regulamin praktyk na kierunku prawo stanowi załącznik nr 4.2.)

Indywidualne obciążenia dydaktyczne mieszczą się w limitach przewidzianych w obowiązujących przepisach, zapewniając przy tym wykonanie pensum, a przede wszystkim – prawidłową realizację zajęć. W miarę możliwości zajęcia przydziela się z uwzględnieniem preferencji poszczególnych pracowników. Zasady obciążeń dydaktycznych i ich rozliczenie są określone w Zarządzeniu Rektora im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R/Z.0201-63/2019 z dnia 16 września 2019 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Pracy Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie³⁹. Po zakończeniu semestru, każdy pracownik składa sprawozdanie zawierające pełne zestawienie prowadzonych zajęć, sposób ich realizacji oraz raport z weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się (załączniki 4.3. i 4.4. zawierają formularze sprawozdania i raportu wykładowców Instytutu)

4.3. Łączenie działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej.

Kadra akademicka Instytutu jest zatrudniona przede wszystkim na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, co już samo w sobie determinuje łączenie działalności naukowej z aktywnością dydaktyczną.

Działalność naukowa prowadzona przez pracowników Instytutu mających zajęcia na kierunku prawo w pełni koresponduje z treścią programu studiów oraz zakładanymi w odniesieniu do niego efektami uczenia się. Jak wyraźnie widać w wykazie publikacji (tabela dorobku naukowego wraz z przypisanymi zajęciami stanowi załącznik nr 2 wykaz materiałów uzupełniających, cz. I Dokumenty, pkt. 4. (Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć) i załącznik 4.1 (pełny dorobek za lata 2018-2022) zajęcia prowadzą osoby, których dorobek naukowy odpowiada przypisanym zajęciom. Jednocześnie wielu wykładowców prowadzi praktykę prawniczą (sędziowie, radcy prawni, osoby po aplikacji sędziowskiej, byli asystenci sędziego) co pozwala

³⁸<https://ipe.up.krakow.pl/jakosc-ksztalcenia/>

³⁹<https://bip.up.krakow.pl/zarzadzenie-nr-r-z-0201-63-2019/>

na przekazywanie treści teoretycznych, jak i ich zastosowanie w praktyce prawniczej. Zagadnienia będące przedmiotem badań wpisują się w problematykę zarówno podstawowych kursów, jak i specjalistycznych zajęć fakultatywnych.

Instytut wspiera i rozwija także zainteresowania naukowe studentów. Odbywa się to w ramach seminariów magisterskich, gdzie dyskutowane są zagadnienia będące przedmiotem analizy naukowej. Wykładowcy aktywnie uczestniczą i pomagają również w przygotowywaniu publikacji naukowych. Instytut wspiera działalność naukową Studentów także poprzez organizowania konferencji studenckich, jak np. *Studencka Konferencja Naukowa – Dobrostan Zwierząt. Przypadek psa* (21.X.2021), na których prezentowane są wyniki prowadzonych badań. Studenci uczestniczą w wielu konferencjach naukowych, pomagając w ich organizacji. O dynamicznym rozwoju naukowym studentów oraz zaangażowaniu pracowników świadczą także wspólne publikacje oraz nagrody przyznawane studentom i absolwentom kierunku prawo. Wykładowcy pracujący w Instytucie to bardzo często aktywni zawodowo praktycy prawnicy, co pozwala studentom na czerpanie wiedzy nie tylko z doświadczenia naukowego pracowników ale i praktycznego. Prowadzone przez pracowników kancelarie prawnicze dają możliwość odbycia w nich praktyk zawodowych.

Udoskonalaniu i aktywowaniu pracy naukowej studentów służy organizowany co roku **konkurs na najlepszą pracę magisterską**. Celem konkursu jest motywowanie studentów do pogłębiania wiedzy i realizowania badań służących nauce oraz przenoszenia ich efektów do instytucji, w których uzyskują zatrudnienie (regulamin konkursu stanowi załącznik 4.5). Regulamin konkursu uchwalany jest przez Radę Instytutu. Zgodnie z § 1 ust. 2 regulaminu konkursowego, merytoryczną opiekę nad przebiegiem konkursu sprawuje Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora Instytutu.

Jakość i stopień aktywności naukowej studentów widać również w przyznawanych przez **Rrektora UP stypendiach**. Na kierunku *Prawo* stypendium to otrzymuje corocznie wielu studentów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Poniższa tabela przedstawia zestawienie otrzymanych nagród JM Rektora w latach 2018-2022:

Zestawienie liczby osób na kierunku prawo pobierających stypendium rektora na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

Liczba osób pobierających stypendium rektora w roku akademickim 2018/2019

stacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	7	9	7	-
niestacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	-	-	-	-

Liczba osób pobierających stypendium rektora w roku akademickim 2019/2020

stacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	8	7	10	9
niestacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	-	-	-	-

Liczba osób pobierających stypendium rektora w roku akademickim 2020/2021

stacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	3	5	8	16
niestacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	-	2	-	-

Liczba osób pobierających stypendium rektora w roku akademickim 2021/2022

stacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	1	9	9	8	6
niestacjonarne	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok
	-	3	2	-	-

By wspomagać rozwój naukowy oraz pogłębiać wiedzę prawniczą studentów oraz wykładowców ustanowiono w Instytucie **Wszechnicę Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja**⁴⁰. Stanowi ona nowe forum rozwoju myśli prawniczej organizowane przez Instytut. W jej ramach odbywają się m.in.: cykliczne seminaria naukowe wybitnych prawników reprezentujących różne dziedziny nauk prawnych.

W ramach Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji działa **Koło Naukowe Follow UP**⁴¹, którego celem jest rozwijanie potencjału naukowego studentów Instytutu.

W związku z profilem praktycznym studiów, pod nadzorem pracowników naukowych Instytutu Studenci poszerzają również swoją wiedzę z zakresu prawa udzielając konsultacji w **Studenckiej Poradni Prawnej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji**⁴².

4.4. Założenia, cele i skuteczność polityki kadrowej

Celem polityki kadrowej Instytutu jest zatrudnianie specjalistów których wiedza i umiejętności odpowiada zarówno wyzwaniom naukowym jak i wymaganiom, jakie przed absolwentami stawia współczesny rynek pracy. Kadra naukowa jest zróżnicowana, co pozwala rozwijać rozmaite obszary i tematy badawcze. Instytut dba o to, aby kadra

⁴⁰ <https://ipea.up.krakow.pl/wszechnica-edukacji-prawnej/>

⁴¹ <https://followup.up.krakow.pl/>

⁴² <https://ipea.up.krakow.pl/studencka-poradnia-prawna/>

badawczo-dydaktyczna była reprezentowana przez osoby posiadające doświadczenie praktyczne.

Przy zatrudnianiu nowych pracowników stosuje się kryteria: ilościowe – zatrudnia się nauczycieli w tych jednostkach Instytutu, które mają największe potrzeby – zarówno do prowadzenia zajęć dydaktycznych jak i prowadzenia badań naukowych; **oraz jakościowe** – pozyskiwanie nowych pracowników odbywa się przede wszystkim poprzez organizowanie konkursów otwartych. Konkursy ogłaszane są zarówno na stronie UP jak i w Biuletynie Informacji publicznej tak, by jak najszersze grono potencjalnych adresatów mogło się z nimi zapoznać. W ogłoszeniu zawarte są jasno sprecyzowane wymagania dotyczące zarówno wiedzy prawniczej, doświadczenia zawodowego, w tym praktyki prawniczej, jak znajomości języków obcych.

Zatrudnianie nauczycieli akademickich w Instytucie odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 roku **Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce** (Dz. U. 2018 poz. 1668) i Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R/Z.0201-62/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie: zmiany zarządzenia nr R/Z.0201-62/2017 Rektora dotyczącego określenia zasad i trybu działania komisji konkursowych ds. zatrudniania nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Pedagogicznym im. im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz kryteriów oceny kwalifikacji kandydatów na stanowiska nauczycieli akademickich. Zgodnie z jego treścią, §2 ust. 1, komisja konkursowa ds. zatrudnienia nauczycieli „dokonuje wyboru, oceniając dorobek naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjny kandydata, a także jego kwalifikacje”, zaś według treści §1 ust 6 Załącznika 1 do Zarządzenia Rektora z dnia 20 grudnia 2017 roku „podstawą oceny kwalifikacji kandydata są złożone przez niego dokumenty, ewentualnie także rozmowa kwalifikacyjna”.

Obsada kadry prowadzącej zajęcia w ramach poszczególnych przedmiotów ujętych w programie ocenianego kierunku studiów dokonywana jest zgodnie z zapisami zawartymi w Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R.Z.0211.55.2022 w sprawie: zmiany zarządzenia nr R.Z.0211.3.2021 Rektora z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie: obsady i rozliczania zajęć dydaktycznych Paragraf 1 ust. 1, wymienionego zarządzenia stanowi, że: „Obsady zajęć dydaktycznych dokonuje dyrektor jednostki badawczo - dydaktycznej lub ogólnouczelnianej na dany rok akademicki, zgodnie z obowiązującymi w danym roku na poszczególnych stanowiskach wymiarami pensum.”, ust 2 zaś: „Pensum wypełniane jest wyłącznie przez godziny zajęć dydaktycznych na studiach wyższych stacjonarnych, a następnie na studiach doktoranckich stacjonarnych (w tym realizowanych w ramach szkoły doktorskiej”. Obciążenie dydaktyczne obowiązujące na poszczególnych stanowiskach określone jest wymiarem pensum. Zgodnie z §31 ust. 2 Regulaminu Pracy Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora dnia 16 listopada 2019 roku pensum dla pracowników zatrudnionych na stanowisku badawczo-dydaktycznym wynosi odpowiednio dla: profesora – 180 godzin, profesora uczelni – 210 godzin, profesora wizytującego do 240 godzin, adiunkta – 240 godzin, dla asystenta – 240 godzin (Zarządzenie Rektora im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nr R/Z.0201-63/2019 z dnia 16 września 2019 roku w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Pracy Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).

Obsada zajęć na ocenianym kierunku odbywa się na podstawie dorobku naukowego lub/i posiadanego doświadczenia zawodowego, z racji praktycznego profilu kierunku. Pod uwagę bierze się adekwatny do prowadzonych zajęć dorobek naukowy i/lub praktyczny tak, by zapewnić studentom najwyższą jakość prowadzonych zajęć. Charakterystyka nauczycieli

akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wraz z ich dorobkiem i obciążeniami dydaktycznymi stanowi załącznik nr 2. wykaz materiałów uzupełniających, cz. I Dokumenty, pkt. 4. (Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć)

Od początku powstania kierunku prawo, tj. od roku 2015, Instytut Prawa Ekonomii i Administracji (zgodnie z zarządzeniem Rektora Zarządzenie nr R.Z.0211.5.2022 Rektora z dnia 31 stycznia 2022 roku w sprawie likwidacji Instytutu Nauk o Polityce i Administracji, utworzenia Instytutu Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych, przekształcenia Instytutu Prawa i Ekonomii, zmian w strukturze organizacyjnej Instytutu Filozofii i Socjologii oraz Instytutu Spraw Społecznych i Zdrowia Publicznego (nowelizacja zarządzeniem Nr R.Z.0211.62.2022z dnia 26 września 2022 roku, **Instytut Prawa i Ekonomii** został przekształcony z dniem 1 października 2022 w Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji⁴³) przechodził kilka zasadniczych zmian organizacyjnych celem jak najlepszej realizacji misji Instytutu oraz powadzeniem badań naukowych i dydaktyki związanej z prowadzonymi w jego ramach kierunkach na jak najwyższym poziomie.

Instytut umożliwia rozwój naukowy już zatrudnionych nauczycieli akademickich, co uwidoczniają między innymi awanse kadry, które biorąc pod uwagę bardzo krótki okres funkcjonowania obejmuje 2 osoby:

Od początku 2018 r. 1 osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego (dr hab. Bogusław Uliasz) i 1 osoba uzyskała stopień doktora nauk socjologicznych (dr Hanna Dębska – dr nauk prawnych oraz dr nauk socjologicznych).

Spośród 53 zatrudnionych w Instytucie nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego, 10 jest zatrudnionych na stanowiskach profesora uczelni.

Rozwój kadry badawczo-dydaktycznej Instytutu systematycznie monitoruje się poprzez ocenę jakości jej pracy.

Ewaluacji poddaje się każdego pracownika, analizując jego dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny. Analiza ta odbywa się w systemie ocen okresowych nauczycieli akademickich, przeprowadzanych zgodnie z obowiązującymi w szkolnictwie wyższym przepisami i zasadami ustalonymi na Uniwersytecie⁴⁴. Ocena okresowa, wymagająca od każdego pracownika wypełnienia szczegółowej i podlegającej zaopiniowaniu ankiety, jest procesem dokładnym i wnikliwym, pozwalającym na dogłębną ocenę wszelkich przejawów aktywności nauczycieli akademickich⁴⁵. Należy podkreślić, że osobno weryfikuje się dorobek i rozwój naukowy, działalność dydaktyczną oraz aktywność organizacyjną.

By zapewnić jak najwyższą jakość prowadzonych zajęć, rokrocznie przeprowadzana jest także hospitacja wykładów i ćwiczeń. Hospitacje co do zasady przeprowadzają kierownicy Katedr

⁴³<https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2022/09/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0211.62.2022-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

⁴⁴<https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/05/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-1-do-Zarz%C4%85dzenia-Nr-R.Z.0201-36.2020-ZASADY-DOKONYWANIA-OKRESOWEJ-OCENY-NAUCZYCIELI-AKADEMICKICH.pdf>

⁴⁵<https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/05/Za%C5%82%C4%85cznik-Nr-2-do-Zarz%C4%85dzenia-Nr-R.Z.0201-36.2020-ANKIETA-OCENY-OKRESOWEJ-NAUCZYCIELI-AKADEMICKICH.pdf>

i Dyrekcja Instytutu. Hospitujący ocenia następujące elementy zajęć: kompetencje nauczyciela prowadzącego zajęcia, zgodność tematyki zajęć z programem nauczania danego przedmiotu, przejrzystość zadań stawianych studentom, opanowanie treści przedmiotowych przez nauczyciela, trafność doboru metod nauczania do tematyki zajęć, inspirowanie studentów do własnych poszukiwań, postawa nauczyciela wobec studentów.

Jednocześnie po zakończeniu każdego semestru przeprowadzana jest **ankieta studencka** dotycząca wszystkich prowadzonych na kierunku prawo zajęć. W ramach ankiety studenci odpowiadają m.in. na pytania o to jak zajęcia przyczyniły się do poszerzenia wiedzy i umiejętności, czy zajęcia niepotrzebnie powtarzały treści, które były już, czy wiedza przekazywana była w sposób przystępny a metody prowadzenia zajęć były odpowiednio dobrane, czy prowadzący był przygotowany do zajęć, czy kryteria oceniania były jasne, czy przekazane treści były zgodne z wymaganiami niezbędnymi (wzór ankiety stanowi załącznik nr 4.6).

Należy również podkreślić, że Uniwersytet prowadzi aktywną politykę przeciwdziałania dyskryminacji we wszelkich jej postaciach. Podstawowym wewnętrznym aktem prawnym jest w tym względzie zarządzenie. Zarządzenie Rektora Nr R/Z.0201-13/2020 w sprawie: wprowadzenia Procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie⁴⁶. Na mocy tego Zarządzenia wprowadzono Procedurę przeciwdziałania dyskryminacji. Na Uniwersytecie działa **Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania** oraz **Rektorska Komisja ds. Równego Traktowania**, w skład której wchodzi przedstawiciele kadry naukowej i środowiska studenckiego. Procedura zawiera definicje podstawowych pojęć i opis ścieżki postępowania w sytuacji naruszenia zasady równości.

Zadaniem Rektorskiej Komisji ds. Równego Traktowania jest:

- współpraca z pełnomocnikiem Rektora ds. Równego Traktowania;
- inicjowanie rozwiązań na rzecz równego traktowania dla całej społeczności akademickiej;
- podejmowanie działań na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania, w szczególności w formie spotkań lub szkoleń kierowanych do społeczności akademickiej;
- inicjowanie działań na rzecz osób i grup narażonych na dyskryminację lub jej doświadczających;
- tworzenie procedur dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz równego traktowania;
- opiniowanie istniejących w Uczelni procedur i praktyk w zakresie zadań należących do Komisji;
- wyrażanie opinii w toczących się postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących naruszeń w obszarze równego traktowania;

⁴⁶<https://bip.up.krakow.pl/zarzadzenie-nr-r-z-0201-13-2020/>

- wspieranie środowiska studenckiego i kadry zarządzającej oraz administracji Uczelni we wdrażaniu obowiązujących procedur antydyskryminacyjnych.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Wyniki przeprowadzanych ocen, ankiet studenckich, hospitacji wykorzystuje się, aby motywować do dalszego rozwoju zarówno nauczycieli akademickich, jak i pracowników administracji. Szczególnie dobre wyniki nagradza się ze środków wyodrębnionych na ten cel.

Co roku nauczycielom akademickim przyznawane są nagrody Rektora UP za efektywność pracy w Uniwersytecie. Procedurę w tym zakresie określa Regulamin wynagradzania pracowników UP (Zarządzenie nr R/Z.0201-95/2020 Rektora Uniwersytetu z dnia 9 listopada 2020 r. - § 30-31). W roku 2022 nagrodę Rektora otrzymała dr Agata Nodzak za osiągnięcia naukowe i wysokopunktowane publikacje w 2021 roku w ramach realizacji programu Excellent Motivation „Inicjatywa Doskonałości-uczelnia badawcza” w 2022 roku.

Kolejnym czynnikiem zachęcającym do osiągania dobrych wyników w sferze nauki jest płatny urlop naukowy o którym mowa w § 25 pkt 6 f Regulaminu wynagradzania pracowników UP. Ponadto wskazany regulamin przewiduje nagrody jubileuszowe (§ 26) i podwyższenie wynagrodzenia przed przejściem na emeryturę (§ 27).

Podobny system premiowania obejmuje wydziałową administrację; jej pracownicy mogą więc otrzymać nagrody Rektora UP oraz wynagrodzenie motywacyjne (§ 37 i 38).

W Instytucie Prawa Ekonomii i Administracji dokonuje się systematycznej hospitacji zajęć dydaktycznych (o czym była mowa także w pkt. 4.4. Podstawą ich przeprowadzenia jest Zarządzenie Nr R/Z.0201-100/2020 Rektora UP z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wyniki hospitacji uwzględnia się przy dokonywaniu okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Po zakończeniu każdego roku akademickiego promotorzy mogą zgłaszać wybrane przez siebie prace magisterskie do Konkursu. W 2022 r. uchwałą Komisji Konkursowej z dnia 25 maja 2022 r. wyróżniono pracę Pani mgr Justyny Golonki. W 2021 r. wyróżniono trzy osoby – Panią mgr Karolinę Dziedzic (uch. 18/IV/2021), Panią mgr Agnieszkę Kanię (uch. 19/IV/2021) i Panią mgr Joannę Wojnarowską (uch. 20/IV/2021).

Pracownicy Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji otrzymują środki na badania naukowe, przyznawane indywidualnymi decyzjami Dziekana Wydziału Nauk Społecznych. Pełnomocnik ds. rozwoju dyscypliny prof. Grzegorz Krawiec, Dyrekcja Instytutu oraz Kierownicy Katedr monitorują sprawę rozwoju naukowego kadry oraz umożliwiają udział pracowników w wewnętrznych i zewnętrznych projektach badawczych. W ramach Instytutu obok Katedr funkcjonują zespoły badawcze, redakcje czasopism oraz niedawno powołany Ośrodek Kryminalistyki i Nauk Sądowych. Dyrekcja Instytutu wspiera postępowania awansowe pracowników badawczo-dydaktycznych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Baza dydaktyczna

Infrastruktura badawczo-dydaktyczna Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji znajduje się w **budynku głównym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie przy ul. Podchorążych 2**. Prowadzimy też zajęcia w sali znajdującej się w nowym budynku Uniwersytetu, który jest połączony z budynkiem głównym. Pomieszczenia Instytutu stanowią sale dydaktyczne, pokoje pracownicze i inne pomieszczenia.

Instytut dysponuje następującymi **salami dydaktycznymi**:

- w pełni salami nr 237 mającą 70 miejsc, 239 - 96 miejsc; 240 - 30 miejsc, 265 – 40 miejsc, 342 z 98 miejscami,
- na zasadzie współdzielenia z innymi Instytutami, salą nr 111N na 108 miejsc (sala w nowym budynku współdzielona z Instytutem Biologii), salami 448 na 119 miejsc i 24 na 63 miejsc (współdzielone z Instytutem Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych) oraz salami 26 - 30 miejsc i sala nr 26a - 25 miejsc (współdzielona z Instytutem Pedagogiki Specjalnej, Szkolnej i Kształcenia Nauczycieli).

Pracownicy Instytutu korzystają z **pokoju pracowniczych**, które znajdują się w budynku głównym Uniwersytetu. Są to na II piętrze tego budynku pokoje o numerach 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, na III piętrze pokój nr 301a oraz pokoje na V piętrze o numerach 502, 503, 504, 505, 506, 507, 515, 516, 517, 517a, 518 i 519a. Z pokoju nr 501 korzysta pracownik Instytutu – inżynier, który zapewnia wsparcie techniczne i bieżące informatyczne Instytutu. W pomieszczeniu nr 234 mieści się **Sekretariat Instytutu**, a połączone z nim pomieszczenie nr 234a stanowi **gabinet Dyrekcji Instytutu**.

Wszystkie pomieszczenia właściwie spełniają swoją rolę, są dostosowane do wyżej wskazanego ich przeznaczenia, w szczególności są dobrze wyposażone, co w szczególności umożliwia prawidłowy proces kształcenia:

Pokoje pracowników zaopatrzone są w stanowiska komputerowe. W każdym z nich znajduje się co najmniej jeden punkt sieci strukturalnej budynku, dzięki której zapewniony jest dostęp do sieci Internetu (łącze stałe) i podłączania sieci telefonicznej. Sieć strukturalna umożliwia pracownikom i pod ich nadzorem studentom korzystanie z dwóch wydajnych i szybkich urządzeń służących m.in. do drukowania. Centralizacja drukowania to zamierzona polityka Instytutu, dzięki której możliwy jest szybki i dobrej jakości wydruk na urządzeniach, które podlegają stałemu serwisowaniu. Lokalne drukarki znajdują się w pokojach osób pełniących funkcje w Uniwersytecie.

Wszystkie sale dydaktyczne Instytutu wyposażone są w projektory multimedialne i tablice suchościeralne. W Sekretariacie Instytutu są przechowywane laptopy, które osoby prowadzące zajęcia zabierają do sal dydaktycznych celem użycia do prowadzenia zajęć. Posiadamy **mobilną pracownię komputerową**, która daje możliwość przeprowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w dowolnej sali. Obecnie pracownia jest zlokalizowana w sali nr 237. Jej wyposażenie stanowi 28 laptopów oraz punkt dostępowy sieci WIFI. Na korytarzu w ogólnodostępnym miejscu przy Sekretariacie Instytutu znajduje się dostępne dla pracowników Instytutu, a za pośrednictwem pracowników Instytutu także dla studentów urządzenie wielofunkcyjne obejmujące kserokopiarkę i skaner. Instytut posiada **nowoczesną salę wideokonferencyjną** (sala 26a) wyposażoną w dotykową

tablicę multimedialną 75' oraz dodatkowy monitor umożliwiający prowadzenie wirtualnych spotkań z wieloma słuchaczami.

Osoby prowadzące zajęcia zdalne (kształcenie na odległość) ze studentami prawa korzystają z **platformy MS Teams**, do której dostęp zapewnia Uniwersytet. Uniwersytet zapewnia również studentom i pracownikom dostęp za pośrednictwem sieci do aplikacji Microsoft Office 365.

Pracownicy i studenci Instytutu mają **dostęp do licencjonowanych profesjonalnych programów prawnych LEX i Legalis** służących do szukania aktów prawnych. Przedmiotowy dostęp jest możliwy zarówno na terenie Uniwersytetu jak również po nim za pomocą VPN.

Studenci prawa korzystają także z ogólnouczelnianej infrastruktury dydaktycznej, sportowej i rekreacyjnej:

Zajęcia z wychowania fizycznego dla studentów prawa odbywają się w **Ośrodku Wychowania Fizycznego**, mającym swoją siedzibę w budynku Uniwersytetu położonym przy ul. Ingardena 4. Jego bliska lokalizacja umożliwia dotarcie do niego z budynku głównego przy ul. Podchorążych 2 w ciągu kilkunastu minut. W budynku przy ul. Ingardena 4 jest dostępna sala gimnastyczna, siłownia, sala fitness i kryta pływalnia. Obok budynku znajdują się też rozległe tereny zielone - Park im. Henryka Jordana, wyposażony w bogatą, ogólnodostępną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, co umożliwia także prowadzenie zajęć na świeżym powietrzu. W Parku znajdują się boiska do piłki nożnej, koszykówki i siatkówki, ogrodzony kort tenisowy, skatepark, ścianki wspinaczkowe, ścieżka zdrowia z elementami siłowni zewnętrznej i bieżnia do skoków w dal. Wokół pobliskich Błoni Krakowskich biegnie 3,5 kilometrowa pętla, pokryta dobrej jakości nawierzchnią asfaltową, z wydzieloną ścieżką rowerową i spacerowo-biegową, dostosowaną także do jazdy na rolkach. Studenci prawa mają zajęcia również w drugiej sali gimnastycznej, która mieści się w budynku Uniwersytetu przy os. Stalowym 17.

W budynku głównym Uniwersytetu utworzono kilkanaście **ogólnodostępnych stref z miejscami dla studentów do odpoczynku i spędzania czasu wolnego pomiędzy zajęciami**. Zostały one wyposażone w krzesła, fotele, sofy i stoliki, a w większości przypadków także w samoobsługowe automaty vendingowe do sprzedaży napojów gorących i gotowych do spożycia produktów żywnościowych w małych opakowaniach. Strefy te znajdują się na każdym piętrze budynku, a część z nich położonych jest w pobliżu sal Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji. Liczba i wielkość tych stref jest stopniowo zwiększana, a ich wyposażenie jest rozbudowywane, udoskonalane i unowocześniane, z uwzględnieniem uwag i potrzeb zgłaszanych przez studentów.

5.2. Dostęp pracowników i studentów do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Studenci i pracownicy Uniwersytetu mają **nieograniczony bezprzewodowy dostęp do Internetu we wszystkich pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, oraz w innych częściach budynku**, z których korzystają podczas studiów (studenci) oraz pracy – celem realizacji pracy naukowej, przygotowania do zajęć lub wykonywania innych obowiązków pracowniczych (pracownicy).

Ponadto w każdym pokoju pracowniczym i każdej sali dydaktycznej, którą dysponuje Instytut, znajduje się co najmniej jeden punkt **sieci strukturalnej budynku**, która zapewnia stałe łącze internetowe i podłączenie sieci telefonicznej.

Wszyscy studenci, nauczyciele akademicki i pracownicy administracji mają dostęp do **platformy e-learningowej Moodle, uczelnianej poczty elektronicznej, platformy MS Teams i kilkunastu przeglądarkowych aplikacji pakietu MS Office działających w chmurze**. Narzędzia te zapewniają także dobre możliwości prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz umożliwiają studentom zdalną pracę grupową i interakcje z nauczycielami akademickimi zarówno w formie synchronicznej jak i asynchronicznej.

Dostęp do danych o kursach wymaganych do zrealizowania w danym semestrze i prowadzących je nauczycielach akademickich, programach, dostępności i wynikach rekrutacji na kursy do wyboru, przypisaniu do grup studenckich, harmonogramach zajęć, uzyskanych zaliczeniach i ocenach, a także do innych informacji związanych z przebiegiem i organizacją studiów jest zapewniany za pomocą **systemu informatycznego Wirtualna Uczelnia**. Platforma Wirtualna Uczelnia umożliwia także umieszczanie ogłoszeń i wysyłanie wiadomości

do studentów przez każdą osobę prowadzącą zajęcia oraz zdalne przeprowadzanie wśród studentów elektronicznych ankiet ewaluacyjnych zajęć dydaktycznych. W roku 2022 system Wirtualna Uczelnia został zaktualizowany i unowocześniony. W nowej wersji systemu wprowadzono udoskonalenie zabezpieczeń danych, poprawę dostępności informacji, ułatwienia dla użytkowników i nowe funkcjonalności.

Studentom Uniwersytetu oferowana jest **elektroniczna usługa mLegitymacja**, dostępna w ramach bezpłatnej rządowej aplikacji mobilnej mObywatel, dostarczanej przez Ministerstwo Cyfryzacji. Studencka mLegitymacja umożliwia potwierdzenie tożsamości studenta oraz przysługujących mu uprawnień, ulg i zwolnień.

Wszystkim pracownikom Uniwersytetu zapewniona jest możliwość korzystania z **elektronicznego Jednolitego Systemu Antyplagiatowego**, dostępnego za pomocą przeglądarek internetowych pod adresem <https://jsa.opi.org.pl>. System ten jest zintegrowany z innymi systemami informatycznymi Uczelni, a logowania dokonuje się za pomocą tych samych danych dostępowych, które służą do logowania się do innych aplikacji udostępnionych pracownikom Uniwersytetu.

W razie potrzeby wykwalifikowani pracownicy Działu Obsługi Informatycznej zapewniają pracownikom i studentom Uczelni wsparcie w korzystaniu z funkcjonujących na Uniwersytecie systemów teleinformatycznych. Zgłoszenia w sprawach dotyczących wsparcia technicznego można przekazywać pracownikom Działu Obsługi Informatycznej osobiście w pokoju 49, telefonicznie i zdalnie, korzystając z elektronicznego systemu wsparcia użytkowników „Pomoc”.

W Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji prowadzona jest **nowoczesna, uaktualniana strona internetowa, dostępna pod adresem <https://ipea.up.krakow.pl>**. Celem zapewnienia przejrzystości danych na tej stronie umieszczono je co do zasady (poza aktualnościami) na podstronach, do których prowadzą zakładki umieszczone w górnej części strony głównej: Instytut, Nauka i rozwój, Oferta studiów, Studia podyplomowe, Studia, Studenci, Biblioteka i Kontakt. W ramach tych podstron dokonano dalszych grupowań danych. Dzięki temu poruszanie się po stronie internetowej Instytutu jest sprawne i intuicyjne. Na stronie umieściliśmy:

- w zakładce „Instytut” informacje o Instytucie i jego strukturze, składzie Rady Instytutu, pracownikach Instytutu (co obejmuje zdjęcie i krótką notatę o pełnionych przez daną osobę funkcjach, jej działalności dydaktycznej, dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym),
o składzie Instytutowych Rad ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo i dla kierunku Ekonomia Społeczna oraz zasady walidacji efektów uczenia się,
- w zakładce „Nauka i rozwój” najważniejsze informacje o realizowanych projektach, działalności naukowej, badawczej i organizacyjnej pracowników, współpracy krajowej i międzynarodowej, współpracy ze szkołami, Wszechnicy Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja,
- w zakładce „Oferta studiów” krótki opis istoty prowadzonych w Instytucie studiów I i II stopnia (wkrótce zostanie ona uzupełniona o dane dotyczące kolejnego kierunku – administracji, który do 30 września 2022 r. był prowadzony w innym Instytucie) oraz studiów magisterskich oraz link do systemu rekrutacyjnego Uczelni; opis studiów na kierunku prawo znajduje się na podstronie <https://ipea.up.krakow.pl/prawo>)
- w kolejnej zakładce ofertę studiów podyplomowych,
- w zakładce „Studenci” opis aktywności studentów (to Studenci przekazują treści na podstrony, które dotyczą ich aktywności) i informacje dotyczące wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością lub ograniczeniami zdrowotnymi,
- w ostatniej zakładce („Kontakt”) dane kontaktowe do Sekretariatu Instytutu, osoby zajmujące się obsługą urzędów technicznych i bieżącym wsparciem informatycznym oraz starostów i opiekunów poszczególnych roczników.

Szczególnie istotna, gdy chodzi o dydaktykę, jest **zakładka „Studia”**, w której znajdują się szczegółowe informacje dotyczące organizacji zajęć, z wyróżnieniem praktyk (dane kierowników praktyk, regulamin praktyk, edytowalne wzory dokumentów dotyczących praktyk) i seminariów (w tym opis profilu seminarium prowadzonego przez daną osobę, co ułatwia studentom dokonanie wyboru seminarium), plany i programy studiów – wszystkie edycje, harmonogramy zajęć (zasadniczo informacja o harmonogramach jest dostępna w innej aplikacji), karty kursów, dyżurów pracowników i terminów egzaminów (informacja umieszczana z wyprzedzeniem przed sesją).

Informacje przydatne studentom prawa są udostępniane też za pomocą **stron internetowych innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu**. Dotyczy to jednostek, które uczestniczą

w obsłudze administracyjnej i wsparciu studentów, a to Centrum Obsługi Studenta (<https://cos.up.krakow.pl>), Działu Spraw Studenckich (<https://stypendia.up.krakow.pl>); Biura

ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://bon.up.krakow.pl>); jednostek, które prowadzą zajęcia dydaktyczne ze studentami prawa - Centrum Języków Obcych (<https://cjo.up.krakow.pl>) i Ośrodka Wychowania Fizycznego (<https://owf.up.krakow.pl>), a także jednostek, które zapewniają studentom dostęp do literatury i informacji naukowej – czyli Biblioteka Główna (<https://bg.up.krakow.pl>) oraz Biblioteka Nauk Społecznych (https://ipea.up.krakow.pl/biblioteka_bns).

Na internetowej stronie głównej Uniwersytetu pod adresem <https://www.up.krakow.pl> są zamieszczane ogólnodostępne i na bieżąco aktualizowane informacje o władzach Uniwersytetu, strukturze organizacyjnej, organizowanych wydarzeniach, ofercie kształcenia, działalności kół naukowych i jednostek ogólnouczeniowych, w tym między innymi: Chóru Mieszanego Educatus, Galerii Podbrzezie i Orkiestry Symfonicznej Uniwersytetu. Na stronie internetowej udostępniane są także zdalne transmisje audiowizualne z uroczystości i innych ważnych wydarzeń odbywających się w Uniwersytecie.

W Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <https://bip.up.krakow.pl> są zamieszczone informacje o obowiązujących na Uczelni zarządzeniach, regulaminach i innych przepisach wewnętrznych, zamówieniach publicznych, ofertach pracy i konkursach na stanowiska oraz sprawozdania finansowe oraz inne ogólnodostępne dokumenty dotyczące spraw administracyjnych. Dane teleadresowe pracowników, w tym numery pokoi pracowników, numery telefonów służbowych i adresy poczty elektronicznej, a także informacje o pełnionych przez nich funkcjach są udostępniane za pomocą ogólnodostępnej aplikacji działającej w intranecie, zamieszczonej pod adresem <https://intranet.up.krakow.pl/ludzie/SitePages/Ksi%C4%85%C5%BCka%20adresowa.aspx>.

Ponadto takie informacje są zamieszczane także na stronach internetowych poszczególnych instytutów i innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu. Wirtualny spacer po Uniwersytecie jest możliwy skorzystaniu z linku: <https://www.360studio.org/spacery/UniwersytetPedagogiczny.html>

5.3. Infrastruktura naukowo-badawcza, materiały dydaktyczne i zasoby edukacyjne

W Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji prawnicza infrastruktura badawcza obejmuje realizację projektu Protection of Fundamental Rights in the European Union w ramach Jean Monnet Module Erasmus+, Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (CBPD), Zespół Badawczy „Trybunał Konstytucyjny – badania z zakresu socjologii prawa (ZBTK), Zespół Badawczy „Prawo informacyjne, mediów i własności intelektualnej w nowych technologiach (ZBTm), redakcję czasopisma naukowego Rocznik Administracji Publicznej (RAP) oraz Ośrodek Kryminalistyki i Nauk Sądowych (OKiNS). Należy zwrócić także uwagę na Wszechnicę Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja oraz na Studencką Poradnię Prawną Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji.

Projekt pt. „Ochrona praw podstawowych w Unii Europejskiej” (Protection of Fundamental Rights in the European Union) w ramach Programu Jean Monnet Module Erasmus+ (nr projektu 620847-EPP-1-2020-1-PL-EPPJMO-MODULE), (<https://eurights.up.krakow.pl>) jest obecnie realizowany (obejmuje okres 2020-2023). Projekt polega na stworzeniu i rozwoju wspólnej platformy nauczania o prawach podstawowych w Unii Europejskiej i nabywania wiedzy oraz umiejętności związanych z ich ochroną. Projekt obejmuje zarówno program dydaktyczny, praktyczny, jak i naukowy. Promuje on doskonałość w nauczaniu i upowszechnianiu badań w ramach studiów w UE; ma

na celu wyposażenie studentów i młodych naukowców w wiedzę na temat prawa i polityki Unii Europejskiej w trzech obszarach: obywatelstwo UE, świadomość UE i demokracja, sprawy wewnętrzne i sprawiedliwość (prawa człowieka i praworządność) oraz środowisko i zmiana klimatu, by wzmocnić umiejętności obywatelskie studentów oraz innych bezpośrednich i pośrednich grup docelowych istotnych w ich aktualnej lub przyszłej karierze zawodowej. Realizacja tego celu jest wspierana poprzez działalność edukacyjną, organizacyjną i naukową, w której uczestniczą naukowcy, praktycy i studenci. W wymiarze dydaktycznym w ramach projektu są prowadzone specjalistyczne kursy i warsztaty z zakresu praw podstawowych chronionych w systemie prawnym UE oraz w porządkach prawnych państw członkowskich. W wymiarze naukowym w ramach projektu zorganizowano dwa wydarzenia – jednodniowe seminarium naukowe pt. *“Questions for preliminary ruling as a means of protection for fundamental rights”* (26 marca 2021 r.) oraz dwudniową międzynarodową konferencję naukową pt. *„Europe, democracy and fundamental rights”* (2-3 czerwca 2022 r.). W obu wydarzeniach udział wzięli przedstawiciele nauki, praktycy, studenci i innych grup społecznych. Seminarium i konferencja stanowiły forum wspierania współpracy osób zajmujących się problematyką praw podstawowych UE – stworzyły platformę do wzajemnej wymiany poglądów i doświadczeń między naukowcami i praktykami, przedstawicielami takich sektorów jak: administracja krajowa, administracja unijna, krajowe i unijne sądownictwo oraz sektor organizacji pozarządowych. Oba wydarzenia stanowiły również dodatkowe narzędzie edukacyjne dla studentów w zakresie poznawania praw podstawowych UE, a w szczególności były formą zaangażowania ich w działalność naukową. Wymiar naukowy projektu zakłada również gromadzenie i analizę materiałów prawnych, orzecznictwa, literatury dotyczącej praw podstawowych UE, w szczególności znaczenia i roli praw podstawowych UE w orzecznictwie sądów administracyjnych i administracji publicznej. Wyniki takiej analizy były upowszechniane podczas ww. wydarzeń, a także są i będą - w trakcie innych konferencji poświęconych problematyce praw podstawowych, na stronie internetowej projektu pn. „Platforma praw podstawowych” – interaktywnego narzędzia poświęconego zagadnieniom ochrony praw podstawowych w UE, w publikacjach naukowych oraz w materiałach dydaktycznych pt. „Fundamental Rights Protection Toolkit”, które będą dostępne w formie elektronicznej i dostosowane do wykorzystania przez wykładowców z innych europejskich uniwersytetów na potrzeby prowadzenia kursów (przedmiotów) poświęconych ochronie praw podstawowych Unii Europejskiej.

Upřednio - przez trzy lata (w okresie 2016-2019) Instytut realizował inny projekt w ramach programu Jean Monnet Module zatytułowany **„National Public Administration and European Integration – NaPu Krajowa administracja publiczna a integracja europejska”**, (nr projektu 574723-EPP-1-2016-1-PL-EPPJMO-MODULE). Obejmował on organizację kursów dla studentów, warsztatów metodycznych i merytorycznych dla praktyków i studentów oraz konferencji. Celem projektu było stworzenie i rozwój trójwymiarowej – dydaktycznej, praktycznej i badawczej – platformy dla upowszechnienia wiedzy o cechach i funkcjonowaniu europejskiej przestrzeni administracyjnej. Wydarzenia zorganizowane w ramach projektu były nastawione na wspieranie współpracy badaczy, studentów i pracowników administracji publicznej w celu pogłębionej analizy działania europejskiej i krajowej administracji publicznej w warunkach integracji. Szczególna uwaga w ramach prowadzonych dla studentów specjalistycznych kursów dydaktycznych koncentrowała się na: regulacji sektorów infrastrukturalnych, funkcjonowaniu organów ochrony konkurencji, mechanizmach nadzoru finansowego i organach ochrony danych osobowych.

Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (CBPDR) (<https://ipea.up.krakow.pl/cbpdr>) prowadzi działalność naukowo-badawczą w zakresie prawnej ochrony dziecka (prawo konstytucyjne, administracyjne, cywilne z rodzinnym, socjalne, karne, pracy i ubezpieczeń społecznych) oraz prawnej ochrony rodziny (prawo konstytucyjne, administracyjne, cywilne z rodzinnym, socjalne, karne, pracy i ubezpieczeń społecznych). Centrum podejmuje działania również poprzez organizację konferencji i seminariów eksperckich w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Nawiązuje współpracę z podmiotami publicznymi (MOPS, PCPR, ROPS), sądami oraz placówkami ekonomii społecznej realizującymi zadania w zakresie ochrony prawnej dziecka i rodziny. Współpracuje z centrami badań nad dzieckiem i rodziną prowadzonymi przez inne uczelnie, z instytutami Uniwersytetu prowadzącymi badania w zakresie ochrony dziecka i rodziny oraz zagranicznymi ośrodkami badawczymi realizującymi zadania z zakresu prawnej ochrony dziecka i rodziny. Centrum współpracuje także z pracownikami wielu krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych, praktykami wymiaru sprawiedliwości, systemu zabezpieczenia społecznego, ekonomii społecznej oraz sfery pozarządowej. Centrum zrealizowało następujące projekty badawcze, w których zaangażowani byli także studenci i doktoranci UP:

- *Administracyjnoprawny status osób niepełnoprawnych - w 10 rocznicę ratyfikacji przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ONZ z 2006 roku*, okres trwania projektu: 01.06.2019 do 31.12.2023, nr projektu: DNWZ.711.233.2022.PBU, efekt projektu: monografia pt. *Status społeczny i prawny osób niepełnoprawnych. W 10 rocznicę ratyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (ONZ) z 2006 r.*
- *Badania nad rodziną. Perspektywa prawna, polityczna i kulturowo-religijna na przykładzie wybranych państw*, okres trwania projektu: 01.06.2020 do 31.12.2021, numer projektu: BN.610-42/PBU/2020, efekt projektu: monografia pt.: *Badania nad rodziną. Perspektywa prawna, polityczna, pedagogiczna i kulturowo-religijna.*
- *Badania prawne nad dzieckiem i rodziną*, okres trwania projektu: 01.03.2019 do 31.12.2020, numer projektu: BN-300/NS/2020, efekt projektu: międzynarodowa monografia pt.: *Realizacja Konwencji o prawach dziecka w prawie wewnętrznym i międzynarodowym. Ujęcie interdyscyplinarne w 30-lecie obowiązywania.*

Celem interdyscyplinarnego **Zespołu Badawczego „Trybunał Konstytucyjny – badania z zakresu socjologii prawa”** (<https://ipea.up.krakow.pl/trybunal-konstytucyjny>) było przeprowadzenie pogłębionej analizy polskiego sądu konstytucyjnego i dyskursu wokół niego z perspektywy współczesnych ujęć socjologicznych (teoria Pierre’a Bourdieu i jego następców, m.in. Frederica Lebarona) i zastosowaniu nowoczesnych metod statystycznych (wieloraka analiza korespondencji). Prowadzone badania (2019-2021) były oparte na danych zastanych i obejmowały szczegółową analizę cech społeczno-demograficznych wszystkich osób wybranych na stanowisko sędziów Trybunału w latach 1985-2019. Pierwszym etapem badań było ukazanie procesu społecznej legitymizacji TK przez analizę biografii zbiorowych (prozopografię). Badania empiryczne – prowadzone zarówno w wymiarze synchronicznym (analiza struktury), jak i diachronicznym (naukowe uchwycenie dynamiki) wykazały, że legitymizacja polskiego sądu konstytucyjnego jest wielowymiarowa i zmienna w czasie. Wyniki zostały opublikowane w 2020 roku (RPEiS nr 2:247-264). Wyniki badań wielokrotnie przedstawiano na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Kolejno podjęto badania nad szczegółowymi zagadnieniami, dotyczącymi niezależności Trybunału Konstytucyjnego, a więc jego z innymi polami społecznymi (m.in. polityką i religią), dowodząc zmiennej dynamiki jego autonomii i heteronomii. Kolejny etap badań został podsumowany w

publikacji anglojęzycznej w 2022 roku (*Zeitschrift für Rechtssoziologie/ German Journal for Law and Society* 42.1 (2022):67-88).

Zespół Badawczy „Prawo informacyjne, mediów i własności intelektualnej w nowych technologiach” (ZBTm) (<https://www.facebook.com/APNTUP>) ma na celu prowadzenie prac badawczych w zakresie Prawa informacyjnego, mediów, własności intelektualnej, nowych technologii, skutkujące publikacjami z tego obszaru członków zespołu, organizowaniem konferencji i aktywnym udziałem w konferencjach, współdziałaniu z innymi jednostkami naukowo-badawczymi dla badań interdyscyplinarnych, propagowanie wśród studentów prawa nowych technologii i aktywizowanie ich w ramach Akademii Prawa Nowych Technologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie; wypracowanie dla Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji oraz Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie rozpoznawalności w zakresie prawa nowych technologii (jego składowych) i związanych z nim działań (działania na zewnątrz), a także współdziałania z innymi Instytutami i dyscyplinami w ramach Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (działania do wewnątrz), prowadzenie badań translacyjnych polegających na przekładaniu osiągnięć innych dziedzin i nauk podstawowych, których wstępny etap został zrealizowany w ramach konferencji Cyberkultura 3.0, przygotowywanie i realizacja projektów naukowych. Akademia Prawa Nowych Technologii służy między innymi współpracy ze środowiskiem gospodarczym, samorządami i przedstawicielami korporacji zawodowych, umożliwieniu studentom rozwoju umiejętności i zainteresowań w tym zakresie, organizacji sympozjów i wykładów. Jednym z podstawowych pól aktywności Zespołu jest organizacja kolejnych edycji Konferencji Nowe Technologie i Sztuczna Inteligencja. Aspekty prawne i praktyczne ekosystemu zaufania (<https://ipea.up.krakow.pl/ntsi/>) (we współpracy z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Ośrodkiem Przetwarzania Informacji - Państwowym Instytutem Badawczym). Do tej pory miały miejsce 3 edycje tej konferencji, zaś w 2022 r. odbędzie się czwarta edycja. W konferencji brali udział wybitni eksperci w zakresie prawa nowych technologii, zarówno z Polski jak i innych krajów (Niemiec, Austrii, Grecji, Czech, Włoch). Efektem drugiej i trzeciej edycji konferencji były monografie pokonferencyjne (Prawo Nowych Technologii i Sztucznej Inteligencji, Wolters Kluwer 2021 i Prawo Nowych Technologii i Sztucznej Inteligencji 2, publikacja w trakcie prac redakcyjnych).

Rocznik Administracji Publicznej (<https://www.ejournals.eu/RAP/>) prowadzi działalność od 2015 roku, w którym ukazał się pierwszy numer czasopisma. Rocznik jest recenzowanym interdyscyplinarnym czasopismem naukowym tworzonego przez pracowników Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Dzięki współpracy Instytutu z innymi ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi (m.in. Uniwersytetem Jagiellońskim, Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, Uniwersytetem w Rzeszowie, Uniwersytetem w Radomiu oraz Uniwersytetem w Koszycach, Uniwersytetem w Essex i Uniwersytetem w Kijowie) Rocznik ma charakter międzyśrodowiskowy. Czasopismo jest wydawane w formie drukowanej oraz udostępniane na stronie internetowej (wersja elektroniczna ma charakter referencyjny.) Rocznik Administracji Publicznej obejmuje następujące działy: administracyjne prawo materialne, administracyjne prawo procesowe, administracyjne prawo ustrojowe, prawo i administrację Unii Europejskiej, naukę o administracji, historię administracji, polityki publiczne, zarządzanie w administracji publicznej. Czasopismo jest przeznaczone dla specjalistów z zakresu nauk o administracji i polityk publicznych, prawników zajmujących się prawem administracyjnym oraz prawem Unii Europejskiej, w tym sędziów, prokuratorów, urzędników państwowych, adwokatów i radców prawnych. Odbiorcami Rocznika są również pracownicy naukowcy i studenci, w tym

studenci prawa. Od 2021 r. Rocznika Administracji Publicznej ujęty został w wykazie czasopism punktowanych MEiN, uzyskując 20 pkt.

Wszechnica Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja (<https://ipea.up.krakow.pl/wszechnica-edukacji-prawnej/>) to forum rozwoju myśli prawniczej realizowane przez Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. W jej ramach są realizowane różnorodne formy działalności naukowej oraz współpracy uczelni ze środowiskami prawniczymi, podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą oraz społeczeństwem. Podstawową formą działania Wszechnicy są organizowane cyklicznie seminaria prowadzone przez wybitnych prawników reprezentujących różne dziedziny prawa, adresowane przede wszystkim do sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariusz jak również teoretyków prawa oraz studentów. Seminaria odbywają się w ten sposób, że po trwającym kilkadziesiąt minut referacie wprowadzającym wygłoszonym przez zaproszonego gościa-wybitnego przedstawiciela nauki lub praktyki prawniczej, odbywa się dyskusja z udziałem przedstawicieli wszystkich opisanych wyżej grup zawodowych oraz studentów. Niektóre wydarzenia związane ze Wszechnicą (np.: seminarium dotyczące Mediacji z marca 2019 r.) są organizowane we współpracy z samorządem radców prawnych, albo organizacjami społecznymi takimi jak Court Watch.

Dotychczas zaproszeni goście: Prof. Jerzy Jaskiernia, dr Paweł Madej, Prof. Barbara Świątłowska-Nita, Sędzia SA w Krakowie, Prof. Krzysztof Oplustil, Sędzia Wojciech Hermeliński (były przewodniczący PKW), Sędzia Waldemar Żurek.

Studencka Poradnia Prawna Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji (<https://ipea.up.krakow.pl/studencka-poradnia-prawna>) udziela zainteresowanym osobom, których nie stać na odpłatne usługi prawne, bezpłatnej porady prawnej w siedzibie Poradni znajdującej się w budynku Uniwersytetu Pedagogicznego przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie. Porady prawne udzielane są przez studentów, wyłącznie w formie pisemnych opinii wraz z ewentualnymi pismami procesowymi do samodzielnego złożenia przez klienta. Ponadto w ramach Poradni organizowane są warsztaty i zajęcia przygotowujące studentów do wykonywania w przyszłości zawodów prawniczych. Organizacją pracy Poradni zajmuje się Opiekun Koła powoływany przez Dyrektora Instytutu spośród pracowników Instytutu, natomiast nad merytoryczną poprawnością udzielanych porad prawnych – Opiekunowie Sekcji, będący czynnie działającymi praktykami i pracownikami badawczo-dydaktycznymi Instytutu. Koło Studenckiej Poradni Prawnej UP jest istotnym elementem realizacji programów studiów w zakresie wzmacniania kompetencji praktycznych studentów. W ramach Poradni studenci kształtują swoje umiejętności udzielania porad osobom zgłaszającym chęć uzyskania pomocy prawnej. Studenci w latach 2017-2022 udzielili porad w szerokiej kategorii spraw z zakresu prawa rodzinnego (alimenty, podział majątku małżeńskiego), prawa zobowiązań (umowy najmu lokali, sprzedaży energii), praw konsumentów, prawa rzeczowego, prawa spadkowego, regulacji wewnętrznych uczelni, upadłości konsumenckiej, prawa migracyjnego, regulacji COVID-owych, prawa medycznego oraz prawa pracy. Ponadto studenci mieli okazję sporządzać m.in. wezwania do zapłaty, pozwy, wnioski o stwierdzenia nabycia spadku lub ustanowienie kuratora. Na przestrzeni ostatnich 5 lat w Poradni udało się załatwić ponad 70 spraw.

5.4. System biblioteczno-informacyjny oraz jego monitorowanie, rozwój i dostosowywanie do potrzeb kształcenia na kierunku prawo

Działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji wspiera **sieć biblioteczno-informacyjna Uniwersytetu**, w skład której wchodzi Biblioteka Główna, Biblioteka Nauk Społecznych oraz inne biblioteki dziedzinowe znajdujące się w budynku przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie.

Biblioteka Główna mieści się w budynku przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie. Jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-19:00 oraz w sobotę w godz. 9:00-15:00, dzięki czemu zapewnia dogodny dostęp do swoich zasobów wszystkim studentom i pracownikom.

Studenci i wykładowcy mają dostęp do **katalogu komputerowego**, który rejestruje zarówno księgozbiór Biblioteki Głównnej, jak i bibliotek dziedzinowych. Dostępny jest także katalog tradycyjny alfabetyczny, wykazujący pozycje dotychczas nieopracowane elektronicznie.

Biblioteka udostępnia **zasoby informacji naukowej** zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Składają się na nie:

- 1) książki w postaci papierowej (560 266 vol. w całym systemie; 357 481 vol. w Bibliotece Głównnej; sieć dysponuje bogatym księgozbiorem z dziedziny prawa;
- 2) czasopisma (44 057 tytułów w całym systemie; 32 371 tytułów w BG, w tym 24 tytuły poświęcone prawu);
- 3) baza prawnicza Lex zawierająca przepisy prawne, orzecznictwo, komentarze, wzory pism i umów. Wśród dokumentów autorskich w bazie znaleźć można:

➤ **tezy z piśmiennictwa**, czyli zbiór cytatów z polskich i zagranicznych publikacji prawnych, pochodzących z czasopism takich jak Europejski Przegląd Sądowy, Finanse Komunalne, Glosa, Krajowa Rada Sądownictwa, Państwo i Prawo, Przegląd Podatkowy, Przegląd Prawa Handlowego, Samorząd Terytorialny, Przegląd Prawa Europejskiego, Common Market Law Review;

➤ **autorskie wzory pism i umów** przygotowane przez prawników specjalistów na zamówienie Redakcji Systemu Informacji Prawnej LEX.

Baza Lex oferuje również dostęp do dokumentów źródłowych:

➤ komplet metryk i skanów aktów prawnych opublikowanych w **Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim** od 1918 r.,

➤ **ujednolicone teksty aktów prawnych** z Dziennika Ustaw (wszystkich od 1918 r.) i Monitora Polskiego (wybranych tekstów za lata 1918-1939 i wszystkich od 1945 r.),

➤ metryki i ujednolicone teksty aktów prawnych opublikowanych w **Dziennikach Urzędowych**,

➤ komplet metryk aktów prawnych opublikowanych w **16 Wojewódzkich Dziennikach Urzędowych** od 1999 r.,

➤ wybór tekstów **aktów korporacyjnych i pomników prawa polskiego**,

➤ **projekty ustaw wraz z uzasadnieniami** (komplet projektów stanowiących przedmiot prac Sejmu od III kadencji);

➤ **orzeczenia sądowe**:

- publikowane w zbiorach urzędowych: OSNP, OSNC, OSNKW, ONSA, ONSAiWSA, OTK (od 2002 r. dwie serie: „A” i „B”),
- publikowane w zbiorach nieurzędowych min.: Biuletyn Skarbowy, Monitor Podatkowy, Monitor Prawniczy, OSA, OSP, Przegląd Orzecznictwa Podatkowego, Wokanda,
- pochodzące z baz orzeczeń sądów dostępnych na stronach internetowych,
- publikowane w formie tradycyjnej **pisma urzędowe** (ministerstw, organów centralnych i innych podmiotów administracji publicznej),
- **urzędowe wzory pism** pochodzące z dzienników urzędowych,
- **zestawienia**, czyli dokumenty zawierające zestawienia danych z aktów prawnych,
- **dane teleadresowe** sądów, urzędów i innych instytucji działających na terenie RP.

Z Systemu Informacji Prawnej Lex mogą korzystać wszyscy Czytelnicy Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Baza udostępniana jest w Czytelni Czasopism (pok. B1PA).

- 4) **pełnotekstowe oraz bibliograficzne bazy danych o zasięgu międzynarodowym** zakupione w ramach licencji krajowej, wśród których dla prawników szczególnie pomocne są Academic Search Ultimate, ERIC, MasterFILE Premier (dostępne na platformie EBSCOhost) oraz Science Direct, SPRINGER, ProQuest i Web of Science; są one dostępne (bez logowania) z komputerów sieci uczelnianej oraz (po zalogowaniu się na platformie PulseSecure) z komputerów domowych użytkowników;
- 5) **elektroniczna czytelnia pełnotekstowych książek Ibuk Libra PWN** (obecnie blisko 2 500 publikacji, w tym podręczniki akademickie z prawa);
- 6) **Repozytorium Uniwersytetu Pedagogicznego**, którego celem jest gromadzenie i upowszechnienie dorobku naukowego pracowników oraz promowanie badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie (10 586 dokumentów);
- 7) **Pedagogiczna Biblioteka Cyfrowa** prezentująca najcenniejsze i najstarsze zbiory Biblioteki Głównej (6 959 dokumentów);
- 8) cyfrowa wypożyczalnia biblioteczna – ACADEMICA, której terminal znajduje się w czytelni.

Biblioteka tworzy również własne bibliograficzne bazy danych:

- rejestrującą dorobek naukowy „Bibliografię publikacji Pracowników i Doktorantów UP” oraz
- przeznaczonego głównie dla studentów „Edukatora”, który rejestruje rozdziały z monografii wieloautorskich oraz artykuły z czasopism znajdujących się w zbiorach Biblioteki Głównej. Baza obejmuje obecnie ponad 83 tysiące rekordów.

Każdego roku akademickiego prowadzone są szkolenia biblioteczne z zakresu obsługi katalogów oraz wyszukiwania informacji w polskich i zagranicznych bazach danych. Realizowane są także zamawiane przez pracowników naukowych dodatkowe seminaria poświęcone strategiom wyszukiwania, selekcji i opracowaniu danych bibliograficznych z konkretnej dziedziny lub zagadnienia.

W Bibliotece działa **Wypożyczalnia Międzybiblioteczna**, która sprowadza materiały biblioteczne z bibliotek krajowych i zagranicznych w przypadku, gdy nie posiada ich żadna biblioteka w Krakowie. Do korzystania z Wypożyczalni Międzybibliotecznej uprawnieni są

pracownicy Uniwersytetu Pedagogicznego (z aktualną kartą ELP), studenci i doktoranci (z aktualną kartą ELS), a także - za zgodą kierownika Oddziału Udostępniania Zbiorów - inne osoby (konieczne jest posiadanie aktualnego wpisu do Biblioteki). Ewentualne koszty realizacji zamówienia ponosi zamawiający. Ze sprowadzonych materiałów można korzystać wyłącznie w czytelni, w terminie określonym przez instytucję wypożyczającą.

Biblioteka Główna UP oferuje również **miejsca pracy z książką, możliwość podpięcia laptopów do sieci uczelnianej oraz skorzystanie w uczelnianego Wi-Fi.**

W związku z trwającą przebudową części budynku przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie egzemplarze książek z księgozbioru podręcznego Czytelni Główniej (10 835 vol.) udostępniane są na prośbę studentów i pracowników w Czytelni Czasopism. Tam również znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do katalogu, ksero i skanery. Wraz z zakończeniem prac budowlanych do użytku studentów i pracowników oddana zostanie Czytelnia Główna dysponująca **75 miejscami do pracy cichej** oraz Mediateka Oddziału Informacji Naukowej ze **stanowiskami komputerowymi wyposażonymi w podstawowe oprogramowanie Office, drukarki i skanery.** Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej będą służyć pomocą w wyszukiwaniu informacji bibliograficznych, obsłudze katalogów oraz polskich i zagranicznych baz danych. Będzie również możliwość złożenia zamówienia w Oddziale Digitalizacji i Reprografii na skany materiałów potrzebnych do realizacji zajęć (usługa odpłatna).

Infrastruktura Biblioteki dostosowana jest do **potrzeb osób z niepełnosprawnościami** (podjazd dla wózków inwalidzkich, odpowiednio szerokie i pozbawione progów drzwi, winda docierająca do Czytelni Czasopism na poziomie -1, oznakowania w języku Braille'a, pokaźna kolekcja audiobooków). Kilku pracowników posługuje się językiem migowym w stopniu podstawowym. W ramach współpracy z Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych Oddział Digitalizacji i Reprografii BG realizuje projekt „Uniwersytet Pedagogiczny uczelnią równych szans”. Polega on na dostosowaniu wybranych/wskazanych publikacji do potrzeb studentów z dysfunkcjami wzroku. Po zeskanowaniu, nałożeniu warstwy tekstowej przy użyciu technologii OCR, edycji zgodnie z zasadami dostępności dokumentów elektronicznych dla osób z dysfunkcją wzroku i zapisie publikacji w wybranych formatach edytorów tekstu przyjaznych dla programów typu czytniki ekranu lub syntezy mowy dokumenty zostaną opublikowane w Pedagogicznej Bibliotece Cyfrowej. Do użytku zostaną oddane dwa w pełni wyposażone stanowiska dla osób niedowidzących zawierające:

- zestaw komputerowy (wraz z monitorem) z programami udźwiękowiającymi i powiększającymi: JAWS oraz ZoomText Magnifier/Reader,
- powiększalnik tekstów,
- listwa brajlowska,
- klawiatura ZoomText dla osób niedowidzących.

Władze Biblioteki monitorują i doskonalą bazę dydaktyczną oraz naukową. Przy Bibliotece funkcjonuje **Rada Biblioteczna**, w której skład wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów. Pracownicy oraz studenci mają możliwość zgłoszenia propozycji zakupu książek. Planowe i systematyczne poszerzanie księgozbioru na drodze kupna, wymiany oraz darów uwzględnia zalecenia lekturowe znajdujące się w sylabusach.

Biblioteka Nauk Społecznych gromadzi księgozbiór między innymi dla Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji oraz dla całej społeczności akademickiej. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00–15:00, w soboty zjazdowe na studiach niestacjonarnych w godzinach 9.30–13.30. Biblioteka zajmuje 3 pomieszczenia (wypożyczalnia, czytelnia, magazyn) o łącznej pow. 120 m². Biblioteka Nauk Społecznych po modernizacji jest wyposażona w 8 komputerów (3 do dyspozycji pracowników i 5 dla studentów w czytelni); drukarkę (dla pracowników) oraz skaner (w czytelni). **Stan księgozbioru z zakresu prawa obejmuje około 7000 pozycji.**

5.5. Organizacja i przebieg procesu doskonalenia infrastruktury w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji

Najnowszym przykładem procesu doskonalenia infrastruktury w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji jest utworzenie we wrześniu br. **Ośrodka Kryminalistyki i Nauk Sądowych (OKiNS) (Center of Forensics and Forensic Sciences)**. Celem Ośrodka jest prowadzenie badań naukowych z zakresu kryminalistyki, a także kryminologii, wiktymologii i innych nauk sądowych. Ośrodek ma także wzmacniać umiędzynarodowienie prowadzonej w Uczelni działalności naukowej w obszarze wskazanych nauk oraz zapewnić budowanie potencjału naukowego pozwalającego na udział w międzynarodowych programach badawczych; wspieranie rozwoju infrastruktury badawczej Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji, a także doskonalenia kompetencji badawczych i działalności badawczej studentów, zwłaszcza działających w kołach naukowych, doktorantów i młodych naukowców oraz rozwój naukowy pracowników Uniwersytetu prowadzących działalność naukową w obszarze kryminalistyki, kryminologii, wiktymologii i innych nauk sądowych. Ma popularyzować wiedzę z zakresu ww. nauk; organizować kongresy, konferencje, seminaria i inne wydarzenia naukowe z ww. zakresu; współpracować z organami, instytucjami i służbami odpowiedzialnymi za wykrywanie i zwalczanie przestępczości. Temu ma służyć m.in. realizowanie projektów naukowo-badawczych i badawczo-rozwojowych; publikowanie prac naukowych; aktywny udział członków Ośrodka w kongresach, konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach naukowych; uczestnictwo w wydarzeniach popularyzujących wyniki badań i wiedzę naukową oraz udział w ich organizowaniu; prowadzenie działalności szkoleniowej, doradczej, eksperckiej i analitycznej; odbywanie wizyt studyjnych i staży badawczych w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych; udział w organizowaniu działalności naukowej prowadzonej w Uniwersytecie przez badaczy zagranicznych w roli profesorów wizytujących oraz osoby odbywające staże podoktorskie i wizyty studyjne.

Kolejnym przykładem jest wskazana wyżej **mobilna pracownia komputerowa** umożliwiająca przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w dowolnej sali dydaktycznej Instytutu. Instytut spożytkował dodatkowe środki finansowe przyznane w związku z epidemią covid na zakup wskazanego sprzętu komputerowego. Korzystali z niego pracownicy do prowadzenia zajęć zdalnych, a od czasu częściowego powrotu do nauczania stacjonarnego służy on także studentom.

Ponieważ powszechne i konieczne w obecnych czasach (biorąc pod uwagę obszerność systemu prawnego, orzecznictwa i literatury) jest korzystanie przez prawników z profesjonalnych prawniczych baz danych, celem umożliwienia studentom prawa nabycia tej umiejętności w trakcie studiów w naszym Instytucie, pokazania im w praktyce funkcjonalności tych baz, a także ich używania w trakcie zajęć i w ramach samodzielnej pracy studenta, co jest szczególnie istotne na studiach prawniczych o profilu praktycznym,

zdecydowaliśmy o **zapewnieniu studentom i pracownikom bezpłatnego dostępu do dwóch podstawowych prawniczych baz danych Lex i Legalis.**

Dzięki staraniom Dyrekcji Instytutu decyzją Prorektora z lipca 2022 r. **Instytutowi zostały przydzielone dodatkowe pokoje pracownicze** znajdujące się obok siebie w tej samej części budynku na V piętrze oraz kilka dodatkowych pokoi pracowniczych na II piętrze (w zamian kilka pokoi na IV piętrze, z których dotychczas korzystaliśmy zostało przekazanych do dyspozycji innego Instytutu) oraz **trzy pomieszczenia** na II piętrze naprzeciwko Sekretariatu Instytutu (które wcześniej były użytkowane przez Bibliotekę Nauk Społecznych). Sale nr 231 i 232 to dwa połączone ze sobą szklanymi drzwiami pomieszczenia, które obecnie modernizujemy celem przeznaczenia na salę dydaktyczną z zapleczem. Modernizacji zostanie poddane również trzecie pomieszczenie (sala 233), w którym będą pracować zastępcy Dyrektora Instytutu oraz będą odbywać się obrony prac dyplomowych.

Zwiększamy **wyposażenie pokoi pracowniczych** w większe zamykane szafy w związku z dużą liczbą materiałów zawierających dane osobowe. W związku z uzyskaniem przez Instytut dodatkowych pokoi pracowniczych na V piętrze budynku głównego Uniwersytetu będziemy modernizować stanowiska komputerowe pracowników (zakup nowych komputerów, sprzętu peryferyjnego i oprogramowania) oraz zaplanowano zakup innego wyposażenia.

Zorganizowaliśmy **stanowisko do prowadzenia zajęć zdalnych na Uczelni** – dla tych osób prowadzących zajęcia, które takie zapotrzebowanie zgłaszają. Zapewniliśmy również możliwość prowadzenia takich zajęć w każdym pokoju pracowniczym (w każdym pokoju znajduje się co najmniej jedno takie stanowisko).

Tematem doskonalenia infrastruktury Instytutu zajmuje się Dyrekcja Instytutu. Jest on także przedmiotem obrad Rady Instytutu i Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo. Brane są pod uwagę pomysły studentów, zwłaszcza Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, a diskutowane koncepcje poddawane również konsultacji z Samorządem.

5.6. Udział studentów w ocenie jakości infrastruktury dydaktycznej, naukowej i biblioteczno-informacyjnej i wykorzystywanie jej wyników w działaniach doskonalących

Do monitorowania, oceny i rozwoju bazy naukowo-dydaktycznej Instytutu wykorzystywana jest **analiza odpowiedzi studentów udzielanych na pytania ankietowe anonimowego badania oceny infrastruktury i dostępu do informacji.** Podstawę prawną do przeprowadzenia ankiety stanowi zarządzenie Nr RD.Z.0211.1.2021 Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia zasad ankietowania zajęć dydaktycznych oraz wzoru ankiety oceny zajęć dydaktycznych przez studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Ankieta (której treść określa załącznik nr 2 do wskazanego zarządzenia) w zakresie, w jakim odnosi się do infrastruktury i dostępu do informacji, zawiera następujące pytania: *Czy Pani/Pana zdaniem: wyposażenie sali służyło skutecznej realizacji zajęć? Czy wyposażenie sali dostosowane było do potrzeb osób niepełnosprawnych? Czy zapewnione było miejsce do odpoczynku, spędzenia wolnego czasu między zajęciami? Czy informacja przekazywana jest właściwie na poziomie instytutu – sekretariatu/strony internetowej instytutu? Czy informacja przekazywana jest właściwie na poziomie uczelni – głównej strony internetowej/Centrum Obsługi Studenta?* W innej części ankiety student może przedstawić swoje uwagi, komentarze i sugestie dotyczące

infrastruktury i dostępu do informacji. W Instytucie Prawa i Ekonomii (obecnie Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji) te ankiety są przeprowadzane i analizowane.

W poprzednich latach, gdy działał Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, ankieta dotycząca analizy infrastruktury dydaktycznej w jednostce naukowo-dydaktycznej obejmowała następujące pytania: czy jednostka zapewnia odpowiednio wyposażone sale, laboratoria, pracownie?, czy przeprowadzono ocenę dostępnych zasobów bibliotecznych pod kątem potrzeb studentów?, czy strona internetowa zawiera przydatne informacje?, czy strona internetowa jednostki jest systematycznie aktualizowana? Obecnie również w ramach Instytutowej Rady Jakości kształcenia również są na bieżąco podejmowane i rozwiązywane problemy dotyczące infrastruktury.

Studenci biorą udział w ocenie jakości infrastruktury dydaktycznej, naukowej i biblioteczno-informacyjnej Instytutu także poprzez prace ich **przedstawiciela w Instytutowej Rady Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo** (wcześniej Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia). Członkiem tej Rady jest obecnie Pani Wioletta Killian – studentka IV roku studiów stacjonarnych na kierunku prawo, członek Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, która została wskazana przez tę Radę. Do września 2022 r. członkiem Rady była studentka i starosta V roku prawa. Przedmiotem posiedzeń Instytutowej Rady jest m.in. ocena jakości infrastruktury, którą dysponuje Instytut, oraz możliwości jej ulepszenia.

Członkami Rady Instytutu, która również zajmuje się problematyką infrastruktury Instytutu, są także przedstawiciele studentów. W związku z tym mają oni możliwość przedstawienia stanowiska w tym zakresie.

Zastępca Dyrektora Instytutu ds. Kształcenia odbywa też **spotkania** z członkami Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego (zawsze z wyprzedzeniem przez rozpoczęciem roku akademickiego celem omówienia istotnych dla studentów spraw związanych z organizacją zajęć w nowym roku akademickim) oraz prowadzi indywidualne rozmowy telefoniczne z nimi. Przedmiotem tych spotkań i rozmów były też oczekiwania studentów odnośnie do infrastruktury.

5.7. Dostosowanie infrastruktury Uczelni i wyposażenia budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami oraz dostępność udogodnień

Obiekty należące do bazy naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu są systematycznie remontowane, unowocześniane i dostosowywane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz do wymogów bezpieczeństwa. Zgodnie z międzynarodowymi standardami systematycznie rozwija się i wdraża kompleksowe udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami. Obejmują one głównie: 1) dostępność architektoniczną, w tym udogodnienia i dostosowania w obrębie parkingów, wejść do budynków, klatek schodowych, wind, ciągów komunikacyjnych; 2) oznaczenia pomieszczeń i innych części budynków oraz systemy sygnalizacji i nawigacji; 3) wyposażenie sal dydaktycznych, bibliotek i innych pomieszczeń dostępnych dla studentów, 4) dostosowania w obrębie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych; 5) elektroniczne systemy zdalnej komunikacji multimedialnej; 6) udogodnienia i dostosowania w obrębie systemu biblioteczno-informacyjnego, w tym urządzenia elektroniczne i specjalistyczne oprogramowanie zwiększające dostępność informacji i materiałów edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi; 7) dostosowanie i zapewnienie dostępności stron internetowych; 8) odpowiednie dostosowanie i wyposażenie infrastruktury i części

pomieszczeń w domach studenckich; 9) specjalne udogodnienia w obrębie infrastruktury Uczelni wykorzystywanej do zajęć z wychowania fizycznego.

Opracowywaniem i realizowaniem projektów obejmujących wprowadzanie nowych dostosowań oraz monitorowaniem działania funkcjonujących na Uniwersytecie udogodnień zajmuje się **Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami** będące jednostką ogólnouczelnianą.

W ramach projektu **"Uniwersytet Pedagogiczny uczelnią równych szans"** współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Uczelni są wdrażane liczne, nowoczesne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Obejmują one między innymi montaż pasów naprowadzających w ciągach komunikacyjnych i montaż w klatkach schodowych pasów z wypustkami oznaczających początek i koniec schodów. Opracowane zostaną także plany tyflograficzne budynków i zamontowane zostaną oznaczenia drzwi za pomocą tabliczek z wypukłym nadrukiem oraz alfabetem punktowym Brajla. Osoby przebywające na terenie kampusu uniwersyteckiego będą mogły skorzystać z aplikacji nawigacyjnej po budynku w swoich telefonach komórkowych po zainstalowaniu tzw. beaconów. Zakończenie realizacji projektu przewidziane jest na wrzesień 2023 roku.

Budynki Uniwersytetu w obrębie centralnego kampusu, budynek mieszczący Ośrodek Wychowania Fizycznego a także inne obiekty uniwersyteckie, z których korzystają studenci prawa są wyposażone w **wejścia dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami**. Chodniki prowadzące do tych budynków są w dobrym stanie technicznym i umożliwiają dogodny dostęp z przystanków komunikacji miejskiej. **Miejsca parkingowe** dla osób z niepełnosprawnościami znajdują się na wszystkich trzech parkingach położonych w obrębie kampusu centralnego Uniwersytetu. **Korytarze** w budynkach są szerokie i nie utrudniają poruszania się po obiekcie. **Schody w budynkach** są odpowiedniej wysokości i szerokości oraz są w dobrym stanie technicznym. Pomiędzy wszystkimi piętrami można przemieszczać się windami. **Jedna z wind** w budynku przy ulicy Podchorążych 2 w Krakowie jest dostosowana pod względem szerokości i długości do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Panel sterujący w tej windzie jest oznakowany alfabetem Braille'a, a przycisk kondygnacji „zero” jest wyróżniony.

W budynku głównym przy Podchorążych 2 w Krakowie, w którym prowadzimy większość zajęć, znajdują się w pobliżu schodów **trzy krzesła ewakuacyjne**, które w razie potrzeby umożliwiają skuteczną i bezpieczną ewakuację osób z niepełnosprawnościami lub ograniczeniami zdrowotnymi. Kadra została przeszkolona z obsługi tych krzeseł. Trwają prace nad wdrożeniem procedury ewakuacyjnej uwzględniającej potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

W budynku znajdują się tablice informacyjne oraz znaki kierunkowe, dotyczące najważniejszych miejsc w budynku. Część wejść do pomieszczeń oznaczono etykietami w alfabecie punktowym Braille'a.

Na parterze obu budynków położonych w obrębie kampusu centralnego Uniwersytetu znajdują się **toalety dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami**. Obecnie prowadzone są prace remontowe w zakresie dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami dwóch kolejnych łazienek w budynku głównym Uniwersytetu przy ul. Podchorążych 2 w Krakowie, położonych na drugim piętrze w skrzydle południowym oraz na piątym piętrze w skrzydle środkowym. Zapewniony jest bliski i dogodny dostęp do obu tych łazienek z pomieszczeń Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji

W auli A1 w nowym budynku przy ulicy Podchorążych 2 w Krakowie zainstalowano **pętlę indukcyjną**, która zapewnia studentom z niepełnosprawnością słuchu poprawę dostępności prezentowanych przez wykładowcę treści dźwiękowych dla osób korzystających z aparatów słuchowych i implantów ślimakowych. Studenci z niepełnosprawnością słuchową mogą skorzystać również z **usług tłumaczy języka migowego w trakcie zajęć dydaktycznych**.

Dojścia do Biblioteki Głównej i Biblioteki Nauk Społecznych są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie pomieszczenia tych bibliotek są oznaczone etykietami w alfabecie punktowym Braille'a. Drzwi wejściowe do ogólnodostępnych pomieszczeń bibliotecznych są pozbawione progów i posiadają odpowiednią szerokość, co umożliwia swobodny dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Udogodnienia w Wypożyczalni Biblioteki Głównej i w Bibliotece Nauk Społecznych i obejmują także niskie laby. Ponadto pomieszczenia Biblioteki Nauk Społecznych, Czytelni Głównej, Czytelni Czasopism i sala Oddziału Informacji Naukowej są wyposażone w stoliki i biurka o odpowiedniej wysokości, która zapewnia komfort pracy osobom poruszającym się na wózkach. W pomieszczeniach tych zadbano też o odpowiednią aranżację przestrzeni i dużą ilość wolnego miejsca w celu zapewnienia możliwości swobodnego przemieszczania się osobom poruszającym się na wózkach.

W ramach Biblioteki Głównej funkcjonuje **eBiblioteka**, gdzie pracownicy dostosowują potrzebne materiały do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Materiały dydaktyczne są przygotowywane w formacie dostępnym cyfrowo (Word, PDF), aby programy czytające mogły swobodnie rozpoznać znaki. W Bibliotece Głównej są dostępne **dwa stanowiska specjalnie** przystosowane do korzystania przez studentów z niepełnosprawnością ruchową i sensoryczną, które są wyposażone w odpowiednio dostosowany sprzęt komputerowy, ze specjalistycznym oprogramowaniem do zwiększania dostępności informacji oraz w listwę brajlowską i skaner z powiększalnikiem. Kilku pracowników posługuje się językiem migowym w stopniu podstawowym. W Bibliotece jest dostępna do wypożyczenia do domu lub skorzystania na miejscu pokaźna i stale rozwijana **kolekcja audiobooków**. W monitorowaniu, doskonaleniu i rozwijaniu udogodnień zwiększających dostępność systemu bibliotecznego-informacyjnego uczestniczy także Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Informacje o udogodnieniach i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami pomieszczeń, zbiorów i usług systemu bibliotecznego-informacyjnego Uniwersytetu są zamieszczone na stronie Biblioteki Głównej w ogólnodostępnej zakładce „Biblioteka bez barier” pod adresem https://bg.up.krakow.pl/?page_id=799.

Oddział Digitalizacji i Reprografii Biblioteki Głównej uczestniczy w realizacji części projektu „Uniwersytet Pedagogiczny uczelnią równych szans”, która obejmuje dostosowanie wybranych publikacji do potrzeb studentów z dysfunkcjami wzroku. Dostosowanie to obejmuje skanowanie, nałożenie warstwy tekstowej przy użyciu technologii OCR, edycję zgodnie z zasadami dostępności dokumentów elektronicznych dla osób z dysfunkcją wzroku i **zapisie publikacji w wybranych formatach edytorów tekstu przyjaznych dla programów typu czytniki ekranu lub syntezy mowy**. Ponadto w ramach tego programu po zakończeniu prac remontowych w prowadzonych obecnie w pomieszczeniach Biblioteki Głównej zostaną oddane do użytku **dwa w pełni wyposażone stanowiska dla osób niedowidzących** zawierające: powiększalnik tekstów, listwę brajlowską, klawiaturę ZoomText dla osób niedowidzących i zestaw komputerowy z monitorem wyposażone w programy udźwiękawiające i powiększające: JAWS oraz ZoomText Magnifier/Reader.

Na Uniwersytecie powołany został **ekspert do spraw dostępności cyfrowej**, który zajmuje się monitorowaniem i udoskonalaniem stron internetowych działających w ramach sieci uczelnianej, pod kątem ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami. Na stronie głównej Uniwersytetu w godzinach 8-16 dostępna jest **usługa internetowego tłumaczenia na język migowy** świadczona przez wykwalifikowanych tłumaczy języka migowego. Z usługi tej można skorzystać zarówno na etapie rekrutacji na studia, jak i podczas załatwiania spraw formalnych w trakcie całego okresu studiów. Zapewniona jest także możliwość tłumaczenia na język migowy udostępnianych na internetowej stronie głównej Uczelni zdalnych transmisji audiowizualnych z odbywających się na Uniwersytecie uroczystości i innych ważnych wydarzeń.

W Uniwersytecie Pedagogicznym im Komisji Narodowej w Krakowie obowiązuje **deklaracja dostępności**, w której zawarto zobowiązanie zapewnienia dostępności stron internetowych Uczelni, zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848, ze zm.).

Wszystkim osobom zainteresowanym przysługuje także możliwość wystąpienia z **wnioskiem o zapewnienie dostępności cyfrowej** strony internetowej, aplikacji mobilnej lub jakiegoś ich elementu. Można także zażądać udostępnienia informacji za pomocą alternatywnego sposobu dostępu, na przykład przez odczytanie niedostępnego cyfrowo dokumentu, opisanie zawartości filmu bez audiodeskrypcji itp. Żądania zapewnienia dostępności cyfrowej informacji udostępnianych na stronach internetowych oraz zgłoszenia ewentualnych problemów z ich dostępnością należy kierować do Biura ds. Osób Niepełnosprawnych na adres poczty elektronicznej: dostepnosc@up.krakow.pl lub zgłaszać telefonicznie, dzwoniąc na numer 12 662 6670.

Na terenie Krytej Pływalni Ośrodka Wychowania Fizycznego został zainstalowany **specjalny podnośnik basenowy**, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W domach studenckich Uczelni są dostępne **pokoje dla osób z niepełnosprawnościami**, z dostosowanymi łazienkami i kuchniami. W wybranych pokojach znajdują się także specjalne systemy alarmowe, umożliwiające skuteczną ewakuację lub wezwanie pomocy.

Na Uniwersytecie są regularnie prowadzone **szkolenia dla kadry administracyjnej oraz naukowo-dydaktycznej** z udogodnień technicznych i dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym także z ewakuacji osób z niepełnosprawnościami i ograniczeniami zdrowotnymi. Od roku akademickiego 2022/23 na Uniwersytecie obowiązuje **zarządzenie dostępnościowe**, określające wymagania w zakresie zapewnienia udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami, obowiązujące wszystkie działy administracyjne i jednostki badawczo-dydaktyczne Uniwersytetu przy zamawianiu produktów i usług.

Jedną ze znaczących kwestii są budynki mieszkalne dla studentów oraz doktorantów, zwane domami studenckimi. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie posiada oraz zapewnia dostępność miejsc dla studentów z niepełnosprawnościami. Pokoje w domach studenckich dostosowane są dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz osób z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami oraz szczególnymi potrzebami mają do dyspozycji możliwość ubiegania się o miejsca w takich pokojach dostosowanych do ich potrzeb. Studenci mają tam możliwość skorzystania z infrastruktury, która jest znacząca i niezbędna w życiu codziennym osób z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia komfortu mieszkania w domach studenckich - wszystkie pokoje są usytuowane głównie w parterach

budynków lub na jak najbardziej możliwych najniższych piętrach. Warto zaznaczyć, że budynki te posiadają windy, które umożliwiają zarówno komfort dla takich osób ale też przemieszczanie się po budynkach w celu między kontaktu z rówieśnikami ze studiów. Potwierdzenie tej dostępności: https://bip.up.krakow.pl/deklaracja-dostepnosci/?name_dd=Uniwersytet%20Pedagogiczny%20im.%20Komisji%20Edukacji%20Narodowej%20w%20Krakowie&link_dd=https://www.up.krakow.pl/&publi_dd=01-09-2016&update_dd=2019-11-15&stat_dd=2020-03-27&comp_dd=1&incomp_dd=1&off_dd=4&pa_dd=1

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie posiada wszelkie rozwiązania oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Są to m.in.: podjazdy dla osób niepełnosprawnościami, które są niezbędne w budynkach, które nie są w pełni dostosowane pod osoby przykładowo poruszające się na wózkach inwalidzkich. Uniwersytet Pedagogiczny w dużej mierze oferuje dostępność w każdym aspekcie potrzeb dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami. Raport o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2021/03/Raport-o-stanie-zapewnienia-dost%C4%99pno%C5%9Bci-osobom-ze-szczeg%C3%B3lnymi-potrzebami-2021.pdf>

5.8. Zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP

Za zapewnienie zgodności infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP odpowiedzialni są Dyrektorzy Instytutu, natomiast kwestie doradcze w tym zakresie realizowane są przez pracowników Sekcji ds. BHP i P.POŻ, która jest jednostką organizacyjną Uniwersytetu należącą do Pionu Kanclerza. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna Instytutu oraz zasady korzystania są zgodne z przepisami BHP i P.POŻ. Pracownicy Sekcji uczestniczą w okresowych przeglądach wszystkich obiektów Uczelni oraz na stałe monitorują stan infrastruktury pod względem spełnienia obowiązujących standardów bezpieczeństwa.

Dodatkowe informacje, które w Uczelni zostały uznane za ważne dla oceny kryterium 5:

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne i kompletne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów prawa efektów uczenia się, w szczególności związanych z praktycznym profilem tych studiów, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, których wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Prowadzone w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji studia na kierunku Prawo są studiami o profilu praktycznym. Oznacza to, że przeważającą część zajęć powinny stanowić i stanowią zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. W związku z tym niezwykle istotną okolicznością, stanowiącą o szczególnej atrakcyjności tych studiów, czego przejawem jest w szczególności coraz większe zainteresowanie nimi (wyniki rekrutacji), jest **prowadzenie wielu zajęć przez osoby, które mają nie tylko dorobek naukowy, ale także doświadczenie zawodowe. W Instytucie zatrudnione są osoby uczestniczące w procesach stosowania prawa, wykonujące zawody prawnicze w różnej formie (sądy, prokuratury, urzędy administracji publicznej, kancelarie i spółki prawnicze), co umożliwia przekazywanie wiedzy nie tylko teoretycznej, ale też bazowanie na doświadczeniu zawodowym.**

Doświadczenie zawodowe jest jednym z podstawowych czynników decydujących o obsadzie zajęć na studiach na kierunku prawo z uwagi na ich praktyczny profil. W tym kontekście należy wskazać, że Dyrekcja Instytutu Prawa i Ekonomii przed podjęciem decyzji odnośnie do obsady zajęć corocznie (w związku ze zmianami kadrowymi, ale także zdarzającymi się zmianami specjalizacji naukowych i zawodowych pracowników Instytutu) zwracała się do pracowników o określenie możliwości prowadzenia zajęć w ramach kursów, które miały zostać zrealizowane w kolejnym roku akademickim zgodnie z właściwymi planami studiów, z zastrzeżeniem **posiadania stosownego dorobku naukowego lub doświadczenia zawodowego.**

Dwóch pracowników Instytutu zatrudnionych na stanowisku profesora jest sędziami – jeden sędzią Naczelnego Sądu Administracyjnego, drugi sędzią Sądu Apelacyjnego Wydział Pracy i Ubezpieczeń. Każda z tych osób prowadzi m.in. zajęcia związane z przedmiotem działalności sądu, w którym pracuje. Dwóch pracowników, którzy prowadzą zajęcia z zakresu nauk penalnych, ma doświadczenie w pracy w prokuraturze. Jedna z osób od wielu lat pracuje w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, w związku z tym powierzono jej prowadzenie m.in. zajęć dotyczących ochrony praw człowieka i organów ochrony praw. Adiunkt prowadzący zajęcia z zakresu prawa konstytucyjnego przez wiele lat był współpracownikiem Biura Trybunału Konstytucyjnego w Warszawie, najpierw jako asystent sędziów TK, a następnie główny specjalista ds. orzecznictwa w Zespole Wstępnej Kontroli Skarg Konstytucyjnych i Wniosków. W Instytucie pracuje wielu radców prawnych i adwokatów, którzy prowadzą własne kancelarie lub są współnikami spółek prawniczych lub pracują w administracji publicznej, a także osoby, które są lub były zatrudnione w jednostkach administracji publicznej na innych stanowiskach, są członkami samorządowego kolegium odwoławczego. Również te osoby w szerokim zakresie **wykorzystują związane z tą aktywnością doświadczenie zawodowe przy realizacji zajęć.**

Wielu pracowników Instytutu pełni **różnego rodzaju funkcje w podmiotach, których działalność jest związana ze stanowieniem lub stosowaniem prawa.** Również te doświadczenia mają istotny wpływ na treść i sposób prowadzenia przez nie zajęć. Poniżej podano jedynie przykładowe aktywności:

Jednym z pracowników Instytutu jest osoba pełniąca funkcję Dziekana Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie, z którą Instytut ściśle współpracuje organizując wspólne wydarzenia o charakterze naukowo-szkoleniowym. W Instytucie pracuje przewodnicząca okręgowego zespołu wizytatorów, członek Komisji Etyki i członek Rady OIRP w Krakowie.

Liczne funkcje pełnił prof. UP dr hab. Czesław Kłak zatrudniony w Instytucie na stanowisku profesora – był członkiem Wojewódzkiego Zespołu ds. Programu ograniczenia przestępczości i społecznych zachowań Razem Bezpiecznej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 – 2020 dla Województwa Podkarpackiego (2018-2020), wiceprzewodniczącym Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym dla obszaru województwa podkarpackiego na lata 2018 – 2022, członkiem Komisji Egzaminacyjnej do spraw aplikacji adwokackiej przy Ministrze Sprawiedliwości z siedzibą w Rzeszowie, kadencja 2019 – 2020, przewodniczącym Rady Naukowej Kancelarii AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. (2019-2021), jest przewodniczącym Podkarpackiej Rady Bezpieczeństwa przy Wojewodzie Podkarpackim (od 2021 r.), przewodniczący Rady Naukowej Podkarpackiej Szkoły Legislacji Administracyjnej (od 2022 r.), a także członkiem Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów (od 2019 r.), Rady Naukowej Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie (od 2021 r.) i Rady Naukowej Instytutu De Republica (od 2021 r.).

Dr hab. Bogusław Uliasz piastował funkcję Zastępcy Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Sekretarza Województwa podkarpackiego, Dyrektora oddziału Regionalnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Wiceministra w Resorcie Sportu i Turystyki. Jest również członkiem założycielem polskiego stowarzyszenia Prawa Wyznaniowego.

Prof. UP dr hab. Bogdan Fischer był arbitrem w Sądzie Polubownym ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji (od 2004) oraz Sądzie Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej (od 2007).

Dr Łucja Kobroń-Gąsiorowska, adiunkt w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji, jest od kwietnia 2020 r. koordynatorem Sekcji w Polsce (współkoordynator: dr Anna Drabarz, adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu w Białymstoku) Academic Network on the European Social Charter and Social Rights współpracującej z Radą Europy, od maja 2020 r. członkiem European Lawyers Network for Workers – ELW Network, od września 2020 r. członkiem International Labour and Employment Relations Association ILERA, od czerwca 2021 r. członkiem International Advisory Board of Worker Rights lawyers, Solidarity Center | ILAW Network, od listopada 2021 r. członkiem Advisory Committee w Labour Law Research Network.

Dr Marcin Mazgaj był w latach 2016-2018 członkiem powołanego przez Ministra Rozwoju Zespołu do opracowania rekomendacji w zakresie przepisów regulujących prostą spółkę akcyjną (prace zespołu zakończyły się uchwaleniem największej nowelizacji Kodeksu spółek handlowych w historii, wprowadzającej do prawa polskiego nowy typ spółki).

Dr Elżbieta Maj jest wiceprzewodniczącą Regionalnej Komisji ds. specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych województwa śląskiego. Dr Joanna Podgórska-Rykała w okresie VII 2019 – II 2021 pełniła funkcję Prezesa Zarządu w Fundacji Pro Universitatis Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Dr Ewa Radomska współpracuje (dotyczy to m.in. nowej ustawy o inwestycjach zagranicznych ChRL w aspekcie badań nad otoczeniem regulacyjnym podejmowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Chinach) z Dezan Shira & Associates (Hongkong) - pan-azjatycką, multidyscyplinarną firmą świadczącą profesjonalne usługi w zakresie wejścia na rynek, doradztwa prawnego, księgowego, podatkowego, HR, technologicznego i operacyjnego dla międzynarodowych inwestorów.

Dr Agata Nodżak współpracuje z Wydawnictwem C.H.Beck jako ekspert, co obejmuje m.in. opracowanie opinii prawnych do pytań kierowanych do Poradni Prawnej Wydawnictwa oraz opracowanie ok. 30 procedur administracyjnych wraz z wzorami pism i dokumentów, dedykowanych dla pracowników administracji publicznej.

Niektórzy pracownicy Instytutu są **autorami specjalistycznych ekspertyz/opinii prawnych** sporządzanych na zlecenie podmiotów spoza Uczelni. Tytułem przykładu można wskazać:

- 1) prof. UP dr hab. Czesław Kłak – opinie sporządzone dla Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów:
 - ✓ opinia z 9 marca 2022 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (UD 282) z dnia 29 października 2021 r., <https://www.gov.pl/web/radalegislacyna>,
 - ✓ opinia z 14 marca 2022 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (UD 287) z dnia 02 listopada 2021 r., <https://www.gov.pl/web/radalegislacyna>,
 - ✓ opinia z 18 marca 2022 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (UD 249) z dnia 22 listopada 2021 r., <https://www.gov.pl/web/radalegislacyna>;
- 2) prof. UP dr Łukasz Czarnecki – ekspertyzy sporządzone na zlecenie Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości:
 - ✓ ekspertyza dotycząca statusu ustrojowego prokuratury oraz statusu prawnego prokuratora na Cyprze, 30.09.2022 r.
 - ✓ Organy stojące na straży uczciwości procesu wyborczego w Meksyku, 14.09.2021 r.
- 3) dr Dominik Jaśkowiec – ekspertyza dla Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej nt. Uwarunkowania prawne funkcjonowania jednostek pomocniczych gminy w kontekście przepisów Ustawy o samorządzie gminnym wraz z propozycją ich zmiany, VI 2022 r.
- 4) dr Agata Nodżak:
 - ✓ opinia nt. *Ochrona praw człowieka w Polsce (aspekt konstytucyjny)* dla Centrum Badań Polityki Europejskiej, Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości, 2022 r.
 - ✓ opinia nr 13/2022, pt. *Nowe Zasady wydawania dowodów osobistych w kontekście realizacji unijnych standardów dotyczących zabezpieczeń dokumentów tożsamości* dla Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, Centrum Ekspertyzy Lokalnej, 2022
- 5) dr Joanna Podgórska-Rykała – ekspertyzy dla Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej:
 - Polityka równości płci na szczeblu samorządowym, II 2022 r.
 - ✓ Budżet partycypacyjny - polityczny wynalazek, który odniósł globalny sukces IX 2021 r.
 - ✓ Rola interesariuszy w procesie programowania strategicznego rozwoju lokalnego, VI 2021 r.
 - ✓ Sesje online nie taka prosta sprawa, V 2021
- 6) dr Monika Skowrońska – ekspertyzy dla Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Izby Radców Prawnych:
 - ✓ Stanowisko w sprawie możliwości wykonywania zawodu radcy prawnego na stanowisku „nieradcowskim” w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego, 22.08.2019 r., <http://obsil.kirp.pl/wp-content/uploads/2019/09/Opinia-z-22.08.2019-r.-Radca-prawny-na-stanowisku-nieradcowskim.pdf>
 - ✓ Stanowisko w sprawie niektórych zasad wykonywania zawodu radcy prawnego w urzędzie administracji państwowej, 25.09.2016 r., <http://biblioteka.kirp.pl/items/show/603>.

Pracownicy w szerokim zakresie wykorzystują swoje doświadczenie zawodowe w procesie dydaktycznym. Mają oni też wpływ na doskonalenie programów studiów. Wszyscy członkowie powołanego w Instytucie Prawa i Ekonomii zespołu, któremu powierzono zadanie opracowania projektów zmian w programie studiów, są praktykami. To samo dotyczy kierownika studenckich praktyk zawodowych. Zastępca Dyrektora Instytutu Prawa i Ekonomii oraz Przewodnicząca IRJK dla kierunku prawo wykonuje zawód radcy prawnego i pełni różne funkcje w samorządzie radcowskim. Wszystkie te osoby wiedzą, jak zmienia się rynek pracy i rynek usług prawnych, co wpływa na ich podejście do kierunków doskonalenia programów studiów na kierunku prawo.

Pracownicy Instytutu prowadzą też **zajęcia z uczniami** (poniżej kilka przykładów):

1) dr Bogumił Naleziński

- ✓ w ramach programu edukacji prawnej pro bono dla liceów prowadzi co roku od 2018 r. wykłady z zagadnień prawno-ustrojowych i z zakresu prawa sądowego
- ✓ w ramach Młodzieżowej Akademii Praw Obywatelskich prowadzi co roku od 2017 r. wykłady z zakresu praw i wolności człowieka i obywatela dla uczniów szkół średnich
- ✓ w ramach Małopolskiego Forum Edukacji Obywatelskiej przeprowadził, wspólnie z dr Urszulą Kosielińską-Grabowską, w październiku 2019 r. wykład z zakresu teorii prawa i prawa konstytucyjnego;

2) dr Ryszard Kozioł cyklicznie od 2016 r. prowadzi wykłady dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej nt. samorządności i samorządów w ramach Czyżyńskiej Akademii Samorządności. Projekt edukacyjny, zainicjowany przez XXX LO w Krakowie, Radę Miasta Krakowa, władze XIV Dzielnicy oraz IPE UP im. KEN w Krakowie;

3) dr Hanna Dębska przeprowadziła w 2017 i 2018 r. dwa wykłady dla I LO w Końskich pt. *Zaproszenie do socjologii. Dlaczego warto rozumieć nauki społeczne?* w ramach współpracy IPE z liceami ogólnokształcącymi w Polsce;

4) dr Joanna Podgórska-Rykała przeprowadziła wykłady nt. „Kreatywne CV” dla licealistów w ramach Dni Otwartych Uniwersytetu Pedagogicznego, III 2019, oraz dla licealistów z I LO im. Mikołaja Kopernika w Będzinie, III 2019, a także wykład pt. „System polityczny RP” dla licealistów z klasy 1, 2 i 3 z I LO im. W. Roździeńskiego w Sosnowcu, III 2019;

5) dr Tomasz Szelaąg cyklicznie od 2019 r. uczestniczy w projekcie współpracy ze szkołami średnimi opieka nad Liceum Ogólnokształcącym w Staszowie (włącznie z wizytami i wykładami dla uczniów).

Współpraca z otoczeniem w Instytucie Prawa i Ekonomii polega również na **oferowaniu studentom możliwości spotkania z praktykami**, co istotnie wzbogaca proces dydaktyczny:

Wykładowcy, realizując współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zapraszają interesariuszy zewnętrznych, ekspertów na **spotkania ze studentami** (w ramach zajęć i poza nimi). Studenci mogą w ten sposób skonfrontować problematykę zagadnień analizowanych na zajęciach z „prawem w działaniu”. Przykładem są konwersatoria z Legislacji i technik prawodawczych, w ramach których przygotowywane są Oceny Skutków Regulacji wraz z projektami ustaw i aktów wykonawczych. Przedmiotem regulacji i analizy są szeroko rozumiane stosunki prawne z zakresu prawa kynologicznego, w związku z czym na zajęcia zapraszany jest ekspert z zakresu prawa kynologicznego, behawiorystyki, tresury i dobrostanu psów – mgr. inż. Jacek Lewkowicz (sędzia międzynarodowy, licencjonowany pozorant, trener, behawiorysta). Współpraca z ekspertem (podpisane porozumienie) i doskonałe analizy studentów zaowocowały zorganizowaniem Konferencji Studenckiej –

Dobrostan zwierząt. Przypadek psa (21.10.2021), przygotowywaną publikacją naukową oraz planowanymi fakultetami z zakresu prawa kynologicznego. Konsultacje z ekspertami doprowadziły bowiem do konstatacji, że zajęcia z prawa kynologicznego mogą stanowić cenną wiedzę dla studentów prawa. Dr Ariel Mucha na przewidziane w programie studiów zajęcia z prawa upadłościowego i naprawczego zaprosił syndyka, który opowiedział studentom o różnych zagadnieniach praktycznych związanych ze stosowaniem tego prawa.

Istotnym elementem realizacji programów studiów w zakresie wzmacniania kompetencji praktycznych studentów jest **Koło Studenckiej Poradni Prawnej UP**. W ramach Poradni studenci, działający pod opieką koordynatorów – pracowników Instytutu, którzy są również praktykami (dr Ariel Mucha, dr Łucja Kobroń-Gąsiorowska, Prof. UP dr hab. Grzegorz Krawiec, dr Marcin Mazgaj), kształtują swoje umiejętności udzielania porad osobom zgłaszającym chęć uzyskania pomocy prawnej. Studenci w latach 2017-2022 udzielili porad w szerokiej kategorii spraw z zakresu prawa rodzinnego (alimenty, podział majątku małżeńskiego), prawa zobowiązań (umowy najmu lokali, sprzedaży energii), praw konsumentów, prawa rzeczowego, prawa spadkowego, regulacji wewnętrznych uczelni, upadłości konsumenckiej, prawa migracyjnego, regulacji COVID-owych, prawa medycznego oraz prawa pracy. Ponadto studenci mieli okazję sporządzać m.in. wezwania do zapłaty, pozwy, wnioski o stwierdzenia nabycia spadku lub ustanowienie kuratora. Ilość spraw klientów przyjętych w Poradni podsumowuję poniższa tabela:

Rok akademicki	Ilość spraw
2021/22	12
2020/21	18
2019/20	23
2018/19	17
2017/2018	4

Ponadto w ramach prac Poradni przeprowadzone zostały szkolenia za zakresu sporządzania statutów i regulaminów organizacji pożytku publicznego.

W pracach Studenckiej Poradni Prawnej działa w każdym roku akademickim od 10-15 studentów.

Instytut współpracuje z podmiotami zewnętrznymi przy organizowaniu różnego rodzaju eventów, w których biorą udział także studenci, ale też osoby spoza Uniwersytetu, na przykład wykonujące zawody prawnicze, co umożliwia studentom uzyskanie w jeszcze szerszym zakresie wiedzy i umiejętności praktycznych i nawiązanie kontaktu z praktykami. Tytułem przykładu wspólnie z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Krakowie Instytut zorganizował:

- ✓ Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Ochrona danych osobowych w sektorze publicznym” *Rok po RODO. Doświadczenia po wdrożeniu i stosowaniu nowych regulacji prawnych* /III edycja konferencji naukowej „RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Nowe wyzwania w zakresie ochrony danych osobowych”/, Kraków 17-18.10.2019r.

- ✓ Ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Negocjacje – Prawo – Demokracja. W 30 rocznicę wyborów czerwcowych”, Kraków 11.06.2019 r.
- ✓ Konferencja naukowa „Dyskryminacja dziecka dyskryminacją na całe życie”, 15.05.2020, konferencja on-line
- ✓ Cykl Konferencji „NOWE TECHNOLOGIE I SZTUCZNA INTELIGENCJA – ASPEKTY PRAWNE I PRAKTYCZNE EKOSYSTEMU ZAUFANIA” (konferencje coroczne, odbywają się od 2020 roku co roku w październiku).

Wspólnie z FRDL –Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie, Związkiem Ukraińskich Prawników, Ukraina, Instytut zorganizował III Międzynarodową Konferencję Naukową w ramach współpracy polsko-ukraińskiej pt. „Samorząd terytorialny wobec procesów centralistycznych. Perspektywa polska i międzynarodowa”, Kraków 30-31.05.2019 r.

W dniu 19.10.2022 r. odbędzie się kolejna wspólna konferencja Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji oraz OIRP w Krakowie pt. „Krajobraz po pandemii z perspektywy prawno-społecznej” Postulaty de lege lata i de lege ferenda, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie i jednoczesna transmisja on-line.

Spotkania studentów z praktykami są możliwe także w ramach innych działań Instytutu i Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie:

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie od wielu lat jako partner Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego organizuje **Światowy Tydzień Przedsiębiorczości**, którego celem jest promowanie idei „bycia przedsiębiorczym” wśród młodych ludzi, ale też rozwijanie ich umiejętności wystąpień publicznych, w tym studentów prawa. Studenci spotykają się z przedstawicielami biznesu, biorą udział w webinarach prowadzonych przez przedsiębiorców, w warsztatach, grach symulacyjnych, mają możliwość wziąć udział w dyskusjach, zadawać pytania praktykom. Ostatni Tydzień Przedsiębiorczości (8-14.11.2021 r.) został zorganizowany przez Instytut Prawa i Ekonomii. Gościliśmy m.in. Dyrektora Centrum Mediacji przy OIRP w Krakowie, który przedstawił praktyczne zagadnienia związane z zawodem mediatora w sporach gospodarczych, radcę prawnego i mediatora w ww. Centrum Mediacji, który wyjaśnił, z jakich powodów negocjacje sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości oraz jakie techniki mediacji i negocjacji wykorzystują przedsiębiorcy; adwokata prowadzącego kancelarię adwokacką, który zanalizował aktualnie obowiązujące podstawy prawne prowadzenia biznesu w internecie. Studenci dowiedzieli się także, jak nie powinno wyglądać cv, uczył ich tego przedsiębiorca. Wszystkie powyższe wystąpienia kończyły się dyskusją umożliwiającą zdobycie praktycznej wiedzy z zastosowania regulacji prawnych związanych z obszarem biznesowych, ale również rozwijały umiejętności praktycznego stosowania przepisów prawnych i ich odpowiedniej interpretacji.

W Instytucie działa **Wszechnica Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja**⁴⁷. Stanowi ona forum rozwoju myśli prawniczej realizowane przez Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. W jej ramach są realizowane różnorodne formy działalności naukowej oraz współpracy uczelni ze środowiskami prawniczymi, podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą oraz społeczeństwem. Podstawową formą działania Wszechnicy są organizowane cyklicznie seminaria prowadzone

⁴⁷ <https://ipea.up.krakow.pl/wszechnica-edukacji-prawnej>

przez wybitnych prawników reprezentujących różne dziedziny prawa, adresowane przede wszystkim do sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariusz jak również teoretyków prawa oraz studentów. Seminaria odbywają się w ten sposób, że po trwającym kilkadziesiąt minut referacie wprowadzającym wygłoszonym przez zaproszonego gościa-wybitnego przedstawiciela nauki lub praktyki prawniczej, odbywa się dyskusja z udziałem przedstawicieli wszystkich opisanych wyżej grup zawodowych oraz studentów. Niektóre wydarzenia związane ze Wszechnicą (np.: seminarium dotyczące Mediacji z marca 2019 r.) są organizowane we współpracy z samorządem radców prawnych, albo organizacjami społecznymi takimi jak Court Watch. Gośćmi Wszechnicy byli m.in.

- ✓ Prof. Barbara Nita-Światłowska (sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie) - „Konstytucyjne i europejskie uwarunkowania postępowania karnego” (9.05.2019),
- ✓ Wojciech Hermeliński (sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku oraz były przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej) – „Prawo wyborcze gwarantem demokratycznego państwa prawnego” (8.10.2019),
- ✓ Waldemar Żurek (sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, były rzecznik Krajowej Rady Sądownictwa) – „Blaski i cienie pracy sędziego w trudnych czasach” (3.03.2020),
- ✓ W październiku 2022 r. swoje referaty wygłoszą: Sędzia Sądu Rejonowego w Nisku Pan Krzysztof Dembowski i Sędzia Sądu Najwyższego, były przewodniczący PKW Wiesław Koziół.

Interesariusze zewnętrzni, reprezentujący przede wszystkim środowisko praktyki prawniczej (sektora publicznego i prywatnego), podejmują działania m.in. o charakterze doradczym, wywierają wpływ na realizację i doskonalenie programu studiów. W trakcie indywidualnych lub innych kontaktów, spotkań, dyskusji, omawiane są np. standardy programu nauczania w kontekście praktycznego wymiaru kształcenia, zasady sporządzania kart kursów, właściwego praktycznego przygotowania studentów do wykonywania zawodu. Zgłaszane są m.in. propozycje uzupełnień (zmian) programu studiów, modyfikacji treści programowych zajęć dydaktycznych o tematy szczególnie ważne dla wykonywania zawodu prawnika etc.

W ramach rozwoju współpracy z interesariuszami zewnętrznymi – Instytut ma podpisanych **(w latach 2018-2022) ok. 60 porozumień o współpracy w zakresie podejmowania i wspierania przedsięwzięć ukierunkowanych na doskonalenie i rozwój procesu kształcenia oraz wzmacniania kompetencji społecznych studentów Instytutu, w tym studentów kierunku Prawo** (m.in. poprzez praktyki/ staże studenckie; udział przedstawicieli podmiotów w charakterze doradców merytorycznych w przygotowaniu projektów nowych kierunków studiów, opiniowaniu kierunków i programów studiów prowadzonych w jednostce; wsparcie pracowników podmiotów w opracowywanych przez studentów pracach dyplomowych; realizację wspólnych projektów, w tym organizację m.in. warsztatów, seminariów, prelekcji itp.). **Wśród podmiotów z którymi Instytut ma podpisane porozumienia o współpracy znajdują się m.in.⁴⁸:**

- ✓ kancelarie adwokackie, kancelarie radców prawnych (Kraków, Bielsko-Biała),
- ✓ Prokuratury Okręgowe (Kraków, Nowy Sącz, Katowice, Tarnów, Tarnobrzeg)
- ✓ Sądy Okręgowe (Kraków, Kielce, Tarnów)

⁴⁸ Link do listy podmiotów: <https://ipea.up.krakow.pl/partnerzy-zewnetrzni>.

- ✓ Sądy Rejonowe (Nowy Sącz, Rzeszów, Zawiercie, Janów Lubelski, Zakopane, Jasło, Limanowa, Miechów)
- ✓ Wojewódzki Sąd Administracyjny (Kraków)
- ✓ Samorządowe Kolegium Odwoławcze (Kraków)
- ✓ organizacje non-profit, m.in. Fundacja Court Watch Polska (Toruń), Stowarzyszenie Instytut Kościuszki (Kraków)
- ✓ Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (Kraków)
- ✓ Starostwo Powiatowe w Krakowie
- ✓ Urząd Miejski w Makowie Podhalańskim
- ✓ Izba Administracji Skarbowej w Krakowie.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z kluczowych aspektów koncepcji kształcenia i planów rozwoju ocenianego kierunku. Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w latach 2014-2022” (dalej: „Strategia”) jednym z celów strategicznych Uniwersytetu jest wzrost poziomu umiędzynarodowienia uczelni (pkt 2.4. Strategii). Na kierunku „Prawo” cel ten realizowany jest w szczególności poprzez:

- odpowiednie ukształtowanie programu studiów (w tym uwzględnienie w nim kursów z elementem międzynarodowym);
- umacnianie współpracy z zagranicznymi jednostkami naukowo-badawczymi;
- mobilność kadry naukowej i studentów;

przy czym szczegółowe zagadnienia związane z powyższymi działaniami zostaną przedstawione w kolejnych punktach.

Powyższe działania ukierunkowane są na:

- po pierwsze, ułatwienie absolwentom kierunku „Prawo” poruszania się na rynku pracy dzięki:
 - (i) znajomości języka obcego również w zakresie specjalistycznej terminologii prawniczej; oraz
 - (ii) znajomości rozwiązań stosowanych również w międzynarodowym obrocie prawnym;
- po drugie, podniesienie rozpoznawalności międzynarodowej Uniwersytetu jako ośrodka prowadzącego kształcenie i badania również w obszarze nauk prawnych.

Ponadto w dotychczasowej działalności w zakresie umiędzynarodowienia stosowana jest polityka „otwartych drzwi”, dzięki której możliwe jest oferowanie (np. w ramach prowadzonego w Instytucie⁴⁹ programu Jean Monnet Module) kursów z elementem międzynarodowym (nierzadko w językach obcych), prowadzonych również przez ekspertów spoza Uniwersytetu, co prowadzi do dodatkowego poszerzenia oferty kursów dostępnych dla studentów.

Studenci ocenianego kierunku mogą aktualnie korzystać z możliwości umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez między innymi:

- kursy fakultatywne prowadzone w językach obcych;
- wymianę studencką w ramach programu Erasmus+ i innych;
- naukę języka obcego, w tym specjalistycznego języka obcego;
- uczestnictwo w międzynarodowych wydarzeniach naukowych (w tym konferencjach).

⁴⁹ Pod pojęciem „Instytutu” w części raportu odnoszącej się do kryterium 7 rozumiany będzie Instytut, w ramach którego w okresie sprawozdawczym prowadzone były studia na kierunku „Prawo” (czyli: do 30 września 2019 r. Instytut Prawa, Administracji i Ekonomii, od 1 października 2019 r. do 30 września 2022 r. Instytut Prawa i Ekonomii oraz od 1 października 2022 r. Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji).

Istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest również prowadzony w Instytucie projekt Jean Monnet Module (finansowany przez Komisję Europejską) pt. „Protection of Fundamental Rights in the European Union”. Projekt ten prowadzony jest w latach 2020-2023 i dotyczy on „rozwoju wspólnej platformy nauczania o prawach podstawowych w Unii Europejskiej i nabywania wiedzy oraz umiejętności związanych z ich ochroną. Projekt obejmuje przedsięwzięcia o charakterze naukowym, dydaktycznym i praktycznym. Promuje doskonałość w nauczaniu i rozpowszechnianiu wyników badań naukowych w zakresie studiów europejskich, mając na celu wyposażenie studentów, jak i młodych naukowców oraz praktyków w wiedzę o prawie i polityce Unii Europejskiej w trzech obszarach: obywatelstwo UE, świadomość unijna i demokracja; sprawy wewnętrzne i wymiar sprawiedliwości (prawa człowieka i praworządność); środowisko i zmiana klimatu, m.in. w celu podniesienia umiejętności obywatelskich, istotnych także dla ich życia akademickiego i zawodowego.”⁵⁰

Z perspektywy umiędzynarodowienia kierunku istotną rolę odgrywa również czasopismo naukowe Instytutu – Rocznik Administracji Publicznej – w którym publikowane są również teksty autorów zagranicznych w językach obcych (np. I. Apter, *Europeanised International Law and Administrative and Constitutional Courts in EU Member States: Navigating the Global Legal Waters of Luxembourg (CJEU), Strasbourg (ECtHR) and The Hague (ICJ)*, Y. Hapanovych, *Prospects for the Implementation of the European Experience of E-Democracy and E-Government in Ukraine*, C. Mengès-Le Pape, *Migration, entre gouvernance européenne et secteur associative*, A. Shkolyk, *The Current State and Perspectives of Administrative Convergence of Ukraine and EU Member States* – oraz szereg innych artykułów opublikowanych w: Rocznik Administracji Publicznej 2019(5)⁵¹). Teksty we wspomnianym czasopiśmie publikować mogą (i nierzadko publikują) również studenci studiujący w Instytucie.

Powyższe aktywności wywierają pozytywny wpływ zarówno z perspektywy absolwentów ocenianego kierunku (poprzez zwiększenie ich szans na rynku pracy oraz świadomości międzynarodowej), jak i z perspektywy Instytutu (poprzez zwiększenie rozpoznawalności międzynarodowej Instytutu oraz wzrost jego roli zwłaszcza z perspektywy kontynentalnej).

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

W ramach programu studiów obowiązującego na ocenianym kierunku przewidziano kilka grup zajęć, które służą umiędzynarodowieniu, tj.:

- po pierwsze, kursy obowiązkowe, których przedmiot stanowi materia o charakterze międzynarodowym lub prawnoporównawczym;
- po drugie, kursy fakultatywne, których treści skoncentrowane są na zagadnieniach międzynarodowych lub prawnoporównawczych (przy czym część tych kursów prowadzona jest w językach obcych);
- po trzecie, kursy języka obcego.

⁵⁰ <https://eurights.up.krakow.pl/o-projekcie/> (dostęp: 06.10.2022).

⁵¹ Wersja elektroniczna czasopisma: <https://www.ejournals.eu/RAP/2019/2019-5/> (dostęp: 06.10.2022).

W ramach pierwszej z wymienionych grup zajęć przewidziano w szczególności następujące kursy:

- Prawo międzynarodowe publiczne (semestr III.);
- Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej (semestr III.);
- Prawo gospodarcze Unii Europejskiej (semestr V.);
- Prawo prywatne międzynarodowe (semestr VII.);
- Międzynarodowe stosunki gospodarcze (semestr IX.);
- Międzynarodowa ochrona praw człowieka (semestr X.).

Tym niemniej, z uwagi na fakt, że od 2004 r. elementem polskiego porządku jest prawo Unii Europejskiej, zagadnienia unormowane prawem unijnym stanowią również przedmiot treści omawianych w ramach innych kursów obowiązkowych (nierzadko o kluczowym znaczeniu), w ramach których wskazać można między innymi kursy takie jak: Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych (semestr III.), Publiczne prawo gospodarcze (semestr V.), czy Prawo podatkowe (semestr IX.), a w ograniczonym zakresie również: Prawo informacyjne i nowych technologii (semestr V.), Prawo zamówień publicznych (semestr IX.) czy Prawo autorskie (semestr IX.). Ponadto problematyka szeregu innych kursów wymaga również sięgnięcia po treści o charakterze prawnoporównawczym i przedstawienia rozwiązań obowiązujących w innych porządkach prawnych. Wszystkie te elementy całościowo składają się na umiędzynarodowienie programu nauczania w znacznym stopniu już na etapie kursów obowiązkowych.

Z kolei oferta kursów fakultatywnych obejmuje m.in. następujące kursy:

- (i) EU Constitutional Law and Fundamental Rights;
- (ii) Ochrona prywatności w prawie UE;
- (iii) Rodzina i jej ochrona z perspektywy praw podstawowych UE;
- (iv) Środowisko jako dobro wspólne Europejczyków;
- (v) Prawo karne islamu;
- (vi) Law and Revolution;
- (vii) Basics of Accounting;
- (viii) European Company Law (kurs prowadzony w semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022);

przy czym językiem wykładowym kursów wskazanych powyżej w ppkt. (i), (vi), (vii) i (viii) jest język angielski. Z kolei kursy wskazane powyżej w ppkt. (i)-(iv) realizowane są w ramach prowadzonego w Instytucie (a wspomnianego już w pkt. 7.1. powyżej) projektu pt. „Protection of Fundamental Rights in the European Union”, realizowanego w ramach Programu Jean Monnet Module, Erasmus+”(2020-2023).

Szczegółowe kwestie związane z kursami języków obcych omówione zostały natomiast poniżej, w punkcie 7.3. niniejszego raportu.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Obowiązkowym elementem programu studiów na kierunku „Prawo” jest kurs języka obcego. Program studiów jest przy tym ukształtowany w taki sposób, by zapewnić swobodne posługiwanie się przez absolwenta tego kierunku co najmniej jednym językiem obcym, również w zakresie terminologii prawniczej.

Kursy języków obcych na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie prowadzone są przez Centrum Języków Obcych (zwane dalej: „Centrum”), którego regulamin stanowi Załącznik nr 10 do Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu⁵². Zgodnie z §7 ust. 1 regulaminu Centrum, szczegółowe kwestie dotyczące organizacji lektoratów z języków obcych ustala Dyrektor Centrum, we współpracy z Zastępcą Dyrektora i Kierownikami zespołów językowych (co znalazło odzwierciedlenie w opublikowanych przez Centrum „Zasadach organizacji lektoratów”⁵³, zwanych dalej: „Zasadami”). Zgodnie natomiast z aktualnym programem studiów na kierunku „Prawo”, kurs języka obcego realizowany jest:

- na studiach stacjonarnych w wymiarze wynoszącym łącznie 125 godzin (40 godzin w semestrze II. na I. roku, 40 godzin w semestrze I. na II. roku, 30 godzin w semestrze II. na II. roku oraz 15 godzin w semestrze I. na III. roku);
- na studiach niestacjonarnych w wymiarze wynoszącym łącznie 105 godzin (po 30 godzin w semestrze II. na I. roku i semestrach I. i II. na II. roku oraz 15 godzin w semestrze I. na III. roku).

Oferta lektoratów prowadzonych przez Centrum obejmuje następujące języki obce: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, włoski, rosyjski.

W myśl pkt. 1.3. i 1.4. Zasad, obowiązującym poziomem nauczania języków obcych jest (na I. i II. roku studiów) poziom co najmniej B2, natomiast kurs prowadzony na III. roku studiów odbywa się na poziomie B2+.

Przypisanie studentów do poszczególnych grup lektoratowych odbywa się na podstawie wyboru języka dokonanego podczas rekrutacji oraz testów kwalifikacyjnych przeprowadzanych przez Centrum. Pierwsze dwa semestry lektoratu kończą się zaliczeniami, a trzeci semestr lektoratu – końcowym egzaminem językowym. Z kolei prowadzony na III. roku studiów lektorat na poziomie B2+ zakończony zostaje zaliczeniem z oceną. Wszyscy (zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni) studenci zobligowani są do uzyskania pozytywnych wyników ze wszystkich wyżej wskazanych zaliczeń oraz egzaminu z języka obcego (wyjątkiem są studenci zwolnieni z tego obowiązku z uwagi na posiadanie stosownego certyfikatu międzynarodowego – zgodnie z pkt. II. Zasad). Szczegółowe zasady dokonywania oceny kompetencji językowych studentów opisane są w kartach kursów, które są ogólnodostępne i pozostają opublikowane są na stronie internetowej Centrum⁵⁴.

W wyniku powyżej opisanych mechanizmów, kurs języka obcego prowadzony na ocenianym kierunku prowadzi do osiągnięcia poziomu biegłości językowej zgodnego z Polską Ramą Kwalifikacji, a zarazem – poziomu biegłości językowej wymaganego do uczestnictwa w kursach prowadzonych w językach obcych.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów oraz kadry stanowią istotny aspekt umiędzynarodowienia działalności Instytutu. Pomimo, że znaczna część okresu

⁵² https://cjo.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/44/2019/10/regulamin_spnjo1.pdf (dostęp w dn. 06.10.2022).

⁵³ <https://cjo.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/44/2019/10/ZASADY.pdf> (dostęp w dn. 06.10.2022).

⁵⁴ <https://cjo.up.krakow.pl/karty-kursow/> (dostęp w dn. 06.10.2022).

sprawozdawczego przypadła na czas pandemii Covid-19, w okresie tym udało się zrealizować znaczącą liczbę aktywności naukowych i dydaktycznych o charakterze międzynarodowym. Jednocześnie należy wskazać, że organizacja wymiany międzynarodowej studentów była w okresie sprawozdawczym znacząco utrudniona, co wynikało z następujących okoliczności:

- w pierwszej części okresu sprawozdawczego oceniany kierunek był jeszcze relatywnie nowy (po raz pierwszy uruchomiono go w 2015 r.), wobec czego zainteresowanie studentów wymianą międzynarodową było ograniczone (z uwagi na fakt, że zwyczajowo wyjazdami w ramach programu Erasmus+ oraz innych podobnych zainteresowani są przede wszystkim studenci wyższych lat studiów – podczas gdy w owej pierwszej części okresu sprawozdawczego takich wyższych lat jeszcze nie było);
- z kolei druga część okresu sprawozdawczego przypadła na okres pandemii Covid-19, kiedy to możliwość wykonywania podróży zagranicznych była znacząco ograniczona, w szczególności ze względu na ograniczenia w przemieszczaniu się (obowiązujące zwłaszcza w okresie przed rozpowszechnieniem szczepień).

Pomimo powyższych, obiektywnych ograniczeń, w okresie sprawozdawczym udało się zrealizować szereg aktywności o charakterze międzynarodowym, również z udziałem studentów, o czym będzie mowa w dalszej części niniejszego raportu.

Poniższa tabela ilustruje liczbę studentów korzystających w ramach programu Erasmus+ z kursów oferowanych przez Instytut Prawa i Ekonomii (wcześniej Instytutu Prawa, Administracji i Ekonomii – a od 1 października 2022 r.: Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji), w rozbiciu na poszczególne lata akademickie:

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
27	16	11	3	4	9

W okresie sprawozdawczym z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ skorzystało trzech studentów kierunku „Prawo” (jeden student w roku akademickim 2021/2022 – studia na Università degli Studi di Milano, jeden student w roku akademickim 2022/2023 – studia na Université de Montpellier oraz jeden student w roku akademickim 2019/2020 – wyjazd na praktykę do Niemiec).

Oferowane w Instytucie kursy przeznaczone dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ obejmują m.in. kursy takie jak:

- EU and Polish Capital Markets Law (prowadzący: dr Ariel Mucha),
- European Company Law (prowadzący: dr Marcin Mazgaj),
- Global Governance and International Organizations (prowadzący: dr Piotr Uhma),
- Law and Revolution in the European Legal Tradition (prowadzący: prof. UP dr Łukasz Czarnecki).

Jeśli chodzi o mobilność pracowników w ramach programu Erasmus+, poniższa tabela ilustruje liczbę wyjazdów dydaktycznych pracowników Instytutu do ośrodków zagranicznych:

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
4	11	1	8	11

I tak, przykładowo, w okresie sprawozdawczym pracownicy Instytutu realizowali m.in. wyjazdy dydaktyczne w ramach Erasmus+ do następujących ośrodków:

- od 7 do 11 czerwca 2022 r. – Burgas Free University (Bułgaria) – dr Karol Juszka;
- od 15 do 22 maja 2022 r. – Panteion University of Social and Political Sciences (Grecja) – dr Piotr Uhma;
- od 8 do 12 maja 2022 r. – Vytautas Magnus University w Kownie (Litwa) – dr Marcin Mazgaj;
- od 4 do 8 kwietnia 2022 r. – University of Foggia (Włochy) – dr Joanna Podgórska-Rykała;
- od 7 do 13 czerwca 2021 r. – Silesian University of Opava (Czechy) – dr Marcin Kępa;
- od 1 do 9 czerwca 2021 r. – University of Ankara (Turcja) – dr Piotr Uhma;
- od 14 do 21 września 2019 r. – University of Ankara (Turcja) – dr Marek Stych;
- od 21 do 26 października 2018 r. – Burgas Free University (Bułgaria) – dr Anna Juryk.

Poza wyjazdami w ramach Erasmus+, w okresie sprawozdawczym kadra naukowa Instytutu zrealizowała łącznie 109 wyjazdów naukowych w celach takich jak: konferencje naukowe, badania naukowe, kwerendy etc. Poniższa tabela, w rozbiciu na poszczególne lata akademickie, ilustruje liczbę takich wyjazdów:

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
33	32	17	5	22

Ośrodkami, do których wyjeżdżano w ostatnich latach, były w szczególności:

- w 2022 r.:
 - European University Institute we Florencji – Robert Schuman Centre for Advanced Studies (dr Joanna Podgórska-Rykała, w ramach stypendium badawczego Jean Monnet Fellowship),
 - Uniwersytet w Ołomuńcu (prof. dr hab. Andrzej Kozera),
 - Max Planck Institute for Comparative and International Private Law w Hamburgu (dr Marcin Mazgaj),
 - Uniwersytet Genewski (dr Łucja Kobroń-Gąsiorowska),
 - Copenhagen Business School (dr Marcin Mazgaj),
 - University of Oslo (dr Hanna Dębska),
 - Katholieke Universiteit Leuven (dr Ariel Mucha),
 - Wirtschaftsuniversität Wien (dr Marcin Mazgaj),
- w 2021 r.:
 - École des hautes études en sciences sociales w Paryżu (dr Hanna Dębska),
 - Uniwersytet w Ochrydzie (dr Piotr Uhma),
 - Uniwersytet Genewski (dr Łucja Kobroń-Gąsiorowska),
 - National and Kapodistrian University of Athens (dr Ariel Mucha i dr Marcin Mazgaj),
- w 2019 r.:
 - Georgetown University w Waszyngtonie (dr Łucja Kobroń-Gąsiorowska),
 - Brown University w Providence (dr Hanna Dębska),
 - Universität Bonn (dr Hanna Dębska),
 - Università degli studi di Foggia (dr Joanna Podgórska-Rykała),
 - University of Copenhagen (dr Urszula Kosielińska-Grabowska),

- w 2018 r.:
 - Derzhavnyy Universytet Intelktual'nykh Tekhnolohiy I Zv'yazku w Odessie (dr Marek Stych),
 - University of Bamberg (dr Hanna Dębska),
- w 2017 r.:
 - Queen Mary's University w Londynie (dr Urszula Kosielińska-Grabowska),
 - Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie (dr Elżbieta Maj).

Ponadto, w okresie przedpandemicznym, w Instytucie zajęcia prowadzili zagraniczni profesorowie wizytujący, których wskazano poniżej:

- prof. Vladimír Babčák z Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (od 4 lutego do 30 czerwca 2016 r.);
- prof. Valentin Constantinov z Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă w Kiszynowie (od 21 do 23 kwietnia 2017 r.);
- prof. Vasyl Kostytsky z Narodowego Uniwersytetu Tarasa Szewczenki w Kijowie (od 22 grudnia 2018 r. do 24 lutego 2019 r.).

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

W okresie sprawozdawczym na ocenianym kierunku zajęcia prowadzili profesorowie wizytujący wskazani w końcowej części punktu 7.4. niniejszego raportu powyżej. Ponadto dwóch spośród trzech wskazanych wykładowców zostało później zatrudnionych w Instytucie, tj.:

- prof. Vladimír Babčák (specjalista z zakresu prawa finansowego); oraz
- prof. Vasyl Kostytsky (specjalista z zakresu teorii i historii prawa).

Pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Instytucie jest również dr Łukasz Czarnecki, który - jakkolwiek jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej - znaczną część swojego życia naukowego spędził poza granicami kraju, w szczególności uzyskując za granicą dwa doktoraty (w 2012 r. z zakresu nauk politycznych i społecznych na Narodowym Autonomicznym Uniwersytecie w Meksyku oraz w 2015 r. z zakresu socjologii na Uniwersytecie w Strasbourgu; doktoraty te zostały dodatkowo uzupełnione uzyskanym w 2019 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim doktoratem z zakresu nauk prawnych). Dr Czarnecki prowadzi badania m.in. nad konstytucjonalizmem latynoamerykańskim, a w zakresie działalności dydaktycznej prowadzi m.in. zajęcia z prawa konstytucyjnego, międzynarodowych stosunków gospodarczych, kultur prawnych i społecznych.

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

W strukturach Uniwersytetu ustanowiono Biuro Współpracy Międzynarodowej (zwane dalej: „BWM”), którego zadaniem jest w szczególności realizacja polityki międzynarodowej i internacjonalizacji Uniwersytetu oraz podejmowanie działań mających na celu zwiększanie aktywności Uczelni na arenie międzynarodowej. W ramach swoich obowiązków BWM na bieżąco monitoruje działania służące umiędzynarodowieniu, jak również wspiera pracowników Uniwersytetu w ich aktywnościach zagranicznych.

Ponadto, w ramach standardowo dokonywanej oceny okresowej weryfikacji podlegają między innymi aktywności pracowników w zakresie umiędzynarodowienia ich działań.

W ramach szczegółowych działań z zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia wskazać można m.in., że:

- Osoby powracające z wyjazdów prowadzonych w ramach programu Erasmus+ zobligowane są do składania stosownych ankiet, zgodnie z wymaganiami tego programu.
- Zajęcia w ramach kursów obejmujących zagadnienia o charakterze międzynarodowym lub prawnoporównawczym, w tym w szczególności w ramach kursów prowadzonych w językach obcych, podlegają weryfikacji na takich samych zasadach jak inne kursy, w szczególności w drodze okresowo przeprowadzanych hospitacji oraz ankiet studenckich.

Rezultaty tak dokonywanych ocen są następnie wykorzystywane w działaniach doskonalących (czego wyrazem jest np. wdrażanie zaleceń przedstawionych w wyniku hospitacji).

Niezależnie od powyższego, proces umiędzynarodowienia udoskonalany jest poprzez:

- analizę sprawozdań sporządzanych przez pracowników Instytutu po powrotach z wyjazdów zagranicznych;
- omawianie rezultatów wyjazdów podczas spotkań naukowych organizowanych w Katedrach funkcjonujących w ramach Instytutu.

Wraz ze stopniowym, prawdopodobnym wygasaniem pandemii Covid-19 przed Instytutem otwierają się nowe możliwości – przede wszystkim w zakresie wymiany studenckiej – które dotychczas w okresie sprawozdawczym nie były w wystarczającym stopniu wykorzystywane (najpierw z uwagi na brak wyższych lat studiów, później z uwagi na obiektywne ograniczenia wywołane pandemią).

Pozytywny wpływ dotychczasowych działań umiędzynarodawiających na program studiów jest już dostrzegalny. Liczba oferowanych kursów w językach obcych (w tym przedmiotów oferowanych studentom przyjeżdżającym w ramach programu Erasmus+) zauważalnie bowiem wzrasta. To samo dotyczy liczby kursów prowadzonych wprawdzie w języku polskim, lecz koncentrujących się na aspektach międzynarodowych lub prawnoporównawczych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

System wsparcia studentów przyjęty ogólnie na Uczelni i obowiązujący w Instytucie bierze pod uwagę zróżnicowane potrzeby zbiorowe, poszczególnych grup i indywidualne studentów, w tym również osób z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami w uczeniu się.

Wsparcie w zakresie rozmaitych **potrzeb zbiorowych studentów** przyjmuje zwłaszcza formę:

- 1) **semestralnej aktualizacji oferty „przedmiotów do wyboru”** (fakultetów), biorąc pod uwagę postulaty zgłaszane przez studentów za pośrednictwem Samorządu Studentów, studenckich przedstawicieli w Radzie Instytutu lub starostów poszczególnych lat;
- 2) zapewnieniu studentom **pomocy w realizacji różnorodnych przedsięwzięć**, takich choćby jak konferencje naukowe, seminaria czy działania kulturalne – szczególną aktywność wykazuje w tej sferze funkcjonujące w Instytucie koła naukowe.

Zaspokajanie różnorodnych **potrzeb indywidualnych** odbywa się poprzez:

- 1) umożliwienie korzystania z indywidualnych ścieżek kształcenia:
 - a) **indywidualnego programu studiów**, opierającego się na realizowaniu przez szczególnie uzdolnionych studentów indywidualnego programu studiów, ułożonego przy uwzględnieniu ich umiejętności i zainteresowań, a także pozwalającego na kontakt z opiekunem naukowym w trakcie studiów oraz wcześniejsze ukończenie studiów⁵⁵;
 - b) **indywidualnej organizacji studiów**, dającej studentowi możliwość uzgadniania terminów zaliczeń, egzaminów oraz odbywania praktyk z ich prowadzącymi⁵⁶;
 - c) **indywidualnego planu studiów**, realizowanego przez studentów przyjętych na studia w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się i odbywających studia pod opieką tutora⁵⁷;
- 2) rozwijanie programów mobilności edukacyjnej, umożliwiających realizację procesu kształcenia w innych uczelniach w kraju i na świecie (**ERASMUS+**⁵⁸ oraz **MOST**⁵⁹);
- 3) stosowanie przewidzianych w Regulaminie studiów rozwiązań mających na celu **uelastycznienie zasad studiowania**, w tym:

⁵⁵ § 8 i 9 Regulaminu Studiów.

⁵⁶ § 10 Regulaminu Studiów.

⁵⁷ § 11 Regulaminu Studiów.

⁵⁸ <https://bwm.up.krakow.pl/erasmus-studia/>

⁵⁹ <https://www.up.krakow.pl/uniwersytet/aktualnosci/5056-rekrutacja-do-programu-most-na-semestr-zimowy-i-caly-rok-akademicki-2022-2023>

- a) możliwość odbycia jednego lub dwóch semestrów studiów w ramach programu Erasmus+ w uczelni lub instytucji zagranicznej na podstawie uzgodnionego indywidualnego programu studiów/praktyk (§ 23),
- b) umożliwienie zaliczania określonych zajęć przewidzianych w programie studiów w następnych semestrach (§ 28 ust. 3 pkt 1 Regulaminu studiów),
- c) możliwość powtarzania semestru (roku) studiów (§ 28 ust. 3 pkt 2 Regulaminu studiów),
- d) umożliwienie zaliczania niektórych kursów (w tym również praktyk) w innej szkole wyższej (§22 Regulaminu studiów),
- e) zaliczenie kursu w terminie wcześniejszym (§ 21 ust. 7 Regulaminu studiów)
- f) uzyskanie możliwości zwolnienia z części zajęć oraz ustalenia indywidualnej formy zajęć na podstawie związanej z nimi pracy badawczej lub wdrożeniowej, wykonanej przez studenta (§ 21 ust. 8 Regulaminu studiów),
- g) umożliwienia wznowienia studiów (§ 31 Regulaminu studiów)
- h) przedłużenie okresu rozliczeniowego (§ 21 ust. 12 Regulaminu studiów),
- i) w przypadku udzielenia urlopu – umożliwienie udział w określonych zajęciach oraz przystępowanie do określonych zaliczeń (§ 32 Regulaminu studiów),
- j) opcja odroczenia terminu złożenia pracy dyplomowej (§ 39 ust. 6 Regulaminu studiów).

Przy korzystaniu z poszczególnych rozwiązań student może liczyć na pomoc ze strony pracowników Instytutu oraz personelu Biura Obsługi Studentów, a także przedstawicieli Samorządu Studentów oraz starostów, pozostających w bieżącym kontakcie z przedstawicielami Instytutu. Ponadto w każdym roku akademickim Koło Naukowe Studenckiej Poradni Prawnej UP organizuje szkolenia dla I roku studiów z praw i obowiązków studentów przewidzianych w Regulaminie studiów.

W strukturze Uczelni znajduje się **Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami**. Szczegółowe reguły dostosowania i organizacji studiów oraz realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności a będących w sytuacji pogorszenia stanu zdrowia zostały określone w § 13 Regulaminu studiów. Przewidują one różne formy **adaptacji poprzez:**

- 1) **ułatwienie pełnego uczestnictwa w zajęciach** (możliwość korzystania z pomocy tłumacza, asystenta; uczestnictwo w alternatywnych lektoratach, możliwość stosowania alternatywnej formy zapisu na użytek własny itd.);
- 2) **szczególne formy organizacji egzaminów i zaliczeń**, (zmiana terminu zaliczenia lub egzaminu, wydłużenie ich czasu; zmiana organizacji sesji itp.);
- 3) **alternatywne formy zajęć z wychowania fizycznego.**

W Instytucie zgodę na indywidualną organizację studiów lub urlop wydaje Dyrektor Instytutu na wniosek studenta po zaopiniowaniu przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Na uczelni realizowany jest program „**Uniwersytet Pedagogiczny uczelnią równych szans**”⁶⁰. Jego celem jest wsparcie w Uniwersytecie zmian organizacyjnych oraz podnoszenia świadomości i kompetencji kadry uczelni z zakresu niepełnosprawności poprzez realizację działań zmierzających do uzyskania dostępności komunikacyjnej, administrowanych stron internetowych, narzędzi informatycznych, procedur kształcenia w kształceniu na poziomie wyższym, wprowadzenie do programów kształcenia modyfikacji zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami i oraz działań z zakresu dostępności architektonicznej. Jednym z działań wynikających z realizacji projektu jest utworzenie **Zespołu Wsparcia „Peer Support”** funkcjonujący jako podjednostka Biura ds. Osób Niepełnosprawnych. W Zespole pracuje psycholog oraz asystenci zdrowia udzielający pomocy studentom.

Poza tym studenci z niepełnosprawnościami mogą otrzymać na przykład:

- 1) **stypendium specjalne**;
- 2) **miejsce w domu studenckim** odpowiednio przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wsparcie studentów w procesie uczenia się obejmuje:

- 1) **formy instytucjonalne**, w szczególności takie jak:
 - a) zajęcia wynikające z obowiązujących programów studiów: wykłady, ćwiczenia, seminaria, lektoraty,
 - b) **materiały dydaktyczne** stworzone przez nauczycieli akademickich Instytutu, w tym skrypty, zestawy slajdów, nagrania,
 - c) **dyżury** osób prowadzących zajęcia – odbywające się obowiązkowo w każdym tygodniu w dwóch wskazanych terminach, a także w innych dniach po indywidualnym uzgodnieniu pomiędzy prowadzącym a studentem;
 - d) pomoc udzielana na bieżącą przez opiekunów poszczególnych lat studiów;
 - e) obszernie publikowanie i na bieżąco aktualizowane informacje na stronie internetowej Instytutu;
- 2) **formy pozainstytucjonalne**, takie jak:
 - a) **seminaria, debaty i warsztaty** prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych;
 - b) **konkursy wiedzy** organizowane przez koła naukowe działające w Instytucie;
 - c) **udostępnianie** przez Bibliotekę fachowej literatury⁶¹;

⁶⁰ <https://bon.up.krakow.pl/zespol-wsparcia-peer-support/>

⁶¹ Zarówno wykładowcy, jak i studenci kierunku Prawo mają też wpływ na dobór literatury – chociażby przez umieszczony na stronie Biblioteki formularz „zaproponuj kupno książki” lub korzystając z infolinii bibliotecznej.

- d) **dostęp do** najważniejszych w Polsce **systemów informacji prawnej** (Lex i Legalis).

Wsparcie studentów w procesie uczenia się oparte jest również na funkcjonowaniu kół naukowych oraz organizacji studenckich. Przy Instytucie działają:

- 1) [Koło naukowe Follow UP](#);
- 2) [Update – gazetka studencka](#);
- 3) [Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Kraków](#);
- 4) [Studencka Poradnia Prawna](#).

Ponadto studenci mają możliwość zaangażowania się w prace Samorząd Studentów.

W systemie kształcenia studentów Prawa ważną rolę odgrywa **Studencka Poradnia Prawna UP w Krakowie**. Udziela ona porad prawnych osobom, których nie stać na poniesienie kosztów profesjonalnej, odpłatnej pomocy prawnej. Porady prawne udzielane są przez studentów, wyłącznie w formie pisemnych opinii wraz z ewentualnymi pismami procesowymi do samodzielnego złożenia przez klienta. Ponadto w ramach Poradni organizowane są warsztaty i zajęcia przygotowujące studentów do wykonywania w przyszłości zawodów prawniczych. Organizacją pracy Poradni zajmuje się Opiekun Koła powoływany przez Dyrektora Instytutu spośród pracowników Instytutu, natomiast nad merytoryczną poprawnością udzielanych porad prawnych – Opiekunowie Sekcji, będący czynnie działającymi praktykami i pracownikami badawczo-dydaktycznymi Instytutu.

8.3. Formy wsparcia

a) wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

System – zarówno krajowej, jak i międzynarodowej – mobilności studenckiej opiera się przede wszystkim na funkcjonowaniu programów: MOST, ERASMUS+.

Udział w **Programie Mobilności Studentów i Doktorantów MOST** jest bezpłatny i niezależny od trybu studiów. MOST daje możliwość⁶²:

- 1) realizacji programu studiów na uczelni innej niż macierzysta;
- 2) wyboru dodatkowych, związanych z zainteresowaniem studenta, zajęć dydaktycznych;
- 3) nawiązania kontaktu ze specjalistami w danej dziedzinie, pracującymi na uczelni innej niż macierzysta;
- 4) korzystania z księgozbioru innej uczelni, wykonywania kwerend bibliotecznych poza ośrodkiem macierzystym;
- 5) prowadzenia badań do pracy seminaryjnej, magisterskiej, czy dysertacji doktorskiej w środowisku powiązanym z przedmiotem analiz;
- 6) nawiązania kontaktów ze środowiskiem naukowym innego wydziału, instytutu, katedry;

⁶² <https://most.amu.edu.pl/strona-glowna>

- 7) wykazania się, także przed przyszłym pracodawcą, umiejętnością adaptacji do nowych warunków, mobilnością.

Program adresowany jest do studentów szkół będących sygnatariuszami Porozumienia Uniwersytetów Polskich na rzecz Jakości Kształcenia, a także szkół mających status uczelni stowarzyszonej z Programem MOST. Zasady uczestnictwa w nim określa regulamin.

Drugim programem jest **ERASMUS+**⁶³ – program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu, który kontynuuje europejskie programy edukacyjne realizowane od 1998 r. Jego celem jest wspieranie uczniów, studentów, nauczycieli, wykładowców i wolontariuszy w prowadzeniu międzynarodowych projektów służących podnoszeniu kompetencji. Do udziału w programie są zatem uprawnione także instytucje (organizacje) publiczne i prywatne wspierające edukację formalną oraz uczenie się pozaformalne i nieformalne osób w każdym wieku.

W ostatnich latach dwóch studentów Instytutu uczestniczyło w wymianie międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+. Poniższa tabela przedstawia uczelnie, na których w roku akademickim 2022/23 studenci prawa mogli podejmować studia w ramach Erasmus+:

kraj	Nazwa Uczelni	siedziba	nazwa kursu/kierunku
Bulgaria	Burgas Free University	Burgas	Law Business and Administration (1st-3rd)
Francja	Universite Montpellier	Montpellier	Political Science, Law (1st, 2nd)
Rumunia	University of "Babes-Bolyai" Cluj-Napoca	Cluj-Napoca	Law (1st-3rd)
Turcja	Askaray Unieversitesi	Askaray	Administration, Economics, Law, Political Sciences (1st-3rd)
Włochy	Universita Telematica eCampus	Novedrate	Political Sciences, Law (1st, 2nd)

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji obejmuje:

- 1) system praktyk obowiązkowych;
- 2) możliwość odbycia praktyk nieobowiązkowych;
- 3) programy praktyk i staży, które organizują podmioty publiczne;
- 4) warsztaty, szkolenia i seminaria.

Praktyki obowiązkowe są istotnym uzupełnieniem programu edukacyjnego realizowanego w ramach studiów. Na stronie internetowej Instytutu znajdują się niezbędne informacje na temat odbywania praktyk⁶⁴. Cele praktyk oraz odnoszące się do nich efekty uczenia się określone są w karcie kursu oraz regulaminie praktyk. Od 2021 r. obowiązuje regulamin

⁶³ <https://bwm.up.krakow.pl/erasmus-studia/>

⁶⁴ <https://ipe.up.krakow.pl/praktyki-studenckie/>

studenckich praktyk zawodowych na kierunku Prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (zwany dalej Regulaminem praktyk)⁶⁵. Wcześniej, tj. przed 1 października 2021 r., obowiązywał regulamin studenckich praktyk zawodowych, który wszedł w życie 24 października 2017 r.⁶⁶

Szczegółowe informacje na temat praktyk zawodowych zawarte są przede wszystkim w punkcie 2.7.

Programy praktyk i staży organizowane są w znacznej mierze na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Uczelnią a podmiotami publicznymi, z inicjatywy Instytutu. Pośród podmiotów współpracujących z Instytutem w tym zakresie znajdują się przede wszystkim sądy i prokuratury⁶⁷.

Programy praktyk nieobowiązkowych i wolontariatu są oferowane przez Akademickie Biuro Karier UP⁶⁸. Kierownik Biura posiada pełnomocnictwo Rektora do zawierania „umów dotyczących organizacji ponadobowiązkowych praktyk studenckich”. W Biurze działają też **doradcy zawodowi**, którzy pomagają studentom zaplanować i rozpocząć karierę zawodową. Na stronach Akademickiego Biura Karier znajduje się wyszukiwarka ofert pracy z wyszczególnioną kategorią ofert w obszarze „wymiaru sprawiedliwości”⁶⁹.

Ważną formą wsparcia studentów są **warsztaty**, w szczególności te przygotowujące na ostatnim roku studiów do egzaminów zawodowych.

Istotne znaczenie w przygotowaniu studentów do rozpoczęcia kariery zawodowej w obszarze szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości posiada **Studencka Uniwersytecka Poradnia Prawna**. W jej ramach studenci, działający pod nadzorem doświadczonych opiekunów, udzielają porad prawnych osobom, których nie stać na poniesienie kosztów profesjonalnej, odpłatnej pomocy prawnej. Jednocześnie w ramach Poradni organizowane są szkolenia oraz spotkania z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości. Również Statut Poradni pozwala studentom na realne oddziaływanie na funkcjonowanie Poradni i określanie szczegółowych reguł funkcjonowania tej instytucji. Dzięki temu studenci zyskują dodatkowe umiejętności z zakresu zarządzania organizacjami.

c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

Uczelnia i Instytut podejmują działania promujące i wspierające formy pozanaukowej aktywności studentów.

W celu rozwijania zainteresowań i umiejętności sportowych Uczelnia oferuje studentom dobrze wyposażone obiekty sportowe, odpowiednio przygotowaną kadrę trenerską oraz różnego rodzaju dyscypliny sportowe, w których studenci mogą się doskonalić.

⁶⁵ https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2021/06/Regulamin_praktyk_kierunek_prawo_2021.pdf

⁶⁶ https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2018/03/regulamin_praktyk_kierunek_prawo.pdf

⁶⁷ <https://ipe.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2020/01/Porozumienia-Prokuratury-S%C4%85dy-i-SKO-Krak%C3%B3w.pdf>

⁶⁸ <https://kariery.up.krakow.pl/misja-i-zadania.html>

⁶⁹ <https://kariery.up.krakow.pl/oferty.html>

Aktywność sportowa promowana jest przede wszystkim na poziomie ogólnouniwersyteckim, w postaci bogatej oferty Ośrodka Wychowania Fizycznego⁷⁰. Ośrodek jest jednostką ogólnoucześnie, stwarzającą możliwości sportowego rozwoju dla wszystkich studentów Uczelni. Jednostka oferuje szeroki wachlarz zajęć sportowych i turystyczno-rekreacyjnych, między innymi pływanie, fitness, jogę, pilates, turystykę pieszą, turystykę rowerową, narciarstwo, tenis stołowy, tenis ziemny, piłkę nożną, piłkę siatkową, turystykę kajakową. Ośrodek dysponuje bazą sportową, na którą składają się dwie sale gimnastyczne oraz siłownia.

W ramach Uczelni funkcjonuje AZS⁷¹, w którym funkcjonuje liczne sekcje sportowe. Studenci mają możliwość rozwijania umiejętności sportowych, w tym wyczynowo, w takich dyscyplinach jak: futsal, piłka nożna, siatkówka, pływanie, narciarstwo alpejskie i snowboard, tenis ziemny, koszykówka.

Warto odnotować, że na Uniwersytecie corocznie organizowana jest Gala Sportu Uniwersytetu Pedagogicznego zwiędzająca podsumowanie każdego sezonu sportowego. Ponadto za osiągnięcia artystyczne lub sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym student może uzyskać dodatkowe punkty ubiegając się o **stypendium rektorskie**.

Studenci prawa wykazujący aktywność artystyczną lub sportową mogą ubiegać się o udzielenie zgody na indywidualną organizację studiów, zdecydowanie ułatwiającą łączenie nauki z inną, zasługującą na wsparcie Uczelni pasją.

Instytut na bieżąco pomaga działającym kołom naukowym, który – niezależnie od przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, takich jak absolutoria, spotkania i konferencje z udziałem swych bardzo istotnych zadań statutowych – wspiera i organizuje szereg ważnych dla instytutowej społeczności znanych osobistości ze świata nauki, polityki, kultury i sztuki czy różnego rodzaju spotkania i imprezy integracyjne np. poprzez działanie Wszechnicy Edukacji Prawnej im. Hugona Kołłątaja.

8.3. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych obejmuje:

- 1) wewnętrzny system stypendialny;
- 2) stypendia ministerialne;
- 3) stypendia i nagrody fundowane przez podmioty publiczne i prywatne;
- 4) konkursy wewnętrzne.

Na wewnętrzny system stypendialny składa się przede wszystkim „**stypendium rektora**”, przewidziane w art. 91 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Na mocy przywołanego przepisu oraz § 22 Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń

⁷⁰ <https://owf.up.krakow.pl/>

⁷¹ <https://azs.up.krakow.pl/>

dla studentów⁷², stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie, co najmniej na poziomie krajowym. Student może się o nie ubiegać nie wcześniej niż po zaliczeniu I roku studiów. Niezależnie od tego o stypendium może ubiegać się student przyjęty na I rok studiów pierwszego stopnia lub na I rok jednolitych studiów magisterskich, w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest laureatem międzynarodowej olimpiady przedmiotowej albo laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej o zasięgu ogólnopolskim, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, lub będący co najmniej medalistą we współzawodnictwie o tytuł Mistrza Polski w sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie. Stypendium rektora może otrzymać wyłącznie student znajdujący się w grupie do 9% najlepszych studentów danego stopnia, kierunku, formy i roku studiów. Jest ono przyznawane wyłącznie na wniosek zainteresowanego. Stypendium przyznawane jest na rok akademicki, a wypłacane co miesiąc, od października do czerwca włącznie, z wyjątkiem przypadku, gdy ostatni rok studiów, zgodnie z planem studiów, trwa tylko jeden semestr.

Dane liczbowe dotyczące ilości studentów Instytutu otrzymujących stypendium rektora zostały zaprezentowane w stosownych tabelach zawartych w punkcie 4.3 powyżej.

Stypendia ministerialne. Kwestię stypendiów ministerialnych regulują: art. 93 ust. 1-3, art. 359, art. 361 i art. 363 pkt 1 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (Dz. U. z 2021 r. poz. 725, z późn. zm.).

Stypendium ministra może otrzymać student wykazujący się:

- 1) znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami; lub
- 2) znaczącymi osiągnięciami sportowymi.

Stypendium ministra przysługuje na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, przy czym student kształcący się równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymać stypendium tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku. Stypendium nie przysługuje studentowi:

- 1) jeżeli od rozpoczęcia przez niego studiów upłynęło 6 lat;
- 2) posiadającemu tytuł zawodowy:
 - a) magistra, magistra inżyniera albo równorzędny,
 - b) licencjata, inżyniera albo równorzędny, jeżeli ponownie podejmuje studia pierwszego stopnia.

Istotne znaczenie w ramach systemu motywowania studentów mają również **konkursy wewnętrzne Uczelni**. Jednym z nich jest konkurs na „Studenta Miesiąca” i „Studenta Roku”. Konkurs skierowany jest do studentów Uniwersytetu, a jego celem jest wyróżnienie studentek i studentów za aktywną i znaczącą działalność społeczną, organizacyjną i

⁷² Tekst Regulaminu: https://stypendia.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/57/2022/07/Regulamin_stypendialny_sam-14.07.2022.pdf

promocyjną na rzecz Uczelni. Wyróżnienie ma na celu motywowanie i promowanie najbardziej kreatywnych i zaangażowanych studentek i studentów. Zdobywcy tytułu „Student Miesiąca” otrzymuje nagrodę 1000 złotych. „Student Roku” otrzymuje nagrodę 4000 złotych brutto⁷³.

Instytut przywiązuje dużą wagę do wsparcia działalności naukowej studentów. Wyraża się to w szczególności w³⁶¹ ramach działalności kół naukowych – organizujących spotkania, debaty, warsztaty i konferencje; ich członkowie są autorami publikacji naukowych, z których część wieńczy projekty realizowane w tworzonych przez koła zespołach badawczych.

Udział w projektach badawczych kierowanych przez kadrę Instytutu. W latach 2017-2021 studenci kierunku Prawo **uczestniczyli w pracach badawczych specjalnie powołanych zespołów, w tym Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną (CBPDR).**

Aktywność w kołach naukowych. Rozwój naukowy i zdobywanie kompetencji badawczych umożliwiają studentom **Koła naukowe** – ich pełną listę podano w punkcie 8.2. Działalność badawcza studentów pod auspicjami kół naukowych przejawia się zwłaszcza w organizacji **spotkań naukowych, debat i konferencji**, których w latach 2017-2022 było **5**. Ponadto studenci wydają gazetkę instytutową pod nazwą „UPdate”, która ukazuje się raz w miesiącu.

8.4. Sposób informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Informacje na temat systemu wsparcia są przekazywane studentom bezpośrednio przez pracowników Sekretariatu Instytutu oraz Centrum Obsługi Studentów, a także na specjalnej stronie internetowej⁷⁴. W tym ostatnim przypadku strona zawiera opis procedur i terminy składania wniosków o poszczególne stypendia oraz o przyznanie miejsca w akademiku, a ponadto przepisy regulujące sprawy stypendialne.

Studenci z niepełnosprawnościami są informowani o wsparciu przez pracowników Instytutu, Uczelni oraz na stronie biura ds. osób z niepełnosprawnościami⁷⁵.

Wymianie akademickiej i międzynarodowej poświęcona jest strona Biura ds. Współpracy, na której studenci znajdą informacje o programach ERASMUS+ oraz MOST⁷⁶.

Dla studentów I roku każdego kierunku organizuje się szkolenia w zakresie zasad i reguł studiowania oraz funkcjonowania w Instytucie i na Uczelni. Nowi studenci uzyskują na nich informacje na temat:

- 1) organizacji Instytutu;
- 2) sposobu kontaktowania się z Biurem Obsługi Studenta, Prodziekanem ds. studenckich i jakości kształcenia oraz kierownikiem właściwego kierunku studiów;
- 3) sposobu kontaktowania się z prowadzącymi zajęcia;
- 4) najważniejszych zasadach studiowania;

⁷³ <https://www.up.krakow.pl/student/granty/student-miesiaca-i-student-roku>

⁷⁴ <https://stypendia.up.krakow.pl/>

⁷⁵ <https://bon.up.krakow.pl/stypendia/>

⁷⁶ <https://bwm.up.krakow.pl/>

- 5) planów zajęć dydaktycznych;
- 6) sposobu i terminów zapisywania się na zajęcia;
- 7) korzystania z uczelnianej poczty studenckiej i podstawowych funkcji systemu WU;
- 8) lektoratów;
- 9) zajęć wychowania fizycznego;
- 10) szkoleń: bibliotecznego i BHP;
- 11) odbioru legitymacji studenckich.

Odrębne szkolenie z „Praw i obowiązków studenta” organizuje dla studentów rozpoczynających naukę Studencka Poradnia Prawna UP i Samorząd Studentów. Warto zaznaczyć, że szkolenie to jest przeprowadzane przez studentów wyższych lat studiów, co pozwala na osiągnięciu mniej formalnej atmosfery w czasie spotkania i swobody w zadawaniu pytań przez nowych studentów.

8.5. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Regulacje obowiązujące na uczelni umożliwiają studentem rozpatrzenie ich spraw przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i przygotowanie, a także gwarantujące obiektywne rozważanie zasadności ewentualnych skarg lub wniosków ze strony studentów.

Istotna część spraw w sprawach studenckich rozstrzygana jest przez Dyrektora Instytutu, względnie upoważnionych zastępców Dyrektora Instytutu. Są to między innymi sprawy dotyczące:

- 1) wznowienia studiów;
- 2) wyrażania zgody na indywidualną organizację studiów;
- 3) powtarzania roku/semestru;
- 4) przedłużania sesji egzaminacyjnej;
- 5) zezwalania na komisyjne zaliczenie zajęć i egzamin komisyjny;
- 6) przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej;
- 7) złożenia pracy dyplomowej i przystąpienie do egzaminu dyplomowego w trybie eksternistycznym;
- 8) przeniesienia na studia stacjonarne/niestacjonarne;
- 9) przeniesienia na inny kierunek;
- 10) udzielenia urlopu i przerw w studiach.

Od rozstrzygnięć dotyczących indywidualnych spraw studentów przysługuje odwołanie do właściwego prorektora. Rozstrzygnięcie właściwego prorektora, wydane na skutek wniesienia odwołania jest ostateczne.

Decyzje administracyjne wydaje Rektor. Rektor może upoważnić właściwego prorektora lub dyrektora instytutu do wydawania decyzji administracyjnych należących do jego kompetencji. Od decyzji administracyjnych wydanych w pierwszej instancji przez Rektora, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzja administracyjna lub

rozstrzygnięcie Rektora wydane na skutek wniesienia odwołania lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy są ostateczne.

Student jest informowany o możliwości wniesienia odwołania lub wniosku o ponowne rozpatrzenia jego sprawy przez organ wyższej instancji. Od rozstrzygnięć lub decyzji środek odwoławczy można wnieść w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia studentowi. Środek odwoławczy składa się za pośrednictwem organu wydającego rozstrzygnięcie lub decyzję.

8.6. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

W zakresie obsługi administracyjnej studentów aktywnego wsparcia udziela Sekretariat Instytutu oraz Centrum Obsługi Studenta. Pracownicy Sekretariatu i Centrum oferują pomoc w rozwiązywaniu problemów studentów, w tym wyjaśniają znaczenie regulacji prawnych obowiązujących na Uczelni.

Do zakresu zadań Sekretariatu i Centrum należy przyjmowanie wniosków studentów, obsługa spraw studenckich dotyczących toku studiów oraz spraw stypendialnych i socjalnych.

Studenci obsługiwani są w wyznaczonych godzinach w ramach kontaktów bezpośrednich, telefonicznych i drogą elektroniczną. Sekretariat i Centrum Obsługi Studentów otwarte jest również w wyznaczone soboty w związku z obecnością studentów na kierunkach niestacjonarnych⁷⁷.

Pracownicy Sekretariatu oraz Centrum Obsługi Studentów charakteryzują się wysokimi kompetencjami niezbędnymi w codziennym wsparciu studentów, kierowników kierunków studiów oraz władz Instytutu i Uczelni. Pracownicy posiadają wyższe wykształcenia oraz odpowiednie, często wieloletnie, doświadczenie w zakresie obsługi spraw studenckich.

8.7. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Wszyscy pracownicy zatrudnieni na Uczelni mają obowiązek wziąć udział w okresowych szkoleniach z zakresu BHP. Obowiązek przeszkolenia z zakresu BHP dotyczy także studentów. W tym celu program studiów przewiduje obowiązkowe zajęcia, których zaliczenie jest także jednym z warunków zaliczenia I roku studiów.

Poza wymaganymi szkoleniami, w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy podjęto na Uczelni następujące działania:

- 1) budynek dydaktyczny, w którym znajduje się Instytut – wyposażono w zestawy do niesienia pierwszej pomocy w razie wypadków;

⁷⁷ <https://cos.up.krakow.pl/godziny-przyjec/>

- 2) ciągi komunikacyjne w ww. budynku zostały odpowiednio oznaczone oraz wyposażone w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami (o których szerzej w punkcie 5.4);

Jak już wspomniano w punkcie 4.4, Uniwersytet prowadzi aktywną politykę przeciwdziałania dyskryminacji we wszelkich jej postaciach. Podstawowym wewnętrznym aktem prawnym jest w tym zakresie Zarządzenie Nr R/Z.0201-13/2020 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 10 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia Procedury przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Na Uczelni działa pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania⁷⁸. Do jego zadań należą:

- inicjowanie, promowanie i prowadzenie działań systemowych (w tym edukacyjnych) na rzecz równego traktowania, adresowanych do całej społeczności Uniwersytetu,
- wspieranie środowiska studenckiego i kadry zarządzającej oraz administracji Uniwersytetu we wdrażaniu procedur antydyskryminacyjnych oraz reagowaniu na przypadki dyskryminacji,
- zajmowanie stanowisk w toczących się postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących naruszeń w obszarze równego traktowania, na wniosek Rektora lub Rzecznika Dyscyplinarnego,
- opiniowanie dokumentów strategicznych Uniwersytetu pod kątem równego traktowania i przeciwdziałania praktykom dyskryminacyjnym,
- przedstawianie Rektorowi planu pracy na bieżący rok akademicki oraz rocznego sprawozdania ze swojej działalności

Ponadto na Uczelni działa **Rektorska Komisja ds. Równego Traktowania**, do której zadań należą:

- współpraca z pełnomocnikiem Rektora ds. Równego Traktowania;
- inicjowanie rozwiązań na rzecz równego traktowania dla całej społeczności akademickiej;
- podejmowanie działań na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania, w szczególności w formie spotkań lub szkoleń kierowanych do społeczności akademickiej;
- inicjowanie działań na rzecz osób i grup narażonych na dyskryminację lub jej doświadczających;
- tworzenie procedur dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz równego traktowania;
- opiniowanie istniejących w Uczelni procedur i praktyk w zakresie zadań należących do Komisji;
- wyrażanie opinii w toczących się postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących naruszeń w obszarze równego traktowania;
- wspieranie środowiska studenckiego i kadry zarządzającej oraz administracji Uczelni we wdrażaniu obowiązujących procedur antydyskryminacyjnych.

⁷⁸ <https://www.up.krakow.pl/student/pelnomocnik-rektora-ds-rownego-traktowania>

Ze swej strony Samorząd Studentów Uczelni powołał Rzecznika Praw Studenta, który interweniuje w przypadku łamania praw studenta na Uczelni oraz podejmuje działania prewencyjne zmierzające do zwiększania świadomości w zakresie praw i obowiązków studentów. Obecnie funkcję Rzecznika sprawuje student kierunku Prawo.

8.8. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Współpraca z Samorządem Studentów przybiera różnorodne formy, obejmujące zwłaszcza:

- 1) **okresowe spotkania** przedstawicieli Studentów z Zastępcą Dyrektora Instytutu, na których dyskutuje się między innymi sprawy związane z kształceniem i jego jakością, planami i projektami Studentów oraz wsparciem ze strony Instytutu potrzebnym do ich realizacji;
- 2) **bieżący kontakt** przedstawicieli Samorządu Studenckiego z Prorektorem ds. Studenckich, a w uzasadnionych przypadkach z Rektorem i Prorektorem ds. Kształcenia i Rozwoju;
- 3) **dofinansowanie** działalności Samorządu oraz Kół Naukowych;
- 4) **zapewnienie** Samorządowi i Kołom Naukowym **odpowiednich warunków lokalowych**;
- 5) **administracyjne i techniczne wsparcie** Samorządu i Kół Naukowych.

8.9. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Systemy wsparcia i motywowania studentów oraz oceny kadry dydaktycznej i administracyjnej (wspierającej proces kształcenia) jest systematycznie monitorowany, w szczególności poprzez:

- 1) **regularne ankiety studenckie** dotyczące jakości kształcenia, w których studenci oceniają, między innymi wsparcie i zaangażowanie ze strony nauczycieli akademickich;
- 2) **okresowe spotkania Dyrekcji Instytutu z przedstawicielami Studentów**, na których omawia się między innymi sprawy związane z kształceniem i jego jakością;
- 3) **bieżące kontakty przedstawicieli Samorządu z Prodziekanem ds. studenckich i jakości kształcenia**;

Efektami monitoringu są konkretne działania, z jednej strony, doskonalące system wsparcia i motywowania studentów, a z drugiej strony, poprawiające warunki i jakość pracy pracowników wspomagających proces kształcenia. Tytułem przykładu można wymienić zmiany w zakresie oferty przedmiotów fakultatywnych przeznaczonej dla studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Studia na kierunku Prawo są prowadzone na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie od 2015 r. na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3.06.2015 r., znak DSW.ZNU.6051.28.2015.EK.3. Dotychczas ukończyli te studia studenci trzech roczników - osoby, które rozpoczęły studia w roku akademickim 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018.

Celem realizacji strategii i misji Uniwersytetu i Wydziału Nauk Społecznych, a w szczególności właściwego zareagowania na szybko zmieniające się potrzeby rynku pracy i rynku usług prawniczych **plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Prawo są corocznie doskonalone**. Niektóre zmiany są wymuszone przez regulacje prawne oraz sposób ich interpretacji przez właściwe podmioty. W konsekwencji każdy rocznik studentów realizuje studia według ulepszonej wersji (edycji) planu studiów.

W szczególności w 2020 r. powołano w Instytucie trzyosobowy zespół, któremu powierzono zadanie przygotowania propozycji zmian w planie studiów na kierunku Prawo. Dotyczyło to opracowania i przedstawienia organom Instytutu propozycji zmian w planach mających obowiązywać od nowej edycji studiów. W skład zespołu weszli niektórzy członkowie Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo – dr Monika Skowrońska jako kierująca zespołem, dr Karol Juszka i dr Bogumił Naleziński. Zespół zanalizował ankiety studenckie w zakresie, w jakim dotyczyły one planu studiów. W ankietach wyrażono krytykę zawartości planów studiów na kierunku Prawo - wskazano, że obejmują one **zbyt dużą liczbę zajęć z zakresu nauk o polityce i administracji a brakuje w nich niektórych istotnych kursów z zakresu nauk prawnych lub te kursy, które są przewidziane, obejmują za małą liczbę godzin zajęć**; zwrócono także uwagę na **pokrywanie się niektórych zagadnień na zajęciach w ramach różnych kursów**. Dr Monika Skowrońska skonsultowała ww. zagadnienie również z przedstawicielami studentów w Instytutowej Radzie Samorządu Studenckiego – podzielili oni ww. krytykę i wskazali propozycje zmian planów. Zespół przeprowadził również liczne rozmowy i konsultacje mailowe - zarówno przed rozpoczęciem pracy merytorycznych, jak i opracowanych kolejnych wersji zmian - z pracownikami Instytutu, które dotyczyły potrzeby i zakresu zmiany planu. Zauważono potrzebę wprowadzenia większej liczby kursów z zakresu prawa i zwiększenia wymiaru tych kursów prawniczych, które przewidywały plany, w miejsce kursów z zakresu nauk o polityce i administracji. Taki postulat zgłosili również kierownicy Katedr w Instytucie Prawa i Ekonomii. Dyrekcja Instytutu przeprowadziła również konsultacje na temat praktyk i ich wymiaru w jednostkach godzinnych z kierownikami zawodowych praktyk studenckich realizowanych przez studentów Instytutu. To zagadnienie, jak i inne związane z planowanym stworzeniem nowej edycji planów studiów było także przedmiotem konsultacji z Prorektorem ds. Kształcenia i Rozwoju dr hab. (prof. UP) Robertem Stawarzem i Przewodniczącą Uniwersyteckiej Rady ds. Jakości Kształcenia prof. dr hab. Bożeną Muchacką. Uwzględniając wyniki tych konsultacji, efekty kształcenia przewidziane w programie studiów na kierunku Prawo, obowiązujące regulacje prawa powszechnego, a zwłaszcza rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów i akty wewnętrzne oraz ww. decyzję Ministra Nauki z 2015 r., zespół opracował projekt nowej edycji planów studiów na kierunku Prawo (edycja 2021/2022). Projekt został poddany szczegółowej analizie przez Instytutową Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo, która pozytywnie go zaopiniowała. Pozytywną opinię wyrazili również studenci, których reprezentowała Instytutowa Rada Samorządu

Studenckiego. Projekt został przedstawiony Radzie Instytutu Prawa i Ekonomii. Rada Instytutu wydała uchwałę, o której mowa w § 45 pkt 4 Statutu Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie – w przedmiocie opracowania i przyjęcia programów i planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Prawo – edycja 2021/2022. Zostały one zatwierdzone przez Senat Uczelni, zgodnie z § 23 pkt 15 Statutu Uniwersytetu.

W bieżącym roku ponownie podjęto działania celem opracowania nowej edycji planów studiów (edycja 2022/2023) w związku z uzyskaniem dostępu do „Stanowiska interpretacyjnego nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 r.” i wskazaniem, że „Sześciu miesiącom praktyk zawodowych, o których mowa w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), odpowiada 720 godzin zegarowych (...)”. Wprowadzenie tak wielu godzin praktyk, którym przypisano znacznie większą niż wynikało to z planu zaakceptowanego ww. decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 3.06.2015 r. punktów ECTS, spowodowało **konieczność rezygnacji z prowadzenia niektórych kursów lub ograniczenia godzin zajęć. Zasadniczo dotyczyło to kursów związanych z innymi niż prawo dziedzinami nauki lub takich kursów, które mają charakter bardziej specjalizacyjny - uznano, że mogą one zostać zgłoszone jako kursy fakultatywne.** Również te projekty uzyskały pozytywne opinie Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo oraz Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, i po przeprowadzeniu właściwej procedury zostały przyjęte.

Zastępca Dyrektora ds. Kształcenia oraz członkowie Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego pozostają w regularnym kontakcie, a przedmiotem rozmów są w szczególności problemy związane z zawartością planu studiów oraz jego realizacją, celem zapewnienia najwyższego poziomu kształcenia. Wiele uwag IRSS zostało uwzględnionych przy konstruowaniu planów studiów oraz dokumentów dotyczących jego realizacji.

Wszystkie przyjęte i zatwierdzone programy i plany studiów na kierunku prawo prowadzonych w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji podlegają udostępnieniu w **Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.** Ponadto są one niezwłocznie zamieszczane na **stronie internetowej Instytutu** (zakładka studia, zakładka Plany i programy studiów⁷⁹). W przypadku wprowadzenia korekt w realizowanych planach studiów na stronie internetowej zamieszczane są **teksty ujednolicone tych planów.**

Uczelnia oraz Instytut na bieżąco publikują wszelkie wymagane informacje w **Biuletynie Informacji Publicznej.**

Istotne z punktu widzenia procesu kształcenia informacje, w tym o programie studiów i warunkach jego realizacji są przedstawione również na stronie internetowej Uniwersytetu (up.krakow.pl) i Instytutu (ipea.up.krakow.pl). Są one na bieżąco aktualizowane, stosowne informacje są umieszczane niezwłocznie. Strony są przejrzyste, umieszczone na nich informacje zostały posegregowane na różnych podstronach.

Na **stronie internetowej Uniwersytetu** zamieszczono w szczególności Regulamin studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich⁸⁰, który określa m.in. warunki

⁷⁹ <https://ipea.up.krakow.pl/plany-i-programy-studiow/program-prawo>

⁸⁰ <https://www.up.krakow.pl/studia/regulaminy-studiow/regulamin-studiow>

prowadzenia procesu dydaktycznego, czyli realizacji programu studiów, informację o organizacji aktualnego roku akademickiego na studiach stacjonarnych oraz wskazanie kompetencji dyrekcji instytutów do określenia organizacji roku akademickiego na studiach niestacjonarnych⁸¹, umieszczono linki do innych stron, na których zawarte są m.in. informacje o opłatach za studia, stypendiach i pomocy materialnej, domach studenckich, linki prowadzące do stron instytutów i innych komórek Uczelni, w tym Centrum Obsługi Studentów i Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Na **stronie internetowej Instytutu** można znaleźć linki do stron internetowych innych jednostek ogólnouczelnianych, których działalność jest związana z procesem kształcenia, ale także dokumenty Instytutu dotyczące tego procesu. Oprócz programów i planów studiów są to karty kursów, które są realizowane w aktualnym semestrze oraz karty dotyczące kursów zrealizowanych w poprzednich latach, harmonogramy zajęć, informacja o terminie zjazdów na studiach niestacjonarnych, zarządzenia Dyrektora Instytutu dotyczące organizacji studiów (w tym organizacji roku akademickiego na studiach niestacjonarnych oraz dopuszczalnego limitu niedoborów punktowych przy staraniu się o wpis warunkowy), szczegółowe informacje dotyczące seminariów dyplomowych, w tym w szczególności opisy profili tych seminariów oraz zasady dokonywania zapisów na seminaria; szczegółowe informacje dotyczące zawodowych praktyk studenckich na kierunku prawo, w tym dane kontaktowe kierownika praktyk, Regulamin praktyk (podano jego trzy wersje, bo one są aktualne dla obecnie, którzy obecnie realizują studia na kierunku prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji) i dokumenty związane z rozpoczęciem, realizacją i zaliczeniem praktyk, informacje o terminach i miejscu odbywania egzaminów w najbliższej sesji oraz o terminach konsultacji pracowników (dyżurach)⁸², a także dane opiekunów i starostów roku oraz pracowników Sekretariatu⁸³. Na stronie internetowej Instytutu umieszczono także informacje o składzie Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo oraz podstawach prawnych i zasadach walidacji efektów kształcenia w Instytucie⁸⁴. Ponadto znajduje się na niej wiele informacji dotyczących realizowanych przez Instytut - najczęściej z udziałem studentów projektach badawczo-naukowych, konferencjach, warsztatach, współpracy międzynarodowej⁸⁵, a także o różnych formach aktywności studentów Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji⁸⁶.

Ważnym elementem pomagającym w informowaniu studentów jest **system Wirtualnej Uczelni**. Pozwala on studentowi uzyskać bieżące informacje o zajęciach, ocenach, kursach. System ten pozwala też pracownikom i innym osobom prowadzącym zajęcia ze studentami na wysyłanie korespondencji do konkretnych grup studentów.

Podstawowym źródłem bieżących informacji jest również **strona facebookowa Instytutu**, na której publikowane są aktualności z działalności Instytutu oraz wszelkie ważne informacje organizacyjne. Studenci i pracownicy mogą także zamieszczać aktualności na stronie facebookowej za pośrednictwem opiekuna profilu. Instytut analizuje na bieżąco zainteresowania studentów na podstawie ilości reakcji na dane posty. Zdarzają się akcje na

⁸¹ <https://www.up.krakow.pl/studia/organizacja-roku-akademickiego>

⁸² Zakładka „Studia”.

⁸³ Zakładka „Kontakt”.

⁸⁴ Zakładka „Jakość kształcenia” w zakładce „Instytut”.

⁸⁵ Zakładka „Nauka i rozwój”.

⁸⁶ Zakładka „Student”.

profilu takie jak konkursy na najlepszego wykładowcę, nazwy nowych kierunków, profili nowych kierunków czy logo Instytutu. To niezwykle cenna informacja pozwalająca na wytaczanie kierunku rozwoju oraz analizowanie potrzeb studentów.

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się również **strony facebookowe Koła Naukowego FollowUP oraz gazetki UPtoDate. Daj się zainspirować.** Są one prowadzone przez studentów Instytutu. Stanowią one podstawowe źródło informacji to dla wielu kandydatów i studentów.

Dostęp do informacji publicznej jest uregulowany zarządzeniem Rektora nr R/Z.0201-43/2020 w sprawie udostępniania informacji publicznej przez Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. W sprawie upoważnień do udostępniania informacji publicznej przez Uniwersytet obowiązuje decyzja Rektora nr R/D.0201-4/2017.

Warunki przyjęć na studia oraz niezbędne informacje dla kandydatów dostępne są na stronie Uczelni⁸⁷ oraz Instytutu. System rekrutacyjny na kierunek prawo znajduje się na stronie internetowej uczelni pod dedykowanym adresem <https://rekrutacja.up.krakow.pl>, linki do strony znajdują się w łatwo dostępnych miejscach, zarówno na stronie głównej Uczelni, jak i na stronie Instytutu w zakładce „Oferta studiów”. Wszystkie niezbędne informacje odnośnie: opłat rekrutacyjnych, kryteriów przyjęć, ważnych terminów danych kontaktowych do komisji rekrutacyjnej oraz miejsc wpisów są dostępne w Informatorze. Wszystkie informacje są corocznie aktualizowane - zwykle pół roku przed rozpoczęciem terminu rejestracji. Informacje zawarte w Informatorze są ujednolicone dla całej Uczelni, natomiast na stronie Instytutu można zapoznać się z bardziej szczegółowymi danymi. Wszystkie pozostałe informacje mające znaczenie dla kandydatów, takie jak, działalność kół naukowych, praktykach, wymianie międzynarodowej samorządzie są również łatwo dostępne.

Należy podkreślić, że wsparcie studentom, także poprzez udzielanie informacji oraz wyjaśnianie wątpliwości udzielają także **opiekunowie roku**. Dla każdego rocznika Dyrektor Instytutu w celu „usprawnienia organizacji procesu dydaktycznego” wyznacza, po zasięgnięciu opinii Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego, opiekuna roku spośród pracowników naukowych mających co najmniej roczny staż pracy na Uczelni (§ 7 ust. 1-3 Regulaminu studiów). W przypadku osób z niepełnosprawnością opiekę sprawuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Studenci i osoby poszukujące informacji o studiach w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji mogą uzyskać też informacje na temat działań Instytutu, w tym programach studiów i ich realizacji od dwóch pracowników **Sekretariatu Instytutu**. Pracownicy Sekretariatu to osoby kompetentne i życzliwe.

W licznych przypadkach informacje dotyczące procesu dydaktycznego studentom (sprawy indywidualne, jak i dotyczące większej grupy studentów) przekazują również członkowie Dyrekcji Instytutu.

⁸⁷ Zakładka „Kandydat”.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem *Prawo* sprawowany jest w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie zgodnie z właściwymi powszechnie obowiązującymi przepisami oraz wewnątrzucelnianymi aktami normatywnymi. Do najważniejszych w tym zakresie przepisów wewnętrznych w UP należą: Statut UP⁸⁸, regulaminy (w tym Regulamin Organizacyjny UP⁸⁹ oraz regulaminy studiów⁹⁰) oraz zarządzenia (a w szczególności Zarządzenie Rektora z dnia 26 listopada 2020 w sprawie WSJK⁹¹).

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, jako jedna z najstarszych uczelni pedagogicznych w Polsce, kształci profesjonalnie przygotowanych i ukierunkowanych na efektywne działanie absolwentów studiów i w tym celu dąży do podnoszenia jakości kształcenia. Główną rolę w tym zakresie wypełniają organy Uczelni, ale istotne znaczenie mają także osoby pełniące funkcje kierownicze oraz liczne ciała doradcze i opiniodawcze.

Rektor piastuje najwyższą godność w Uczelni, podejmując decyzje we wszystkich dotyczących jej sprawach, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez Ustawę lub Statut do kompetencji innych organów Uczelni. Do najważniejszych zadań Rektora w prezentowanej materii należą: **kreowanie polityki kadrowej** (powoływanie i odwoływanie prorektorów, dziekanów, przewodniczących rad dyscyplin i ich zastępców, rzeczników dyscyplinarnych, osób do pełnienia funkcji kierowniczych w Uniwersytecie, określa kryteria, tryb i podmioty dokonujące oceny okresowej pracowników, ustala zakres obowiązków nauczyciela i dysponuje prawem zawieszania go w wykonywaniu obowiązków zawodowych); **określanie struktury Uniwersytetu** (nadawanie regulaminu organizacyjnego, tworzenie, łączenie,

⁸⁸ Statut Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (tekst jednolity obowiązujący od 07.09.2020 roku), <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/10/Statut-tekst-jednolity-z-7-wrze%C5%9Bnia-2020-roku.pdf>

⁸⁹ Zarządzenie Nr R/Z.0201-100/2020 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 1 marca 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego, <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2022/03/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0211.12.2022-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

⁹⁰ Regulamin studiów w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2022/05/Regulamin-studi%C3%B3w.pdf>

⁹¹ Zarządzenie nr R/Z.0201-100/2020 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/12/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0201-100-2020-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

przekształcanie lub likwidowanie jednostek organizacyjnych Uczelni); **sprawowanie nadzoru nad działalnością dydaktyczną Uczelni** (tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, zatwierdzanie planów działalności i rozwoju rad instytutu, rad jednostek ogólnouczelnianych, rad ds. jakości kształcenia i innych rad nadzorujących); a także **wdrożenie i doskonalenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia**.

Senat UP. Do podstawowych zadań Senatu UP należy uchwalenie Statutu oraz strategii Uczelni, jak również zatwierdzania sprawozdania z jej realizacji, przeprowadzanie oceny funkcjonowania uczelni i formułowania zaleceń dla Rektora i Rady Uczelni. Do najważniejszych zadań Senatu UP, związanych z jakością kształcenia zaliczyć należy: uchwalanie regulaminu studiów, ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia; zatwierdzanie programów studiów i studiów podyplomowych; zatwierdzanie wzorów dyplomów ukończenia studiów; określanie sposobu potwierdzania efektów uczenia się. Ponadto Senat UP: opiniuje kryteria, tryb i podmioty dokonujące oceny okresowej, wyraża zgodę na tworzenie jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdza regulaminy jednostek ogólnouczelnianych, uchwała regulamin zarządzania prawami autorskimi oraz regulamin korzystania z infrastruktury, a także wykonuje zadania, wynikające z Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.).

W celu należytego wykonania powyższych zadań Rektor UP i Senat UP, mogą powoływać stałe lub doraźne komisje i zespoły, określając ich skład, zadania oraz kadencje. Ponadto Rektor, może ustanawiać pełnomocników i upoważniać ich do określonych czynności prawnych. Przede wszystkim jednak, główną kompetencją Rektora UP jest powoływanie i odwoływanie prorektorów (po zasięgnięciu opinii Senatu, a w przypadku prorektora ds. Studenckich również uzgodnieniu z samorządem studentów i samorządem doktorantów), a także określenie w drodze zarządzenia zakresu uprawnień i obowiązków prorektorów⁹². Obecnie w uczelni powołanych jest trzech prorektorów: Prorektor ds. Nauki, Prorektor ds. Studenckich, Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju. Poszczególnym władzom uczelni podlegają (przyporządkowane Regulaminem Organizacyjnym Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie⁹³) zróżnicowane jednostki organizacyjne: jednostki badawczo-dydaktyczne (tj. Instytuty w ramach, których mogą funkcjonować katedry, zespoły i centra badawcze, redakcje); Wydziały (w oparciu o dyscypliny funkcjonujące w ramach dziedziny); jednostki ogólnouczelniane; jednostki organizacyjne i stanowiska administracji centralnej; jednostki usługowe. Władze Uczelni, członkowie organów kolegialnych, a także kierownicy i pracownicy wyżej wymienionych rodzajów jednostek organizacyjnych bezpośrednio lub pośrednio uczestniczą w działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia.

⁹² Zarządzenie Nr R.Z.0211.47.2021 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 31 maja 2021 roku w sprawie podziału kompetencji władz Uczelni na kadencję 2020-2024 od dnia 1 czerwca 2021 <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2021/05/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0211.47.2021-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

⁹³ Schemat struktury organizacyjnej UP zawiera załącznik nr 1 Regulaminu Organizacyjnego https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2021/06/struktura_uniwersytetu_pedagogicznego.pdf

W związku z istotnymi przeobrażeniami w systemie szkolnictwa wyższego od 1 grudnia 2020 roku w Uczelni wdrożono nowy **Wewnętrzny System Jakości Kształcenia (WSJK)**. Podstawę jego funkcjonowania stanowi aktualnie zarządzenie Rektora nr R/Z.0201-100/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie⁹⁴. Wraz z jego wprowadzeniem straciło moc poprzednie zarządzenie Rektora Nr R/Z.0201-92/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku⁹⁵.

Obecnie obowiązujące zarządzenie nr R/Z.0201-100/2020 wskazuje podmiot odpowiedzialny za wdrożenie nowego systemu i zakres przedmiotowych regulacji, a załącznik nr 1 do zarządzenia⁹⁶ zawiera ogólne założenia systemu oraz precyzuje: priorytety polityki jakości w UP, strukturę systemu, zakres zadań i obowiązków poszczególnych podmiotów tworzących WSJK.

Zgodnie z treścią zarządzenia, do **najważniejszych zadań związanych z polityką jakości kształcenia** w Uniwersytecie Pedagogicznym należą: monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów; zapewnienie związku procesu kształcenia z badaniami naukowymi i kompetencjami nauczycieli akademickich oraz podnoszenie jakości kształcenia poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich; powiązanie obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi i gospodarczymi kraju oraz regionu; upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie; zwiększenie podmiotowości studentów i słuchaczy studiów podyplomowych w procesie kształcenia; podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni na krajowym i zagranicznym rynku edukacyjnym.

Systemem WSJK objęte zostały wszystkie kierunki studiów prowadzone w Uczelni (I, II stopnia, jednolite magisterskie i studia podyplomowe), wyłączone zostało natomiast kształcenie w ramach Szkoły Doktoranckiej, w której obowiązuje odrębny system ewaluacji jakości kształcenia.

W ramach WSJK monitorowane, analizowane i oceniane jest szerokie spektrum elementów procesu kształcenia: dobór i jakość kadry badawczo-dydaktycznej; system i oferta programowa umożliwiająca nauczycielom akademickim podnoszenie kwalifikacji; przygotowanie kryteriów kwalifikacyjnych w zakresie doboru kandydatów na studia oraz ustalanie limitów przyjęć na studia wyższe; opracowywanie, monitorowanie oraz aktualizacja programów kształcenia, a także tworzenie procedur monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się; dokumentowanie przebiegu studiów; przygotowanie i wykonanie pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego, skuteczność działania systemu antyplagiatowego; umiędzynarodowienie programów kształcenia; infrastruktura -

⁹⁴ Op.cit. Zarządzenie Nr R/Z.0201-100/2020

⁹⁵ Zarządzenie Nr R/Z.0201-92/2019 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie Wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.
<https://bip.up.krakow.pl/zarzadzenie-nr-r-z-0201-92-2019/>

⁹⁶ Załącznik nr 1 zarządzenia nr R/Z.0201-100/2020, <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2020/12/Za%C5%82%C4%85cznik-Wewn%C4%99trny-System-Zapewniania-Jako%C5%9Bci-Kszta%C5%82cienia.pdf>

zasoby do nauki oraz środki wsparcia dla studentów i słuchaczy studiów podyplomowych; ocenianie studentów i słuchaczy studiów podyplomowych z zachowaniem konieczności publikowania kryteriów, przepisów i procedur oceny; systemy informacyjne i publikowanie informacji, służące pozyskiwaniu i poszerzaniu zakresu samowiedzy na temat funkcjonowania Uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki procesu kształcenia.

Integralnymi elementami WSJK są narzędzia, służące zarówno okresowej jak i bieżącej ewaluacji: hospitacje zajęć dydaktycznych; oceny ankietowe studentów i absolwentów; okresowe oceny nauczycieli; monitoring stanu infrastruktury dydaktycznej. Pozyskane na podstawie gromadzonej dokumentacji dane służą upowszechnianiu dobrych praktyk i najlepszych wzorców w zakresie kształcenia, wskazaniu możliwości jego doskonalenia i oceny skuteczności stosowanych rozwiązań.

Wdrożenie i nadzór nad WSJK. Kluczową rolę w uruchomieniu i funkcjonowaniu WSJK odgrywa **Prorektor ds. Kształcenia** (obecnie Prorektor ds. Kształcenia i Rozwoju, prof. UP, dr hab. Robert Stawarz). Jemu to bowiem powierzone zostało zadanie wdrożenia: szczegółowych zasad funkcjonowania WSJK, w tym procedur określających sposób realizacji, monitorowania i pomiaru procesu jakości kształcenia; polityki informacyjnej, w tym zasad gromadzenia, przechowywania, udostępniania informacji w zakresie badań prowadzonych nad kulturą jakości kształcenia w Uniwersytecie; wzorów dokumentów; zasad obsługi administracyjnej systemu. Prorektorowi ds. Kształcenia powierzona została również funkcja sprawowania nadzoru nad całością funkcjonowania WSJK.⁹⁷ Odpowiedzialność Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju za nadzór nad WSJK został doprecyzowana i wzmocniona zapisami zarządzenia Rektora w sprawie podziału kompetencji władz Uczelni (Nr R.Z.0211.47.2021).⁹⁸ W ich świetle sprawuje on nadzór nad: funkcjonowaniem WSJK; tworzeniem i realizacją programów i planów studiów wszystkich typów, w tym określaniem efektów uczenia się i punktów ECTS; procesem rekrutacji na studia I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, podyplomowych oraz kursów; rozliczaniem obciążeń dydaktycznych pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych; badaniami opinii i współpracą Uczelni z absolwentami oraz wykorzystaniem wniosków z tych badań w programach kształcenia i tworzeniu oferty edukacyjnej; polityką przeciwdziałania plagiatom w procesie kształcenia. Wśród licznych kompetencji Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju znajduje się ponadto: kształtowanie wizerunku Uniwersytetu jako Uczelni o wysokiej jakości kształcenia; koordynacja i podejmowanie decyzji związanych z organizacją toku studiów; koordynowanie przebiegu studenckich praktyk; koordynowanie współpracy ze szkołami ćwiczeń i środowiskiem oświatowym; koordynacja wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, prowadzonych przez instytuty (w tym: nowe kierunki studiów, poszerzanie oferty kształcenia, opracowanie oferty edukacyjnej dla cudzoziemców, kształcenie w językach obcych); wydawanie decyzji w sprawie odwołań w zakresie rekrutacji i spraw związanych z kształceniem; współdziałanie z Prorektorem ds. Studenckich w zakresie wykorzystania wniosków z badań opinii studentów w programach kształcenia i tworzeniu oferty edukacyjnej; podejmowanie decyzji w sprawie szkoleń i staży pracowników

⁹⁷ Op. cit. Zarządzenie Nr R/Z.0201-100/2020 paragraf 2. punkt 3.

⁹⁸ Op. cit. Zarządzenie Nr R.Z.0211.47.2021 paragraf 5.

związanych z rozwojem ich kompetencji dydaktycznych; a także współpraca z Polską Komisją Akredytacyjną w zakresie oceny programowej poszczególnych kierunków.

Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia w UP odgrywa również **Senacka Komisja ds. Kształcenia**. Pełni ona funkcje doradcze. Do jej zadań należy opracowywanie dla Rektora i Senatu wniosków, opinii, propozycji dotyczących procesu kształcenia, a w szczególności: opiniowanie wniosków w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów lub likwidacji studiów; opiniowanie propozycji limitów przyjęć na studia; opiniowanie wytycznych dotyczących konstruowania planów i programów studiów i studiów podyplomowych; określanie zasad/warunków pobierania i zwalniania studentów z opłat za świadczone usługi edukacyjne; określanie zasad potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza drogą formalną; określanie zasad uznawania i przenoszenia osiągnięć studentów zdobytych w ramach systemu szkolnictwa wyższego w kraju i za granicą; opiniowanie limitów liczb studentów w grupach; tworzenie regulaminu studiów; formułowania zasad przyznawania nagród za działalność dydaktyczną; przygotowywanie – na wniosek Rektora lub Senatu – analiz, opracowań i innych materiałów dotyczących zagadnień związanych z procesem kształcenia zgodnie z bieżącymi potrzebami.⁹⁹ W minionym roku akademickim 2021/2022 skład Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia tworzyło 20 osób: dr hab. Robert Stawarz, prof. UP – przewodniczący; dr hab. Katarzyna Plutecka, prof. UP; prof. dr hab. Bożena Muchacka; prof. dr hab. Olga Wasiuta; dr hab. Józef Brynkus, prof. UP; dr hab. Jacek Szmańda, prof. UP; dr hab. Ireneusz Światała, prof. UP; dr hab. Marcin Urbaniak, prof. UP; dr Jan Franczyk; dr Józefa Matejek; dr inż. Małgorzata Piaskowska-Silarska; dr Grzegorz Rut; dr Jacek Sikorski; mgr Jan Fróg – NSZZ Solidarność; dr Ewa Dyduch – ZNP; dr hab. Agnieszka Chłosta-Sikorska, prof. UP – ZZP UP; dr hab. Aurelia Kotkiewicz, prof. UP – OZZ IP; mgr Karolina Baron – doktorantka; Kamil Gleń – student; mgr Agata Małozieć – sekretarz.¹⁰⁰

Struktura WSJK. Struktura podmiotów tworzących WSJK ma charakter dwuszczeblowy. **Poziom uczelniany** reprezentuje Uniwersytecka Rada ds. Jakości Kształcenia (URdsJK), **poziom instytutowy** tworzą natomiast Rady Jakości Kształcenia dla danego kierunku/kierunków studiów (RJK) oraz Koordynatorzy kierunków.

Uniwersytecka Rada ds. Jakości Kształcenia (URdsJK) ma zapewniać wysoką jakość oraz aktualność oferty edukacyjnej Uniwersytetu Pedagogicznego, kładąc nacisk na spójność z misją i strategią Uczelni. W celu realizacji tej misji, URdsJK współpracuje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a przede wszystkim z Władzami Uczelni, Radami Kierunkowymi ds. Jakości Kształcenia i Senacką Komisją ds. Kształcenia, a także radami jednostek organizacyjnych Uczelni, w ramach których realizowane jest kształcenie na studiach i studiach podyplomowych. URdsJK wyposażono w szereg istotnych kompetencji: opracowania i przedstawiania Prorektorowi ds. Kształcenia projektu strategii oraz ogólnouczelnianych procedur w zakresie zapewniania jakości kształcenia; ustalania harmonogramu przeprowadzania wewnętrznej ewaluacji procesu kształcenia na kierunkach studiów i studiach podyplomowych; opracowania dla Rad Kierunkowych oraz dla Rad Instytutów zaleceń i narzędzi służących projektowaniu i monitorowaniu programów kształcenia, zapewnianiu jakości kadry dydaktycznej, monitorowaniu i podnoszeniu jakości

⁹⁹ Op. cit. Zarządzenie Nr R/Z.0201-100/2020 paragraf 13

¹⁰⁰ <https://www.up.krakow.pl/universytet/komisje-senackie-i-rektorskie/184-komisje-senackie> [26.09.2022]

infrastruktury, ocenianiu studentów. URdsJK zobligowana jest to corocznego podsumowywania swojej działalności, a sprawozdanie i wnioski przedstawiane są przez Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju na posiedzeniu Senatu UP.

Kadencja URdsJK trwa cztery lata. W jej skład powoływani są przez Rektora: Przewodniczący, nauczyciele akademicki, przedstawiciel administracji pełniący funkcję sekretarza oraz dwaj przedstawiciele studentów, wskazani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego. W minionym roku akademickim 2021/2022 skład osobowy Uniwersyteckiej Rady ds. Jakości Kształcenia tworzyło 15 osób¹⁰¹: prof. dr hab. Bożena Muchacka – przewodnicząca, dr hab. prof. UP Tomasz Bryndał, dr Joanna Fryt, dr Wioletta Kilar, dr Małgorzata Kmak, dr Lech Kolasiński, dr Stanisław Kowal, dr Mateusz Szast, dr Tomasz Szybisty, mgr Agnieszka Głowacz-Proszkiewicz, mgr Piotr Pastuszko, mgr Hanna Rybkowska, mgr inż. Agata Małozieć – sekretarz, Artur Lechowicz – przedstawiciel studentów, Joanna Surma – przedstawiciel studentów. URdsJK podejmuje decyzje w formie uchwał, może też wydawać opinie, zalecenia czy stanowiska. Jej pracami kieruje przewodniczący, reprezentujący ją na zewnątrz i posiadający szereg uprawnień. Przewodniczący inicjuje, organizuje oraz koordynuje działania URdsJK, może zapraszać do współpracy zewnętrznych ekspertów i z jego inicjatywy utworzone mogą być stałe lub doraźne zespoły. Obsługę administracyjną i biurową URdsJK zapewnia Dział Kształcenia i Współpracy z Oświatą, a od 1 października 2022 będzie zapewniał Dział Dydaktyki Praktyk¹⁰², znajdujący się w pionie organizacyjnym Prorektora ds. Kształcenia i Rozwoju.

Poziom instytutowy. W proces doskonalenia jakości kształcenia w Instytucie Prawa i Ekonomii (IPE)¹⁰³ włączeni są: Dyrekcja Instytutu, Rada Instytutu, a także wszyscy zatrudnieni w Instytucie pracownicy. Zgodnie z zarządzeniem o WSJK szczególna rola w tej materii przewidziana została dla Rady Jakości Kształcenia dla kierunku/kierunków (RJK) oraz Koordynatorów kierunków. Zarządzenie Rektora nr R/Z.0201-100/2020 zakłada elastyczność, umożliwiającą dostosowanie poziomu instytutowego do specyfiki jednostki organizacyjnej i prowadzonych przez nią kierunków studiów.

Skład Rady Jakości Kształcenia dla danego kierunku/kierunków studiów (RJK), powoływany przez Dyrektora Instytutu na czteroletnią kadencję, tworzą: przewodniczący; członkowie (nie mniej niż trzech nauczycieli akademickich); przedstawiciel/przedstawiciele studentów; koordynator/koordynatorzy kierunku/kierunków. Wielkość i skład RJK określa dyrektor

¹⁰¹ <https://www.up.krakow.pl/studia/jakosc-ksztalcenia> [26.09.2022]

¹⁰² Zarządzenie Nr R.Z.0211.60.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 września 2022 roku w sprawie: zmian w strukturze administracji centralnej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie dotyczących Działu Dydaktyki, Rekrutacji i Praktyk, <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2022/09/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0211.60.2022-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

¹⁰³ Od 1 października 2022 roku Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji (IPEA). Zob. Zarządzenie Nr R.Z.0211.62.2022 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 26 września 2022 roku w sprawie: zmiany zarządzenia nr R.Z.0211.5.2022 Rektora z dnia 31 stycznia 2022 roku w sprawie likwidacji Instytutu Nauk o Polityce i Administracji, utworzenia Instytutu Dziennikarstwa i Stosunków Międzynarodowych, przekształcenia Instytutu Prawa i Ekonomii, zmian w strukturze organizacyjnej Instytutu Filozofii i Socjologii oraz Instytutu Spraw Społecznych i Zdrowia Publicznego, <https://bip.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/11/2022/09/Zarz%C4%85dzenie-numer-R.Z.0211.62.2022-Rektora-Uniwersytetu-Pedagogicznego-im.-Komisji-Edukacji-Narodowej-w-Krakowie.pdf>

instytutu w zależności od potrzeb i liczby prowadzonych przez instytut kierunków, ich specyfiki, profilu studiów z zachowaniem zasady, że rada nie może liczyć mniej niż czterech członków. Decyzją dyrektora instytutu mogą w jej skład zostać powoływani doraźnie przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Zarządzenie stanowi, iż dla każdego kierunku powoływana powinna być osobna RJK, z wyłączenie przypadków gdy kierunki studiów prowadzonych w instytucie mają wskazaną tą samą dyscyplinę wiodącą, wówczas dyrektor może powołać jedną Radę Jakości Kształcenia dla tych kierunków. Powyższy przypadek nie dotyczy IPE, zatem decyzją Dyrektora IPE, Prof. UP, dr hab. Kazimierzy Juszkę, utworzono dwie Instytutowe Rady ds. Jakości Kształcenia, odrębne dla kierunków prawo oraz ekonomia społeczna. Obecny skład **Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo**¹⁰⁴ tworzą: dr Monika Skowrońska – Przewodnicząca, dr Urszula Kosielińska-Grabowska – Zastępca Przewodniczącej, dr Tomasz Szelaż – Kierownik praktyk, dr Bogumił Naleziński, dr Karol Juszkę, Wioletta Kilian – studentka, przedstawiciel studentów. Warto także podkreślić, wsparcie udzielane IRdJK dla kierunku prawo przez Pełnomocnika Rektora ds. Dyscypliny Nauki Prawne – prof. UP, dr. hab. Grzegorza Krawca, jak również ścisłą współpracę z drugą Instytutową Radą ds. Jakości Kształcenia dla kierunku ekonomia społeczna, której obecny skład tworzą: prof. UP dr hab. Janina Pach – Przewodnicząca, prof. UP dr hab. Dorota Murzyn – Zastępca Przewodniczącej, dr Katarzyna Kowalska – Koordynator kierunku ekonomia społeczna, dr Renata Śliwa, dr Marta Czyżewska, Oliwia Kowalska – przedstawicielka studentów (do 30.09.2022 r.). Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo, zgodnie z regulacjami zarządzenia nr R/Z.0201-100/2020, prowadzi działania w celu zapewniania jakości kształcenia na kierunku prawo, opracowując i wdrażając w IPE zgodny z zaleceniami i rekomendacjami URdJK wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Kieruje się przy tym: powiązaniem tego systemu z misją i strategią UP, tradycją, doświadczeniami i dobrymi praktykami; bieżącym monitorowaniem realizacji koncepcji kształcenia, a w szczególności osiąganymi efektami kształcenia na kierunku prawo; należytnym wykorzystaniem kompetencji pracowników i proporcjonalnym ich zaangażowaniem w proces kształcenia, pracę naukową i organizacyjną; współdziałaniem z przedstawicielami otoczenia społecznego. Zgodnie z uczelnianymi wytycznymi, IRdJK dla kierunku prawo sporządza raporty: wyników badań ankietowych dotyczących programu studiów, prowadzących, i realizacji poszczególnych zajęć; przeglądu programów studiów; ewaluacji procesu kształcenia; analizy systemu wsparcia dydaktycznego dla studentów. Na podstawie gromadzonych danych oraz pozyskanych informacji, przeprowadzana jest analiza SWOT, określająca mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w zakresie prowadzonego procesu kształcenia na kierunku prawo. Wnioski i sugestie dotyczące harmonogramu działań naprawczych i doskonalących jakość przekazywane są Dyrektorowi IPE.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Obowiązujące obecnie zasady związane z projektowaniem i zatwierdzaniem programów studiów reguluje Zarządzenie Prorektora ds. Kształcenia z dnia 13 kwietnia 2021 roku (Nr RD.Z.0211.3.2021)¹⁰⁵. Szczegółowo określa ono aspekty formalne oraz merytoryczne

¹⁰⁴ <https://ipe.up.krakow.pl/jakosc-ksztalcenia/> [26.09.2022]

¹⁰⁵ Zarządzenie Nr RD.Z.0211.3.2021 Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 13 kwietnia 2021 roku w sprawie zaleceń dotyczących konstruowania i zatwierdzania

związane z konstruowaniem, modyfikowaniem i procedowaniem programów studiów. Zawiera ponadto wzory dokumentów oraz szczegółowe wytyczne związane m.in. z efektami uczenia się, punktacją ECTS, specjalnościami, sposobem organizacji wybranych kursów, zajęciami e-learningowymi, procesem dyplomowania.

Proces dokonywania zmian w programie studiów składa się z trzech etapów: projektowania, zatwierdzania i publikowania. Należy podkreślić, że obligatoryjnemu zatwierdzeniu podlegają programy studiów dla nowo uruchamianych cykli kształcenia. Korekty w programach studiów w trakcie trwania cyklu kształcenia mogą być związane wyłącznie z wystąpieniem jednej z czterech przesłanek: koniecznością uwzględnienia najnowszych osiągnięć naukowych; koniecznością usunięcia nieprawidłowości, omyłek lub oczywistych błędów; dostosowaniem programów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących; realizacją zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Projektowanie. W świetle obowiązującego do grudnia 2020 roku Zarządzenia Nr R/Z.0201-92/2019, za wypracowanie koncepcji kształcenia, przygotowanie projektów zmian i realizację programu studiów, odpowiadała obligatoryjnie tworzona Rada programowa kierunku (Kierunkowa rada programowa ds. jakości kształcenia). Po zmianach w systemie WSJK (R/Z.0201-100/2020), szereg jej kompetencji przejęła IRdsJK, a dalsze funkcjonowanie Rady programowej kierunku pozostawiono do decyzji Dyrekcji Instytutu, warunkowanej potrzebami, potencjałem kadrowymi, specyfiką i profilami kierunków realizowanych w jednostce. Autonomiczna decyzja Dyrekcji Instytutu przesądza zatem, któremu podmiotowi zlecone zostanie zadanie przygotowanie projektu zmian programu studiów na kierunku prawo, a w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu do zespołu mogą być zaproszone do stałej lub doraźnej współpracy inne osoby z Instytutu lub zewnątrzni eksperci. Projekt programu studiów lub jego zmiany konstruowane powinny być zgodnie z wytycznymi, określonymi w zarządzeniu R/Z.0201-100/2020, a kompletna dokumentacja programu studiów składać się z: karty programu studiów, karty programu specjalności (jeśli są przewidziane), planu studiów, planów specjalności, kompletu kart kursów i kart kursów specjalnościowych. Dokumenty te sporządzone powinny być według wzorów, określonych w załącznikach do zarządzenia.

Zatwierdzanie. Przygotowany projekt, lub corocznie aktualizowany program studiów muszą zostać pozytywnie zaopiniowane przez Instytutową Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo. Wymagają również formalnej opinii Instytutowej Rady Samorządu Studenckiego. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez oba ciała, program studiów zostaje przyjęty w drodze uchwały przez Radę Instytutu. Tak procedowane programy studiów, zapisane w formacie pdf, przesyłane są wraz uchwałą Rady IPE do Biura Rektora, na co najmniej dwa tygodnie przed planowanym posiedzeniem Senatu, na którym planowane jest ich zatwierdzenie. Zatwierdzeniu przez Senat podlegają programy i plany studiów, a w przypadku przewidzianych specjalności również programy i plany specjalności.

Publikowanie. Po zatwierdzeniu przez Senat UP, programy studiów (opracowane w formacie spełniającym wymagania dostępności dla osób niepełnosprawnych) wraz ze stosowaną uchwałą Senatu przesyłane są do Działu Organizacji i Zarządzania (pion organizacyjny)

programów studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2021/2022.
https://intranet.up.krakow.pl/Prorektor_DS_Kszta%C5%82cenia/Shared%20Documents/Archiwum%20-%20Prorektor%20ds%20Kszta%C5%82cenia/Zarz%C4%85dzenia/2021/RD2021Z003.pdf

Rectora - celem opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej¹⁰⁶) oraz do Działu Dydaktyki, Rekrutacji i Praktyk (od 1.10 2022 roku Dział Dydaktyki i Praktyk – pion organizacyjny Prorektora Da. Kształcenia i Rozwoju). Ponadto, programy studiów¹⁰⁷ wraz z kartami kursów¹⁰⁸, a także wszelkie korekty do planów studiów są niezwłocznie publikowane i dostępne przez cały okres obowiązywania na stronie IPE.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitoring programu studiów, a także okresowy oraz cząstkowy – przegląd pod kątem między innymi planu studiów, treści programowych oraz ich powiązania z kierunkowymi efektami uczenia się przebiega, w różnym zakresie, na kilku poziomach – zwłaszcza na poziomie Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji tj.: 1) kierowników jednostek organizacyjnych Instytutu (tj. katedr i centrów) w związku ze sprawowaną kontrolą nad wykonywaniem obowiązków dydaktycznych, a tym samym realizacją odpowiedniej części programu i planu studiów przez zatrudnione w tych jednostkach i współpracujące z Instytutem osoby, 2) Prodziekanów oraz pozostałe jednostki

- ww. kierownicy jednostek odpowiedzialni są za program studiów głównie pod kątem potencjalnej potrzeby jego aktualizacji (korekty) w zakresie treści kształcenia przypisanych do zajęć realizowanych przez tę jednostkę, a także – w szerszym kontekście – ich relacji z innymi zajęciami objętymi planem studiów;
- kierownicy jednostek, odpowiedzialni są także za bieżącą analizę funkcjonowania kierunku, którym kierują, jak również na wydawaniu decyzji w indywidualnych sprawach studenckich oraz na pomocy w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez studentów;
- kierownicy jednostek analizują spływające do nich wnioski związane z tokiem studiów, rejestrują i analizują problemy – także i te związane z realizacją programu studiów, rejestrują formułowane przez pojedynczych studentów oraz ich przedstawicieli (głównie Starostów poszczególnych lat) uwagi i sugestie odnośnie do aktualnego i przyszłego procesu kształcenia na danym kierunku¹⁰⁹;
- Prodziekan ds. studenckich jest odpowiedzialny w szczególności za koordynację zadań związanych z bieżącym monitoringiem programu studiów, analizę wyników ankiet jakości kształcenia (tak wydziałowych, jak uczelnianych) oraz inicjowanie i realizację zmian w zakresie szeroko pojętej jakości kształcenia; jest także uczestnikiem dialogu Uniwersytetu z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie dotyczącym ich spojrzenia na realizowany na kierunku studiów program, uwag i sugestii odnośnie do pożądanego jego ulepszeń itd.;

¹⁰⁶ <https://bip.up.krakow.pl/programy-studiow-pierwszego-drugiego-stopnia-oraz-jednolitych-magisterskich>

¹⁰⁷ <https://ipea.up.krakow.pl/plany-i-programy-studiow/>

¹⁰⁸ <https://ipea.up.krakow.pl/karty-kursow/>

¹⁰⁹ <https://www.up.krakow.pl/universytet/wladze/181-prorektorzy>

oraz <https://ipe.up.krakow.pl/jakosc-ksztalcenia/>

- Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku prawo jest odpowiedzialna za wypracowanie standardów jakości kształcenia, nadzoruje standardy kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Instytucie, a ponadto opiniuje wnioski Rady Instytutu w zakresie utworzenia nowych kierunków studiów oraz modyfikuje programy studiów już istniejących kierunków;
- Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku ekonomia społeczna jest odpowiedzialna za wypracowanie standardów jakości kształcenia, nadzoruje standardy kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Instytucie, a ponadto opiniuje wnioski Rady Instytutu w zakresie utworzenia nowych kierunków studiów oraz modyfikuje programy studiów już istniejących kierunków;
- Komisja ds. Etyki Badań Naukowych UP¹¹⁰, została powołana w szczególności w celu:
 - zapewnienia najwyższych standardów badań naukowych prowadzonych w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
 - promowania realizacji badań wysokiej jakości, publikowanych w wydawnictwach o zasięgu krajowym i międzynarodowym
 - tworzenia mechanizmów służących zapewnieniu prowadzeniu badań naukowych z poszanowaniem godności, praw i podstawowych wolności człowieka
 - wydawania opinii dotyczących badań naukowych z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych.

Bieżący monitoring nad programem studiów oraz jakością kształcenia realizowany jest poprzez:

- 1) własny monitoring uczestników tych procesów – jako dydaktyków, hospitujących zajęcia dydaktyczne, oceniających prace dyplomowe, członków rozmaitych gremiów opiniotwórczych i stanowiących oraz koordynatorów
- 2) cykliczne spotkania z pojedynczymi studentami, grupami studenckimi, a zwłaszcza ich przedstawicielami: Starostami poszczególnych lat i – oczywiście – Samorządem Studentów organizowanych przez opiekunów roku oraz kierowników jednostek;
- 3) anonimowe ankiety studenckie oceny zajęć dydaktycznych;
- 4) uczelniane badania jakości kształcenia;
- 5) konsultacje z Dziekanem Wydziału Nauk społecznych – zwłaszcza Prorektorem ds. Kształcenia i Rozwoju, Prorektorem ds. Nauki oraz Prorektorem ds. Nauki¹¹¹;
- 6) bieżące kontakty i okresowe spotkania z pracownikami wydziałowej administracji, a przede wszystkim Centrum Obsługi Studentów i osobą odpowiedzialną za koordynację planów zajęć dydaktycznych;
- 7) posiedzenia i dokumenty pochodzące od ciał i organów zaangażowanych w System Doskonalenia Jakości Kształcenia UP, tj. Sekretarza naukowego i Przewodniczącego Rad Dyscyplin Wydziału Nauk Społecznych

¹¹⁰ <https://nauka.up.krakow.pl/rektorska-komisja-ds-etyki-badan-naukowych/>

¹¹¹ <https://www.up.krakow.pl/uniwersytet/wladze/181-prorektorzy>

- 8) spotkania z przedstawicielami jednostek uczelnianej administracji;
- 9) analizy wewnętrzne przeprowadzane przez osoby wyznaczone spośród współpracowników Prodziekana ds. studenckich (na czele z Kierownikami jednostek) oraz pracowników administracji (Centrum Obsługi Studentów oraz pracowników Działu ds. Finansowych);

Warto również zaznaczyć na Program „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”¹¹² (IDUB) wprowadzony został przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i stanowi jeden z kluczowych elementów reformy nauki i szkolnictwa wyższego. Celem programu jest podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni poprzez podniesienie poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia. Pierwszy konkurs w ramach programu IDUB został przeprowadzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2019 r. W jego wyniku 10 uczelni, spośród 20 uprawnionych do udziału w konkursie, ma zagwarantowane w latach 2020–2026 coroczne zwiększenie finansowania w wysokości 10% subwencji z 2019 r. na realizację planów rozwojowych zawartych we wnioskach konkursowych.

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie znalazł się w drugiej dziesiątce najlepszych uczelni w Polsce i w latach 2020-2026 otrzyma subwencję zwiększoną o 2%.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

W Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji monitorowanie postępów studentów odbywa się w sposób systematyczny i kompleksowy. W procesach oceny osiągania przez studentów prawa efektów uczenia się podejmowane są zróżnicowane działania z wykorzystaniem wielu metod.

Realizowane są założenia przyjętego dokumentu *Zasady walidacji efektów uczenia się w Instytucie Prawa i Ekonomii*. Zgodnie z zasadami tego dokumentu za walidację efektów uczenia i dokumentację tego procesu odpowiedzialny jest nauczyciel akademicki, który realizuje w określonym roku akademickim dany kurs. Prowadzący kurs ma obowiązek na pierwszych zajęciach zapoznać studentów z programem kursu, projektowanymi efektami uczenia się, literaturą przedmiotu, przewidywaną formą weryfikacji efektów, w tym kryteriami oceny prac lub egzaminów. Nauczyciel akademicki prowadzący kurs ma obowiązek dokonania zmian w karcie kursu, dotyczących aktualizacji treści programowych, literatury lub form weryfikacji efektów uczenia się oraz przekazania ich właściwemu kierunkowemu koordynatorowi zespołu ds. kart kursów na kierunku prawo w terminie nie późniejszym niż tydzień poprzedzający rozpoczęcie semestru. Przyjęto zasadę, że pracownik ma obowiązek przekazać kartę kursu, nawet jeśli nie podlega ona zmianie w porównaniu do przedstawionej w poprzednich semestrach, w przypadku niewykonania tego obowiązku w mocy pozostają ustalenia zawarte w istniejącej karcie kursu.

¹¹² <https://idub.up.krakow.pl>

Procedury oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów prawa obejmują indywidualne, bieżące działania poszczególnych osób prowadzących zajęcia oraz działania podejmowane okresowo - podsumowujące pewne etapy nauczania. W ramach działań indywidualnych na zajęciach wykorzystywane są bardzo zróżnicowane metody weryfikacji efektów uczenia się - w zgodzie z przyjętą kartą kursu. W grupach audytoryjnych są to przede wszystkim metody aktywizujące studentów: dyskusje, gry dydaktyczne, krytyczne analizy tekstów, projekty (indywidualne i grupowe), kazusy, analiza studium przypadku oraz także kolokwium, jako narzędzie przydatne w diagnozowaniu stanu wiedzy studentów. Celem podejmowanych działań jest systematyczna ocena faktycznego poziomu osiągania efektów uczenia się i weryfikowanie tego poziomu w sposób bieżący. Podsumowaniem działań ewaluacyjnych na tym etapie kształcenia są egzaminy i zaliczenia końcowe – również przeprowadzane w bardzo zróżnicowanych formach (egzaminy pisemne i ustne, eseje zaliczeniowe, rozwiązywanie problemów, przygotowanie indywidualnych prezentacji). Warto dodać, że w zgodzie z regulaminem studiów przyjmuje się, że warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Trzeba również wspomnieć, że proces sprawdzania poziomu osiągnięcia efektów kształcenia został w pewnych obszarach zmodyfikowany w związku z wprowadzeniem – w różnych okresach w różnym zakresie - zdalnego trybu nauczania. W efekcie proces ten odbywa się w części w trybie tradycyjnym (stacjonarnie – w budynku Uczelni) a w części z wykorzystaniem procedur adekwatnych do nauczania zdalnego (z wykorzystaniem MS Teams wraz z wszystkimi dostępnymi w tym zakresie narzędziami informacyjno-komunikacyjnymi oraz platformy Moodle).

W ramach weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji przyjął zasadę, że po zakończeniu kursu każdy prowadzący zajęcia ma obowiązek wypełnienia i złożenia w Sekretariacie Instytutu (nie później niż 3 dni po zakończeniu semestru) *Raportu z weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się*. W Raporcie prowadzący zajęcia ma obowiązek wskazać, czy wszystkie efekty uczenia zaznaczone w karcie kursu zostały osiągnięte, opisać zastosowane sposoby weryfikacji oraz – ewentualnie – wskazać propozycje dotyczące poprawy stopnia osiągnięcia tych efektów. Prowadzący zajęcia są zobligowani do gromadzenia dokumentacji efektów uczenia się. Testy, wykazy pytań egzaminacyjnych, tematy prac pisemnych oraz wszelkie inne formy weryfikacji efektów uczenia się na kursach zrealizowanych w danym roku akademickim powinny być przechowywane przez nauczyciela akademickiego prowadzącego kurs. Wyniki egzaminów i zaliczeń stanowiących formę sprawdzenia efektów uczenia się nauczyciel akademicki prowadzący kurs ma obowiązek wpisywać do systemu Wirtualnej Uczelni w terminach zgodnych z organizacją roku akademickiego.

Ważnym wskaźnikiem postępów w rozwoju naukowym studentów jest również obserwacja ich zaangażowania w projektach umożliwiających poszerzanie wiedzy oraz wzmacnianie kompetencji – uczestnictwo w konferencjach, przygotowywanie artykułów naukowych, udział w debatach etc., (wiele takich aktywności można zaobserwować wśród studentów prawa - np. w ramach aktywności w Centrum Badań Prawnych nad Dzieckiem i Rodziną, w Studenckim Kole Naukowym czy Studenckiej Poradni Prawnej).

Trzeba odnotować, że w zakresie oceny okresowej osiągania efektów uczenia się, istotne informacje uzyskuje się również w ramach przeprowadzanych procedur hospitacji zajęć oraz ankietyzacji studentów. Przeprowadzany systematycznie proces hospitacji zajęć daje możliwość wychwycenia niedoskonałości oraz wdrożenia procedur udoskalających proces

kształcenia i korygujących błędy. Przeprowadzane hospitacje (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) dokonywane były przez kierowników katedr monitorujących pracę swoich pracowników, wykładowców odwiedzających prowadzących ćwiczenia oraz tzw. hospitacje koleżeńskie. Zdecydowana większość hospitowanych zajęć oceniona była na poziomie wysokim. Wśród zgłoszonych paru uwag najczęściej podkreślano potrzebę zwiększenia zakresu wykorzystywania multimedialnych narzędzi w czasie prowadzonych zajęć oraz wzmocnienia metod aktywizacji studentów w trakcie zajęć. Zgłaszane uwagi były impulsem do wprowadzania pożądanych zmian.

W ramach analizy poziomu satysfakcji studentów z uzyskanych efektów uczenia ważną rolę odgrywają również wyniki ankiet studenckich, w których – anonimowo - studenci mogą wskazywać błędy i niedoskonałości prowadzących zajęcia, sygnalizować możliwości udoskonaleń procesu kształcenia oraz inspirować prowadzących do wprowadzania oczekiwanych zmian. Przy pomocy tego narzędzia uzyskuje się między innymi ważną informację zwrotną o skuteczności procesu nauczania. Oczywiście studenci mają również możliwość wpływu na proces kształcenia poprzez aktywny udział w strukturach organizacyjnych Instytutu (Rada Instytutu, Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo) oraz sygnalizowania niedoskonałości i zgłaszania uwag w bezpośrednich rozmowach z prowadzącymi zajęcia i Dyrekcją Instytutu.

Jakość kształcenia – także oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów prawa - jest poddawana cyklicznej ocenie przez Instytutową Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo a konkluzje umieszczane w Sprawozdaniach z zadań bieżących. Trzeba dodać, że jedną z płaszczyzn działań Rady są również systematyczne starania o aktualizację kart kursów w celu doprecyzowania i wskazania właściwych metod starannego weryfikowania możliwości osiągania zakładanych efektów uczenia się.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, ze szczególnym uwzględnieniem zakończenia tego procesu, to działania, które – między innymi – są podejmowane w czasie seminarium magisterskiego. Proces ten odbywa się w czasie dyskusji ze studentami o problemie badawczym, założeniach metodologicznych, strukturze pracy a następnie w trakcie analizy proponowanego tekstu pracy. Złożenie pracy magisterskiej pozytywnie ocenionej przez Promotora i uzyskanie zaliczenia z seminarium jest etapem poprzedzającym egzamin dyplomowy i obronę pracy magisterskiej. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich kursów i praktyk wraz z odpowiadającą im liczbą punktów ECTS obowiązujących w programie studiów. Końcowy etap oceny osiągnięcia efektów uczenia oznacza ocenę pracy magisterskiej przez Promotora oraz Recenzenta (finalna ocena pracy magisterskiej jest średnią tych dwóch ocen) oraz ocena odpowiedzi Dyplomanta na trzy pytania zadane w czasie egzaminu dyplomowego i obrony pracy magisterskiej. Z ocen tych obliczana jest średnia, która wraz z średnią ocen z toku studiów oraz z oceny pracy decyduje o ostatecznej ocenie, którą otrzyma student na Dyplomie.

Instrumentem oceny uzyskiwanych efektów kształcenia w kontekście jego zakończenia, jest też *Konkurs na najlepszą pracę magisterską* obronioną w Instytucie. Warto podkreślić, że Komisja Konkursowa (w składzie: dr hab. Prof. UP, Bogusław Uljasz - przewodniczący, dr Paulina Szyja, prof. UP dr Łukasz Czarnecki, dr Bogumił. Naleziński, dr Krzysztof Sala, dr Ireneusz Drabik) jako najlepszą w ostatnim roku akademickim wskazała pracę pt. *Niepoczytalny sprawca w procesie karnym* - promotorem pracy była dr hab. Prof. UP Kazimiera Juszka. Autorką pracy jest mgr Justyna Golonka (absolwentka prawa). Trzeba też

zaznaczyć, że propozycje tematów prac magisterskich są analizowane i dyskutowane na forum Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo a następnie opiniowane i przyjmowane przez Radę Instytutu.

Ważną kwestią w ocenie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się jest analiza przydatności tych efektów na aktualnym rynku pracy i w dalszej edukacji absolwentów. Istotnych informacji w tym obszarze działań dostarczają analizy losów zawodowych absolwentów kierunku Prawo (warto wspomnieć o opracowanym raporcie *Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie: rocznik 2019/202*, dla kierunku Prawo), dane z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych, raporty GUS czy pozyskiwane informacje o absolwentach przyjętych na aplikacje prawnicze. Ważnym źródłem informacji są też kontakty z Absolwentami, którzy dzielą się doświadczeniami zawodowymi i oceniają przydatność nabytych na studiach umiejętności w swojej pracy zawodowej. Bardzo istotnych informacji dostarczają również spotkania z tzw. interesariuszami zewnętrznymi, wiele ważnych uwag pozyskuje się w ramach organizowanych spotkań z pracodawcami (m.in. w ramach projektu wspierającego wykorzystanie informacji z rynku pracy do projektowania kształcenia, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - „Uczelnia najwyższej jakości UP to the TOP”). Bardzo znaczącym źródłem danych o przydatności efektów uczenia się na rynku pracy są również opinie z miejsc, w których studenci prawa odbywają praktyki.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów uczenia się pozyskiwana ze wszystkich wskazanych wcześniej źródeł jest następnie wykorzystywana w procesach analizy oraz modyfikacji programów i planów studiów a w konsekwencji w wyborze najbardziej optymalnych metod i narzędzi uzyskiwania pożądanych efektów. Wpływa na systematyczne poszerzenie oferty edukacyjnej – m.in. kursów fakultatywnych, seminariów naukowych i wykładów - uwzględniających w możliwie szerokim zakresie kształtowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji najbardziej pożądanych na aktualnym rynku pracy i najbardziej cenionych przez pracodawców.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W planowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Prawo, jego realizacji i doskonaleniu biorą udział – w różnym zakresie, wyznaczonym m.in. formalną pozycją w strukturze Uczelni, Wydziału, Instytutu, stopniem zorganizowania oraz zaangażowania – interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Obie grupy interesariuszy odgrywają istotną rolę, wypełniając zadania w opracowaniu, wprowadzaniu korekt, realizacji programu studiów.

Interesariusze wewnętrzni – studenci wszystkich lat studiów, kadra prowadząca zajęcia na kierunku, nauczyciele akademicki zatrudnieni w Instytucie, inne osoby prowadzące zajęcia, pracownicy administracji uczelnianej, instytutowej uczestniczą w przygotowaniu, doskonaleniu, realizacji programu studiów (zgodnie z zakresem i formami przedstawionymi w uregulowaniach obowiązujących w Uczelni). Mają (indywidualny, grupowy lub organizacyjny – Samorząd Studentów) wpływ zarówno na doskonalenie, jak i realizację programu studiów, m.in. na: tworzenie nowego kierunku studiów, opracowanie planu i programu studiów, obsadę zajęć dydaktycznych, układanie list zajęć fakultatywnych (przedmiotów „do wyboru”), zgodnych z oczekiwaniami studentów oraz propozycjami

zgłaszanych przez prowadzących kursy, dobór treści programowych poszczególnych kursów i ich weryfikację, sposób realizacji treści programowych kursów objętych planem studiów, ustalanie (konsultowanie) form sprawdzania osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

W wieloaspektowych pracach nad programem studiów – jego doskonaleniem i realizacją – szczególna rola przypada Instytutowej Radzie ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo. Pracuje ona obecnie w składzie: dr Monika Skowrońska – przewodnicząca, dr Urszula Kosielińska-Grabowska – zastępca przewodniczącej, dr Tomasz Szelaąg – koordynator ds. jakości kształcenia dla kierunku Prawo, dr Bogumił Naleziński, dr Karol Juszcza, do końca roku akad. 2021/2022 Katarzyna Krok – studentka. Zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie opracowuje oraz wdraża w jednostce wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, przestrzega powiązania go z misją i strategią Uniwersytetu, przygotowuje i monitoruje realizację koncepcji kształcenia na kierunku, dba o przestrzeganie proporcjonalnego zaangażowania nauczycieli akademickich w proces kształcenia, dokonuje cyklicznego przeglądu programu studiów, osiąganych efektów uczenia etc., współpracuje z przedstawicielami otoczenia społecznego. Zgodnie z zaleceniami UR ds. JK, sporządza stosowne raporty, analizuje mocne i słabe strony, szanse, zagrożenia procesu kształcenia, przygotowuje propozycje działań naprawczych oraz doskonalących jakość kształcenia i prezentuje Dyrektorowi Instytutu.

Przedstawiciele studentów powołani zostali do składu zespołów podejmujących działania związane z kierunkiem studiów, m.in. z doskonaleniem i realizacją programu studiów. Są członkami Rady Instytutu Prawa i Ekonomii - w roku akademickim 2021/2022: Emil Bojda – I rok Prawo, Wioletta Kilian – III rok Prawo, Maciej Lisowski – III rok Prawo, Artur Lechowicz – IV rok Prawo, Julia Miczek – I rok Ekonomia społeczna. Biorą udział w pracach podmiotów uczelnianego – Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (WSJK) – Uniwersyteckiej Rady ds. Jakości Kształcenia (obecnie – Artur Lechowicz, Joanna Surma), Instytutowej Rady ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo (w roku akad. 2021/2022 Katarzyna Krok) oraz Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia (obecnie przedstawicielem studentów jest Kamil Gleń). Są członkami Senatu z głosem stanowiącym, w kadencji 2020-2024 studentów reprezentują: Salvador Romero-Gardocka, Maciej Łasocha, Aleksandra Gałęcka, Aleksandra Kościelna, Kamil Gleń, Maria Fanelak, Kinga Tyrka.

Liczne możliwości związane z podejmowaniem prac na rzecz jakości kształcenia wykorzystuje Samorząd Studentów, który może inicjować wiele działań projakościowych oraz je obligatoryjnie współrealizować. W oparciu o Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z 15 marca 2021 roku Samorząd m.in. prezentuje opinię środowiska studenckiego UP, współdecyduje o organizacji przebiegu procesu dydaktycznego oraz treści Regulaminu studiów. W Instytucie Prawa i Ekonomii jako jednostce organizacyjnej prowadzącej kierunki studiów utworzona została Instytutowa Rada Samorządu Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, w skład której wchodzi studenci danego Instytutu (zgodnie z zasadami Ordynacji Wyborczej do Organów Samorządu Studentów UP): Artur Lechowicz – IV rok Prawo, Maciej Lisowski – III rok Prawo, Wioletta Kilian – III rok Prawo, Emil Bojda – I rok Prawo. Współpracuje ona i współdecyduje m.in. w ustalaniu planów i programów studiów, układaniu harmonogramów zajęć dydaktycznych oraz sesji egzaminacyjnych, opiniowaniu trybu i sposobu realizacji zadań dydaktycznych.

Wydaje opinie w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów, zmian w planie i programie studiów, w sprawie harmonogramów zajęć, w sprawie powołania opiekuna roku.

Do ważnych narzędzi oceny poziomu jakości kształcenia, wpływających na doskonalenie i realizację programu studiów, należy zaliczyć ankiety studentów oceniających zajęcia dydaktyczne oraz kształcenie (ankiety ewaluujące proces dydaktyczny nauczycieli akademickich), przeprowadzane systematycznie, po zakończeniu kursu. Studenci oceniają poszczególne kursy oraz pracowników, którzy prowadzą określony kurs, odpowiadając anonimowo na szeroki katalog pytań, odnoszących się do: powtarzania treści przekazywanych w ramach innych kursów, dostępności zalecanej literatury, przygotowania i udostępniania materiałów pomocniczych, przystępności i jakości przekazywanej wiedzy, odpowiedniości metod prowadzenia zajęć, stosowania metod aktywizujących, właściwego wykorzystania czasu przeznaczonego na realizację zajęć, zgodności przekazywanych treści z wymogami zaliczeniowymi i egzaminacyjnymi, jasności kryteriów oceny, przygotowania prowadzącego zajęcia – komunikatywności, obowiązkowości, równego traktowania studentów, dostępności na konsultacjach i poza nimi, brania pod uwagę opinii studentów w trakcie zajęć, udzielania informacji zwrotnej, uwzględniania zaleceń dotyczących wsparcia edukacyjnego dla studentów z niepełnosprawnością i problemami zdrowotnymi, ogólnej oceny zajęć, rekomendacji ocenianych zajęć i osoby prowadzącej innym studentom. Ankiety przekazywane (przesyłane) studentom przez zespół ankietujący lub pracowników prowadzących zajęcia, są anonimowe, wypełniane elektronicznie, z zapewnieniem pełnej poufności. Szczegółowa analiza informacji zwrotnych uzyskanych z ankiet studentów (odpowiedzi na pytania i swobodne wypowiedzi w postaci komentarzy) stanowi podstawę oceny jakości prowadzonych zajęć i pracowników prowadzących zajęcia oraz ewentualnego podejmowania działań naprawczych. Ankiety studentów są istotnym elementem analizy pracy własnej nauczycieli akademickich, oceny okresowej nauczycieli akademickich, opiniowania i podejmowania decyzji o przedłużeniu zatrudnienia. Poza badaniami ankietowymi studenci, zgodnie z obowiązującymi procedurami i wynikającą z nich praktyką postępowania, mają na bieżąco możliwość zgłaszania niedoskonałości oraz propozycji poprawy jakości procesu kształcenia. Wykorzystywać mogą bezpośrednie kontakty z opiekunami, pracownikami prowadzącymi zajęcia, władzami Instytutu, Uczelni, pracownikami administracji lub przedstawiać propozycje poprzez starostów, Samorząd Studentów, Instytutową Radę ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Prawo, przedstawicieli w Senacie.

Wpływ na ocenę realizacji programu studiów i jego doskonalenie mają niewątpliwie okresowe hospitacje zajęć (ocena kompetencji nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia), dokonywane przez Dyрекcję Instytutu lub Kierowników Katedr. Wcześniej przeprowadzane były także hospitacje koleżeńskie, w ramach których pracownicy wymieniali się doświadczeniem dydaktycznym. Wyniki hospitacji, wpisywane do Arkusza oceny hospitowanych zajęć, w perspektywie bieżącej i długookresowej mogą rzutować na obsadę zajęć dydaktycznych, planowanie zmian w programie studiów, sposoby jego doskonalenia i realizacji. W Arkuszu znajduje się miejsce na opisową ocenę hospitacji oraz zalecenia pohospitacyjne.

W Uniwersytecie prowadzone są – ostatnio w ramach Wirtualnego Dnia Otwartego – anonimowe ankiety dla kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne, pozwalające dostosować w jak najlepszym stopniu ofertę dydaktyczną Uczelni i Instytutu do oczekiwań przyszłych studentów. Odpowiadają na 13 pytań dotyczących m.in. źródła informacji o Dniu

Otwartym Uniwersytetu Pedagogicznego, planowanego miejsca kontynuowania nauki, formy wybieranych studiów, wyboru uczelni i kierunku studiów (często pojawiało się Prawo jako przyszły kierunek studiów), czynników najistotniejszych przy wyborze uczelni.

Badaniami ankietowymi zostały objęte także losy zawodowe absolwentów UP (studia stacjonarne i niestacjonarne). W 2022 roku ukazał się Raport dotyczący losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Pedagogicznego z roku akademickiego 2019/2020 na kierunku Prawo. W badaniach, na podstawie wyrażonej w deklaracji zgody, mógł wziąć udział każdy absolwent, ankietę otrzymywał za pomocą poczty e-mail. Informacje pozyskiwane z ankiety stanowią ważny element do wykorzystania przy wprowadzaniu zmian w programie i planie studiów. Dzięki wypełnionym ankietom Instytut poznaje losy zawodowe absolwentów kierunku Prawo, sposób kształtowania kariery zawodowej, zgodność z wykształceniem podjętej pracy zawodowej, przydatność wykorzystania w praktyce zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów.

Praktyczny aspekt kształcenia na kierunku wpływa na wzmocnienie potrzeby właściwej organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych, związanych z kierunkiem studiów, stanowiących integralną część planu studiów oraz procesu kształcenia. Obowiązuje Regulamin studenckich praktyk zawodowych na kierunku Prawo w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, z dnia 1 listopada 2019 roku stracił moc Regulamin studenckich praktyk zawodowych na kierunku Prawo w Instytucie Prawa, Administracji i Ekonomii. Funkcje kierownika praktyk pełni obecnie dr Tomasz Szelaąg. Zasadniczym celem praktyk zawodowych jest umożliwienie studentom pozyskiwania w sposób bezpośredni doświadczeń oraz wiedzy praktycznej dotyczącej „funkcjonowania instytucji, organizacji, zakładów i innych jednostek organizacyjnych”, w których odbywają się praktyki (§2 Regulaminu). Informacje i opinie uzyskiwane w trakcie odbywania praktyk mają istotne znaczenie dla doskonalenia programu studiów.

Instytut od wielu lat prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy projektowaniu i doskonaleniu kształcenia, przykładowo od stycznia 2018 r. do stycznia 2020 r. podpisano 56 porozumień o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi – fundacje, stowarzyszenia, centra kultury, spółki, spółdzielnie, towarzystwa, instytuty, urzędy, kancelarie adwokackie i radcowskie, kolegia, prokuratura, sądy. Dotyczą podejmowania, a także wspierania, przedsięwzięć dedykowanych doskonaleniu oraz rozwojowi procesu kształcenia studentów Instytutu, organizacji praktyk zawodowych, udziału interesariuszy zewnętrznych w przygotowaniu projektów nowych kierunków studiów (doradztwo merytoryczne), opiniowaniu prowadzonych kierunków i realizowanych programów studiów, uczestnictwa we wspólnych projektach, promocji działań prowadzonych przez Instytut i partnerów – interesariuszy zewnętrznych. Współpraca, poza organizacją praktyk, objęła m.in. uczestnictwo i współorganizację wydarzeń, np. szkolenie dla studentów dotyczące obywatelskiego monitoringu sądów i obywatelskiego monitoringu procesu legislacyjnego (szkolenie prowadzili eksperci Fundacji Court Watch Polska), udział w kampanii społecznej przeciw wykluczeniu w życiu publicznym organizowanej przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa.

Interesariusze zewnątrzni, reprezentujący przede wszystkim środowisko praktyki prawniczej (sektora publicznego i prywatnego), podejmują działania m.in. o charakterze doradczym, wywierają wpływ na realizację i doskonalenie programu studiów. W trakcie indywidualnych lub innych kontaktów, spotkań, dyskusji, omawiane są np. standardy programu nauczania

w kontekście praktycznego wymiaru kształcenia, zasady sporządzania kart kursów, właściwego praktycznego przygotowania studentów do wykonywania zawodu. Zgłaszane są m.in. propozycje uzupełnień (zmian) programu studiów, modyfikacji treści programowych zajęć dydaktycznych o tematy szczególnie ważne dla wykonywania zawodu prawnika etc.

Sugestie (opinie, rady) przekazywane przez interesariuszy zewnętrznych, głównie podmioty przyjmujące studentów Prawa na praktyki zawodowe, skutkują m.in. planowaniem zmian w programie studiów, korygowaniem kart kursów, uzupełnianiem literatury przedmiotu. Współpraca z szerokim i zróżnicowanym gronem interesariuszy zewnętrznych pozwala na monitorowanie bieżących potrzeb potencjalnych pracodawców absolwentów kierunku Prawo. Prowadzenie zajęć przez praktyków daje możliwość dostosowania treści i form kształcenia do aktualnego i perspektywicznego zapotrzebowania rynku pracy, wyposażenia absolwentów w pożądaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Identyfikacja oraz jak najszerze uwzględnianie potrzeb i oczekiwań interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wpływa zasadniczo na dbałość o rzetelne przygotowanie merytoryczne i praktyczne studentów na kierunku Prawo, doskonalenie i realizację programu studiów w aspektach przekazywania wiedzy ogólnej i specjalistycznej, kształtowania umiejętności niezbędnych w wykonywaniu zawodów prawniczych, pełnienia zróżnicowanych ról społecznych.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Studia na kierunku prawo prowadzone w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji nie były wcześniej oceniane.

Skróty:

CJO	Centrum Języków Obcych
COS	Centrum Obsługi Studentów
IPE	Instytut Prawa i Ekonomii (przekształcony w dniu 1.10.2022 r. w IPEA)
IPEA	Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji
IRJK	Instytutowa Rada ds. Jakości Kształcenia
IRSS	Instytutowa Rada Samorządu Studenckiego
Regulamin studiów	Regulamin studiów pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych magisterskich
UP	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
WU	system Wirtualna Uczelnia

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	• kadra uczestnicząca w procesach stosowania prawa, wykonująca zawody prawnicze w różnej formie (sądy, prokuratury, urzędy administracji publicznej, kancelarie i spółki prawnicze), co umożliwia przekazywanie wiedzy nie tylko teoretycznej, ale też bazowanie na doświadczeniu zawodowym • wysoka mobilność i elastyczność relatywnie młodej i zmotywowanej kadry badawczo-naukowej, co w znacznym stopniu pozwala na korzystanie z nowoczesnych metod nauczania • rosnący potencjał naukowy związany m.in. z młodą i dynamicznie rozwijającą się kadrą naukowo-dydaktyczną, w tym rosnący poziom aktywności pracowników w pozyskiwaniu grantów badawczych • elastyczność kształtowania programu studiów z uwzględnieniem zmian normatywnych i potrzeb rynku pracy	• niewystarczająca ilość środków finansowych, uniemożliwiająca optymalny rozwój koncepcji kształcenia (ograniczone możliwości tworzenia nowych, mniej licznych grup ćwiczeniowych i konwersatoryjnych, itp.) • nieliczna kadra dydaktyczna • mała mobilność studentów w wymianie międzynarodowej • niski poziom zwrotów ankiet studenckich utrudniający ewaluację zajęć dydaktycznych
Czynniki zewnętrzne	• położenie w istotnym centrum akademickim w Polsce, atrakcyjnym dla studentów i kadry naukowo-badawczej • możliwość podejmowania współpracy z otoczeniem, w szczególności w zakresie organizowania praktyk zawodowych dla studentów • wysokie zapotrzebowanie otoczenia na usługi studentów, co pozwala im na podjęcie pracy już w trakcie studiów lub niedługo po ich zakończeniu • znaczne możliwości współpracy z biznesem w celu realizowania wspólnych projektów badawczo-rozwojowych	• konkurencja ze strony innych uczelni ulokowanych w mieście siedziby Uniwersytetu • niejasny i często zmieniający się publiczny system oceniania i finansowania uczelni wyższych • malejący przyrost naturalny i zmniejszająca się populacja potencjalnych nowych studentów; • obiektywne trudności związane z sytuacją ekonomiczną, rosnące koszty (inflacja) utrzymania studentów w mieście siedziby Uczelni • zmiany stanu prawnego, zarówno

		w kontekście organizacji i funkcjonowania Uczelni, jak i przedmiotu nauczania i badań
--	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹¹³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
		Stan na 01.10.2019 rok akademicki 2019/20	Stan na 01.10.2022 rok akademicki 2022/23	Stan na 01.10.2019 rok akademicki 2019/20	Stan na 01.10.2022 rok akademicki 2022/23
jednolite studia magisterskie	I	94	191	27	38
	II	85	138	-	30
	III	67	95	-	28
	IV	104	86	-	24
	V	82	83	-	-
Razem:		432	593	27	120

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2021/2022	01.10.2017 88	04.10.2022 69	-	-
	2020/2021	01.10.2016 131	30.09.2021 99	-	-
	2019/2020	01.10.2015 110	30.09.2020 66	-	-
Razem:		329	234		

¹¹³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).¹¹⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów 300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹¹⁵	S: 3187,5 godziny N: 1912,5 godziny
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	S: 287 ECTS N: 287 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	S i N: 166 ECTS (całość kursy 260 ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	S: 90 / N: 90
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	S: 32 / N: 32
Wymiar praktyk zawodowych ¹¹⁶	S i N: 6 miesięcy 960 godzin dydaktycznych
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	S: 60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: <i>Zgodnie z planem studiów 2022/2023 - wykłady, kursy fakultatywne i seminaria mogą być prowadzone w ramach kształcenia na odległość.</i>	

¹¹⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

¹¹⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹¹⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych / łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych / łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1.) S: 3816 godzin / e-learning: 21 godzin pozostałe: 1575 godzin 2./ N: 2836 godzin / e-learning: 21 godzin pozostałe: 1055 godzin
---	---

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹¹⁷

STUDIA STACJONARNE – PLAN STUDIÓW 2022/2023

Sem.	kurs	W	A	K	P	razem	forma zał	ECT S
I	Prawoznawstwo	30	30			60	E	5
I	Prawo konstytucyjne cz. I	30	30			60	E	4
I	Logika dla prawników	15	30			45	E	3
I	Podstawy ekonomii	30	15			45	Z/O	3
I	Historia ustroju i prawa Polski	30	15			45	E	4
I	Socjologia dla prawników	15	15			30	Z/O	2
I	Terminologia łacińska dla prawników		15			15	Z	2
I	Metody samokształcenia i samorozwoju I		15			15	Z	4
II	Prawo administracyjne ogólne	30	30			60	E	5
II	Prawo konstytucyjne cz. 2	30	30			60	E	5
II	Ustrój administracji rządowej i samorządowej w Polsce	30	15			45	E	5
II	Prawo rzymskie	30	30			60	E	5
II	Metody samokształcenia i samorozwoju II		15			15	Z	3
III	Prawo spółek	30	30			60	E	4
III	Prawo administracyjne materialne	30	30			60	E	5
III	Prawo karne cz. 1	30	30			60	E	5
III	Prawo cywilne – część ogólna	30	30			60	E	4
III	Prawo międzynarodowe publiczne	30	15			45	E	3
III	Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej	30	15			45	E	4
III	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	15	15			30	Z/O	2
IV	Prawo karne cz. 2	30	30			60	E	5
IV	Prawo rodzinne	30	15			45	E	4

¹¹⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

IV	Prawo rzeczowe	30	15			45	E	3
IV	Postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne	30	30			60	E	5
IV	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub w języku obcym	30	/30			30	Z	4
IV	Praktyki zawodowe – cz. I				p	150	Z	5
V	Prawo informacyjne i nowych technologii	30	15			45	E	4
V	Prawo gospodarcze Unii Europejskiej	30	15			45	E	5
V	Postępowanie karne cz. I	30	30			60	E	5
V	Postępowanie egzekucyjne w administracji	15	15			30	Z/O	2
V	Publiczne prawo gospodarcze	30	30			60	E	5
V	Język obcy dla potrzeb rynku pracy B2+			15		15	ZO	1
V	Kurs fakultatywny w języku polskim lub języku obcym	15	/15			15	Z	2
V	Praktyki zawodowe – cz. II				p	180	Z	6
VI	Prawo cywilne - zobowiązania	30	30			60	E	5
VI	Prawo spadkowe	30	15			45	E	4
VI	Postępowanie karne cz. 2	30	30			60	E	4
VI	Prawo handlowe	30	15			45	E	4
VI	Kryminalistyka	30	15			45	Z/O	3
VI	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	30	/30			30	Z	4
VI	Praktyki zawodowe – cz. III				p	180	Z	6
VII	Prawo prywatne międzynarodowe	30	15			45	Z/O	4
VII	Prawo pracy	30	30			60	E	5
VII	Postępowanie cywilne cz. 1	30	30			60	E	5
VII	Kryminologia	15	15			30	E	3
VII	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	30	/30			30	Z	4
	Praktyki zawodowe – cz. IV				p	210	Z	7
VIII	Prawo upadłościowe i naprawcze	30	15			45	E	5
VIII	Legislacja i technika prawodawcza		30			30	Z/O	2
VIII	Postępowanie cywilne cz. 2	30	30			60	E	5
VIII	Podstawy negocjacji i mediacji		15			15	Z/O	2
VIII	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	30	/30			30	Z	4
VIII	Kurs fakultatywny w języku obcym	15	/15			15	Z	2
VIII	Praktyki zawodowe – cz. V				p	240	Z	8
IX	Teoria i filozofia prawa	15	15			30	E	4
IX	Prawo zamówień publicznych	15	15			30	Z/O	3
IX	Finanse publiczne	30	15			45	E	5
IX	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	15	15			30	E	3
IX	Prawo podatkowe	30	15			45	E	5
IX	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	45	/45			45	Z	6

X	Etyka zawodów prawniczych		15			15	E	2
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	15	15			30	Z/O	4
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	15	15			30	Z/O	3
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	45	/45			45	Z	6
						3435		260

STUDIA NIESTACJONARNE – PLAN STUDIÓW 2022/2023

Sem.	kurs	W	A	K	P	razem	forma zał	ECT S
I	Prawoznawstwo	20	20			40	E	5
I	Prawo konstytucyjne cz. I	20	20			40	E	4
I	Logika dla prawników	10	15			25	E	3
I	Podstawy ekonomii	20	10			30	Z/O	3
I	Historia ustroju i prawa Polski	20	10			30	E	4
I	Socjologia dla prawników	10	10			20	Z/O	2
I	Terminologia łacińska dla prawników		10			10	Z	2
I	Metody samokształcenia i samorozwoju I		15			15	Z	4
II	Prawo administracyjne ogólne	20	10			30	E	5
II	Prawo konstytucyjne cz. 2	20	20			40	E	5
II	Ustrój administracji rządowej i samorządowej w Polsce	20	10			30	E	5
II	Prawo rzymskie	25	20			45	E	5
II	Metody samokształcenia i samorozwoju II		15			15	Z	3
III	Prawo spółek	20	20			40	E	4
III	Prawo administracyjne materialne	20	20			40	E	5
III	Prawo karne cz. 1	20	20			40	E	5
III	Prawo cywilne – część ogólna	20	20			40	E	4
III	Prawo międzynarodowe publiczne	20	10			30	E	3
III	Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej	20	10			30	E	4
III	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	10	10			20	Z/O	2
IV	Prawo karne cz. 2	20	20			40	E	5
IV	Prawo rodzinne	20	10			30	E	4
IV	Prawo rzeczowe	20	20			40	E	3
IV	Postępowanie administracyjne i sądowniczo-administracyjne	20	20			40	E	5
IV	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub w języku obcym	30	/30			30	Z	4
IV	Praktyki zawodowe – cz. I				P	150	Z	5
V	Prawo informacyjne i nowych technologii	20	10			30	E	4
V	Prawo gospodarcze Unii Europejskiej	20	15			35	E	5
V	Postępowanie karne cz. I	20	20			40	E	5

V	Postępowanie egzekucyjne w administracji	10	10			20	Z/O	2
V	Publiczne prawo gospodarcze	20	15			35	E	5
V	Język obcy dla potrzeb rynku pracy B2+			15		15	ZO	1
V	Kurs fakultatywny w języku polskim lub języku obcym	10	/10			10	Z	2
V	Praktyki zawodowe – cz. II				P	180	Z	6
VI	Prawo cywilne - zobowiązania	20	20			40	E	5
VI	Prawo spadkowe	20	10			30	E	4
VI	Postępowanie karne cz. 2	20	20			40	E	4
VI	Prawo handlowe	20	10			30	E	4
VI	Kryminalistyka	20	10			30	Z/O	3
VI	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	20	/20			20	Z	4
VI	Praktyki zawodowe – cz. III				P	180	Z	6
VII	Prawo prywatne międzynarodowe	20	10			30	Z/O	4
VII	Prawo pracy	20	20			40	E	5
VII	Postępowanie cywilne cz. 1	20	20			40	E	5
VII	Kryminologia	10	10			20	E	3
VII	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	20	/20			20	Z	4
VII	Praktyki zawodowe – cz. IV				P	210	Z	7
VIII	Prawo upadłościowe i naprawcze	20	10			30	E	5
VIII	Legislacja i technika prawodawcza		20			20	Z/O	2
VIII	Postępowanie cywilne cz. 2	20	20			40	E	5
VIII	Podstawy negocjacji i mediacji		10			10	Z/O	2
VIII	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	20	/20			20	Z	4
VIII	Kurs fakultatywny w języku obcym	10	/10			10	Z	2
VIII	Praktyki zawodowe – cz. V				P	240	Z	8
IX	Teoria i filozofia prawa	10	5			15	E	4
IX	Prawo zamówień publicznych	10	10			20	Z/O	3
IX	Finanse publiczne	15	5			20	E	5
IX	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	10	10			20	E	3
IX	Prawo podatkowe	15	10			25	E	5
IX	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	30	/30			30	Z	6
X	Etyka zawodów prawniczych		10			10	E	2
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	10	10			20	Z/O	4
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	10	10			20	Z/O	3
X	Kurs(y) fakultatywny(e) w języku polskim lub języku obcym	30	/30			30	Z	6
						2615		260

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹¹⁸

Nie dotyczy.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹⁹

ROK AKADEMICKI 2022/2023 – STUDIA STACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – w koszyku ofert w roku akademickim **2022/2023** studia **stacjonarne** znalazły się (w trakcie zapisów):

SEMESTR ZIMOWY

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
Law and Revolution, dr Łukasz Czarnecki	wykład	VII, IX	stacjonarne	język angielski
Basics of accounting, dr Marta Czyżewska	wykład	VII	stacjonarne	język angielski
EU Constitutional Law and Fundamental Rights (kurs z projektu Jean Monnet Module), dr hab. Anna Kalisz	wykład	IX	stacjonarne	język angielski

ROK AKADEMICKI 2021/2022 – STUDIA STACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – z koszyka ofert w roku akademickim **2021/2022**, studia **stacjonarne** zostały wybrane:

SEMESTR ZIMOWY

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
Law and Revolution in the comparative legal traditions, dr Łukasz Czarnecki	wykład	III, VII, IX	stacjonarne	język angielski
Global Governance and International Organizations, dr Piotr Uhma	wykład	VII, IX	stacjonarne	język angielski
Intellectual Property Law, dr Maria Rożnowska	wykład	III, VII, IX	stacjonarne	język angielski

¹¹⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹¹⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

SEMESTR LETNI

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
Accounting, dr Marta Czyżewska	wykład	VIII	stacjonarne	język angielski
Economic transformation of postsocialist economies, dr Renata Śliwa	wykład	IV, VI	stacjonarne	język angielski
European Company Law, dr Marcin Mazgaj	wykład	IV, VI	stacjonarne	język angielski
The Right to Freedom of Speech and Expression, dr Maria Rożnowska	wykład	VI	stacjonarne	język angielski
EU Constitutional Law and Fundamental Rights (kurs w ramach projektu Jean Monnet Module), dr hab. Anna Kalisz, dr Piotr Uhma	wykład	IV, VIII, X	stacjonarne	język angielski

ROK AKADEMICKI 2020/2021 – STUDIA STACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – z koszyka ofert w roku akademickim **2020/2021** semestr **letni**, studia **stacjonarne** zostały wybrane:

SEMESTR LETNI

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
EU Constitutional Law and Fundamental Rights, dr Piotr Uhma, dr hab. Anna Kalisz	wykład	VI, VIII	stacjonarne	język angielski
Political systems of the European Union Member States, dr hab. Katarzyna Dunaj	wykład	VI, VIII	stacjonarne	język angielski
Secondary law of the European Union and its reception in Poland, dr hab. Katarzyna Dunaj	wykład	IV, VI	stacjonarne	język angielski

ROK AKADEMICKI 2019/2020 – STUDIA STACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – z koszyka ofert w w roku akademickim **2019/2020** studia **stacjonarne** zostały wybrane:

SEMESTR ZIMOWY

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
British film in Context , dr hab. Artur Piskorz	wykład	VII	stacjonarne	język angielski

Contemporary social, political and economic issues, dr Piotr Uhma	wykład	VII	stacjonarne	język angielski
--	--------	-----	-------------	-----------------

SEMESTR LETNI

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
American Film in Context , dr hab. Artur Piskorz	wykład	VI, VIII	stacjonarne	język angielski
Political and social system of Mexico, dr Łukasz Czarnecki	wykład	VIII	stacjonarne	język angielski

ROK AKADEMICKI 2022/2023 – STUDIA NIESTACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – w koszyku ofert w roku akademickim **2022/2023** semestr zimowy studia niestacjonarne znalazły się:

SEMESTR ZIMOWY

Oferta w trakcie kompletowania

ROK AKADEMICKI 2021/2022 – NIESTACJONARNE

Kurs fakultatywny w języku obcym – z koszyka ofert w roku akademickim **2021/2022**, studia **niestacjonarne** zostały wybrane:

SEMESTR LETNI

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy
European Company Law, dr Marcin Mazgaj	wykład	VI	niestacjonarne	język angielski

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

Opis doświadczenia zawodowego w powiązaniu z celami kształcenia, efektami uczenia się zakładanymi dla ocenianego kierunku oraz treściami programowymi (jeśli dotyczy).

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy) ¹²⁰							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

¹²⁰ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

			opiekuna	recenzenta			
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

- Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
- Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
- Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa

w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również

udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje

studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.